

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY IZBICKO 2.EDYCJA

ZAŁĄCZNIK NR 1 DO UCHWAŁY NR IV.21.2015
RADY GMINY IZBICKO Z DNIA 26 STYCZNIA 2015 r.

IZBICKO - 2015

ZAWARTOŚĆ STUDIUM:

CZĘŚĆ TEKSTOWA :

ROZDZIAŁ I - INFORMACJE O 2. EDYCJI STUDIUM UWARUNKOWAŃ
I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY IZBICKO

ROZDZIAŁ II - UWARUNKOWANIA ROZWOJU PRZESTRZENNEGO GMINY

ROZDZIAŁ III - KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY

CZĘŚĆ GRAFICZNA:

RYSUNEK NR 1 – UWARUNKOWANIA ROZWOJU, SKALA 1: 10 000

RYSUNEK NR 2 – KIERUNKI ROZWOJU, SKALA 1: 10 000

AUTORZY OPRACOWANIA :

s.c. URBANISTYKA I GEOLOGIA J.S. BRAWATA

45-429 OPOLE, ul. WILSONA 58/4 tel./fax 774027815, e-mail: geoplan.sc@neostrada.pl

mgr Stanisława Brawata (upr. urbanistyczne 1272/92)

mgr inż. Włodzimierz Wechman

mgr Agnieszka Brawata

inż. arch. Patrycja Komko

mgr Józef Brawata

Niniejsze opracowanie jest dokumentem autorskim na prawach rękopisu i nie może być publikowane ani cytowane w całości lub części bez zgody zleceniodawcy i autorów bez wskazania źródła. Zastrzeżenie nin. nie dotyczy udostępniania informacji o środowisku i jego ochronie, o którym mowa w art. 9 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko

SPIS TREŚCI CZĘŚCI TEKSTOWEJ STUDIUM

	Str.
Rozdział I. INFORMACJE O 2. EDYCJI STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY IZBICKO	
1.0. PODSTAWA PRAWNA 2. EDYCJI STUDIUM	7
2.0. CEL I ZAKRES OPRACOWANIA 2. EDYCJI STUDIUM	7
3.0. MERYTORYCZNE PODSTAWY OPRACOWANIA 2. EDYCJI STUDIUM	8
4.0. POŁOŻENIE GMINY W REGIONIE, POWIĄZANIA FUNKCJONALNO - PRZESTRZENNE	
4.1. Ogólna charakterystyka, położenie gminy w regionie.....	10
4.2. Struktura funkcjonalno - przestrzenna gminy.....	11
 Rozdział II. UWARUNKOWANIA ROZWOJU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY IZBICKO	
1.0. UWARUNKOWANIA ROZWOJU WYNIKAJĄCE Z DOTYCHCZASOWEGO PRZEZNACZENIA, ZAGOSPODAROWANIA I UZBROJENIA TERENÓW	
1.1. Dotychczasowe przeznaczenie, zagospodarowanie i uzbrojenie terenów.....	15
1.2. Stan ładu przestrzennego i wymogi jego ochrony	16
2.0. PRZYRODNICZE UWARUNKOWANIA ROZWOJU	
2.1. Ukształtowanie powierzchni	17
2.2. Wody powierzchniowe	17
2.3. Budowa geologiczna	18
2.4. Wody podziemne	20
2.5. Warunki geologiczno-inżynierskie	22
2.6. Warunki klimatyczne, klimat lokalny	23
2.7. Stan zanieczyszczenia powietrza	24
2.8. Klimat akustyczny	26
2.9. Charakterystyka przyrody ożywionej	28
2.9.1. Świat roślin	28
2.9.2. Świat zwierząt	36
3.0. ELEMENTY ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO CHRONIONE I WYMAGAJĄCE OCHRONY	
3.1. Struktura przyrodnicza i różnorodność biologiczna	38
3.2. Charakterystyka powiązań przyrodniczych	40
3.3. Stan ochrony prawnej zasobów przyrodniczych i walorów krajobrazowych	41
3.3.1. Obszary i zasoby chronione przepisami ustawy o ochronie przyrody	41
3.3.2. Inne zasoby przyrodnicze prawnie chronione	45
3.4. Diagnoza stanu i funkcjonowania środowiska przyrodniczego	47
4.0. STAN DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ	
4.1. Rozwój osadnictwa, układy przestrzenne wsi	50

4.2. Zasoby dziedzictwa kulturowego	52
4.2.1. Obiekty i obszary objęte ochroną konserwatorską	53
4.2.2. Dobra kultury współczesnej	64
4.2.3. Walory krajobrazowe	65
5.0. WARUNKI I JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW, OCHRONA ZDROWIA	
5.1. Potencjał demograficzny gminy Izbicko	65
5.2. Rynek pracy	71
5.3. Warunki zamieszkiwania.....	72
5.4. Usługi	73
5.4.1. Usługi publiczne	74
5.4.2. Usługi komercyjne	75
5.5. Zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia.....	78
6.0. UWARUNKOWANIA ROZWOJU FUNKCJI GOSPODARCZYCH	
6.1. Zasoby surowcowe, przemysł wydobywczy	79
6.2. Działalność gospodarcza	80
6.3. Gospodarka rolna	82
7.0. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA, CMENTARZE	
7.1. Zaopatrzenie w wodę	88
7.2. Gospodarka ściekowa	90
7.3. Gospodarka odpadami	91
7.4. Sieci i obiekty systemu elektroenergetycznego	93
7.5. Sieci gazowe	95
7.6. Odnawialne źródła energii	95
7.7. Cmentarze	98
8.0. KOMUNIKACJA	
8.1. Komunikacja drogowa	98
8.2. Komunikacja kolejowa	102
 Rozdział III. KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY	
1.0. STRATEGICZNE CELE ROZWOJU I POLITYKI PRZESTRZENNEJ GMINY IZBICKO	
1.1. Wytyczne dla polityki przestrzennej gminy Izbicko, zawarte w dokumentach wyższego rzędu	104
1.2. Cele strategiczne Stowarzyszenia Aglomeracja Opolska	108
1.3. Strategia rozwoju gminy Izbicko	110
2.0. ZMIANY W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ ORAZ W PRZEZNACZENIU TERENÓW	
2.1. Kształtowanie struktury przestrzennej gminy	111
2.2. Funkcje gminy, możliwości ich kontynuacji i rozwoju	113
2.2.1. Struktura osadnicza gminy	113
2.2.2. Kierunki rozwoju funkcji gospodarczych pozarolniczych	114
2.2.3. Kierunki rozwoju funkcji mieszkaniowych	115
2.2.4. Kierunki kształtowania rolniczej przestrzeni produkcyjnej	115

2.2.5. Kierunki kształtowania leśnej przestrzeni produkcyjnej	116
3.0. KIERUNKI I WSKAŹNIKI ZAGOSPODAROWANIA I UŻYTKOWANIA TERENÓW. TERENY WYŁĄCZONE SPOD ZABUDOWY	
3.1. Kierunki i wskaźniki zagospodarowania i użytkowania terenów	116
3.2. Tereny wyłączone spod zabudowy	129
4.0. KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ	
4.1. Kierunki rozwoju systemu komunikacji	129
4.2. Zasady modernizacji i rozbudowy infrastruktury technicznej	130
5.0. OBSZARY ORAZ ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW, OCHRONY PRZYRODY, KRAJOBRAZU KULTUROWEGO	
5.1. Kierunki ochrony zdrowia ludzi oraz wartości i zasobów środowiska	132
5.2. Obszary i obiekty objęte prawną ochroną	133
5.3. Obszary wskazane do objęcia prawną ochroną	134
6.0. OBSZARY I ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ	
6.1. Polityka przestrzenna gminy w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego	135
6.2. Podstawowe kierunki działań w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego	135
7.0. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE.CELU PUBLICZNEGO, OBSZARY PRZESTRZENI PUBLICZNYCH	
7.1. Inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym	136
7.2. Inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym	137
7.3. Obszary przestrzeni publicznych	138
8.0. OBSZARY WYMAGAJACE OPRACOWANIA MIEJSCOWYCH PLANÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	
8.1. Obszary objęte miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego	138
8.2. Obszary dla których ustalono obowiązek lub zamiar sporządzenia planów miejscowych	139
9.0. OBSZARY PROBLEMOWE I INNE	
9.1. Obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi	140
9.2. Obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny	140
9.3. Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji lub rekultywacji	140
9.4. Obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m ²	140
9.5. Obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziałów nieruchomości	141
9.6. Tereny zamknięte i ich strefy ochronne	141
10.0. PODSUMOWANIE USTALEŃ 2. EDYCJI STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	141
11.0. MATERIAŁY I DOKUMENTY ŹRÓDŁOWE, LITERATURA, PRZEPISY	148

Rozdział I.
INFORMACJE O 2. EDYCJI STUDIUM UWARUNKOWAŃ I
KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY
IZBICKO

1.0. PODSTAWA PRAWNA 2. EDYCJI STUDIUM

Uchwała Rady Gminy Izbicko nr XXX/135/2013 z dnia 11 marca 2013 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Izbicko, zainicjowała sporządzenie 2. edycji studium. Studium dotychczas obowiązujące było przyjęte uchwałą Rady Gminy Izbicko Nr IX/52/99 z dnia 14 czerwca 1999 r., podjętą pod rządami ustawy o planowaniu przestrzennym z 1994 r.

Uchwałą o przystąpieniu do zmiany studium poprzedziło przeprowadzenie oceny aktualności studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, zgodnie z wymogiem art. 32 ust. 1 obowiązującej obecnie ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (jedn. tekst Dz. U. z 2012 r., poz. 647 ze zm.). Ocenę aktualności Rada Gminy Izbicko przyjęła uchwałą Nr XXVIII/125/2013 z dnia 28 stycznia 2013 r.

Potrzeba zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Izbicko po 15 latach jego obowiązywania wynika ze zmienionych uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych, aktualnych potrzeb i tendencji rozwojowych gminy, powiatu strzeleckiego, województwa opolskiego i kraju, dyrektyw wspólnoty europejskiej oraz nowych przepisów prawa, w szczególności ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Podstawę prawną opracowania 2. edycji studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Izbicko - stanowią:

- 1) Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 594)
- 2) Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2012 r., poz. 647 ze zm.)
- 3) Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. Nr 118, poz. 1233)
- 4) Uchwała Rady Gminy Izbicko nr XXX/135/2013 z dnia 11 marca 2013 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia 2. edycji studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Izbicko
- 5) Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Opolskiego, przyjęty uchwałą sejmiku Samorządu Województwa Opolskiego nr XLVIII/505/2010 z dnia 28 września 2010 r. (Dz. Urz. Woj. Opolskiego nr 132 poz. 1509).

2.0. CEL I ZAKRES OPRACOWANIA 2. EDYCJI STUDIUM

Podstawową funkcją studium gminnego jest ustalenie (na prawach wyłączności) polityki przestrzennej gminy, rozumianej jako cele rozwoju gminy, z uwzględnieniem uwarunkowań tego rozwoju. Studium wytycza kierunki rozwiązań dla planów miejscowych. W odróżnieniu od miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego – studium nie jest aktem prawa miejscowego. Jest natomiast opracowaniem planistycznym, sporządzanym zawsze (również w przypadku zmiany studium), w granicach administracyjnych gminy. Studium stanowi merytoryczną podstawę dla planów miejscowych, ustala lokalne zasady zagospodarowania przestrzennego, warunki realizacji zadań inwestycyjnych ponadlokalnych, w tym inwestycji celu publicznego o znaczeniu krajowym i wojewódzkim, ujętych w planie zagospodarowania województwa. Umożliwia koordynację wszelkich działań przestrzennych na poziomie gminy i ponadlokalnym.

Art. 10 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jedn. Dz. U. z 2012 r., poz. 647 ze zm.), stanowi o zakresie merytorycznym studium, art. 11 określa procedury jego sporządzania i uchwalenia.

W opracowaniu studium wyróżnia się dwie zasadnicze części:

- uwarunkowania rozwoju,
- kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy.

Jedno i drugie przedstawia się w formie tekstowej i graficznej.

Po uchwaleniu studium władze gminy powinny przyjąć w studium politykę przestrzenną urzeczywistniać w procesie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i ich zmian – odpowiednio do potrzeb. Studium stanowi również merytoryczny materiał w obszarach gminy dla których brak planów miejscowych, bądź nie przewiduje się ich opracowania - a działalność inwestycyjna prowadzona jest na podstawie decyzji celu publicznego i decyzji o warunkach zabudowy. Studium stanowi źródło informacji dla celów promocji gminy, koordynacji działań na poziomie gminy, powiatu i województwa.

Problematyka 2. edycji studium zgodna jest z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z 2003 r., obejmuje zakres ustalony w art. 10 ust. 1 i 2 tej ustawy. W szczególności zdefiniowana została charakterem i specyfiką obszaru gminy. Uwzględnia występowanie w granicach gminy obszarów o wysokim reżimie ochronnym, poddanych ochronie prawnej i wymagających ochrony. Potwierdzenie czynności formalnych wymaganych ustawą zawiera dokumentacja prawna studium.

W wyniku przeprowadzonych uzgodnień i opiniowania pierwotnej redakcji projektu 2. edycji studium wprowadzono szereg uzupełnień i zmian, uwzględniających uwagi zgłoszone przez organy opiniujące:

- Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska,
- Opolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków,
- Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Opolu.

W ostatecznej redakcji projektu 2. edycji studium uwzględniono również uwagi zgłoszone w okresie wyłożenia projektu do publicznego wglądu. Uwagi wyszczególniono w rozstrzygnięciu Wójt Gminy Izbicko o sposobie ich rozpatrzenia, przyjętym przez Radę Gminy wraz z uchwaleniem studium.

Opis zakresu najważniejszych zmian uwarunkowań i kierunków rozwoju gminy Izbicko - wprowadzonych w 2. edycji studium - zawiera podsumowanie końcowe (rozdz. III.10.0.). Wyszczególniono tam również zmiany uwzględniające uwagi organów uzgadniających i opiniujących projekt studium.

Wobec zasadniczych zmian prawnych, rzeczowych, graficznych i redakcyjnych, dokonanych w stosunku do studium z 1999 r. – nastąpiła redakcja dokumentu w formie 2.edycji, bez oznaczenia zmian wprowadzonych w stosunku do 1.edycji.

3.0. MERYTORYCZNE PODSTAWY OPRACOWANIA 2. EDYCJI STUDIUM

Decyzję o podjęciu kolejnego opracowania studium poprzedziła, przeprowadzona w 2012 r. ocena aktualności studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Izbicko, uchwalonego w 1999 r. (uchwała Rady Gminy Izbicko Nr IX/52/99 z dnia 14 czerwca 1999 r.) oraz aktualizacja (w 2012 r.) opracowania ekofizjograficznego sporządzonego dla potrzeb planów miejscowych w 2003 r.

W ciągu 15 lat obowiązywania pierwszej edycji studium uległo zmianie szereg przepisów prawa, w tym ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Ocena obowiązującego dotychczas studium z 1999 r. wykazała potrzebę sporządzenia istotnej zmiany studium, w

formie drugiej edycji tego dokumentu, wskazując na zmienione uwarunkowania prawne i rzeczowe:

- 1) Zewnętrzne uwarunkowania wynikające z dokumentów wyższego rzędu – takich jak:
 - „Plan zagospodarowania przestrzennego województwa opolskiego”, przyjęty w 2010 r. uchwałą nr XLVIII/505/2010 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 28 września 2010 r.
 - Strategia rozwoju województwa opolskiego na lata 2000 – 2015, przyjęta przez Sejmik Województwa Opolskiego 11 października 2005 r. uchwałą nr XXXIX/350/2005.
 - „Strategia powiatu strzeleckiego” opracowana w lutym 2010 r.
 - Rozporządzenie Wojewody Opolskiego Nr 0151/P/16/2006 z dnia 8 maja 2006 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu w województwie opolskim (Dz. Urzęd. Woj. Opol. Nr 33 poz. 1133) zmienione rozporządzeniem Wojewody Opolskiego Nr 0151/P/34/08 z dnia 16 maja 2008 r.
 - Rozporządzenie Nr 0151/P/1/09 Wojewody Opolskiego z dnia 2 kwietnia 2009 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony Parku Krajobrazowego „Góra św. Anny” (Dz. Urz. Woj. Op. Nr 25, poz. 412).
 - Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu z dnia 28 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Kamień Śląski PLH160003.
- 2) Wewnętrzne uwarunkowania planistyczne:
 - 8 nowych planów miejscowych (i jedna zmiana planu), obejmujących 10 miejscowości w gminie Izbicko,
 - „Strategia rozwoju Gminy Izbicko”, przyjęta uchwałą nr XX/115/08 Rady Gminy Izbicko z dnia 25 lutego 2008 r.
 - „Program ochrony środowiska i gospodarki odpadami na lata 2009-2012 z perspektywą na lata 2013-2016” przyjęty uchwałą Rady Gminy Izbicko Nr XXXIX/205/09 z dnia 27 kwietnia 2009 r.,
 - „Założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe gminy Izbicko na lata 2011-2026”,
 - aktualna ewidencja zabytków i gminny program ochrony zabytków.
- 3) Nowe uwarunkowania przyrodnicze, w szczególności ustanowienie obszaru NATURA 2000 „Kamień Śląski” oraz planowane powiększenie otuliny Parku Krajobrazowego „Góra św. Anny” w południowej części gminy Izbicko, uwzględnione w zaktualizowanym w 2013 r. „Opracowaniu ekofizjograficznym podstawowym dla potrzeb miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy Izbicko (druga edycja)”.
- 4) Uwarunkowania gospodarcze, w tym zwłaszcza niezbędną aktywizację gospodarczą, związaną z przemianami struktury rolniczej gminy oraz rozwój urządzeń energetyki odnawialnej,
- 5) Wniosek w sprawie znaczącego powiększenia obszaru eksploatacji odkrywkowej wapieni triasowych w gminie Izbicko, w związku z nowym, udokumentowanym złożem wapieni triasowych „Tarnów Opolski - Wschód”,
- 6) Nowe rozwiązania infrastrukturalne w zakresie zaopatrzenia w wodę, gospodarki ściekowej, gospodarki odpadami i energetyki ze źródeł odnawialnych.

W podsumowaniu ustaleń 2. edycji studium stwierdzono, że zasadnicza wizja rozwoju gminy nie uległa zmianie. Główne kierunki, potrzeby i perspektywy rozwoju ustalone w pierwszej edycji studium nadal pozostają aktualne. Zmiany dotyczą konkretnych problemów. Również wymóg dostosowania dokumentu do wymagań ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z 2003 r. - w zapisie tekstowym i graficznym, powoduje potrzebę dokonania zmiany całego studium.

4.0. POŁOŻENIE GMINY W REGIONIE, POWIĄZANIA FUNKCJONALNO - PRZESTRZENNE

4.1. Ogólna charakterystyka, położenie gminy w regionie

Ryc.1 Położenie gminy w obszarze województwa opolskiego

Gmina Izbicko położona jest w centralnej części województwa opolskiego w powiecie Strzeleckim w sąsiedztwie aglomeracji przemysłowej i wojewódzkiego ośrodka – m. Opola (Opole – 18 km; Strzelce Opolskie – 13 km; Krapkowitz – 20 km). Z wszystkimi wymienionymi ośrodkami ma dobre połączenie komunikacyjne poprzez drogę krajową (E-40) i drogi powiatowe.

Gmina Izbicko zajmuje powierzchnię 85 km², co lokuje ją pod względem obszaru na 25 pozycji w województwie w grupie gmin wiejskich. Ludność gminy liczy 5.561 mieszkańców. Gęstość zaludnienia wynosi 66 osób/km² i jest znacznie niższa od średniej w województwie opolskim (120 osób/km²). Sieć osadniczą tworzy 11 sołectw – są nimi: Izbicko, Borycz, Grabów, Krośnica, Ligota Czamborowa, Otmice, Poznowice, Siedlec, Sprzęcice, Suchodaniec, Utrata. Największym obszarowo sołectwem jest Krośnica, następnie Izbicko i Otmice, najmniejszym Grabów. Najwięcej mieszkańców liczy wieś gminna Izbicko, najmniejsze zaludnienie jest w Grabowie.

Charakterystyczną cechą gminy Izbicko jest jej niespójność geograficzna, spowodowana dużą rozciągłością w osi północ-południe – 20 km, wobec zaledwie 3-6 km rozciągłości w kierunku wschód-zachód. Obszar gminy na północy sięga do doliny Małej Panwi zaś na południu do masywu Chełmu (Góra Św. Anny), przecinając na tej przestrzeni doliny Jemielnicy i Suchej. Od wschodu i południa gmina Izbicko graniczy z gminą Strzelce Opolskie, od

południowego zachodu z gminą Gogolin w powiecie krapkowickim, od zachodu i północy z gminami: Tarnów Opolski, Chrzęstowice, Ozimek w powiecie opolskim.

4.2. Struktura funkcjonalno-przestrzenna gminy

Wielowiekowy rozwój przestrzenny obszaru w granicach dzisiejszej gminy zdeterminował podstawową strukturę funkcjonalno – przestrzenną, która w całym okresie istnienia ulegała przekształceniom z uwzględnianiem potrzeb mieszkańców. Przekształcenia współczesne, dokonane w XX w. nie zawsze były korzystne.

Dzisiejsza struktura funkcjonalno - przestrzenna zdeterminowana jest głównie przez uwarunkowania fizyczno - geograficzne w postaci :

- przedpola Masywu Chełmu w południowej części gminy, o urozmaiconej rzeźbie i pozbawionego cieków powierzchniowych,
- systemu dobrze uwilgotnionych obniżzeń dolinnych rzek Suchej i Jemielnicy w środkowej części gminy,
- zalesionej wysoczyzny plejstoceniowej w północnej części gminy.

Naturalne uwarunkowania sprzyjały ukształtowaniu się pasmowych struktur przestrzennych - kompleksów i enklaw lasów, przedzielonych odlesionymi dolinami rzek Jemielnicy i Suchej, gdzie rozwinęło się rolnictwo, gospodarka rybacka i związane z tym osadnictwo.

W strukturze przestrzennej największy udział mają (ok. 50 %) tereny otwarte, użytkowane rolniczo. Znaczny obszar zajmują lasy z wodami (ok. 38%). Tereny zainwestowane zajęte przez zabudowę mieszkaniową, rolniczą, produkcyjną, tereny działalności górniczej - zajmują łącznie ok. 10 %, obszaru gminy.

Gmina Izbicko, zdefiniowana jako całość funkcjonalna, stanowi zespół osadniczy o wykształconych funkcjach gospodarczych, usługowych i mieszkaniowych, z możliwościami dalszego rozwoju tych funkcji.

Wieś Izbicko pełni rolę wielofunkcyjnego lokalnego ośrodka obsługi. W perspektywie wzmocniona zostanie funkcja gospodarcza gminy, wyznaczona przez działalność produkcyjną, związaną głównie z przemysłem wydobywczym, bazującym na złożu wapieni „Izbicko II” oraz udokumentowanego w ostatnim okresie złożu wapieni „Tarnów Opolski – Wschód”.

PODSTAWOWE WSKAŹNIKI CHARAKTERYZUJĄCE GMINĘ IZBICKO

ELEMENTY CHARAKTERYSTYKI	Gmina Izbicko 2010 / 2011
⇒ powierzchnia (km ²) ▪ ludność/ km ²	85 64
⇒ ludność ogółem – w tym: ▪ kobiety ▪ mężczyźni ▪ kobiety/100mężczyzn	5 355 2824 2531 110
⇒ ludność w wieku: ▪ przedprodukcyjnym ▪ produkcyjnym ▪ poprodukcyjnym ▪ ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	902 3536 934 51,9
⇒ PRACUJĄCY OGÓŁEM # ⇒ BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI - W TYM KOBIETY W% ▪ UDZIAŁ BEZROBOTNYCH ZAREJESTROWANYCH W LICZBIE LUDNOŚCI W WIEKU PRODUKCYJNYM W %	242 152 58,6 4,3
⇒ PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ ZAREJESTROWANE W REJESTRZE REGON W TYM W SEKTORACH: ▪ PRZEMYSŁOWYM ▪ BUDOWLANYM ▪ ROLNICZYM	347 28 95 28
⇒ PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ ZAREJESTROWANE W REJESTRZE REGON NA 10 TYS. LUDNOŚCI	646
⇒ OSOBY FIZYCZNE PROWADZĄCE DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA NA 10 TYS. MIESZKAŃCÓW	517

<p>EDUKACJA</p> <p>⇒ LUDNOŚĆ WEDŁUG EDUKACYJNYCH GRUP WIEKU:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ 0-2 LATA 157 ▪ 3-6 LAT 179 ▪ 7-12 LAT 280 ▪ 13-15 LAT 168 <p>⇒ PLACÓWKI WYCHOWANIA PRZEDSZKOLNEGO * (PRZEDSZKOŁA)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ MIEJSCA W PRZEDSZKOŁACH 4 ▪ LICZBA DZIECI PRZEDSZKOŁACH 173 <p>⇒ SZKOŁY PODSTAWOWE*</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ LICZBA UCZNIÓW 3 ▪ UCZNIOWIE PRZYPADAJĄCY NA 1 KOMPUTER, PRZEZNACZONY DO UŻYTKU UCZNIÓW Z DOSTĘPEM DO INTERNETU 259 <p>⇒ SZKOŁY GIMNAZJALNE*</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ LICZBA UCZNIÓW 1 ▪ UCZNIOWIE PRZYPADAJĄCY NA 1 KOMPUTER, PRZEZNACZONY DO UŻYTKU UCZNIÓW Z DOSTĘPEM DO INTERNETU 136 <p>⇒ BIBLIOTEKI I FILIE</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ CZYTELNICY W BIBLIOTEKACH PUBLICZNYCH 3 ▪ WYPOŻYCZENIA KSIĘGOZBIORU NA 1 CZYTELNIKA W WOLUMINACH 695 	24,2
<p>OCHRONA ZDROWIA I POMOC SPOŁECZNA</p> <p>⇒ ZAKŁADY OPIEKI ZDROWOTNEJ</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ LICZBA LUDNOŚCI NA 1 ZAKŁAD OPIEKI ZDROWOTNEJ 1 <p>⇒ LICZBA BENEFICJENTÓW POMOCY SPOŁECZNEJ W LICZBIE LUDNOŚCI OGÓŁEM (%) 5372</p>	3,5
<p>ZASOBY MIESZKANIOWE</p> <p>⇒ LICZBA MIESZKAŃ</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ LICZBA MIESZKAŃ NA 1000 LUDNOŚCI 1537 ▪ PRZECIĘTNA POWIERZCHNIA UŻYTKOWA 1 MIESZKANIA (M²) 286 ▪ PRZECIĘTNA POWIERZCHNIA UŻYTKOWA MIESZKANIA W ZASOBACH MIESZKANIOWYCH NA 1 OSOBĘ (M²)\ 105,9 	19,7
<p>INFRASTRUKTURA TECHNICZNA</p> <p>⇒ OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW /POZA GMINĄ/</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ LUDNOŚĆ OBSŁUGIWANA PRZEZ OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW (%) ----- 	46,5

dotyczy podmiotów gospodarczych zatrudniających powyżej 9 osób, bez pracujących w rolnictwie

* dotyczy okresu 2010/2011

Rozdział II.
UWARUNKOWANIA ROZWOJU ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO GMINY IZBICKO

1.0. UWARUNKOWANIA ROZWOJU WYNIKAJĄCE Z DOTYCHCZASOWEGO PRZEZNACZENIA, ZAGOSPODAROWANIA I UZBROJENIA TERENÓW

1.1. Dotychczasowe przeznaczenie, zagospodarowanie i uzbrojenie terenów

Stan istniejącego zagospodarowania obszaru gminy Izbicko ilustruje rysunek nr 1 „Uwarunkowania rozwoju” w skali 1: 10.000.

W strukturze powierzchniowej dominują tereny użytków rolnych, stanowiące 55,7 % obszaru gminy (łącznie z gruntami rolnymi zabudowanymi i ze stawami w użytkowaniu rolniczym – rybackim). Znaczny jest też stopień lesistości gminy, lasy zajmują łącznie 38,5 %. Tereny zabudowane stanowią 4 % powierzchni gminy. Istotnym udziałem w przeznaczeniu terenów wyróżniają się tereny komunikacji – 2,5 % powierzchni gminy.

Szczegółowe dane o strukturze użytkowania gruntów zawiera poniższe zestawienie.

Struktura użytkowania gruntów w Gminie Izbicko (2012 r.)

<i>L.p.</i>	<i>Rodzaj użytkowania</i>	<i>Powierzchnia [ha]</i>
1.	Użytki rolne, w tym:	4 734,9
	- grunty orne	3 355,8
	- sady	14,8
	- łąki trwałe	785,7
	- pastwiska trwałe	217,7
	- grunty rolne zabudowane	112,5
	- grunty pod stawami	212,6
	- grunty pod rowami	35,8
2.	Grunty leśne, w tym:	3 272,1
	lasy	3 256,3
	grunty zadrzewione i zakrzewione	15,8
3.	Grunty zabudowane, w tym:	337,1
	tereny mieszkalne	66,9
	tereny przemysłowe	25,3
	inne tereny zabudowane	10,0
	tereny zurbanizowane niezabudowane	4,6
	tereny rekreacyjne	20,1
	- tereny komunikacyjne - drogi	184,3
	- tereny komunikacyjne - kolejowe	25,9
4.	Użytki kopalne	46,8
5.	Grunty pod wodami (nierolnicze i nieleśne), w tym:	22,0

	- pod wodami płynącymi	19,2
	- pod wodami stojącymi	2,8
6.	Nieużytki	24,3
7.	Tereny różne	0,1

Źródło: Urząd Gminy w Izbicku, stan na 01.01.2012 r.

W terenach rolniczych największy udział mają grunty orne. Wśród terenów zabudowanych dominują tereny zabudowy zagrodowej i mieszkaniowej jednorodzinnej.

We wszystkich wsiach występują usługi publiczne (usługi oświaty, zdrowia, usługi wyznaniowe, tereny sportu i rekreacji). Ich zakres w poszczególnych sołectwach wynika z liczby mieszkańców, usług oświatowych - z liczebności dzieci i młodzieży wieku szkolnego.

W zakresie urządzeń i sieci infrastrukturalnych należy odnotować zwodociągowanie i elektryfikację wszystkich wsi. Występują natomiast niedobory w zakresie kanalizacji, nie wszystkie jednostki osadnicze wyposażone są w systemy kanalizacyjne. Zaledwie 46% ogółu mieszkańców obsługiwane jest przez oczyszczalnię ścieków. Przyszłościową sprawą jest wymagana realizacja:

- a) komunalnej sieci kanalizacyjnej w kolejnych wsiach gminy (Krośnica, Borycz, Suchodaniec, Siedlec, Poznowice, Sprzęcice)
- b) kablowej kanalizacji telekomunikacyjnej - sieci szerokopasmowych.

W stanie obecnym żadne sołectwo nie ma dostępu do sieci gazowych. Z powodu uwarunkowań zewnętrznych możliwe będzie to w przyszłości tylko w Krośnicy, gdzie przebiega gazociąg tranzytowy.

W terenach zbudowanych występują niekiedy kolizje funkcji, wynikające przede wszystkim z:

- bezpośredniego sąsiedztwa dużych obiektów hodowli zwierząt i terenów zabudowy mieszkaniowej,
- położenia zabudowy mieszkaniowej w bezpośrednim sąsiedztwie najbardziej ruchliwych dróg – drogi krajowej nr 94.

1.2. Stan ładu przestrzennego i wymogi jego ochrony

Ład przestrzenny to - według definicji ustawowej - takie ukształtowanie przestrzeni, które tworzy harmonijną całość oraz uwzględnia w uporządkowanych relacjach wszelkie uwarunkowania funkcjonalne, społeczno - gospodarcze, środowiskowe, kulturowe oraz kompozycyjno - estetyczne.

Ochrona ładu przestrzennego dotyczy szczególnie zachowania tożsamości kulturowej, zarówno w aspekcie urbanistycznym, jak i architektury historycznych obiektów, charakterystycznych dla obszaru gminy Izbicko - powinna być realizowana w ramach zadań priorytetowych.

Stan ładu przestrzennego w gminie Izbicko można ocenić ogólnie jako zadawalający, zarówno pod względem zachowania historycznych układów przestrzennych, tożsamości kulturowej w nowym budownictwie jak i po względem utrzymania walorów przyrodniczych i krajobrazowych. Wpływ na to miały głównie takie czynniki jak stosunkowo mała presja przemysłowa i stagnacja demograficzna.

W sytuacji gminy Izbicko do ochrony ładu przestrzennego istotnie przyczynił się wyjątkowy w skali kraju i województwa stopień pokrycia miejscowymi planami zagospodarowania

przestrzennego - wszystkie wsie w gminie objęte są planami miejscowymi. Wykaz obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego znajduje się w rozdziale III 8.0.

2.0. PRZYRODNICZE UWARUNKOWANIA ROZWOJU

2.1. Ukształtowanie powierzchni

Obszar gminy Izbicko leży na pograniczu dwóch regionów fizyczno-geograficznych:

- Niziny Śląskiej (mezoregion Równina Opolska) – północna część gminy
- Wyżyny Śląskiej (mezoregion masyw Chełmu) – południowa część gminy

Obie części gminy różnią się dość istotnie krajobrazem i ukształtowaniem powierzchni.

Nizinna część północna przecięta jest płaskodennymi, szerokimi na 1 - 1,5 km dolinami Jemielnicy i Suchej. Obie doliny opadają od wysokości ok. 185 m. n.p.m. przy wschodniej granicy gminy do ok. 172-173 m. przy granicy zachodniej. Rozdziela je fragment morenowych Wzgórz Dębskich z zabudową wsi Krośnica (kulminacja – ok. 190 m. n.p.m., w zachodnim krańcu wsi).

Zalesiony obszar, leżący na północ od Krośnicy i Boryczy jest również równinny, urozmaicają go jedynie wzniesienia wydmowe o wysokości względnej do 7m.

Na południe od linii Nakło – Izbicko – Suchodaniec krajobraz zmienia się z nizinnego na falisto-wyżynny. Wysokości bezwzględne wzrastają od 180-195 m. n.p.m. w Izbicku i Suchodańcu, do 240 m. n.p.m. przy południowej granicy gminy. Wyższe są tylko dwa wzniesienia masywu Chełmu w Sprzęcicach z kulminacjami 248 m. n.p.m. i 256 m. n.p.m. (Góra Szpica).

W całej gminie zróżnicowanie wysokości jest znaczne jak na jej stosunkowo niewielki obszar – wynosi 84 m.

Na tle przedstawionego ukształtowania naturalnego wyróżniają się formy antropogeniczne – wyrobiska odkrywkowe i zwałowiska związane z wydobywaniem kopalin, głównie wapieni i margli (Otmice, Siedlec, Ligota Czamborowa) a także piasku (Krośnica, Suchodaniec, Izbicko), glin ceramicznych (Krośnica) i bazaltu (Siedlec).

Najbardziej widoczne jest wyrobisko kopalni wapienia „Kamień Śląski” w Otmicach. Ma ono powierzchnię ok. 25 ha, maksymalną głębokość do 25 m. poniżej powierzchni terenu i prawie pionowe zbocza. Przyległe do wyrobiska zwałowisko nadkładu jest wysokie do 10 m. i zajmuje powierzchnię ok. 6 ha.

2.2. Wody powierzchniowe, ochrona przeciwpowodziowa

Gmina Izbicko w całości leży w zlewni II rzędu – rzeki Małej Panwi, prawostronnego dopływu Odry.

Uderzającą cechą obszaru gminy jest krańcowe zróżnicowanie gęstości sieci hydrograficznej. W północnej, nizinnej części gminy, sieć rzeczna należy do najgęstszych na Opolszczyźnie (1,0 – 1,75 km/km²), natomiast wyżyna, południowa część jest prawie zupełnie pozbawiona cieków (0,0 – 0,25 km/km²). Takie skrajne zróżnicowanie jest spowodowane budową geologiczną podłoża i jego różną przepuszczalnością.

Główną rzeką odwadniającą północną część gminy jest Jemielnica (Chrzastawa), lewostronny dopływ Małej Panwi. Rzeka ta ma długość całkowitą 51 km, wypływa ze źródeł w Błotnicy Strzeleckiej, uchodzi do Małej Panwi w Czarnowasach k/Opola. Przepływ

bilansowy u ujścia wynosi 0,52 m³/s, w różnych odcinkach jest on bardzo zmienny. W górnym biegu - od źródeł do Centawy - Jemielnica traci większość wody przez odpływ podziemny, często zupełnie wysycha. Rzeka ma przypisany kod jednolitej części wód powierzchniowych (jcw) – PLRW 6000 171 18889 oraz typ abiotyczny – 17 (potok nizinny, piaszczysty).

Do Jemielnicy uchodzi w Chrzastowicach drugi ciek odwadniający gminę Izbicko – Sucha. Rzeka Sucha charakteryzuje się bardzo niestabilnymi stanami, zależnymi od opadów atmosferycznych i podłoża geologicznego w danym odcinku rzeki. Z wieloletnich bilansów wodnych zlewni tej rzeki wynika że znaczna część wód na wielu odcinkach płynie podziemnymi ponorami krasowymi, przy czym nie zawsze występuje korelacja wielkości przepływów powierzchniowych z opadami.

Przez gminę Izbicko Sucha płynie trzema odnogami. Odnoga północna (Sucha Prawa) przyjmuje, na granicy z gm. Strzelce Opolskie, ciek Rzegotka (Rozmierz). W dalszym biegu, wraz z odnogą środkową (Sucha Lewa) zasila duży kompleks stawów hodowlanych, na który składa się 7 zbiorników o łącznej powierzchni ogroblowanej 180 ha (powierzchnia wody – 125 ha). Największe akweny w tym kompleksie to: Jezioro Duże, Jezioro Nowe i Jezioro Stare. Trzecia – południowa odnoga rzeki płynie przez Izbicko i także zasila kilka stawów, jednak znacznie mniejszych.

Cały wyżynny, południowy obszar gminy Izbicko, wraz z północnymi zboczami Masywu Chełmu, tylko nominalnie należy do zlewni powierzchniowej rzeki Suchoj. W rzeczywistości znajduje się tam tylko jeden ciek, strumień bez nazwy, ze źródłami w Lipie Dolnej w gm. Strzelce Opolskie – na zboczu Góry Św. Anny. Na północ od Poznowic ciek ten ginie i ponownie wypływa - w postaci źródła o charakterze artezyjskim - w folwarku Kamieniec k/Siedlca. Źródło w Kamieńcu wybija na wysokość ok. 1 m nad powierzchnię terenu i zasila miejscowy staw. Ciek wypływający ze stawu ponownie zanika na przestrzeni kilkuset metrów. Przy wysokich stanach, strumień ten występuje z brzegów w Poznowicach.

Podobny system samowypływów i krótkich, zanikających cieków występuje w obszarach zabudowanych wszystkich wsi w południowej części gminy, na przedpolu Masywu Chełmu (Poznowice, Sprzęcice i Siedlec).

Opisane wyżej wody powierzchniowe, z wyjątkiem nie klasyfikowanego cieku w Poznowicach miały ustaloną, docelową I klasę czystości.

Ochrona przeciwpowodziowa

Odcinek doliny rzeki Suchoj od Utraty do granicy z gminą Tarnów Opolski był podtopiony w czasie katastrofalnej powodzi w 1997 r. Zalew powodziowy Suchoj rozciągał się także dalej - na tereny sąsiedniej wsi Raszowa. W późniejszych latach nie notowano wystąpień Suchoj a także Jemielnicy i Swornicy z naturalnych koryt, ani nie prowadzono żadnych inwestycji przeciwpowodziowych.

Obszar podtopienia w 1997 r. oznaczono na rysunku studium „Uwarunkowania rozwoju”. Na „Mapach zagrożenia powodziowego” i „Mapach ryzyka powodziowego” opublikowanych w grudniu 2013 r. w internetowym Hydroportalu Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej nie wskazano w gminie Izbicko żadnych terenów zagrożenia i ryzyka powodziowego.

2.3. Budowa geologiczna

Gmina Izbicko leży w obszarze występowania na powierzchni skał węglanowych (wapieni, margli, dolomitów) osadzonych w środowisku morskim w okresie triasu środkowego – wapienia muszlowego ok. 225 – 180 mln. lat wstecz.

W triasie, oprócz bogatej fauny skorupiaków (głównie małży i amonitów, których obumarłe szczątki są głównym składnikiem skał wapiennych) pojawiły się olbrzymie gady, m. in. tyranozaurus, ichtiozaurus, pterozaurus oraz pierwsze dinozaury dwunożne.

Pierwotnie skały triasowe – jak wszystkie osady powstałe w środowisku wodnym – zalegały poziomo. Na skutek późniejszych ruchów górotwórczych południowa część tych osadów została wydźwignięta w górę i zdeformowana tektonicznie. Obecnie osady triasowe zapadają one na północ i północny wschód pod prawie stałym kątem kilku stopni (t.zw. monoklina przedsudecka) i dodatkowo są pocięte pionowymi uskokami. Ponieważ górna powierzchnia monokliny została poziomo ścięta erozyjnie – w miarę postępowania na północ odsłaniają się na powierzchni coraz młodsze (wyższe) warstwy, co obrazuje mapa geologiczno-gruntowa w opracowaniu ekofizjograficznym [3].

W głębokim podłożu - pod wapieniami środkowotriasowymi - występuje kompleks skał węglanowych i piaskowców dolnego triasu (t.zw. pstry piaskowiec) oraz jeszcze starsze utwory permu i karbonu. Trias dolny – pstry piaskowiec, jest reprezentowany przez piaskowce i dolomity o łącznej miąższości 50 – 180 m. W granicach gminy na powierzchni ukazują się one tylko sporadycznie w okolicach Sprzęcic i Siedlec. W rejonie Krośnicy piaskowce dolnotriasowe zalegają na głębokości 250 m.

Poczynając od południowej granicy gminy w kierunku północnym odsłaniają się kolejnymi pasami następujące, coraz młodsze warstwy skalne triasu środkowego.

- warstwy gogolińskie – wapienne płyty z wkładkami margli, miąższość do 60m,
 - warstwy górażdzańskie – wapienie gruboławicowe, miejscami porowate, miąższości 10 – 22 m,
 - warstwy terebratulowe – margle drobnopłytkowe z wkładkami wapieni, miąższości 14 m,
 - warstwy karchowickie – wapienie średnioławicowe, kawerniste o miąższości do 20 m,
 - warstwy diploporowe – dolomity i wapienie dolomityczne, porowate i mocno skawernowane, miąższości 20 –60 m,
 - warstwy tarnowickie – wapienie dolomityczne, cienkopłytkowe, przeławiczone marglami,
 - warstwy wilkowickie – wapienie grubokrystaliczne z wkładkami dolomitów piaszczystych
- margli wapieni zlepieńcowych
- warstwy boruszowickie – margle, miejscami przechodzące w mułowce, przeławiczone dolomitami.

Skały węglanowe są podatne na rozpuszczanie przez wodę. Efektem procesów ługowania są liczne leje krasowe, widoczne np. na ścianach kamieniołomów w Otmicach. Genezę krasową mają także suche, pogrzebane częściowo doliny w rejonie Siedlec, Otmic, Poznowic i Sprzęcic. O istnieniu systemu jaskiń krasowych świadczy zanikanie i ponowne pojawianie się nielicznych w tym obszarze cieków powierzchniowych oraz pustki krasowe stwierdzone w wierceniach dokumentacyjnych złoża wapieni „Tarnów Opolski – Wschód”. Systemy jaskiniowe, częściowo związane ze szczelinami i uskokami w masywie wapiennym mogą sięgać nawet do doliny Odry – np. w Odrowążu istnieje bardzo wydajne źródło wywierzyskowe, mniejsze w Kamieńcu i Siedlecu.

Od linii Tarnów Opolski – Raszowa – Utrata do północnych granic gminy skały triasu środkowego przykryte są lądowymi, przeważnie słabo przepuszczalnymi utworami triasu górnego (kajpru) reprezentowanymi przez ility, wapienie margliste, piaskowce i łupki ilaste

o charakterystycznym wiśniowo-brunatnym zabarwieniu. W Krośnicy mają one miąższość ok. 45 m, dalej na północ – w Ozimku i Krasiejowie miąższość ich wzrasta do ok. 200 m.

Kompleks osadowych skał triasowych przebijają miejscami młodsze – trzeciorzędowe kominy wulkaniczne, wypełnione bazaltami (Siedlec) lub tufami wulkanicznymi (rejon Utraty). Na północ od Boryczy stwierdzono obecność ilów trzeciorzędowych.

Na opisanych utworach starszego podłoża zalegają osady powstałe w okresie czwartorzędowym (1 mln lat wstecz – do dziś). W południowej części gminy pokrywy czwartorzędowej najczęściej brak, albo występuje w postaci lokalnych, niezbyt miąższych płatów glin zwałowych i piasków wodnolodowcowych. Liczne w tym rejonie są głązy narzutowe, przywleczone przez lodowce ze Skandynawii.

Na północy gminy miąższość utworów czwartorzędowych wzrasta do kilku, nawet kilkunastu metrów. Oprócz glin zwałowych oraz piasków i żwirów wodnolodowcowych pojawiają się tu piaski rzeczne, wypełniające doliny Jemielnicy i Suchej, często zawierające domieszkę humusu. W bocznych dolinach i zagłębieniach bezodpływowych osadziły się namuły organiczne i torfy (Borycz). Na zachód i południowy zachód od Krośnicy uformowały się piaszczyste wydmy.

Na przełomie trzeciorzędu i czwartorzędu rzeźba północnej części gminy była o wiele bardziej urozmaicona niż obecnie. Dolina praJemielnicy była wcięta w osadach kajpru do głębokości 20 – 40 m. Nieco dalej na północny zachód (Daniec w gm. Chrzastowice)) łączyła się z pradoliną Małej Panwi, osiągając głębokość nawet do 70 m. Podobną głębokość miał odcinek pradoliny Małej Panwi, sięgający do Krzyżowej Doliny, na granicy z gminą Ozimek. Obecnie obie doliny są zasypane piaskami, żwirami, i glinami zwałowymi.

2.4. Wody podziemne

Obszar gminy Izbicko, podobnie jak okolicznych gmin Tarnów Opolski, Chrzastowice, Gogolin i Strzelce Opolskie, jest bardzo zasobny w wody podziemne. Występują one w trzech piętrach wodonośnych w zasięgu JCWPd (jednolitej części wód podziemnych) nr 116:

- czwartorzędowym - G.Z.W.P-334 „Dolina kopalna rzeki Mała Panew”
- środkowotriasowym – G.Z.W.P-333 „Opole – Zawadzkie”
- dolnotriasowym - G.Z.W.P-335 „Krapkowice – Strzelce Opolskie”

Piętro wodonośne czwartorzędowe – występuje w postaci ciągłej tylko na północy gminy (Borycz, Krośnica, Utrata, Grabów, Haleńsko, północna część Izbicka i Ligoty Czamborowej). Związane jest z utworami piaszczystymi i piaszczysto-żwirowymi, zalegającymi od stropu triasu do powierzchni terenu.

Są to wody płytkie, o swobodnym zwierciadle zalegającym na głębokości 0,5 – 3,0 m poniżej powierzchni terenu. Czwartorzędowe warstwy wodonośne mają zmienną miąższość i właściwości hydrogeologiczne.

Zasilanie piętra czwartorzędowego następuje bezpośrednio z powierzchni terenu, ma ono także bezpośredni kontakt hydrauliczny z wodami powierzchniowymi – ciekami i stawami. Z powodu braku warstwy izolacyjnej w stropie, wody czwartorzędowe są bardzo wrażliwe na zanieczyszczenie. Przed uruchomieniem wodociągu gminnego były one głównym źródłem wody pitnej – czerpanej ze studni kopalnych. Obecnie znaczenie użytkowe mają głębsze poziomy piętra czwartorzędowego - w kopalnej dolinie Małej Panwi i jej odgałęzieniu – dolinie Jemielnicy, poza granicami gminy Izbicko, gdzie tworzą jeden z głównych zbiorników wód podziemnych (G.Z.W.P – 334 „Dolina kopalna rzeki Mała Panew”.

Spływ wód czwartorzędowych skierowany jest generalnie na północny zachód z lokalnymi odchyleniami w kierunku osi dolin Jemielnicy i Suchej. Prędkość przepływu podziemnego jest średnia, rzędu 30 – 100 m/rok.

Wody czwartorzędowe, zwłaszcza najpłytsze, odznaczają się mierną jakością, zawierają znaczne ilości związków żelaza, siarczanów i azotanów.

Piętro wodonośne środkowotriasowe (poziom wapienia muszlowego) – jest podstawowym źródłem wody pitnej w gminie Izbicko. Czerpią z niego ujęcia w Krośnicy i Suchodańcu, wcześniej także nieczynne obecnie ujęcie w Izbicku.

Wody tego piętra są typu szczelinowo-krasowego, stanowią najważniejszy na Opolszczyźnie zbiornik użytkowych wód podziemnych – G.Z.W.P.-333 „Opole – Zawadzkie”. Warstwą wodonośną są wapienie, margle i dolomity środkowego triasu (wapienia muszlowego) w których woda krąży w systemie szczelin i pustek pochodzenia zarówno tektonicznego jak i krasowego.

Spąg utworów wodonośnych piętra środkowotriasowego tworzą zbite i słabo przepuszczalne wapienie warstw gogolińskich. Strop tego piętra tworzą w północnej części gminy ilaste utwory górnego triasu, które równocześnie izolują wody triasowe od wód czwartorzędowych. W środkowej i południowej części gminy, na południe od linii Tarnów Opolski – Raszowa – Utrata, nie występuje izolująca pokrywa utworów górnego triasu, tylko lokalnie zastępują ją wystąpienia ilów trzeciorzędowych i średnioprzepuszczalnych czwartorzędowych glin zwałowych, dominuje jednak cienka pokrywa przepuszczalnych czwartorzędowych osadów piaszczysto-żwirowych.

W Krośnicy (otwór nr 2 ujęcia gminnego) napięty poziom środkowotriasowy nawiercono na głębokości 58 m, ustabilizował się 5 m p.p.t. Na południe od granicy występowania napinającej pokrywy kajprowej wody środkowotriasowe mają zwierciadło swobodne. Nawiercono je na głębokości od 12 m w Suchodańcu do 22 m w Otmicach.

Powierzchnia piezometryczna tego poziomu środkowotriasowego nachylona jest w kierunku północno – zachodnim i w tym właśnie kierunku odbywa się naturalny przepływ podziemny. Lokalnie, w zasięgu leja depresji odkrywkowych kopalni wapienia „Tarnów Opolski” i ‘Górażdże’ notuje się odchylenia przepływu podziemnego w kierunku zachodnim. Spadki hydrauliczne, szczególnie w zasięgu leja depresyjnego, są duże, ruch wody jest średnio szybki: 30 – 100 m/rok, lokalnie jednak może dochodzić do 200 – 500 m/rok. Wartości te w przybliżeniu obrazują prędkość przemieszczania się zanieczyszczeń po przedostaniu się do warstwy wodonośnej.

Piętro wodonośne dolnotriasowe (poziom pstrygo piaskowca: retu) – eksploatowane jest przez studnie wodociągowe na południu gminy – w Siedlcu i Poznowicach.

Wapienie i piaskowce dolnotriasowe (pstry piaskowiec) odznaczają się gorszymi warunkami krążenia wód niż wyżej zalegające skały środkowotriasowe. Powoduje to niższe wydajności eksploatacyjne studni, osiągnięte przy większych depresjach.

Zbiornik dolnotriasowy G.Z.W.P.-335 „Krapkowice – Strzelce Opolskie” ma większy zasięg niż nadległy zbiornik środkowotriasowy, sięga po okolice Brzegu. Kierunki przepływu są podobne jak w zbiorniku Opole – Zawadzkie, natomiast prędkości przepływu są znacznie mniejsze – poniżej 10 m/rok.

Jakość wód podziemnych

Wody środkowotriasowe są twarde, o zasadowym odczynie i mineralizacji ogólnej w klasie wód zwykłych, typu wodorowęglanowo - wapniowego z lokalnie podwyższoną koncentracją

siarczanów i żelaza. Jakość tych wód jeszcze w latach 70-tych była wysoka. Bez żadnych odstępstw spełniały wymagania obowiązujących norm dla wód przeznaczonych do picia. Od tego czasu następuje ich systematyczna degradacja jakościowa, przede wszystkim w zakresie zawartości azotanów. Jest to spowodowane istnieniem licznych źródeł zanieczyszczenia na obszarze całego G.Z.W.P.333, głównie brakiem systemów kanalizacyjnych w większości gmin, wysypiskami śmieci, licznymi do lat 90-tych fermami chowu zwierząt i chemicznym nawożeniem użytków rolnych. W północnej części gminy (Krośnica), na obszarze występowania izolującej pokrywy ilastej kajpru, stężenia azotanów są niewielkie, dlatego gmina zlikwidowała najbardziej zanieczyszczone azotanami ujęcie w Izbicku oraz czasowo w Suchodańcu i czerpie wodę dla wodociągu gminnego głównie z ujęcia w Krośnicy. Nie znaleziono bowiem dotychczas skutecznego i ekonomicznie uzasadnionego sposobu oczyszczania wody z azotanów.

Zakres dopuszczalnych wartości wskaźników jakości wody określają następujące akty prawne: rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 29 marca 2007 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi [Dz. U. Nr 61, poz. 417], rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 23 lipca 2008 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu wód podziemnych [Dz. U. Nr 143, poz. 896]. Wyznaczono pięć klas jakości wód podziemnych, z czego klasy jakości wód podziemnych I, II, III oznaczają dobry stan chemiczny, a klasy jakości wód podziemnych IV, V - słaby stan chemiczny.

Najbliższe ujęcie wód środkowotriasowych (T2) objęte monitoringiem diagnostycznym, prowadzonym przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, czerpiące wodę z warstwy wodonośnej szczelinowo-porowej o stropie na głębokości 9,3 m, znajduje się w sąsiednim Tarnowie Opolskim (numer Monbada – 2664, kod PLGW6220116). Według badań przeprowadzonych w 2012 r. wodę z tego ujęcia zakwalifikowano do klasy IV – wody niezadowolającej jakości. Czynnikiem decydującym o tak niskiej klasyfikacji była nadmierna zawartość azotanów NO₃. Cała jednolita część wód podziemnych 116 (JCWPd 116) została uznana za potencjalnie zagrożoną niespełnieniem określonych dla niej celów środowiskowych.

Wody z poziomu dolnotriasowego charakteryzują się znaczną lub średnią twardością ogólną, podwyższoną zawartością żelaza. Pozostałe składniki są zwykle w normie.

2.5. Warunki geologiczno-inżynierskie

Warunki geologiczno – inżynierskie w gminie Izbicko są zróżnicowane. Najbardziej niekorzystne panują w północnej części gminy, głównie w dolinach Jemielnicy i Suchej (Borycz, część Krośnicy, Haleńsko, Utrata, Grabów, północne części Izbicka; Ligoty Czamborowej i Suchodańca).

W podłożu budowlanym tych obszarów, do głębokości 2 – 5 m p.p.t. występują średnio zagęszczone lub luźne i rzeczno-lodowcowe osady rzeczne – piaski średnie, drobne i pylaste, piaski ze żwirem, pospółki. Piaski budujące najniższe terasy zalewowe często zawierają domieszkę humusu.

Lokalnie na opisywanym obszarze, wśród osadów piaszczystych mogą być obecne pakiety gruntów rzeczno-zastoiskowych: namulów organicznych oraz torfy, o miąższości 0,3 – 1,5 m. Grunty te nie nadają się do bezpośredniego posadowienia fundamentów. Podobnie niekorzystne warunki geologiczno – inżynierskie mogą występować lokalnie również w południowej części gminy, w obniżeniach pogrzebanych dolin i bezodpływowych zagłębieniach terenu (Poznowice, Siedlec).

Wody gruntowe w opisanych wyżej obszarach niekorzystnych warunków zalegają płytko, na głębokości 0,5 – 1,5 m p.p.t. w wyżej położonych miejscach dolin lustro wód gruntowych

kształtuje się na nieco głębszym poziomie: 1,5 – 2,5 m p.p.t. Wody te podlegają okresowym wahaniom o amplitudzie $\pm 0,5$ m, uzależnionej od nasilenia opadów i stanu wody w ciekach.

Warunki geologiczno – inżynierskie w wyżynnej – środkowej i południowej części gminy są znacznie lepsze pod względem cech wytrzymałościowych podłoża i warunków wodnych. W poziomie fundamentowania budynków (1,5 – 3,0 m p.p.t.) przeważnie zalegają zwietrzliny gliniasto-gruzowe wapieni i margli lub lita skała. Lokalnie występują na tych głębokościach gliny zwałowe i piaski lodowcowe z głazami albo różnoziarniste piaski wodnolodowcowe o miąższości do 10 m.

Wody gruntowe w obszarze wyżynnym z reguły zalegają na głębokości przekraczającej 10 m p.p.t., tylko lokalnie płynącej.

Grunty charakterystyczne dla obszaru wyżynnego stanowią nośne podłoże budowlane. Nieco gorsze właściwości geotechniczne mają zwietrzliny gliniaste wapieni i margli – uplastycznione w miejscach wąskiego poziomu wód gruntowych. Mogą się również zdarzać przypadki nierównomiernego osiadania budynków z powodu nie wykrytych pustek krasowych

Odrębną kategorię gruntów stanowią luźne grunty nasypowe:

- mineralne na rozległych zwałowiskach nieużytecznych mas ziemnych i skalnych w otoczeniu kopalni wapienia „Kamień Śląski” w Otmicach (Ogórek),
- niekontrolowane - antropogeniczne, wypełniające mniejsze lub większe wyrobiska po odkrywkowym wydobywaniu piasków i żwirów, w większości są to odpady komunalne o zróżnicowanym składzie.

Ewentualna zabudowa terenów zwałowisk i występowania nasypów niekontrolowanych wymaga wcześniejszego przeprowadzenia szczegółowego rozpoznania geologiczno-inżynierskiego i odpowiedniej konsolidacji podłoża budowlanego oraz specjalnej konstrukcji fundamentów.

Obraz przestrzenny uwarunkowań ekofizjograficznych, w tym także uwarunkowań geologiczno-inżynierskich, przedstawia rysunek studium nr 1 – „Uwarunkowania rozwoju” w skali 1:10 000.

2.6. Warunki klimatyczne, klimat lokalny

Wg podziału E. Romera teren gminy Izbicko znajduje się w regionie klimatów Podgórskich Nizin i Kotlin, należących do najcieplejszych obszarów Polski. Do charakterystyki szczegółowej warunków klimatu przyjęto jako reprezentatywne parametry termiczne z najbliższej stacji meteorologicznej, położonej w regionie fizjograficznie zbliżonym – Opola oddalonego 18 km na zachód.

Analizując średnie miesięczne temperatury wieloletnie stwierdza się, że zima ma tu przebieg łagodny a średnie miesięczne temperatury nie przekraczają $-2,0^{\circ}\text{C}$. Najchłodniejszy jest miesiąc styczeń z średnią $-1,8^{\circ}\text{C}$. Najcieplejszy lipiec: $18,3^{\circ}\text{C}$. Średnia temperatura roku wynosi $8,5^{\circ}\text{C}$. Dni przymrozkowych zanotowano (X–V) – 67, mroźnych (XI–III) z temp. Poniżej 0°C – 33 dni, bardzo mroźnych z temp. -10°C – 24 dni. W okresie wegetacyjnym (IV–X) zanotowano 36 dni gorących z temp. Powyżej 25°C .

Średnia suma opadów rocznie osiąga 650 – 700 mm, w tym na miesiące letnie przypada 250 mm z maksymalną wartością w lipcu 100 mm. Minimum opadów przypada na okres zimowo – wiosenny. Okres burzowy trwa od czerwca do sierpnia z maksimum w lipcu.

Warunki nawietrzenia sterujące wentylacją przedstawiają się następująco: najczęściej notowane są wiatry z kierunku południowego (23%), zachodniego (22%) i północnego 13% stanowiące ponad 50%. Z pozostałych sektorów udziały procentowe nie przekraczają 7 – 9%. Obserwuje się istotne zmiany w tym względzie w ostatnich dziesięcioleciach, polegające na wzroście udziału cyrkulacji północno-wschodniej kosztem południowo-zachodniej.

Warunki klimatu lokalnego uzależnione są od konfiguracji terenu, stosunków wodnych i położenia względem dolin rzek. Ważnymi czynnikami klimatotwórczymi w rejonie gminy są: rzeźba terenu, stosunki wilgotnościowe podłoża i wentylacja.

Wyróżniono następujące strefy klimatu lokalnego:

I strefa – obszar wyżynny (środkowa i południowa część gminy),

II strefa – wilgotne doliny Jemielnicy i Suchej wraz z dolinami bocznymi,

III strefa – obejmuje obszary o korzystnych warunkach wilgotnościowych i wentylacji; strefa ta jest bioklimatycznie najkorzystniejsza dla lokalizacji budownictwa mieszkaniowego.

IV strefa – obejmuje nisko położone tereny z dużą liczbą cieków i stawów, podtapiane okresowo przy podwyższonych wodostanach oraz doliny boczne z podmokłościami, cechuje się obniżoną wartością klimatu - podwyższoną wilgotnością, częstymi okresami gromadzenia się i stagnowania zimnego powietrza. Niekorzystne warunki termiczne i wilgotnościowe (zamglenia) występują szczególnie przy bezchmurnej i bezwietrznej pogodzie, w godzinach nocnych i wczesnym rankiem. Strefa niewskazana do zabudowy mieszkaniowej.

Teren gminy Izbicko położony jest w obrębie bezleśnych „rynien” klimatycznych o przebiegu W-E. Położenie to w części może wpływać na lokalne warunki nawietrzania w stosunku do róży wiatrów przyjętej z rejonu m. Opola, w ten sposób, że układ ten ogranicza prędkości i kierunki wiatrów z sektora południowo-zachodniego, natomiast wzmaga wzrost szybkości i procentowy udział wiatrów z sektora północno-zachodniego.

Obecność dużych akwenów w dolinie Suchej stabilizuje warunki termiczno – wilgotnościowe i zmniejsza amplitudę skrajnych temperatur powietrza w tej części gminy.

2.7. Stan zanieczyszczenia powietrza

Gmina Izbicko leży w obszarze krzyżujących się wpływów emisji do powietrza zanieczyszczeń chemicznych i pyłowych przez ośrodki przemysłowe w Ozimku, Opolu, Krapkowicach, Tarnowie Opolskim i Strzelcach Opolskich. Pochodzi stamtąd 30% zanieczyszczeń pyłowych i 35% gazowych emitowanych w całym województwie.

W stosunku do lat 90-tych XX w. nastąpiło jednak zasadnicze zmniejszenie emisji, szczególnie gazowych w tych ośrodkach. Obecnie nie notuje się tam przekroczeń wartości dopuszczalnych stężeń tlenu azotu, tlenu węgla i fenolu. Zdarzają się jednak przekroczenia dopuszczalnych wartości średniodobowych.

Na terenie samej gminy Izbicko nie występują istotne źródła emisji zanieczyszczeń do powietrza. Źródła emisji zanieczyszczeń mają charakter lokalny i występują na terenach zabudowy mieszkaniowej i mieszkaniowo-usługowej oraz w najbliższym otoczeniu. Należą do nich:

- emisja niska z posesji mieszkaniowych, mieszkaniowo-usługowych i usługowych; dotyczy to zwłaszcza okresu jesienno-zimowego, związanego z ogrzewaniem mieszkań (główne zanieczyszczenia: pył, dwutlenek siarki, dwutlenek azotu, tlenek węgla);
- emisja niezorganizowana ze źródeł liniowych - terenów komunikacji drogowej, co przede wszystkim dotyczy terenów przylegających bezpośrednio do drogi krajowej nr 94 (Izbicko, Suchodaniec), drogi wojewódzkiej nr 409, w mniejszym stopniu dróg powiatowych (główne zanieczyszczenia: tlenki azotu, węglowodory, tlenek węgla, pył);

- emisja gazów oborowych, stanowiących produkt fizjologicznej przemiany materii, procesów fermentacji i gnilnych w obiektach hodowli zwierząt (głównie: amoniak, siarkowodór i metan).

Gmina Izbicko nie jest objęta monitoringiem zanieczyszczeń powietrza. Faktyczny, obiektywnie ustalony stan zanieczyszczenia powietrza z wymienionych źródeł w obszarze gminy Izbicko nie jest zatem znany. Według odczuć mieszkańców, najbardziej odczuwalna jako uciążliwa jest emisja odorowa z dużych gospodarstw hodowlanych w Poznowicach i Siedlcu. Najwyższe stężenia gazów odorowych notowane są w okresach wywozu obornika i gnojowicy na pola.

W 2012 r. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Opolu prowadził badania jakości powietrza w ramach monitoringu na obszarze powiatu strzeleckiego w stosunkowo bliskich punktach pomiarowych:

- Strzelce Opolskie ul. Jordanowska – w zakresie SO₂, NO₂ - pasywny,
 - Strzelce Opolskie ul. Kard. Stefana Wyszyńskiego – w zakresie SO₂, NO₂ - pasywny,
- Stwierdzone stężenia substancji zanieczyszczających były niższe od dopuszczalnych.

Ocenę jakości powietrza w 2012 r. WIOŚ wykonał zgodnie z założeniami do projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw opracowanego w związku z planowaną transpozycją dyrektywy 2008/50/WE do prawa polskiego – tzw. dyrektywy CAFE), w którym strefę stanowią:

- aglomeracja o liczbie mieszkańców powyżej 250 tysięcy,
- miasto (nie będące aglomeracją) o liczbie mieszkańców powyżej 100 tysięcy,
- pozostały obszar województwa, nie wchodzący w skład aglomeracji i miast powyżej 100 tysięcy mieszkańców. Powiat strzelecki włączono do strefy opolskiej.

Klasyfikację stopnia zanieczyszczenia powietrza w wydzielonych strefach za rok 2012 wykonano w oparciu o następujące założenia:

klasa A - poziom stężeń nie przekracza wartości dopuszczalnej/docelowej; nie jest wymagane prowadzenie działań na rzecz poprawy jakości powietrza;

klasa B - poziom stężeń przekracza wartość dopuszczalną, lecz nie przekracza wartości dopuszczalnej powiększonej o margines tolerancji; należy określić obszary przekroczeń wartości dopuszczalnych, a także przyczyny ich występowania (dotyczy wyłącznie pyłu PM_{2,5});

klasa C - poziom stężeń przekracza wartość dopuszczalną/docelową lub wartość dopuszczalną powiększoną o margines tolerancji; należy określić obszary przekroczeń oraz dążyć do osiągnięcia wartości kryterialnych, niezbędne jest opracowanie programu ochrony powietrza (POP);

klasa D1 - poziom stężeń ozonu nie przekracza poziomu celu długoterminowego; nie jest wymagane prowadzenie działań na rzecz poprawy jakości powietrza;

klasa D2 - poziom stężeń ozonu przekracza poziom celu długoterminowego; należy dążyć do osiągnięcia poziomu celu długoterminowego do roku 2020.

Wyniki oceny jakości powietrza w strefie opolskiej

Strefa	Ochrona zdrowia											Ochrona roślin		
	SO ₂	NO ₂	C ₆ H ₆	CO	PM ₁₀	Pb	As	Cd	Ni	B(a)P	O ₃	SO ₂	NO _x	O ₃
opolska	A	A	C	A	C	A	A	A	A	C	C	A	A	C

Źródło: Stan środowiska w województwie opolskim w roku 2012, WIOŚ Opole, 2012 r.

Ocena wyników monitoringu jakości powietrza w 2012 r. wykazała że strefa opolska w kryterium ochrony zdrowia, dla takich zanieczyszczeń jak dwutlenek siarki, dwutlenek azotu, tlenek węgla, ołów, arsen, kadm, nikiel - uzyskała klasę A, dla której nie ma potrzeby prowadzenia działań związanych z poprawą jakości powietrza, należy jedynie utrzymać ją na tym samym lub lepszym poziomie.

Pod względem stężenia pyłu PM10, ozonu, benzenu i benzo(a)pirenu strefa opolska została zakwalifikowana do klasy C - stężenie tej substancji w powietrzu miało wartość powyżej dopuszczalnej, i przekroczyło wartości dopuszczalne powiększone o margines tolerancji.

W porównaniu do 2011 r. nastąpiło istotne pogorszenie pod względem zwiększenia stężenia ozonu i benzenu (w obu zanieczyszczeniach z klasy A do klasy C).

W przypadku zanieczyszczeń zaklasyfikowanych do klasy C wymagane jest opracowanie „Programu ochrony powietrza” (POP) dla obszarów przekroczeń poziomów dopuszczalnych.

W kryterium ochrony roślin, strefa opolska w 2012 r. podobnie jak w roku 2011 uzyskała wynikową klasę C ze względu na wysoki poziom ozonu (O₃) i również występuje potrzeba opracowania specjalnego programu w tym zakresie.

2.8. Klimat akustyczny

Brak jest danych pomiarowych wskazujących na poziom kształtowania się hałasu na terenie gminy Izbicko. Można natomiast ogólnie stwierdzić, że stan klimatu akustycznego na większości obszaru planu jest korzystny. Brak tu bowiem stacjonarnych, znaczących źródeł hałasu, mogą być nimi tylko okresowo zakłady rzemieślnicze, w szczególności blacharskie, kamieniarskie i stolarskie oraz bazy sprzętowe.

Relatywnie największy jest hałas komunikacyjny, powodowany ruchem tranzytowym pojazdów na drodze krajowej nr 94 relacji Zgorzelec - Tarnów. Średni ruch na odcinku Opole – Nogawczyce (węzeł komunikacyjny na autostradzie A-4) wynosi według pomiarów i prognoz na najbliższe lata ok. 5000 – 6000 pojazdów/dobę.

Wyniki prowadzonych badań natężenia ruchu komunikacyjnego i natężenia hałasu (WIOŚ Opole – 2010 r.) w punktach pomiarowych przy drodze nr 94, zlokalizowanych w Opolu, przedstawiono w sąsiedniej tabeli.

Charakterystyka lokalizacji i wyniki pomiarów hałasu komunikacyjnego przy drodze krajowej nr 94

Numer punktu pomiarowego	Lokalizacja punktu pomiarowego	szerokość geogr. N	długość geogr. E	wartość średnia LAeqD pora dnia (dB)	wartość średnia LAeqD pora nocy (dB)
1	droga krajowa nr 94,	17°56'32,6"	50°39'42,2"	71,2	60,9
2	droga krajowa nr 94	17°55'32,3"	50°40'30,0"	73,5	66,4

Wyniki te, odniesione do warunków panujących w Izbicku - droga krajowa nr 94 w ciągu ul. Opolskiej i ul. Strzeleckiej, z luźną zabudową mieszkaniową jednorodzinną i mieszkaniowo-

usługową, gdzie dopuszczalny poziom hałasu wg rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 1 października 2012 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku wynosi: 61 dB w zabudowie jednorodzinnej i 65 dB w zabudowie mieszkaniowo-usługowej, w przedziale 16 godz. - pozwalają przypuszczać że natężenie hałasu w strefie o szerokości do ok. 100 m od jezdni przekroczy poziom dopuszczalny:

- w terenach zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej - do 12,5 dB
- w terenach mieszkaniowo-usługowych – do 8,5 dB.

Relatywnie mniejszy jest hałas komunikacyjny, powodowany ruchem lokalnym i tranzytowym pojazdów na drodze wojewódzkiej nr 409 Strzelce Opolskie – Dębina, wzdłuż południowej granicy gminy Izbicko. Wyniki prowadzonych badań natężenia ruchu komunikacyjnego i natężenia hałasu (WIOŚ Opole – 2008 r.) w punktach pomiarowych przy drodze nr 409, zlokalizowanych w Krapkowicach, przedstawiły się następująco:

- natężenie ruchu: 370 poj./h
- we wszystkich badanych punktach średnia prędkość ruchu wyniosła 50 km/h
- charakterystyka lokalizacji i wyniki pomiarów w badanych punktach wg poniższej tabeli

Charakterystyka lokalizacji i wyniki pomiarów hałasu komunikacyjnego przy drodze wojewódzkiej nr 409

<i>Numer punktu pomiarowego</i>	<i>Lokalizacja punktu pomiarowego</i>	<i>Szerokość geogr. N</i>	<i>Długość geogr. E</i>	<i>Względna wysokość punktu pomiarowego (m)</i>	<i>Wartość średnia LAeqD (dB)</i>
8	Droga woj. nr 409, punkt w odległości 10,5 m od drogi, zabudowa zwarta wielorodz.	17°57'27,5"	50°28'14,4"	4,0	66,8
9	Droga woj. nr 409, punkt w odległości 17,0 m od drogi, zabudowa zwarta wielorodzinnna	17°57'27,4"	50°28'14,6"	4,0	64,1
10	Droga wojewódzka nr 409, punkt w odległości 10,1 m od drogi, zabudowa zwarta wielorodzinnna	17°57'23,2"	50°28'12,5"	4,0	66,2

Powyższe wyniki, odniesione do warunków panujących w dwóch odosobnionych posesjach zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, usytuowanych w Sprzęcicach przy drodze nr 409, (gdzie dopuszczalny poziom hałasu wg rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 1 października 2012 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku – wynosi 61 dB w przedziale 16 godz.) - pozwalają przypuszczać że natężenie hałasu w tym rejonie przekroczy poziom dopuszczalny w terenach zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej o 3,0 dB - 5,8 dB. Poprawie w tym zakresie sprzyja zasadnicza

modernizacja drogi nr 409, realizowana w 2013 r., obejmująca m.in. całkowitą wymianę nawierzchni.

Klimat akustyczny obszaru gminy Izbicko, poza opisanym sąsiedztwem drogi krajowej i wojewódzkiej, jest kształtowany przez ruch pojazdów na licznych drogach powiatowych o charakterze wybitnie lokalnym: nr 1809 O (w Sprzęcicach), nr 1819 O (w Poznowicach), 1817 O (w Otmicach), 1850 O (w Otmicach i Kolonii Lwowskiej), 1809 O (w Otmicach i Izbicku), 1815 O (w Izbicku, Krośnicy i Boryczy), 1825 O (w Izbicku i Ligocie Czamborowej), 1854 O (w Ligocie Czamborowej i Suchodańcu).

W otoczeniu dróg powiatowych nie przeprowadzono pomiarów natężenia hałasu, jednak na podstawie obserwacji można stwierdzić że nie przekracza on wartości dopuszczalnych hałasu komunikacyjnego w terenach zabudowy mieszkaniowej. W porze popołudniowej, w miesiącach maju i października 2013 r. odnotowano tam przejazdy od kilkunastu do 150 pojazdów w ciągu godziny oraz prawie zupełny brak przejazdów w porze nocnej.

2.9. Charakterystyka przyrody ożywionej

Według podziału geobotanicznego Matuszkiewicza obszar opracowania położony jest, w obrębie dwóch Krain - Dolnośląskiej, w Okręgu Borów Stobrawskich, Turawskich i Niemodlińskich (północna część gminy) oraz Górnośląskiej w Okręgu Rybnicko-Strzeleckim

Według podziału na jednostki regionalizacji przyrodniczo-leśnej Trampler gmina znajduje się w Krainie Śląskiej, Dzielnicy Równiny Opolskiej, Mezoregionie Borów Stobrawskich oraz Dzielnicy Kędzierzyńsko-Rybnickiej, Mezoregionie Chełmskim.

2.9.1. Świat roślin

Rzeczywistą roślinność gminy kształtują obecnie zarówno warunki siedliskowe, przede wszystkim typ gleb (dominują gleby brunatne, rędziny i czarne ziemie) oraz warunki wodne, jak i wpływ działalności człowieka (koszenie łąk, uprawa roli, gospodarka leśna i zabudowa). Pomimo dużego wpływu gospodarki człowieka, znaczące zróżnicowanie warunków edaficznych umożliwiło rozwój wielu zbiorowiskom roślinnym zarówno naturalnym (m.in. leśne, wodne, szuwarowe), jak i półnaturalnym i antropogenicznym (m.in. łąkowe, polne, ruderalne). Dominującymi zbiorowiskami na tym terenie są zbiorowiska segetalne oraz leśne.

Zbiorowiska leśne

Gminę Izbicko cechuje dość znaczna lesistość (3 272,1 ha - 38% powierzchni gminy), występuje tu większość zbiorowisk leśnych, charakterystycznych dla terenów nizinnych. W dolinie Suchej spotykane są lasy liściaste, natomiast na pozostałym terenie dominują monokultury sosnowe. Administracyjnie podlegają nadleśnictwu Strzelce Opolskie (obręby: Kadłub i Kamień Śląski). Większość znajduje się w I strefie uszkodzeń przez przemysł. Lasy ochronne, cenne przyrodniczo ze względu na funkcję wodochronną (ochrona przez erozją) zajmują powierzchnię 537,3 ha.

Wśród typów siedliskowych lasów przeważają bory mieszane wilgotne (35% w obrębie Kadłub, w Kamieniu Śl. – 0,3%) i świeże (odpowiednio 26%, 73%), bory świeże (16%, 13%), a także lasy mieszane wilgotne (13%, 0,1%), świeże (6,3%, 8%), występują też lasy świeże, bory wilgotne i olsy.

W składzie gatunkowym dominuje sosna (78% w obrębie Kadłub, 86% w Kamieniu Śl.), brzoza (odpowiednio 11%, 3%), świerk (3%, 6%), olsza (5%, 0,1%) i dąb (1,3%, 0,6%) w mniejszym stopniu występuje buk, modrzew, klon, lipa i topola.

Lasy o charakterze borów sosnowych i borów mieszanych zajmują w gminie największą powierzchnię. W wielu miejscach, zwłaszcza w oddziałach leśnych ze starszym drzewostanem położonym na wydmach w północnej części gminy, występują dobrze wykształcone suboceaniczne bory świeże *Leucobryo-Pinetum* z licznymi gatunkami borowymi w runie oraz już na znacznie mniejszych powierzchniach kontynentalne bory mieszane *Quercus roboris-Pinetum*. Często jednak spotykane są zbiorowiska wtórne, jednowiekowe i jednopiętrowe, ze sztucznie nasadzoną sosną na siedliskach grądowych i buczynowych, które mają niewielką wartość przyrodniczą. Występują one w szczególności w centralnej i południowej części gminy na żyznych glebach brunatnych lub rędzinach.

W bardzo ubogim pod względem florystycznym runie tych lasów dominują różne gatunki jeżyn *Rubus sp.* oraz trzcinnik piaskowy *Calamagrostis epigejos*, szczególnie bujnie rozwijające się w partiach nadmiernie prześwietlonych. Podszyt składa się z samosiewów drzew oraz roślin naczyniowych: bez czarna, jarząb pospolity, śnieguliczka biała, trzmielina pospolita, leszczyna pospolita i inne. Gatunki charakterystyczne runa to bluszcz pospolity, szczawik zajęczy, turzyce, przytulia wiosenna, nawłóć pospolita, pokrzywa pospolita, dziurawiec, niecierpek pospolity, poziomka pospolita, trawy.

W dolinie Suchej spotykane są lasy liściaste. Wśród lasów liściastych ważną rolę odgrywają grądy subkontynentalne *Tilio cordatae-Carpinetum betuli*, które występują miejscami na niewielkich powierzchniach w dolinie Suchej w otoczeniu stawów hodowlanych. W większości przypadków są to zbiorowiska zubożałe pod względem florystycznym, fragmentarycznie wykształcone i pozbawione gatunków charakterystycznych. Bardzo często ich pochodzenie związane jest z sukcesją łągową wywołaną zmianami stosunków wodnych. Spotkać w nich można pomnikowe okazy dębów szypułkowych *Quercus robur*. Są to pozostałości po występujących tu dawniej pierwotnych lasach grądowych i łągowych. Dostyc często w dolinie Ptaszkówki, Suchej, jej dopływach i nad brzegami zbiorników wodnych występuje łąg jesionowo-olszowy *Fraxino-Alnetum*, w którego drzewostanie dominuje olsza czarna *Alnus glutinosa*.

Zbiorowiska zaroślowe

Do zbiorowisk zaroślowych w granicach gminy Izbicko należą zarośla tarniny *Rhamno-Cornetum sanguinei* występujące dostyc często na skrajach zadrzewień, miedzach i obrzeżach dróg polnych. Dostyc często na tym terenie spotykany jest ciepłolubny zespół zarośli ligustru i tarniny *Pruno-Ligustretum*, występujący na obrzeżach kamieniołomów, skrajach lasów i na miedzach (okolice Otmic, Siedlec).

Zbiorowiska nieleśne

Wśród ekosystemów nieleśnych na obszarze opracowania dominują tereny najbardziej przekształcone przez człowieka – użytki rolne oraz tereny zainwestowane. W związku z tym wśród zbiorowisk roślinnych dominuje grupa zespołów segalnych - chwastów towarzyszących uprawom rolnym, zarówno zbożowym, jak i okopowym z klasy *Stellarietea mediae*.

Zbiorowiska segetalne i synantropijne

Zbiorowiska chwastów towarzyszące uprawom roślin zbożowych (rząd *Centauretalia cyani*) i okopowych (rząd *Polygono-Chenopodietalia*) zajmują miejscami duże powierzchnie i stanowią bardzo ważny element krajobrazu, szczególnie w centralnej i południowej części gminy. Na obszarze opracowania do acidofilnego związku *Aperion spicae-venti* należy wykształcony na ubogich glebach piaszczystych zespół chłodka drobnego *Arnoserido-Sclerantheum* oraz rozwinięte na żyzniejszych glebach gliniasto-piaszczystych zespoły: zespół

maka piaskowego *Papaveretum argemones* oraz zespół wyki czteronasiennej *Vicetum tetraspermae*.

Najczęściej spotykany zespół upraw zbożowych - maka piaskowego, wykształca się w postaci typowej na powierzchniach gruntów ornych gminy. Natomiast zespoły wyki czteronasiennej i chłodka drobnego są rzadko występującymi asocjacjami na obszarze gminy, a ich fragmentarycznie wykształcone fitocenozy przedstawiają zubożałe postacie.

Zbiorowiska upraw okopowych reprezentujące acidofilny związek *Panico-Setarion* wykształcają się na uboższych i średnio żyznych piaskach gliniastych, a ich znamioną cechą jest stały udział grupy acidofilnych gatunków piaszczystych siedlisk. Na terenie gminy Izbicko odnotowano należący do omawianego związku zespół chwastnicy jednostronnej i włósnicy sinej *Echinochloa-Setarietum*, wykształcany stosunkowo często na mniej kwaśnych, piaszczystych i gliniasto-piaszczystych glebach oraz rzadziej zespół palusznika nitkowatego *Digitarietum ischaemi* - na najuboższych, piaszczystych, kwaśnych i suchych glebach. Natomiast zespół z dominacją żóltlicy drobnokwiatowej *Galinsoga-Setarietum* należący do neutrofilnego związku *Polygono-Chenopodion* przywiązany do bogatych w azot, żyznych i optymalnie wilgotnych gleb próchnicznych rozwija się stosunkowo często w uprawach okopowych, sąsiadujących z ogrodami przydomowymi.

Pozostałe zbiorowiska roślinne o charakterze antropogenicznym z klas *Stellarietea mediae*, *Artemisietea vulgaris* i *Epilobietea angustifolii* są na tym terenie bogato reprezentowane. Zbiorowiska te związane są z terenami zmienionymi przez człowieka, tj. terenami zabudowanymi, zrębami leśnymi, okrajkami i miejscami wydeptywanymi. Najczęściej w zbiorowiskach tych brak jest gatunków rzadkich i chronionych. Najciekawszym z tej grupy jest zespół z dominacją lepiężnika różowego *Phalarido-Petasitetum hybridi* stwierdzony nad brzegiem strumienia Suchodańcu i koło stawu w Utracie.

Zbiorowiska łąkowe

Istotnym uzupełnieniem szaty roślinnej gminy Izbicko są łąki położone w dolinie Jemielnicy i Suchej. Najbogatszymi gatunkowo, a zarazem najszybciej znikającymi z krajobrazu regionu typami łąk są łąki wilgotne. Wyróżniamy tu kilka typów zbiorowisk, wśród których na uwagę zasługuje występujące w okolicach Utraty, Boryczy i Krośnicy zbiorowiska ziołoroślowe z dominacją wiązówki błotnej *Filipendulo-Geranietum* i *Lysimachio vulgaris-Filipenduletum*.

Dosyć rzadko w dolinie Suchej i Jemielnicy spotykane jest zbiorowisko łąk wilgotnych należące do zespołu ostrożenia łąkowego *Cirsietum rivularis*. Najczęściej tworzy on małe powierzchniowo fitocenozy w miejscach podmokłych. Gatunkiem dominującym w płatach jest ostrożeń łąkowy *Cirsium rivulare*. Charakterystyczna fizjonomia tego zbiorowiska, zwłaszcza podczas kwitnienia ostrożenia łąkowego, dobrze wyodrębnia go spośród innych zbiorowisk łąkowych. W Polsce zespół ostrożenia łąkowego ma cechy zbiorowiska o zasięgu borealno-górskim. Należy on do typowych zbiorowisk antropogenicznych, zajmując siedliska łąkowe lub olsowe. Jego występowanie wymaga stałej ingerencji człowieka. Zaprzestanie wykaszania jego płatów powoduje najczęściej znaczne zubożenie składu florystycznego. Nienawożone fragmenty trzęślicowych łąk zmiennowilgotnych koszone jeden raz w roku, najczęściej pod koniec lata lub w jesieni, na ściólkę dla bydła, w ostatnich latach, w związku ze zmieniającym się sposobem użytkowania terenów gminy Izbicko w szybkim tempie ograniczają swą powierzchnię do niewielkich, często zubożonych i kadłubowych płatów, do których należy ubogi pod względem florystycznym zespół z dominacją sitów *Junco-Molinietum*.

W lokalnych zagłębieniach kompleksów łąkowych, na zabagnionych glebach glejowych występuje dosyć pospolicie zespół sitowia leśnego *Scirpetum silvatici*. Na wyższych terasach

zanotowano także płaty łąk wyczyńcowych *Alopecuretum pratensis* i łąk owsicowych *Lolio-Cynosuretum*, służących najczęściej jako pastwiska. Pospolite w gminie Izbicko są natomiast tzw. zespoły dywanowe porastające miejsca intensywnie wydeptywane, w tym nawet szczeliny chodników. Budują je pospolite rośliny odporne na uszkodzenia mechaniczne, takie jak babka zwyczajna *Plantago major*, wiechlina roczna *Poa annua* czy rdest ptasi *Polygonum aviculare*.

Na zasobnych w azot wilgotnych glebach w dolinie Jemielnicy i nieckach zbiorników wodnych, w miejscach okresowo zalewanych rozwijają się murawy zalewowe z charakterystycznym pięciornikiem gęsim *Potentilla anserina* i rozłogowym *Potentilla repens*, sitem ścięsnionym *Juncus compressus* i tojeścią rozesełaną *Lysimachia nummularia*.

Zbiorowiska muraw i wrzosowisk

Na terenie kamieniołomów w Otmicach i ich najbliższym sąsiedztwie występują fragmentarycznie wykształcone murawy kserotermiczne z klasy *Festuco-Brometea*. Na południowym zboczu jednego z kamieniołomów stwierdzono występowanie bardzo rzadkiego na Śląsku Opolskim zbiorowiska naskalnego, należącego do zespołu zachyłki Roberta *Gymnocarpium robertiani*. Zespół ten wykształca się na nieco wilgotnych i zacienionych piargach i rumowiskach wapiennych.

Grupa zbiorowisk muraw napiaskowych reprezentowana jest na obszarze gminy Izbicko przez zespoły z klasy *Koelerio glaucae-Corynephoretea canescentis*. Należy do nich subatlantycki zespół szczotliczy siwej *Spergulo vernalis-Corynephorum*, zespół goździka kropkowanego *Diantho-Armerietum elongatae* oraz zespół z dominacją połonicznika nagiego *Sclerantho-Herniaretum glabrae*. Płaty tych zespołów występują bardzo rzadko w miejscach piaszczystych, pastwiskach i nieużytkach na terenie całej gminy, głównie jednak w północnej jej części.

Na skrajach borów sosnowych i ich prześwietleniach w północnej części gminy wykształciły się na niewielkich powierzchniach fragmentarycznie wykształcone suche wrzosowiska *Calluno-Genistetum* z klasy *Nardo-Callunetea*, które ze względu na zalesianie i eutrofizację siedliska z roku na rok zmniejszają areal swego występowania.

Zbiorowiska szuwarowe i namuliskowe

Otoczenie zbiorników wodnych stanowią najczęściej różnego typu zbiorowiska szuwarowe. Wśród szuwarów właściwych do najczęściej występujących należy szuwar trzciny pospolitej *Phragmitetum australis*, szuwar pałki szerokolistnej *Typhetum latifoliae* oraz szuwar ponikła błotnego *Eleocharitetum palustris*. Rzadziej spotykane są: zespół z dominacją strzałki wodnej *Sagittario-Sparganietum emersi*, zespół jeżogłówki gałęzistej *Sparganietum erecti*, zespół tataraku *Acoretum calami*, zespół rzepichy ziemnowodnej i kropidla wodnego *Oenantho-Roripetum* oraz zespół manny mielec *Glycerietum maximae* stwierdzone m.in. w stawach hodowlanych koło Utraty.

Nieco wyższe położenia w stosunku do siedlisk szuwaru właściwego, zajmują szuvary wielkoturzyowe. Są to naturalne lub antropogeniczne zbiorowiska wysokich roślin bagiennych, często wytwarzających pokłady tzw. torfu turzycowego. Do najpospolitszych zbiorowisk tego typu należy zespół kosaćca żółtego *Iridetum pseudacori* zajmującego strefy przybrzeżne małych zbiorników, a także rowy i wilgotne obniżenia terenu na całym terenie gminy, zespół turzycy błotnej *Caricetum acutiformis* występujący pospolicie w różnych typach siedlisk wilgotnych i mokrych, a także zespół turzycy dzióbkwatej *Caricetum rostratae*, zespół turzycy zaostrej *Caricetum gracilis* i zespół turzycy sztywnej *Caricetum gracilis*.

Znaczne powierzchnie wilgotnych terenów przybrzeżnych stawów hodowlanych zajmuje szuwar mozgowy *Phalaridetum arundinaceae*. Na wysychających brzegach stawów hodowlanych wykształcają się późnym latem i jesienią zbiorowiska terofitów mulistych brzegów wód i okresowo zalewanych zagłębień. Najciekawszym z nich jest rzadki w Polsce pionierski zespół ponikła jajowatego *Eleocharetum ovatae* stwierdzony na wyschniętym stawie na zachód od Grodziska.

Zbiorowiska wodne

Liczne stawy hodowlane, a także rzeki Jemielnica i Sucha oraz pomniejsze ciek i rowy melioracyjne stanowią dogodne siedliska dla rozwoju zbiorowisk wodnych, reprezentowanych przez fitocenozy z klas *Lemnetea minoris* i *Potametea*. Zbiorowiska wodne w zależności od warunków siedliskowych przedstawiają różne postacie organizacji - od dobrze wykształconych fitocenzoz, skupiających większość gatunków charakterystycznych, do agregacji jednogatunkowych, trudnych do identyfikacji.

Najczęściej spotykanym zbiorowiskiem wodnym w gminie Izbicko jest zespół rzęsy trójrowkowej *Lemnetum trisulcae*, który występuje w różnego rodzaju płytkich zbiornikach wodnych. W zbiorowisku tym dominuje najczęściej rzęsa drobna *Lemna minor*. Niemniej pospolity jest zespół moczarki kanadyjskiej *Elodeetum canadensis* spotykany na rozproszonych stanowiskach w różnego rodzaju ciekach i zbiornikach wodnych na obszarze całej gminy.

Inne rzadziej spotykane to: zespół jaskra wodnego *Ranunculetum fluitantis*, zespół rogatka sztywnego *Ceratophylletum demersi*, zespół wywłócznika kłosowego *Myriophylletum spicati*, zespół rdestnicy pływającej *Potametum natantis* oraz jeden najpiękniejszych zespołów roślin pływających, czyli zespół „lili w wodnych” *Nupharo-Nymphetum albae* budowany na tym terenie najczęściej przez pospolitszego grążela żółtego *Nuphar lutea*.

Do najbardziej interesujących zespołów wodnych, ze względu na rzadkość występowania w skali regionu, należą: zespół kotewki orzecha wodnego *Trapaetum natantis* i zespół żabiścieku pływającego *Hydrocharitetum morsus-ranae*, stwierdzone w stawach hodowlanych koło Utraty, zespół okrzężnicy bagiennej *Hottonietum palustris*, który występuje w dopływach Suchej koło Ligoty Czamborowej i w Ptaszkówce w północnej części gminy, zespół z dominacją rzęśli hakowatej *Ranunculo-Callitrichetum hamulatae*, występujący w kilku miejscach w Jemielnicy i Suchej oraz zespół z dominacją podwodnej formy potoczniaka wąskolistnego *Ranunculo-Sietum erecto-submersi* stwierdzony w Suchej koło Ligoty Czamborowej.

Zbiorowiska chronione

Na terenie gminy Izbicko stwierdzono występowanie siedlisk chronionych, wyróżnionych na rysunku nr 1 studium „Uwarunkowania rozwoju”, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 6 listopada 2013 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz. U. z 8.11.2013 r. poz. 1302):

- wydmie śródładowe z murawami szcztolichowymi (*Spergulo vernalis-Corynephorretum*) – niewielkie powierzchnie tych zbiorowisk występują w północnej części gminy;

- suche wrzosowiska (*Calluno-Genistion*, *Calluno-Arctostaphyllion*) – występują na niewielkich powierzchniach na skrajach borów sosnowych w północnej części gminy;
- murawy kserotermiczne (*Festuco-Brometea*) – występują na terenie kamieniołomów w Otmicach i ich najbliższym sąsiedztwie;
- grąd subkontynentalny (*Tilio-Carpinetum*) – występuje miejscami na niewielkich powierzchniach w dolinie Suchej koło Utraty i Ligoty Czamborowej;
- łęg jesionowo-olszowy (*Fraxino-Alnetum=Circae-Alnetum*) – występuje na niewielkich powierzchniach w dolinie Suchej i Ptaszkówki, ich dopływach i nad brzegami zbiorników wodnych na całym obszarze gminy.

Rośliny i grzyby - chronione i rzadkie

W gminie Izbicko stwierdzono występowanie roślin i grzybów prawnie chronionych. Występują tu również gatunki rzadkie w skali województwa, regionu i kraju. Część z nich została umieszczona w „Czerwonej księdze roślin naczyniowych województwa opolskiego”, a kotewka orzech wodny *Trapa natans* jako roślina krytycznie zagrożona znajduje się w „Polskiej Czerwonej Księdze Roślin” .

Gatunki chronione

- Bluszcz pospolity *Hedera helix* (nt) - gatunek ten z rodziny araliowatych *Araliaceae* jest jednym z niewielu naszych rodzimych pnączy, występuje stosunkowo często w lasach liściastych i parkach, m.in. w Izbicku, Utracie, Otmicach, Ligocie Czamborowej.
- Dziewięsił bezłodygowy *Carlina acaulis* (GŚ-R, O-VU) - to gatunek z rodziny astrowatych *Asteraceae* spotykany najczęściej na suchych łąkach i ciepłolubnych murawach. Kilkadziesiąt osobników tego gatunku stwierdzono na obrzeżach kamieniołomów w inicjalnej postaci murawy kserotermicznej w Otmicach.
- Grąźel żółty *Nuphar lutea* (GŚ-R, O-LR) - jest to wieloletnia roślina wodna z rodziny grzybieniovatych *Nymphaeaceae*. Grąźel żółty występuje w jeziorach, stawach i starorzeczach; stwierdzony w stawach hodowlanych koło Utraty i w Boryczy.
- Kotewka orzech wodny *Trapa natans* (PL-E, GŚ-E, O-VU) - to gatunek z rodziny kotewkowatych *Trapaceae*, występujący w różnego rodzaju zbiornikach wodnych; jego nieliczne występowanie stwierdzono w Jeziorze Dużym koło Utraty. Stanowisko to było niegdyś największym w Polsce. W latach 1970–1979 występowało tu około 2 milionów okazów, a płyty jej zespołu zajmowały wielohektarowe powierzchnie. Obecnie stwierdzono tu około 100 osobników tego gatunku na powierzchni kilkudziesięciu metrów kwadratowych.
- Kruszczyk szerokolistny *Epipactis helleborine* (GŚ-R, O-LR) - to wieloletni storczyk z rodziny *Orchidaceae*, spotykany najczęściej na skrajach dróg, rzadziej w różnego rodzaju lasach oraz w zaroślach; pojedyncze osobniki tego gatunku stwierdzono w lesie liściastym na północ od Ligoty Czamborowej.
- Paprotka zwyczajna *Polypodium vulgare* (GŚ-R, O-LR) - to niewielka paproć dorastająca do 20-50 cm wysokości, reprezentująca rodzinę paprotkowatych *Polypodiaceae*; nieliczne występowanie paprotki zwyczajnej stwierdzono w niewielkim kamieniołomie na południe od Otmic .
- Wawrzynek wilczyłyko *Daphne mezereum* (GŚ-V, O-LR) - to rozgałęziony krzew z rodziny wawrzynekowatych *Thymelaeaceae* o różowych, wonnych kwiatach, osadzonych gęsto wzdłuż pędów; gatunek ten został stwierdzony w lasach i zaroślach w sąsiedztwie stawów hodowlanych koło Utraty i Ligoty Czamborowej.

- Widłak jałowcowaty *Lycopodium annotinum* (GŚ-V, O-VU) - to bylina z rodziny widłakowatych *Lycopodiaceae*, rosnąca w cienistych, mszystych borach świerkowych i jodłowych; występuje nielicznie w borze sosnowym na północ od Krośnicy.
- Buławnik czerwony *Cephalanthera rubra* (O-CR), KW-CR, PL-EN) – wieloletnia bylina kłączowa, w woj. opolskim znany był z 20 stanowisk, obecnie tylko z 3, występuje w lasach liściastych, głównie bukowych, rzadziej w zaroślach i borach mieszanych; stwierdzono trzy osobniki tego gatunku w SE części starego kamieniołomu w pobliżu stacji kolejowej Kamień Śląski.
- Szafirek miękkolistny *Muscari comosum* (PL-R, O-CR) – roślina cebulowa z rodziny *Liliaceae*, występuje w miejscach suchych jako składnik zbiorowisk murawowych i okrajowych, w woj. opolskim obserwowany był jedynie na dwóch stanowiskach – w Otmicach i w Gogolinie, w 2012 r. nie potwierdzono stanowiska w Otmicach.
- Orlik pospolity *Aquilegia vulgaris* (GŚ-R, O-EN) – dekoracyjna bylina z rodziny jaskrowatych *Ranunculaceae* rosnąca najczęściej w lasach liściastych, na zrębach i kamienistych zboczach, często na podłożu wapiennym, występuje w rozproszeniu głównie w murawach i zaroślach kserotermicznych, m.in. w nieczynnym kamieniołomie na SW od stacji kolejowej Kamień Śląski.
- Przyłaszczka pospolita *Hepatica nobilis* (O-LR) – dekoracyjna bylina reprezentująca rodzinę jaskrowatych *Ranunculaceae*, rośnie w lasach liściastych, szczególnie na podłożu wapiennym, stwierdzone stanowisko na skraju lasu sosnowego z gatunkami liściastymi w podszybie w lasach na granicy Otmic i gm. Gogolin oraz w okolicach Siedlca.
- Barwinek pospolity *Vinca minor* L. (O-LR) – gatunek z rodziny toinowatych *Apocynaceae*, zaliczany do krzewinek, jest składnikiem lasów liściastych, niszczonego ze względu na wartość dekoracyjną, dwa płaty barwinka odnaleziono na skrajach drzewostanów w pobliżu drogi powiatowej z Otmic do Kamienia Śląskiego.
- Pierwiosnek lekarski *Primula veris* (GŚ-R, O-LR) – bylina z rodziny pierwiosnkowatych *Primulaceae*, rośnie na murawach, w zaroślach, widnych lasach i ich skrajach, przeważnie na podłożu wapiennym; 20 osobników tego gatunku stwierdzono w rowie przydrożnym na południe od Otmic, oraz w zaroślach na południowy zachód od Siedlca.
- Przytulia wonna *Galium odoratum* (O-nt) – wieloletnia roślina z rodziny marzanowatych *Rubiaceae*, występująca dość licznie w lasach łęgowych i grądowych oraz w buczynach, dwie populacje przytulii odnaleziono na skraju lasu k. starego kamieniołomu na SW od stacji kolejowej Kamień Śląski, występuje także w okolicach Siedlca.
- Porzeczka czarna *Ribes nigrum* (GŚ-R, O-LR) - jest to krzew z rodziny agrestowatych *Grossulariaceae*, wydzielający charakterystyczną, intensywną woń. Na terenie gminy porzeczka czarna występuje nielicznie w lasach łęgowych w sąsiedztwie stawów hodowlanych na północ od Ligoty Czamborowej.

W granicach gminy Izbicko stwierdzono również występowanie zagrożonych i objętych ochroną gatunków grzybów :

- murszak rdzawy *Phaeolus schweinitzii*, kilka stanowisk pod modrzewiami w borze mieszanym na S od Krzyżowej Doliny;
- czyreń sosnowy *Phellinus pini*, kilka stanowisk na sośnie w borze sosnowym na S od Krzyżowej Doliny;
- lakownica europejska *Ganoderma australe*, stanowisko wewnątrz wypróchniałego pnia żywej lipy przy drodze ze Sprzęcic do Siedlca;

- purchawnica olbrzymia *Langermannia gigantea*, 2 stanowiska na grobli stawu w Utracie.

Gatunki rzadkie

Na terenie gminy Izbicko występują również gatunki rzadkie w skali województwa i regionu. Najciekawsze z nich to:

- Lepięznik różowy *Petasites hybridus* (O-LR) - jest to bylina należąca do rodziny złożonych *Asteraceae*, spotykana w nadbrzeżnych zaroślach oraz w innych wilgotnych i zacienionych miejscach; lepięznik różowy został stwierdzony na brzegu strumienia w Suchodańcu i w sąsiedztwie Jeziora Dużego koło Utraty.
- Łuskiewnik różowy *Lathraea squamaria* (GŚ- R, O-LR) - jest to pasożytnicza bylina leśna reprezentująca rodzinę trędownikowatych *Scrophulariaceae*. Rośnie w lasach liściastych w sąsiedztwie stawów hodowlanych na północ od Ligoty Czamborowej.
- Nasięźrzał pospolity *Ophioglossum vulgatum* (GŚ-V, O-VU) - to roślina z rodziny nasięźrzałowatych *Ophioglossaceae*, związana z siedliskami wilgotnymi; występuje nielicznie na łące w sąsiedztwie wyschniętego stawu na zachód od Grodziska.
- Okrężnica bagienna *Hottonia palustris* (GŚ-R, O-LR) - jest to bylina wodna o czołgającym się po dnie kłęczu i wzniesionych łodygach długości 20-60 cm. Reprezentuje rodzinę pierwiosnkowatych *Primulaceae*; stwierdzono jej nieliczne występowanie w Suchej i jej dopływach, rowach opaskowych stawów hodowlanych koło Utraty oraz w Ptaszkówce.
- Ożanka pierzastosieczna *Teucrium botrys* (GŚ-V, O-VU) - gatunek reprezentujący rodzinę rodziny wargowych *Lamiaceae*; kilkaset osobników tego gatunku stwierdzono w kamieniołomie na zachód od Otmic w inicjalnej postaci murawy kserotermicznej.
- Ponikło jajowate *Eleocharis ovata* (PL-V, GŚ-V, O-EN) - gatunek z rodziny turzycowatych *Cyperaceae*, występujący dosyć rzadko na torfowiskach, brzegach wód i na dnach wyschniętych stawów hodowlanych; dosyć licznie na dnie wyschniętego stawu na zachód od Grodziska.
- Rzęśl hakowata *Callitriche hamulata* (GŚ-V, O-VU) - jest to bylina wodna należąca do rodziny rzęślowatych *Callitrichaceae*; gatunek ten został stwierdzony w Jemielnicy, Suchej i Ptaszkówce.
- Turzyca ciborowata *Carex bohemica* (PL-V, GŚ-R, O-EN) - jest to luźnodarniowa roślina trwała wysokości 5-50 cm reprezentująca rodzinę turzycowatych *Cyperaceae*; występowanie stwierdzono na dnie wyschniętego stawu na zachód od Grodziska i na północ od Ligoty Czamborowej.
- Turzyca wiosenna *Carex carophyllacea* (GŚ-V, O-VU) – roślina osiągnąca wysokość do 25 cm z rodziny turzycowatych *Cyperaceae*, rośnie w miejscach suchych i zasobnych w węglan wapnia; ok. 150 osobników tego gatunku występuje w starym kamieniołomie k. stacji kolejowej Kamień Śląski.
- Zachyłka Roberta *Gymnocarpium robertianum* (GŚ-R, O-EN) - gatunek z rodziny paprotkowatych *Polypodiaceae*, występujący na skałach, piargach i stromych zboczach na podłożu wapiennym; kilkaset osobników tego gatunku stwierdzono na południowym zboczu kamieniołomu na zachód od Otmic.
- Żabieniec trawolistny *Alisma gramineum* (PL-R, GS-E, O-CR) - gatunek z rodziny żabieńcowatych *Alismataceae*, występujący na brzegach wód stojących lub wolnoplących; nieliczne występowanie stwierdzono na dnie wyschniętego stawu na zachód od Grodziska.
- Pięciornik biały *Potentilla alba* (GŚ-V, O-EN) – bylina należąca do rodziny różowatych *Rosaceae*, rośnie w widnych lasach i ich skrajach, w kserotermicznych murawach i zaroślach; w rozproszeniu, ok. 50-osobnikowa populację tego gatunku

stwierdzono na obrzeżach starego kamieniołomu na SW od stacji kolejowej Kamień Śląski.

- Skalnica trójpalczasta *Saxifraga tridactylites* (GŚ-V, O-EN) – jednoroczna roślina z rodziny skalnicowatych *Saxifragaaceae*, tworząca pionierskie zbiorowiska epilityczne na skałach i gruzowiskach; stanowiska tego gatunku znane są jedynie z okolic Masywu Chełmu, w tym kamieniołomu na SW od stacji kolejowej Kamień Śląski, gdzie występuje w kilku płatach na powierzchni ok. 5 m².
- Marzanka barwierska *Asperula tinctoria* (O-EN) – bylina kłęczowa z rodziny marzanowatych *Rubiaceae*, występuje w widnych lasach, zaroślach a także w murawach; populację 20 osobników tego gatunku odnaleziono w starym kamieniołomie na SW od stacji kolejowej Kamień Śląski.
- Marzanka pagórkowa *Asperula cynanchica* (GŚ-V), O-VU) – reprezentuje rodzinę marzanowatych *Rubiaceae*, występuje przede wszystkim w murawach kserotermicznych, rzadziej w widnych lasach, zaroślach i ich skrajach; populację ok. 30 osobników tego gatunku odnaleziono w starym kamieniołomie na SW od stacji kolejowej Kamień Śląski.
- Krzyżownica gorzkawa *Polygala amerella* (O-VU) – niewysoka roczna lub dwuletnia roślina, przedstawiciel rodziny krzyżownicowatych *Polygalaceae*, występuje na świeżych i wilgotnych łąkach, skrajach lasu i w zaroślach, wyjątkowo – w zbiorowiskach murawowych, ok. 100 osobników populacji tego gatunku stwierdzono w starym kamieniołomie na SW od stacji kolejowej Kamień Śląski.
- Dąbrówka kosmata *Ajuga genevensis* (O-LR) – gatunek z rodziny wargowych *Lamiaceae*, rosnący najczęściej na suchych wzgórzach i łąkach na niżu, 50-osobnikowa populacja dąbrówki kosmatej została odnaleziona w starym kamieniołomie na SW od stacji kolejowej Kamień Śląski.
- Fiołek kosmaty *Viola hirta* (O-LR) – niewielka bylina kłęczowa z rodziny fiołkowatych *Violaceae*, roślina typowa dla muraw kserotermicznych, ciepłolubnych zarośli i widnych lasów; 60 osobników populacji tego gatunku stwierdzono w starym kamieniołomie na SW od stacji kolejowej Kamień Śląski.

2.9.2. Świat zwierząt

Obszar gminy Izbicko pod względem zróżnicowania świata zwierząt jest stosunkowo bogaty. Obok zwierząt pospolitych występuje tu wiele gatunków chronionych oraz rzadkich w skali kraju. Część z nich znalazła się na „Czerwonej liście zwierząt ginących i zagrożonych w Polsce”.

Zwierzęta bezkręgowce

Wśród zwierząt bezkręgowych na uwagę zasługuje rzadki gatunek chronionego pająka - tygrzyk paskowany *Argyope bruennichi*. Jest to najbarwniejszy krajowy pająk, osiągający do 2 cm długości. Jego odwłok posiada naprzemian ułożone żółte i czarne paski. Występuje na wilgotnych, ale nasłonecznionych łąkach i nad brzegami strumieni; stwierdzony został na wilgotnych łąkach w dolinie Jemielnicy i Suchej oraz w okolicach Suchodańca.

Występują tu również rzadkie i chronione gatunki owadów. Do objętych ochroną a stosunkowo często spotykanych należą biegacze: ogrodowy *Carabus arvensis*, wręgaty *Carabus cancellatus*, złocisty *Carabus nitens* i granulowaty *Carabus granulatus*. Pospolicie występują tu chronione trzmiele. Szczególnie często spotykany jest trzmiel ziemny *Bombus terrestris*, gnieźdzący się w norkach w ziemi lub różnego rodzaju szczelinach między

kamieniami. W miejscach otwartych, nasłonecznionych spotkać można pазia królowej *Papilio machaon* (PL-V), jednego z najpiękniejszych i najefektowniej ubarwionych motyli krajowych.

Z gromady mięczaków występuje tylko jeden gatunek chroniony - ślimak winniczek *Helix pomatia*. Gatunek objęty ochroną gatunkową od 1995 r., spotykany jest dosyć rzadko w miejscach cieniowych.

Kręgowce

W wodach licznych stawów hodowlanych występuje wiele gatunków ryb. Prócz często spotykanych gatunków, w jednym z nich występuje również ich rzadki i chroniony przedstawiciel – różanka *Rhodeus sericeus* (GŚ-R).

W gminie Izbicko występują również stosunkowo liczne gatunki płazów i gadów. Spotkać tu można traszkę zwyczajną *Triturus vulgaris*, żabę trawną *Rana temporaria*, żabę wodną *Rana esculenta*, ropuchę szarą *Bufo bufo*, ropuchę zieloną *Bufo viridis*, rzekotkę drzewną *Hyla arborea* oraz coraz radszego kumaka nizinnego *Bombina bombina* (GŚ-E).

Spośród gromady gadów - występują trzy gatunki jaszczurek: jaszczurka zwinka *Lacerta agilis*, jaszczurka żyworodna *Lacerta vivipara* oraz padalec zwyczajny *Anguis fragilis* (GŚ-R); również węże: zaskrońca *Natrix natrix* (GŚ-R) i żmiję zygzakowatą *Vipera berus* oraz bardzo rzadkiego gniewosza plamistego *Coronella austriaca* (GŚ- E), który został stwierdzony w kamieniołomie na zachód od Otmic.

Z wielu gatunków ptaków lęgowych, do najbardziej interesujących zaliczyć należy derkacza *Crex crex* (GŚ-V), który jest zagrożony w skali światowej. Występuje on na podmokłych łąkach w dolinie Jemielnicy. Na suchych łąkach oraz na nieużytkach oraz w kamieniołomach występuje kłaskawka *Saxicola torquata* (GŚ-R), pokłaskwa *Saxicola ruberta* (GŚ-R) i białozżytko *Oenanthe oenanthe* (GŚ-R). Na stawach hodowlanych koło Utraty oraz w ich najbliższym sąsiedztwie znajdują się stanowiska lęgowe bąka *Botaurus stellaris* (PL-V, GŚ-V), bocian czarny *Ciconia nigra* (PL-R, GŚ-R), błotniak stawowy *Circus aeruginosus* (GŚ-R), zimorodek *Alcedo atthis* (GŚ-R) i perkoz rdzawoszyi *Podiceps grisegena* (GŚ-R). Na jednej z wysp znajduje się również kolonia lęgowa mewy śmieszki *Larus ridibundus*.

W trakcie badań terenowych, przeprowadzonych w 2012 r. na powierzchni i w okolicach złoża wapieni „Tarnow Opolski – Wschód” (w kompleksie leśnym pomiędzy Otmicami i Siedlcem) zaobserwowano 41 gatunków ptaków lęgowych, w tym 3 gatunki lęgowe, umieszczone w załączniku 1 Dyrektywy Ptasiej:

- Turkawka *Streptopelia turtur*,
- Dzieciół czarny *Dryocopus martius*,
- Gąsiorek *Lanius collurio*.

W gminie Izbicko stwierdzono występowanie przedstawicieli 6 rzędów ssaków. Rząd owadożernych reprezentuje chroniony kret *Talpa europaea* i jeż zachodni *Erinaceus europaeus*, występujące na terenie całej gminy, ryjówka aksamitna *Sorex araneus*, zamieszkująca wilgotne środowiska leśne i zaroślowe oraz rzęsorek rzeczek *Neomys fodiens*, żyjący nad brzegami Jemielnicy. Do rzędu drapieżnych zaliczają się takie gatunki jak: lis *Vulpes vulpes*, kuna leśna *Martes martes* oraz wydra *Lutra lutra* (PL-R, GŚ-V) stwierdzona w stawach hodowlanych koło Utraty. Wszystkie te gatunki są drapieżnikami i wywierają znaczący wpływ na populacje innych grup zwierząt: ptaków i drobnych ssaków. Rząd zającokształtnych reprezentuje tylko jeden gatunek: zając szarak *Lepus capensis*, którego coraz rzadziej spotyka się w krajobrazie otwartym.

Najliczniejszym w gatunki rzędem są gryzonie. W lasach spotyka się takie gatunki jak nornica ruda *Clethrionomys glareolus* czy mysz leśna *Apodemus flavicollis*. W suchych środowiskach

spotkać można mysz polną *Apodemus agrarius*. W stawach hodowlanych stwierdzono występowanie karczownika *Arvicola terrestris*.

Dzik *Sus scrofa*, jeleni *Cervus elaphus* i sarna *Capreolus capreolus*; gatunki te spotyka się na obszarach leśnych, na ogół nielicznie.

W trakcie wspomnianych wyżej badań terenowych, przeprowadzonych w 2012 r. w lasach na południe od Otmic, odnotowano występowanie 8 gatunków chronionych nietoperzy:

- Borowiec wielki *Nyctalus noctula*,
- Mroczek późny *Eptesicus serotinus*,
- Mopek *Barbastella barbastellus*,
- Karlik większy *Pipistrellus nathusii*,
- Karlik mały *Pipistrellus pipistrellus*,
- Gacek brunatny *Plecotus auritus*,
- Nocek duży *Myotis myotis*.

Szczególnie licznie występuje borowiec wielki, mniej liczny jest mroczek późny. Jest to pewna osobliwość przyrodnicza z uwagi na stosunkowo młody wiek drzewostanów i dominację sosny, z czym wiąże się niewielka liczba dziupli. Dotychczas występowanie nietoperzy na tym terenie wiązano z głównie z kilkoma niewielkimi bunkrami wokół lotniska w Kamieniu Śląskim oraz wieżą kościoła w Siedlcu, co jednak nie wyjaśnia dostatecznie stosunkowo licznej populacji tych zwierząt.

W pierwszej połowie XX w., prawdopodobnie do 1983 r., na otwartych przestrzeniach w rejonie Kamienia Śląskiego, Kamionka, Otmic i Siedlca (ok. 400 ha), głównie na nieczynnych obecnie lotniskach w Otmicach (istniejącym do 1945 r.) i Kamieniu Śląskim (czynnym jako lotnisko wojskowe do lat 70-tych XX w.) występowała ostatnia w Polsce kolonia susła moręgowanego *Spermophilus citellus*, licząca jeszcze w 1973 r. kilka tysięcy osobników na powierzchni ok. 15 ha. Wyginięcie susła zbiegło się w czasie z zamknięciem wspomnianych lotnisk. przypuszcza się że właśnie likwidacja lotnisk uruchomiła łańcuch zdarzeń, których skutkiem była penetracja środowiska susłów przez lisy i psy (wcześniej odstraszone) i w rezultacie wyginięcie susła moręgowanego.

Od 2005 do 2007 r. w granicach obecnego obszaru Natura 2000 „Kamień Śląski”, w większości w gminie Izbicko, corocznie wsiedlano kilkadziesiąt osobników susła, pochodzących z Węgier i Szwajcarii. W 2008 r. oszacowano wolnożyjącą populację susła na ok. 300 zajętych nor, nowszych danych brak. Monitoring prowadzony w okresie do 2013 r. nie potwierdził zasiedlenia susła w granicach gminy Izbicko.

3.0. ELEMENTY ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO CHRONIONE I WYMAGAJĄCE OCHRONY

3.1. Struktura przyrodnicza i różnorodność biologiczna

Struktura przyrodnicza obszaru gminy Izbicko jest znacząco zróżnicowana i zdeterminowana głównie przez równoleżnikowe uwarunkowania geomorfologiczne w postaci :

- przedpola Masywu Chełmu w południowej części gminy, o urozmaiconej rzeźbie i pozbawionego cieków,
- systemu dobrze uwilgotnionych obniżen dolinnych rzek Suche i Jemielnicy w środkowej części gminy,
- zalesionej wysoczyzny plejstoceniowej w północnej części gminy.

Wymienione uwarunkowania fizyczno-geograficzne sprzyjały ukształtowaniu się pasmowych struktur przyrodniczych – kompleksów i enklaw lasów przedzielonych odlesionymi dolinami rzek Jemielnicy i Suchej, gdzie rozwinęło się rolnictwo i osadnictwo.

W strukturze poziomej, z uwagi na dominujący sposób użytkowania wydzielić można struktury polne, leśne, łąkowe i zurbanizowane.

Na terenie gminy Izbicko przeważają użytki rolne, zajmujące ok. 51,9 % powierzchni gminy. Występują one w trzech większych kompleksach – w okolicy Krośnicy i Boryczy, Izbicka i Suchodańca oraz Siedlec, Poznowic i Sprzęcic. Tereny łąkowe zajmujące rozległe powierzchnie występują tylko w dolinie rzek Jemielnicy i Suchej, stanowiąc ok. ¼ wszystkich terenów użytkowanych rolniczo. Duże kompleksy łąk, ciągnące się wzdłuż dolin rzecznych stanowią cenny przyrodniczo, o znacznym stopniu naturalności obszar łącznikowy (korytarz ekologiczny) i jeden z największych w tym rejonie kompleks świeżych i wilgotnych łąk.

Tereny otwarte gminy, oprócz dolin rzecznych są znacząco zubożone pod względem występowania naturalnych elementów wzbogacających i wzmacniających krajobraz (zadrzewienia, zakrzaczenia itp.). Dominują tu intensywnie użytkowane grunty orne na żyznych glebach brunatnych i rędzinach, w szczególności w okolicy Izbicka i Suchodańca oraz Sprzęcic i Poznowic. Stan ten wpływa niekorzystnie na harmonię krajobrazu i funkcjonowanie struktur przyrodniczych na terenach rolniczych. W szczególności dotyczy to terenów leżących na południu gminy należących do otuliny Parku Krajobrazowego „Góra Świętej Anny” (okolice Sprzęcic), które powinny stanowić bufor chroniący Park przed negatywnymi oddziaływaniami zewnętrznymi.

Do terenów otwartych należy zaliczyć także kamieniołomy w okolicy Otmic. Eksploatacja wapienia, choć jest procesem antropogenicznym, podwyższyła w końcowym rezultacie niewielką bioróżnorodność obszaru wykorzystywanego do intensywnej produkcji rolnej. Na terenie nieczynnych i czasowo nieużytkowanych odkrywkowych wyrobisk górniczych i w ich sąsiedztwie występują zróżnicowane siedliska. Tam też wykształciły się najciekawsze zbiorowiska roślinne – np. rzadkie na Śląsku Opolskim zbiorowiska naskalne oraz cenne siedliska zwierząt. Paradoksalnie – w niektórych przypadkach rekultywacja kamieniołomów przez niwelację terenu i jego zalesianie, a także powolniejszy proces naturalnej sukcesji w kierunku leśnym zubaża bioróżnorodność obszaru opracowania. Najbardziej pożądanym kierunkiem rekultywacji terenów poeksploatacyjnych z punktu widzenia przyrodniczego i krajobrazowego jest rekultywacja w kierunku wodnym.

Dużą powierzchnię na terenie gminy zajmują lasy (38,5 %). Są one częścią większych kompleksów – na północy Lasów Stobrawsko-Turawskich, na południu lasów na glebach rędzinowych ciągnących się od Kątów Opolskich przez Kamień Śląski do Strzelec Opolskich. Najbardziej zróżnicowanym terenem leśnym, o dużej bioróżnorodności jest kompleks o znaczącym udziale grądów i łęgów, występujący w dolinie Suchej przy stawach rybnych (okolice Utraty). Tereny te wraz ze stawami tworzą jeden z najcenniejszych w tym rejonie obszar o tak dużej różnorodności biologicznej i krajobrazowej, stanowiąc również miejsce występowania wielu chronionych i rzadkich gatunków roślin i zwierząt.

Pozostałe tereny leśne są praktycznie pozbawione większych wartości przyrodniczych, ponieważ ich skład gatunkowy (monokultury sosnowe) nie odpowiada roślinności potencjalnej, czyli takiej, która rozwinęłaby się tu naturalnie bez ingerencji człowieka. Monokultury sosnowe na siedliskach grądów i buczyn deformują naturalne procesy przyrodnicze, wyjąłwiają gleby oraz są podatne na wszelkie negatywne oddziaływania i łatwo ulegają degradacji (uszkodzenia aparatu asymilacyjnego przez zanieczyszczenia powietrza, gradacje szkodników itp.). W szczególności Góra Szpica i jej okolice o wysokich walorach krajobrazowych, położone na

wychodniach skał wapiennych ulegający procesom krasowym (otulina Parku Krajobrazowego „Góra Świętej Anny”) kwalifikuje się w pierwszej kolejności do przebudowy drzewostanów.

Znaczące powierzchnie w gminie zajmują również tereny zabudowane wsi Krośnica, Borycz, Izbicko, Ligota Czamborowa, Suchodaniec, Otmice, Poznowice, Siedlec i Sprzęcice. Charakteryzują się one dużym stopniem synantropizacji, zaburzając ekologiczną strukturę funkcjonalno-przestrzenną. Lokalne wzbogacenia struktury przyrodniczej stanowi zieleń towarzysząca zabudowie mieszkalnej i sady.

Z uwagi na funkcję środowiskotwórczą i wartość biocenotyczną na obszarze gminy Izbicko wydzielić można:

- struktury o wysokiej wartości przyrodniczej - naturalne i seminaturalne struktury, zachowujące naturalną lub półnaturalną strukturę funkcjonalno – przestrzenną, wzmacniające procesy biocenotyczne, zasilające tereny sąsiednie intensywniej użytkowane lub zdegradowane:
 - tereny leśne i zbiorniki wodne o dużej bioróżnorodności, w szczególności duży kompleks leśno-stawowy w okolicy Utraty, z terenami bagiennymi i torfowiskami, z drzewostanami liściastymi grądów i łęgów;
 - tereny wilgotnych i podmokłych łąk w dolinie Suchej i Jemielnicy,
 - tereny muraw kserotermicznych i zarośli ciepłolubnych, w szczególności w kamieniołomach wapienia i ich otoczeniu (okolice Otmic);
- struktury o średniej wartości przyrodniczej – seminaturalne struktury o zaburzonej strukturze funkcjonalno – przestrzennej, zubożone, mimo wszystko pełniące funkcje zasilające dla terenów pól i zabudowy:
 - łąki świeże i wilgotne o zaburzonych stosunkach wodnych, nieużytkowane lub użytkowane zbyt intensywnie (dolina Suchej i Jemielnicy oraz niewielkie kompleksy występujące w całej gminie),
 - większość lasów w gminie, lasy o zaburzonej strukturze gatunkowej i wiekowej na siedliskach żyznych, wymagające przebudowy;
- struktury o małej wartości przyrodniczej – antropogeniczne – grunty orne, obejmujące tereny gospodarczo przekształcone, o znacząco zubożonej strukturze funkcjonalno – przestrzennej, zasilane przez struktury naturalne;
- tereny bez znaczenia przyrodniczego - struktury antropogeniczne, obejmujące tereny gospodarczo przekształcone, zasilane przez struktury naturalne – tereny zabudowane.

3.2. Charakterystyka powiązań przyrodniczych

W gminie Izbicko i jej najbliższym otoczeniu wyróżniono elementy i struktury o zwiększonym potencjale biologicznym, stanowiące o powiązaniach przestrzennych z terenami zewnętrznymi, regionalnymi i lokalnymi:

- elementy ponadregionalnego systemu ekologicznego w postaci obszarów węzłowych rangi krajowej, którymi są:
 - tereny otuliny Parku Krajobrazowego „Góra Św. Anny” (okolice Sprzęcic) wchodzące w skład obszaru węzłowego 14K krajowej sieci ekologicznej ECONET-PL oraz sam Park Krajobrazowy wraz z obszarem Natura 2000 „Góra Św. Anny” (PLH 160002); Park Krajobrazowy przylega do granicy gminy Izbicko od południa na przestrzeni kilku kilometrów;

- obszar Natura 2000 „Kamień Śląski” (PLH 160003), wkraczający połową powierzchni w granice gminy Izbicko (Siedlec);
 - obszar chronionego krajobrazu „Lasy Stobrowsko-Turawskie” (północna część gminy Izbicko) wchodzące w całości w granice obszaru węzłowego 10K krajowej sieci ekologicznej ECONET-PL,
- o elementy regionalnego i lokalnego systemu ekologicznego, na który składają się:

podstawowe elementy zasilające układ przyrodniczy:

- obszary węzłowe - formy obszarowe, w skład których wchodzi wzajemnie powiązane geokompleksy, tworzone przez wyróżniające się z otoczenia skupiska osobników, gatunków, biomasy, pełniące rolę głównych centrów zasilania i stabilizacji przyrody dla całego układu przestrzennego; formy te mają istotne znaczenie klimatyczne, hydrologiczne i/lub biologiczne; w obrębie terenu opracowania wyróżnia się powierzchnie leśne i leśno-stawowe (wszystkie duże kompleksy lasów, w szczególności kompleks w okolicy Utraty – proponowany zespół przyrodniczo-krajobrazowy), zadrzewienia i zakrzaczenia łąkowe (dolina Jemielnicy i Sucheje) oraz zakrzaczenia i murawy ciepłolubne (okolice Otmic), stawy (w szczególności koło Utraty), wszystkie łąki (w szczególności fragmenty dolin Jemielnicy i Sucheje, ekstensywnie użytkowane, z zachowanymi rzadkimi zbiorowiskami roślinnymi), wyróżnione siedliska chronione;

podstawowe elementy tranzytowe układu przyrodniczego:

- korytarze ekologiczne - obejmują liniowe struktury przestrzenne, zapewniają ciągłość przestrzenną dla sąsiednich ekosystemów, zapobiegają ich izolacji, sprzyjają migracji flory i fauny, wzmacniają naturalną odporność układu i magazynują najwartościowsze gatunki; struktury te wiążą przestrzennie obszary zasilania i regionalny system przyrodniczy – na terenie opracowania są to w szczególności doliny Jemielnicy i Sucheje, wymagające ochrony przed zainwestowaniem oraz ekstensywnego użytkowania. Zagrożeniem funkcjonowania są dla nich odwodnienia wskutek prowadzenia prac regulacyjnych i melioracyjnych, powierzchniowe zanieczyszczenia rolnicze i nawożenie;
- tereny leśne, tworzące równoleżnikowe pasma w północnej, środkowej i południowej części gminy, spełniają one również funkcję naturalnych korytarzy ekologicznych, szczególnie w na przedpolu Chełmu w południowej części gminy Izbicko - prawie całkowicie pozbawionej cieków wodnych.

3.3. Stan ochrony prawnej zasobów przyrodniczych i walorów krajobrazowych

3.3.1. Obszary i zasoby chronione przepisami ustawy o ochronie przyrody

Obszar NATURA 2000 „Kamień Śląski”

SOO „Kamień Śląski” (PLH 160003), obejmuje obszar 832,4 ha na pograniczu wsi Siedlec i wsi Kamień Śląski w gm. Gogolin. W ogólnej powierzchni:

- 51% stanowią grunty orne,
- 35% zajmuje lotnisko w Kamieniu Śląskim,
- 8% zajmują łąki świeże (*Arrhenatherion elatioris*) użytkowane ekstensywnie i murawy kserotermiczne (*Festuco-Brometea*),
- 6% to lasy, głównie iglaste.

Blisko 50 % powierzchni SOO „Kamień Śląski” wkracza na obszar wsi Siedlec w gm. Izbicko. Część łąk w obrębie lotniska i w jego otoczeniu, zarasta w wyniku spontanicznej sukcesji (zakrzewienia). W latach 70. XX wieku była tu zlokalizowana ostatnia duża kolonia susła moręgowanego w Polsce. Obecnie teren ten jest miejscem pierwszych wsiedleń tego gatunku w ramach programu reintrodukcji susła moręgowanego (*Spermophilus citellus*) w Polsce. Na obszarze tym występuje też kilka gatunków roślin chronionych i zwierząt o znaczeniu regionalnym.

Wschodnia część SOO „Kamień Śląski”, znajdująca się w granicach gm. Izbicko (ok. 400 ha), użytkowana jest jako grunty orne z niewielkimi enklawami zadrzewień, zakrzewień i lasów śródpolnych.

Potencjalne zagrożenia obszaru „Kamień Śląski” mogące wpłynąć znacząco negatywnie na przedmiot ochrony i spójność obszaru Natura 2000, wiążą się ze zmianami formy użytkowania gruntów. Zagrożenie to należy odnieść głównie do lotniska i otaczających go powierzchni murawowych. Natomiast ewentualna zamiana przeważających w obszarze gruntów ornym na trwałe użytki zielone byłaby pożądana z punktu widzenia celów obszaru Natura 2000. Przekształcenie kilkuset hektarów gruntów ornym w jakąkolwiek formę trwałych użytków zielonych raczej jednak nie wchodzi w rachubę, ze względów fizjograficznych (słabe uwilgotnienie gleb) i ekonomicznych (brak odpowiedniego zainteresowania chowem bydła). Z kolei dosyć prawdopodobne jest w przyszłości zaniechanie upraw rolnych na najmniej żyznych glebach V i VI klasy, stanowiących większość SOO „Kamień Śląski” w Siedlcu. Wywoła to procesy naturalnej sukcesji leśnej, których celowe powstrzymanie na tak dużym obszarze będzie trudne i kosztowne. Już obecnie zagrożeniem dla zachowania głównego waloru (susła moręgowanego) jest naturalna sukcesja na murawach ciepłolubnych, na których zaprzestano koszenia. Inne zagrożenia mogą się wiązać z presją drapieżniczą np. lisów i psów oraz z intensywną penetracją ludzką.

SOO „Kamień Śląski” podlega ochronie prawnej, użytkowanie terenów w granicach obszaru musi być zgodne z planem zadań ochronnych, wprowadzonym zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu z dnia 28 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Kamień Śląski PLH160003

Otulina Parku Krajobrazowego „Góra św. Anny”

Park Krajobrazowy „Góra św. Anny” przylega bezpośrednio do południowej granicy gminy Izbicko na odcinku kilku kilometrów. Zajmuje obszar 5050 ha, jego otulina – 6374 ha. Utworzony został uchwałą Wojewódzkiej Rady Narodowej w Opolu nr XXIV/193/88 z dnia 26 maja 1988 r. Kulminacyjnym wzniesieniem jest Góra św. Anny (404 m npm, inne wzniesienia to Biesiec, Kamienna Góra, Wysocki Las, Poręba i Stoki. Na bogatą rzeźbę terenu składają się liczne suche doliny, głębokie wąwozy, zalesione wzgórza, leje i misy krasowe. Na obszarze Parku występuje 440 gatunków roślin naczyniowych, w tym wiele objętych ochroną. Urozmaicona rzeźba i zróżnicowane warunki sprawiają że występują tu gatunki kserotermiczne, reglowe i górskie. Najcenniejsze fragmenty Parku uznano za rezerwaty przyrody: „Góra św. Anny”, „Ligota Dolna”, „Lesisko”, „Grafik”, „Boże Oko”, „Biesiec”.

Otulina Parku Krajobrazowego „Góra św. Anny” wkracza w południową część gminy Izbicko w okolicy Sprzęcic, obejmuje m. in. zalesioną górę Szpica (256 m npm), najwyższe wzniesienie na przedpolu Masywu Chełmu. Tereny należące do otuliny zajmują w gminie Izbicko ok. 780 ha i pełnią rolę buforową w stosunku do Parku. Podlegają też ochronie prawnej a ich użytkowanie musi być zgodne z planem ochrony Parku [Dz. Urz. Woj. Op. 2000 r., nr 33, poz. 172].

Planowane jest powiększenie obecnej otuliny Parku, sięgające na północy aż do zabudowy Siedlca, co zobrazowano na rysunku nr 1 studium „Uwarunkowania rozwoju”.

Obszar chronionego krajobrazu „Lasy Stobrawsko-Turawskie”

Północna część obszaru gminy (na północ od drogi Suchodaniec, Izbicko, Utrata) wchodzi w skład obszaru chronionego krajobrazu „Lasy Stobrawsko -Turawskie”. Utworzono go na mocy uchwały Wojewódzkiej Rady Narodowej nr XXIV/193/88 z dn. 26 maja 1988 r. (znowelizowanej rozporządzeniem Wojewody Opolskiego Nr 0151/P/16/2006 z dnia 8 maja 2006 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu w województwie opolskim – Dz. U. Woj. Opol. Nr 33 poz. 1133 ze zm.), w celu ochrony krajobrazu nizinnego ze zwartymi kompleksami leśnymi, o dużej bioróżnorodności, z obszarami wydmowymi, śródleśnymi stawami, w tym kompleksem leśno-stawowym k/Utraty i Jeziolem Turawskim. Obszar ten stanowi również strefę rekreacji i wypoczynku o randze regionalnej.

Obszar chronionego krajobrazu „Lasy Stobrawsko-Turawskie” zajmuje na terenie gminy Izbicko ok. 2700 ha i charakteryzuje się znaczącym stopniem naturalności, o wysokich walorach przyrodniczych.

Pomniki przyrody

Jedynie drzewa pomnikowe w gminie, objęte ochroną prawną [Dz. Urz. Woj. Op. 2000 r., nr 6, poz. 23] znajdują się w kompleksie pałacowo-parkowym w Izbicku. Inne drzewa pomnikowe, zasługujące na objęcie ochroną występują na terenie cmentarza w Izbicku.

Pomniki przyrody w gminie Izbicko

<i>L.p</i>	<i>Nr. rej. woj.</i>	<i>Gatunek</i>	<i>Lokalizacja</i>	<i>Wymiary</i>
1.	353	Dąb szypułkowy	Park przypałacowy w Izbicku (dz. nr 235/2)	obwód – 429 cm, wysokość – 23 m, wiek – 200 lat
2.	364	Wiąz szypułkowy	Park przypałacowy w Izbicku (dz. nr 519/1)	obwód – 464 cm, wysokość – 29 m, wiek – 200 lat

Proponowany zespół przyrodniczo-krajobrazowy „Stawy koło Izbicka”

Z uwagi na wysokie walory florystyczne i faunistyczne oraz krajobrazowe proponuje się objąć ochroną prawną jako zespół przyrodniczo-krajobrazowy „Stawy koło Izbicka” tereny kompleksu leśno-stawowego w okolicach Utraty. Podstawowym wymogiem ochronnym jest zachowanie na tym terenie niezmienionych warunków wodnych oraz dalszego ekstensywnego użytkowania.

Proponowany zespół przyrodniczo-krajobrazowy znajduje się na północny wschód od Izbicka koło Utraty, na terenie Nadleśnictwa Strzelce Opolskie. Obejmuje on kompleks stawów hodowlanych, powstałych przez spiętrzenie rzeki Sucha, otoczonych lasami liściastymi i mieszanymi.

Na obrzeżach stawów rozwinęły się zbiorowiska szuwarowe, wśród których do najciekawszych należą: zespół jeżogłówki gałęzistej, zespół turzycy sztywnej i zespół turzycy prosowatej. Na wysychających brzegach zbiorników wodnych wykształcają się późnym latem i jesienią zbiorowiska terofitów mulistych brzegów wód i okresowo zalewanych zagłębień.

Najciekawszym z nich jest rzadki w Polsce pionierski zespół ponikła jajowatego, w którym występuje wiele interesujących gatunków roślin, m.in.: ponikło jajowate, turzyca ciborowata, oraz bardzo rzadki na Górnym Śląsku żabieniec trawolistny.

W głębszych partiach stawów rozwijają się zbiorowiska roślin podwodnych i pływających, m.in. zespół rdestnicy pływającej, zespół „lili wodnych” oraz zespół kotewki orzecha wodnego. W zastoiskach wodnych spotkać można zespół rogatka sztywnego i zespół okężnicy bagiennej.

W najbliższym otoczeniu stawów występują płaty bardzo dobrze wykształconych zbiorowisk leśnych, głównie łęgowych i grądowych. Występuje w nich wiele chronionych i rzadkich gatunki roślin, np.: wawrzynek wilczełyko, kwitnące okazy bluszczu pospolitego, kruszczyk szerokolistny, porzeczka czarna, kopytnik pospolity, przytulia wonna, łuskiewnik różowy i przyłaszczka pospolita.

Świat zwierząt jest równie bogaty jak szata roślinna. Obok zwierząt pospolitych występuje tu wiele gatunków chronionych oraz rzadkich w skali kraju. W miejscach otwartych, nasłonecznionych spotkać można pazia królowej, jednego z najpiękniejszych i najefektowniej ubarwionych motyli krajowych. Stawy te są miejscem rozrodu licznych gatunki płazów, m.in.: traszki zwyczajnej, ropuchy zielonej, ropuchy paskówki, rzekotki drzewnej oraz coraz radszego kumaka nizinnego. Z wielu gatunków ptaków łęgowych, spotykanych na tym obszarze, do najbardziej interesujących należą: bąk, bocian czarny, błotniak stawowy, zimorodek i perkoz rdzawoszyi. Na jednej z wysp znajduje się również kolonia łęgowa mewy śmieszki.

Siedliska chronione

Na terenie gminy Izbicko stwierdzono występowanie siedlisk chronionych, wyróżnionych zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 6 listopada 2013 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz. U. z 8.11.2013 r. poz. 1302):

- wydmy śródładowe z murawami szczytlichowymi (*Spergulo vernalis-Corynephorum*) – niewielkie powierzchnie tych zbiorowisk występują przede wszystkim w północnej części gminy;
- suche wrzosowiska (*Calluno-Genistion, Calluno-Arctostaphyllion*) – występują na niewielkich powierzchniach na skrajach borów sosnowych w północnej części gminy;
- murawy kserotermiczne (*Festuco-Brometea*) – występują na terenie kamieniołomów w Otmicach i ich najbliższym sąsiedztwie;
- grąd subkontynentalny (*Tilio-Carpinetum*) – występuje miejscami na niewielkich powierzchniach w dolinie Suchej koło Utraty i Ligoty Czamborowej;
- łęg jesionowo-olszowy (*Fraxino-Alnetum=Circaeo-Alnetum*) – występuje na niewielkich powierzchniach w dolinie Suchej i Ptaszkówki, ich dopływach i nad brzegami zbiorników wodnych na całym obszarze gminy.

W sąsiedztwie gminy Izbicko funkcjonują **obszary Natura 2000 i rezerваты przyrody**:

- SOO „Góra Św. Anny” (PLH 160002, 2 km na południe),
- SOOP „Jezioro Turawskie” (PLB 160004), położony 5 km na północny zachód, ostoja ptasia,
- SOO „Żywocickie Łęgi” (PLH 160019), położony 8 km na południowy zachód,
- SOO „Łęg Zdieszowicki” (PLH 160011), położony 9 km na południe,
- SOO „Łąki w okolicach Chrzastowic” (PLH160010), położony 7 km w kierunku północno-zachodnim,

- rezerwat leśny „Tęczynów”, położony ok. 0,5 km w kierunku wschodnim, o powierzchni 33,9 ha, którego celem jest ochrona buczyny niżowej oraz grądu subkontynentalnego w leśnictwie Szymiszów,
- rezerwat przyrody „Kamień Śląski” – położony ok. 5 km na zachód, stanowi wydzieloną część lasu w oddziałach 219b i 203a obrębu Kamień Śląski, o powierzchni 13,7 ha, utworzony dla ochrony stosunkowo licznej populacji jarzęba brekinii *Sorbus torminalis*.

Przy obecnym zagospodarowaniu i powiązaniach przestrzenno-przyrodniczych oddziaływanie istniejących przedsięwzięć oraz gospodarka rolnicza i leśna w gminie Izbicko nie wpływają bezpośrednio ani pośrednio na walory przyrodnicze wymienionych obszarów chronionych. Jest to możliwe tylko w przypadku najbliższego rezerwatu „Tęczynów”.

3.3.2. Inne zasoby przyrodnicze prawnie chronione

Lasy w gminie Izbicko w większości nie posiadają charakteru ochronnego. Wyróżniono tylko lasy ochronne (wodochronne) wokół stawów w Utracie, zajmujące powierzchnię 537,31 ha.

Prawną formą ochrony, przewidzianą ustawą z dnia 19 lipca 2001 r. - Prawo wodne, mogą być objęte wody podziemne, występujące na obszarze gminy - zbiorniki wód podziemnych o regionalnym znaczeniu - G.Z.W.P. 333 „Opole - Zawadzkie” oraz G.Z.W.P. 335 „Krapkowie - Strzelce Opolskie”, poprzez ustanowienie obszarów ochronnych rozporządzeniem dyrektora regionalnego zarządu gospodarki wodnej. Dotychczas nie wydano takich rozporządzeń.

Na podstawie przepisów Prawa wodnego ochroną prawną objęte są również strefy ochronne ujęć wód podziemnych, wyznaczone decyzjami administracyjnymi w gminie Izbicko i uwidocznione na rysunku studium „Uwarunkowania rozwoju”. Dla wszystkich eksploatowanych ujęć wyznaczono ogrodzony teren ochrony bezpośredniej, w którym standardowo należy zapewnić:

- 1) odprowadzenie wód opadowych w taki sposób aby nie mogły one przedostawać się do urządzeń służących do poboru wody,
- 2) ogrodzenie i zagospodarowanie terenu zielenią,
- 3) szczelne odprowadzenie poza granicę strefy ochronnej ścieków,
- 4) ograniczenie do niezbędnych potrzeb przebywania osób niezatrudnionych.

Dla ujęcia wodociągu komunalnego „Siedlec”, decyzją Nr ROŚ 6223/5/4/2000 z dnia 24.03.2000 r. Starosty Powiatu Strzeleckiego (ważną do 31.12.2010 r. i dotychczas nie odnowioną) udzielono Zakładowi Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Izbicko pozwolenia wodnoprawnego na pobór wody i eksploatację urządzeń oraz ustanowiono strefy ochronne ujęcia „Siedlec”. Oprócz strefy ochrony bezpośredniej, na podstawie badań modelowych ustalono także teren ochrony pośredniej w zasięgu 25-letniego spływu wód do studni. Ma on powierzchnię 363 ha, kształt owalny, rozciąga się na przestrzeni 5750 m, przez sąsiednie Poznowice do Ligoty Górnej.

Na terenie ochrony pośredniej ujęcia „Siedlec” zakazano:

- a) wprowadzania zanieczyszczeń i nieoczyszczonych ścieków do ziemi,
- b) rolniczego wykorzystania ścieków bez wymaganego prawem pozwolenia wodnoprawnego w tym zakresie oraz zwykłego korzystania z wód, którego wynikiem mogą być negatywne skutki dla środowiska wodnego,
- c) stosowania nawozów sztucznych w dawkach wyższych niż zalecane dla gleb lekkich,

- d) stosowania środków ochrony roślin innych niż te które dopuszcza stale aktualizowane obwieszczenie Ministra Rolnictwa,
- e) lokalizowania wysypisk i wylewisk,
- f) lokalizowania nowych ujęć wody,
- g) lokalizowania cmentarzy i grzebania zwierząt,
- h) ograniczono lokalizowanie zakładów przemysłowych i ferm bezściółkowego chowu zwierząt.

Część gruntów wsi Krośnica i Borycz leży w zasięgu granic strefy ochrony pośredniej awaryjnego ujęcia wodociągu gminnego „Krośnica”, o powierzchni 105 ha, ustalonej decyzją Starosty Powiatu Strzeleckiego nr ROŚ 6223/5/2/2000 z dnia 24.03.2000 r. ważną do 31.12.2010 r. i dotychczas nie odnowionej. Decyzja wprowadza zakazy, nakazy i ograniczenia w strefie ochrony bezpośredniej i pośredniej ujęcia (zewnętrzny teren ochrony pośredniej). Na zewnętrznym terenie ochrony pośredniej zabrania się :

- a) wprowadzania nieoczyszczonych ścieków do ziemi
- b) rolniczego wykorzystania ścieków bez wymaganego prawem pozwolenia wodnoprawnego
- c) lokalizowania zakładów przemysłowych i ferm chowu zwierząt
- d) lokalizowania wysypisk i wylewisk odpadów komunalnych i przemysłowych
- e) urządzania obozowisk
- f) grzebania zwierząt
- g) lokalizowania nowych ujęć wody z wyjątkiem studni dla potrzeb wodociągu komunalnego
- h) lokalizowania cmentarzy
- i) lokalizowania magazynów produktów ropopochodnych i innych substancji chemicznych oraz rurociągów do ich transportu.

Dla głównego ujęcia wód podziemnych wodociągu „Krośnica” (przy ul. J. Kani) nie ustanowiono strefy ochrony pośredniej.

Ujęcie wodociągowe „Poznowice”, eksploatowane obecnie wyłącznie dla potrzeb miejscowego folwarku i fermy zwierząt, wg ostatniej dostępnej decyzji Wojewody Opolskiego z dnia 17.06.1994 r. Nr OS.III – 6210/80/94 (ważnej do 31.12.2010 r. i dotychczas nie odnowionej) pobiera wody podziemne dla potrzeb folwarku i wsi. Teren ochrony pośredniej sięga na obszar sąsiedniej wsi Kalinowice w gminie Strzelce Opolskie.

Granice strefy ochrony pośredniej zewnętrznej ujęcia gminnego „Tarnów Opolski” w sąsiedniej gminie Tarnów Opolski, ustalone decyzją Wojewody Opolskiego nr OŚ.III-6210/5/98/w.j. z dnia 9.03.1998 r. (ważną do 31.12.2010 r.) obejmowały między innymi zachodnią część wsi Izbicko i Otmice. Decyzja wprowadziła zakazy:

- a) wprowadzania nieoczyszczonych ścieków do ziemi i do wód powierzchniowych
- b) składowania materiałów promieniotwórczych oraz ich przechowywania
- c) składowania stałych i płynnych odpadów komunalnych i przemysłowych
- d) stosowania środków ochrony roślin wymienionych w załączniku nr 1 do pisma Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin z dnia 13.06.1997 r. (stanowiącego załącznik do decyzji)
- e) lokalizowania nowych ujęć wody nie związanych w wodociągiem „Tarnów”.

Obecnie dla ujęcia „Tarnów Opolski” obowiązuje znacznie zawężona strefa ochrony pośredniej ustalona rozporządzeniem Nr 20/2014 Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej we Wrocławiu z dnia 3 października 2014 r. Granice nowej strefy nie sięgają już na teren gminy Izbicko, co uwzględniono w ustaleniach nin. studium.

W związku z aktualizacją przepisów ustawy – Prawo wodne, wprowadzoną ustawą z dnia 5 stycznia 2011 r. o zmianie ustawy – Prawo wodne oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 32 poz. 159) – pozostałe wymienione wyżej strefy ochronne ujęć wód w gminie Izbicko, podobnie jak wszystkie strefy ochronne ujęć wody ustanowione przed dniem 1.01.2002 r., wygasły z dniem 31 grudnia 2012 r.

Zarządcy ujęć wystąpili albo mogą wystąpić do Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej we Wrocławiu z udokumentowanymi wnioskami o ustanowienie nowych stref ochronnych. Do końca 2014 r. dla ujęć komunalnych „Siedlec” i „Krośnica” nie wydano rozporządzeń o ustaleniu nowych stref ochrony pośredniej.

3.4. Diagnoza stanu i funkcjonowania środowiska przyrodniczego

Lokalny system ekologiczny stanowi część wielkoobszarowego systemu ekologicznego gminy, województwa i kraju. W jego skład wchodzi struktury o znaczeniu regionalnym i lokalnym. Są to obszary o zwiększonym potencjale biologicznym w stosunku do terenów sąsiednich lub mogące pełnić funkcje korytarzy ekologicznych. System ten zapewnia harmonijne funkcjonowanie ponadlokalnych i lokalnych struktur krajobrazowo - przyrodniczych, umożliwia trwałé użytkowanie gospodarcze, służy tworzeniu warunków dla rozwoju rekreacji i przyjaznej środowisku działalności gospodarczej.

Pomimo znaczącego przekształcenia większości terenów (zabudowa wiejska, tereny komunikacyjne, tereny górnicze, grunty orne, monokultury sosnowe) występują tu także obszary o dużych walorach przyrodniczych mogące pełnić funkcje zasilające i łącznikowe, wymagające ochrony przed zainwestowaniem i zmianą użytkowania (kompleks leśny obszaru chronionego krajobrazu „Lasy Stobrawsko-Turawskie, dolina Suchej i Jemielnicy, kompleks leśno-stawowy okolic Utraty, zalesione wzgórze w otulinie Parku Krajobrazowego „Góra Św. Anny”, tereny rolnicze w obszarze Natura 2000 „Kamień Śląski”).

W gminie Izbicko nie funkcjonują dotychczas zakłady przemysłowe oddziałujące znacząco negatywnie na środowisko. Wyjątek stanowi kopalnia odkrywkowa wapieni „Kamień Śląski” w Otmicach, bazująca na złożu „Izbicko II”, zaliczona w przepisach odrębnych do obiektów zawsze znacząco oddziałujących na środowisko.

Do obiektów powodujących lokalne zanieczyszczenie powietrza, klimatu akustycznego i wód podziemnych należy zaliczyć: drogę krajową nr 94, duże fermy zwierząt w Poznowicach, Siedlcu i Suchodańcu, a w przypadku hałasu i pylenia – uciążliwy skład i sortownię węgla opałowego w Otmicach. Wysypisko komunalne w Suchodańcu zamknięto i zrehabilitowano w 2009 r.

Kopalnia odkrywkowa wapieni „Kamień Śląski” w Otmicach, poza nieznacznym wpływem na wody podziemne, generuje uciążliwości związane ze stosowaniem materiałów wybuchowych do odspajania i urabiania skał. Przejawiają się one w postaci :

- hałasu impulsowego
- udarowej fali powietrznej
- drgań parasejsmicznych.

Zasięg oddziaływania robót strzałowych prowadzonych okresowo w kopalni zamyka się w terenie górniczym, którego granice (ustanowione w koncesji na wydobywanie kopaliny) wskazano na rysunkach studium.

Obieg materii nieożywionej w granicach gminy Izbicko polega na przemieszczaniu rozdrobnionego materiału skalnego (litosfery), wód i zanieczyszczeń z ekosystemu rolniczego wysoczyzny na przedpolu Masywu Chełmu (rejon Siedlec, Poznowic, Sprzęcic i Otmic) do niżej położonych terenów w dorzeczu rzeki Suchej, jednostki geomorfologicznej o charakterze

akumulacyjnym. Redepozycja jest arealna - stokowa, powolna i mało dynamiczna z powodu zupełnego braku cieków na wysoczyźnie.

Większość wód opadowych w tej części gminy infiltruje w bardzo przepuszczalne podłoże do przypowierzchniowego, czwartorzędowego poziomego wodonośnego, drenowanego przez doliny Odry i Suchej, co wymusza przepływ podziemny skierowany na północny zachód, zgodny z ogólnym nachyleniem powierzchni terenu. Z kolei wody czwartorzędowego piętra wodonośnego zasilają głębiej położone i słabo izolowane od powierzchni terenu dwa zbiorniki triasowych wód podziemnych, w których przepływ odbywa się także w kierunku północno-zachodnim. W rezultacie opisanych powiązań – cała południowa część gminy Izbicko stanowi obszar alimentacyjny dwóch głównych zbiorników wód podziemnych: środkowotriasowego (G.Z.W.P – 333, Opole – Zawadzkie) oraz dolnotriasowego (G.Z.W.P – 335, Krapkowice – Strzelce Opolskie). Ta sytuacja generuje intensywne procesy krasowe (ługowanie skał wapiennych triasu przez szczelinowe wody podziemne).

Opisany wyżej naturalny reżim krążenia wód podziemnych i powierzchniowych jest zakłócony odwadnianiem czynnych w sąsiedztwie odkrywkowych kopalni wapienia – „Tarnów Opolski” (1 km w kierunku zachodnim) i „Góraźdże” (4 km na zachód). Oba zakłady górnicze, podobnie jak kopalnia „Kamień Śląski” w Otmicach, zaliczają się do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko.

Wpływ odkrywkowej kopalni wapieni „Kamień Śląski” w Otmicach na wody podziemne jest dotychczas mało znaczący, ponieważ kopalnia ta przy obecnej głębokości eksploatacji (do rzędnej 160 m npm) nie wymaga jeszcze odwadniania. Niekorzystny wpływ tej kopalni na jakość wód podziemnych może przejawiać się w sposób pośredni poprzez :

- skrócenie lub usunięcie drogi naturalnej filtracji zanieczyszczeń wymywanych przez wody opadowe z powierzchni terenu do poziomego wodonośnego (tylko w zasięgu wyrobiska i jego zlewni powierzchniowej),
- nieznaczną zmianę kierunku i dynamiki przepływów w warstwie wodonośnej, wywołaną zintensyfikowanym parowaniem.

Kopalnia odkrywkowa „Tarnów Opolski” jest odwadniana od początku lat 80-tych XX w. Średnie dopływy do wyrobiska kopalni (2010 r.), wypompowywane i odprowadzane do Odry za pośrednictwem cieku Lutnia wynoszą ok. 90 tys. m³/dobę przy depresji ok. 10 m. Lej depresji wywołany odwadnianiem sięgał w 2005 r. do zachodnich zabudowań wsi Otmice. Po ekstremalnych opadach w 2010 r. zasięg leja depresji zmniejszył się czasowo do zachodnich granic gminy Izbicko. W przypadku terenów znajdujących się w zasięgu leja depresyjnego w gminie Izbicko, skutki obniżenia lustra wód podziemnych nie są wyraźnie odczuwalne ponieważ w większości są to tereny leśne, górnicze i grunty orne. W obszarach leśnych systemy korzeniowe drzew są bowiem przystosowane do środowiska w którym zwierciadło wód podziemnych zalega na naturalnej głębokości kilkunastu metrów. Podobnie płytko ukorzenione uprawy zbożowe i okopowe na gruntach ornych w Otmicach i Siedlcu korzystają z wilgoci retencjonowanej w glebie. Poza kilkoma lokalnymi wyjątkami brak też w tych rejonach cieków wodnych, które mogłyby tracić wodę poprzez zwiększony odpływ podziemny. Natomiast w terenach zabudowanych ludność od kilkudziesięciu lat nie korzysta ze studni gospodarskich, wszystkie wsie w gminie Izbicko są zwodociągowane.

Kopalnia odkrywkowa „Góraźdże” odprowadza dopływy kopalniane bezpośrednio do Odry dopiero od ok. 2004 r. ale już w 2010 r. ilość wód wypompowywanych wyniosła 37 tys.m³/dobę, przekraczając kilkakrotnie wcześniejsze prognozy. Skutki odwadniania kopalni „Góraźdże” w postaci leja depresji są w obecnym stanie bardziej dotkliwe dla środowiska i

istniejącego zagospodarowania niż w przypadku kopalni „Tarnów Opolski”. Lej depresyjny kopalni „Góraźdze” prawdopodobnie nakłada się i intensyfikuje depresję kopalni „Tarnów Opolski” w zachodniej części gminy Izbicko.

Wstępna prognoza dalszych zmian środowiska

Dynamiczne zmiany w środowisku abiotycznym zachodzą głównie w środowisku wodnym - wód podziemnych i powierzchniowych. Mają one związek, poza pogłębiającymi się depresjami wokół kopalni wapienia, ale także z zauważalnym, zwłaszcza na przestrzeni ostatnich kilkudziesięciu lat, ociepleniem i osuszaniem klimatu (malejąca ilość opadów atmosferycznych, wzrost temperatur). Czynnikiem wpływającym niekorzystnie zmiany stosunków wodnych, jest melioracja łąk, sztuczne osuszanie terenów podmokłych, regulacje cieków, odwadnianie terenów przemysłowych, intensywny pobór wód podziemnych w ujęciach studziennych m. Opola na pograniczu Groszowic i gm. Tarnów Opolski, zanieczyszczanie wód.

Także w gminie Izbicko czynniki te będą wywoływać procesy stepowienia krajobrazu oraz dalszych zmian reżimu i chemizmu wód powierzchniowych i podziemnych. Przejawi się to obniżeniem poziomu wód gruntowych, okresowymi suszami, ubożeniem i zanieczyszczeniem zasobów wodnych. Zmiany w środowisku wodnym będą prawdopodobnie narastały w czasie, w związku z t.zw. „efektem cieplarnianym” i przekształceniami cywilizacyjnymi o globalnym zasięgu.

Wszystkie wymienione zmiany środowiska nieożywionego wywołują konsekwencje w przyrodzie ożywionej. W obszarze środkowej i częściowo północnej części gminy Izbicko pogarszanie warunków wodnych będzie z różnym nasileniem skutkowało zanikiem wilgotnych ekosystemów łąkowych na rzecz upraw ornych lub zalesień oraz ubożeniem gatunkowym flory i fauny hydrofilnej (m.in. wypadanie świerka, zanik siedlisk łągowych, zmniejszenie bioróżnorodności).

W środowisku biotycznym obszaru studium zachodzą też istotne zmiany wywołane niezależnymi od ustaleń planu przemianami strukturalnymi w rolnictwie. Przejawiają się one stopniowym zaniechaniem użytkowania rolniczego na mało żyznych gruntach V - VI klasy, dominujących w gminie Izbicko. Na nieuprawianych gruntach ornych, niekoszonych i nie wypasanych użytkach zielonych obserwuje się spontaniczne procesy sukcesji naturalnej, zmierzające do ukształtowania się inicjalnej roślinności leśnej.

Przekształcenia i degradacja antropopresyjna środowiska w obszarze opracowania postępują od średniowiecza i prawdopodobnie pod koniec XX w. osiągnęły już stan stabilny wraz ze szczytową intensyfikacją upraw rolnych w rolnictwie i upraw leśnych. Obecnie, obok dalszej intensyfikacji i koncentracji produkcji rolniczej i leśnej można prognozować stopniowe zmiany związane z nieuchronnym rozwojem pozarolniczych dziedzin gospodarki, wraz ze wszystkimi konsekwencjami środowiskowymi, nawet w tak tradycyjnych ośrodkach rolniczych jak gmina Izbicko.

W niedalekiej perspektywie czasowej największym przedsięwzięciem przemysłowym w gminie Izbicko będzie planowane rozpoczęcie wydobywania wapieni ze złoża „Tarnów Opolski – Wschód”, udokumentowanego w ostatnich latach na powierzchni kilkuset hektarów w dużym kompleksie leśnym, rozciągającym się pomiędzy Otmicami a Siedlcem. Ubytek tak znacznej powierzchni leśnej będzie niewątpliwie doraźnie niekorzystny dla środowiska, jednak zostanie on zrekompensowany powstaniem dużego, wielofunkcyjnego akwenu, wybitnie wzbogacającego bioróżnorodność i walory krajobrazowe tej części gminy, pozbawionej prawie zupełnie wód powierzchniowych.

4.0. STAN DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTEKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

4.1. Rozwój osadnictwa, układy przestrzenne wsi

Najstarsze ślady osadnictwa w obszarze dzisiejszej gminy Izbicko datowane są na starszy okres epoki brązu (ok. 1200-800 lat p.n.e.), z którego pochodzą znaleziska złomu brązowego w Haleńsku. Dość liczne są w gminie cmentarzyska, pochodzące z młodszych okresów epoki brązu i początków żelaza (około VII w. p.n.e. - kultura łużycka), świadczące również o istnieniu osadnictwa.

Kolejny okres rozwoju osadnictwa przypada na czas wpływów rzymskich (kultura przeworska I-IV w. n.e.). Podstawowym zajęciem ludności w tym okresie - poza wytopem żelaza (znane są z okolic Izbicka prymitywne piece hutnicze - dymarki), było rolnictwo, również handel. Potwierdzają to znaleziska monet rzymskich m.in. w Izbicku i Siedlcu.

Okres kształtowania się zarysów współczesnego osadnictwa datowany jest od IX do XIII w. Gęstość osadnictwa wówczas była niewielka. Osady wczesnośredniowieczne składały się z kilkunastu naziemnych domów drewnianych, rzadziej ziemianek i półziemianek ustawionych w formie ulicówki, owalnicy lub okolnicy, w miejscach łatwego dostępu do wody. Obok osad występowały grodziska. Grody zakładano na planie zbliżonym do koła, chroniono wałami ziemnymi, dodatkowo za pomocą palisady i fosy.

Ilość osad w obszarze dzisiejszej gminy w czasach przed lokacją wsi na prawie niemieckim (XIII - XIV w.), prawdopodobnie nie była wiele mniejsza niż obecnie. Istniały osady, po których później ślad zaginął. Źródła pisane, począwszy od XIII w. podają datę lokacji większości wsi. Najstarsze wsie to Izbicko, Krośnica i Otmice. Późniejsze lokacje to powstanie w XIII w. kolonii Henryków, w 1823 r. kolonii Sława (przysiółek wsi Poznowice). Najmłodszą wsią w gminie jest Kolonia Lwowska, założona w 1933 r. (Suchodaniec – Track).

Wsie o średniowiecznym rodowodzie – posiadają folwarki, powstałe w XV- XVIII w., które wprowadziły zarówno zmiany własnościowe jak i w krajobrazie. Z wystąpieniem kolejnych funkcji – zajmowano również nowe tereny pod zabudowę mieszkaniową, w większości w sąsiedztwie historycznie ukształtowanej zabudowy wsi.

Wieś Izbicko, miejscowość wzmiankowana w źródłach w 1295 r. jako *Sbychin*. Zapis *Izbiczko* pojawił się w dokumencie z 1679 r. Z wykopalisk archeologicznych można wnioskować, że już w okresie wpływów rzymskich w IV w. n.e. istniała na tym terenie osada. Początkowo należała do książąt opolskich, następnie do wielu szlacheckich rodów, m.in. Frankenberg, Larich. Od 1811 r. do 1945 r. stanowiła własność Strachwitzów. Ludność od zawsze zajmowała się rolnictwem, od XVI w. rozwinęła się tu gospodarka rybna. Do XIX w. ważną rolę pełniło hutnictwo żelaza. W 1864 r. wieś zamieszkiwało 11 rodzin kmiecych, 18 zagrodniczych, 13 chałupniczych, 41 komorniczych. Wieś wówczas liczyła 69 domów mieszkalnych, 5 rzemieślniczych, 73 gospodarze. We wsi – w majątku dworskim, znajdowały się urządzenia wytwórcze: wielki piec, gorzelnia, cegielnia. W okresie od 1885 r. zaludnienie wsi ilustrują następujące wielkości: 1885 r. – 713 mieszkańców, w 1861 r. – 757, w 1910 – 961, w 1925 – 1006, w 1933 – 1001, w 1939 – 1000 mieszkańców. Obecnie wieś liczy 1107 mieszkańców.

Wieś Izbicko posiada historyczny układ przestrzenny, kwalifikowany w publikacjach specjalistycznych do grupy układów z umiarkowanym zachowaniem cech pierwotnych,

równocześnie wysoko oceniany za zachowane jednolite fragmenty tego układu. Podobnie, stosunkowo dobrze zachował się historyczny układ ulic i zabudowy w Poznowicach.

Mniej czytelne są historyczne układy ruralistyczne w Suchodańcu, Boryczy, Krośnicy, Siedlcu i Sprzęcicach.

Jednostka osadnicza	Wg źródeł pisanych:	Funkcje dawne/ dzisiejsze :
1. Grabów	wzmiankowana w źródłach w 1295 r. (<i>Grabow</i>), jako <i>Grabow</i> wymieniona jest w 1743 r., 1783 r. i 1845 r.	rolnicza / rolnicza
2. Borycz	założona w średniowieczu, pierwsze potwierdzone informacje pochodzą z 1412 r., jako osada Parz, jako Borycz wymieniona w 1687 r.	1558 r. – do XIX w. przemysłowa (huta żelaza, fabryka drutu, tartak) / rolnicza, rybacka
3. Krośnica	wzmiankowana w źródłach w 1297 r. (<i>Krasnalanka</i>), jako <i>Kroszczena</i> wymieniona w dokumencie z lat 1687/1688; od 1845 r. prawdopodobnie posługiwano się nazwą m <i>Krośnica</i> lub <i>Kroschnitz</i> .	rolnicza, przemysł materiałów budowlanych (cegielnia, piaskownie) / rolnicza, usługowa, rybacka
4. Ligota Czamborowa	wzmiankowana w źródłach w 1679 r. (<i>ex villa Elgot</i>). Dopiero w 1939 r. pojawia się nazwa <i>Ligota Czamborowa</i> i <i>Ellguth-Tschammer</i>	rolnictwo, hodowla, zbieractwo i pszczelarstwo / rolnictwo, hodowla
5. Otmice	wzmiankowana w źródłach w 1302 r. (<i>Odomitz</i>), prawdopodobnie założona w 1300 r.	rolnictwo, usługi (w okresie II wojny światowej – obsługa lotniska Luftwaffe), przemysł wapienniczy / rolnictwo, wydobywanie wapieni dla zakładu przemysłu wapienniczego w Tarnowie Opolskim
6. Poznowice	wzmiankowana w źródłach w 1364 r. (<i>Posnouicz</i>), w 1864 posługiwano się zapisami <i>Posnowitz</i> i <i>Poznowice</i> ; Poznowice prawdopodobnie powstały wcześniej i stanowiły dzielnicę lub też powstały na gruzach miasta Gorzów – Gorzowy	rolnictwo / rolnictwo, hodowla

7. Siedlec	wzmiankowana w źródłach w 1302 r. (<i>de Sedelitz, Sedelicz</i>), w 1896 r. – <i>Siedlce</i> i <i>Schedlitz</i> , a w 1939 r. – <i>Siedlce, Alt Siedel</i> i <i>Schedlitz</i>	rolnictwo, hodowla / rolnictwo, hodowla, przemysł paszowy
8. Sprzęcice	wzmiankowana w źródłach w 1302 r. (<i>de Sprencitz majori</i>), w 1743 r. funkcjonował zapis <i>Sprzenschütz</i> , a w 1783 r. – <i>Sprengsc</i>	rolnictwo / rolnictwo, hodowla
9. Suchodaniec	wzmiankowana w źródłach w 1302 r. (<i>de Sughidanetz</i>); posługiwano się zapisami <i>Danietz, Sucho-Danietz</i> i <i>Suchy Daniec</i> , w latach 1864 i 1886 – <i>Sucho-Danietz</i> , a w 1896 r. – <i>Suchodaniec</i> i <i>Suchodanietz</i>	rolnictwo / rolnictwo

4.2. Zasoby dziedzictwa kulturowego

Art. 7 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami określa formy ochrony zabytków-którymi są :

- * wpis do rejestru zabytków,
- * uznanie za pomnik historii,
- * utworzenie parku kulturowego,
- * ustalenia ochrony w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego albo:
 - w decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego,
 - w decyzji o warunkach zabudowy, decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej,
 - decyzji o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej lub decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego.

Przedstawione w studium wartości kulturowe i stan zabytków w gminie Izbicko uwzględniają:

- rejestr zabytków prowadzony przez Wojewódzkiego Konserwatora zabytków,
- gminną ewidencję zabytków z 2007 r.
- gminny program opieki nad zabytkami 2009 – 2012 r.

Najcenniejsze zabytki w gminie Izbicko wpisane zostały do rejestru zabytków województwa opolskiego. Na szczególną uwagę z zabytków wymienionych w zestawieniu zasługuje zespół pałacowo – parkowy w Izbicku. Początki pałacu sięgają XVIII w. Powstała wtedy klasycystyczna dwupiętrowa rezydencja otoczona parkiem w stylu angielskim. W XIX wieku miały miejsce remonty i przebudowy wnętrza pałacu. W okresie III Powstania Śląskiego pałac został spalony. Po odbudowie w latach 1923-32 - nie powrócił jednak do czasów świetności. Pałac przetrwał II wojnę światową bez szwanku. Następnie został upaństwowiony i zagospodarowany na potrzeby szkolnictwa zawodowego. Do roku 1984 funkcjonowało tu Technikum Hodowlane.

Po roku 1984 – przez kilkanaście lat prowadzono remont, który dał efekt odwrotny od zamierzonego. Rezultatem długiego okresu remontowego było pozbawienie obiektu zabytkowego wyposażenia i stolarki. W 2003 r. pałac nabył prywatny inwestor. Po

przeprowadzonej renowacji zagospodarowany został na cele turystyczno – hotelowe. W samym pałacu urządzono 9 apartamentów oraz dwie sale konferencyjne. Dodatkowe 40 pokoi hotelowych znajduje się w wyremontowanym dawnym internacie Technikum Hodowlanego, położonym w sąsiedztwie pałacu. Wnętrze pałacu ze względu na brak przedwojennej dokumentacji nie zostało odtworzone, urządzono je na nowo, w stylu nawiązującym do baroku oraz klasycyzmu.

W obszarze gminy Izbicko dość licznie występują ślady osadnicze, osady, grodziska, cmentarzyska – sięgające pradziejów. Dotychczas udokumentowano 78 stanowisk archeologicznych, z czego zaledwie 8 figuruje w rejestrze zabytków prowadzonym przez Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Opolu.

Gminna ewidencja zabytków zawiera 265 obiektów nieruchomości. W zdecydowanej większości są to budynki mieszkalne, gospodarcze, zabudowania gospodarcze w zagrodach.

Według obowiązujących kryteriów, o wpisie obiektu do ewidencji powinny decydować:

- czas powstania – nie później niż lata 50 XX w.;
- stopień zachowania walorów zabytkowych;
- funkcja obiektu i wpływ jego formy na ogólny charakter zabudowy miejscowości;
- wartość historyczna i artystyczna

W niektórych przypadkach można jednak przypuszczać że o umieszczeniu budynków mieszkalnych w ewidencji zabytków decydował wyłącznie jeden czynnik - czas powstania

4.2.1. Obiekty i obszary objęte ochroną konserwatorską

Zabytki nieruchome wpisane do rejestru zabytków

Lp.	Miejscowość	Przedmiot ochrony	Numer rejestru
1.	Izbicko	mogiły: powstańca i nieznanego żołnierza, ul. Powstańców Śląskich	200/88 z 29.12.1988
2.	Izbicko	pałac neobarokowy XVIII – XX	1044/67 z 20.03.1967
3.	Izbicko	park krajobrazowy przy pałacu, połowa XIX w.	113/84 z 31.08.1984
4.	Borycz	kapliczka z dzwonnica, I połowa XIX	1774/66 z 7.10.1966
5.	Otmice	zabudowania folwarczne: obora, 1 poł. XIX	1917/67 z 21.10.1967
6.	Otmice	zabudowania folwarczne: wozownia i spichlerz, 1 poł. XIX	1917/67 z 21.10.1967
7.	Otmice	zabudowania folwarczne: budynek gospodarczy, 1 poł. XIX	1917/67 z 21.10.1967

8.	Poznowice	kościół parafialny pw. św. Michała Archanioła ok. 1800 r.	880/64 z 15.06.1964
9.	Poznowice	mogiła rodziny Błania (powstańców śląskich) na cmentarzu przykościelnym, 1921r.	176/88 z 17.06.1988
10.	Poznowice	kaplica cmentarna, murowana, poł. XIX w.	1956/72 z 29.02.1972

Zabytki archeologiczne wpisane do rejestru zabytków

Lp.	Nr stanowiska na rys. 1 i 2	Typ stanowiska/ chronologia	Nr rejestru
IZBICKO			
1.	1	grodzisko stożkowate - średniowiecze (XIII - XIV w.)	A - 392/75
2.	2	cmentarzysko kurhanowe - późny okres rzymski, wczesne średniowiecze	A - 278/70
3.	22	osada, średniowiecze	A - 705/86
4.	23	osada, kultura przeworska (późny okres wpływów rzymskich), średniowiecze	A - 732/86
5.	3	cmentarzysko ciałopalne - kultura przeworska (okres rzymski)	A - 703/86
6.	7	osada, okres wpływów rzymskich	A- 701/86
LIGOTA CZAMBOROWA			
7.	9	osada - kultura przeworska (okres wpływów rzymskich)	A-699/86
SPRZĘCICE			
8.	7	osada, kultura łużycka (halsztat)	A-712/86

Zabytki ruchome wpisane do rejestru zabytków

Lp.	Miejscowość	Przedmiot ochrony	Numer rejestru
1.	Izbicko	wyposażenie kościoła parafialnego pw. św. Jana Chrzciciela	Ks.B.t.V-895/1-4/92 26.10.1992 r.
2.	Izbicko	Rzeźba – św. Jan Nepomucena	Ks.B.t.V-861/91 31.05.1991 r.

3.	Izbicko	Figura Trójcy Św., przy ul. Powstańców Śl. 36 a	Ks.B.t.V- 896/92 26.10.1992 r.
4.	Siedlec	Rzeźba św. Jana Nepomucena	Ks.B.t.I- 199/60 23.03.1960 r.
5.	Siedlec	Rzeźba św. Floriana	Ks.B.t.I- 200/60 23.03.1960 r.

Zabytki nieruchome ujęte w gminnej ewidencji zabytków**wieś Izbicko**

<i>Lp.</i>	<i>Obiekt zabytkowy</i>	<i>Lokalizacja /adres</i>	
1.	Izbicko kościół parafialny Św. Jana Chrzciciela	Powstańców Śląskich	
2.	Izbicko plebania	Powstańców Śląskich	17
3.	Izbicko kapliczka	Powstańców Śląskich	36a
4.	Izbicko kapliczka	Powstańców Śląskich	
5.	Izbicko stróżówka	Stawowa	1
6.	Izbicko b. komisariat policji	Gogolińska	8
7.	Izbicko budynek mieszkalny	Powstańców Śląskich	18
8.	Izbicko budynek mieszkalny	Powstańców Śląskich	39
9.	Izbicko budynek mieszkalny	Gogolińska	6
10.	Izbicko Ochotnicza Straż Pożarna w Izbicku	Powstańców Śląskich	49a
11.	Izbicko budynek mieszkalny	Gogolińska	1
12.	Izbicko budynek mieszkalny	15 Grudnia	1
13.	Izbicko budynek mieszkalny	15 Grudnia	7
14.	Izbicko budynek mieszkalny	15 Grudnia	9
15.	Izbicko budynek mieszkalny	15 Grudnia	13
16.	Izbicko budynek mieszkalny	Opolska	4
17.	Izbicko budynek mieszkalny	Powstańców Śląskich	4
18.	Izbicko budynek usługowy (lokale użytkowe)	Powstańców Śląskich	16
19.	Izbicko budynek d. gorzelni	Stawowa	10
20.	Izbicko obora	Stawowa	10
21.	Izbicko spichlerz	Stawowa	10
22.	Izbicko stodoła, w pobliżu kościoła parafialnego p.w. Jana Chrzciciela	Powstańców Śląskich	20
23.	Izbicko budynek gospodarczy	Stawowa	9
24.	Izbicko budynek mieszkalny	Stawowa	19
25.	Izbicko budynek gospodarczy	Stawowa	19
26.	Izbicko budynek mieszkalny	Stawowa	15
30.	Izbicko budynek mieszkalny	Stawowa	37
31.	Izbicko budynek mieszkalny	Powstańców Śląskich	27
32.	Izbicko budynek mieszkalny	Powstańców Śląskich	32
33.	Izbicko budynek mieszkalny z usługami	Powstańców Śląskich	37
34.	Izbicko budynek mieszkalny	Powstańców Śląskich	37a
35.	Izbicko budynek mieszkalny	Powstańców Śląskich	49
36.	Izbicko budynek mieszkalny	Powstańców Śląskich	57
37.	Izbicko budynek mieszkalny	Powstańców Śląskich	59

38. Izbicko stodoła	Powstańców Śląskich	61
39. Izbicko budynek mieszkalny	Powstańców Śląskich	63

wieś Borycz

<i>Lp.</i>	<i>Obiekt zabytkowy</i>	<i>Lokalizacja/adres</i>	
40.	Borycz kapliczka z dzwonnica	Waryńskiego i Wojska Polskiego w pasie drogi powiatowej nr 1815 O	
41.	Borycz krzyż przydrożny	Waryńskiego	1
42.	Borycz budynek d. szkoły podstawowej	Wojska Polskiego	12
43.	Borycz budynek mieszkalny	Waryńskiego	3
44.	Borycz budynek mieszkalny	Wojska Polskiego	2
45.	Borycz budynek mieszkalny	Wojska Polskiego	2
46.	Borycz budynek mieszkalny	Wojska Polskiego	5
47.	Borycz budynek mieszkalny	Wojska Polskiego	9
48.	Borycz budynek mieszkalny	Wojska Polskiego	14
49.	Borycz budynek mieszkalny	Wojska Polskiego	18
50.	Borycz budynek mieszkalny	Wojska Polskiego	19
51.	Borycz budynek mieszkalny	Wojska Polskiego	21
52.	Borycz budynek mieszkalny	Wojska Polskiego	22
53.	Borycz budynek mieszkalny	Wojska Polskiego	24
54.	Borycz budynek mieszkalny	Wojska Polskiego	27
55.	Borycz stodoła	Wojska Polskiego	27
56.	Borycz wozownia	Wojska Polskiego	27
57.	Borycz budynek mieszkalny	Wojska Polskiego	28
58.	Borycz budynek mieszkalny	Wojska Polskiego	36
59.	Borycz budynek mieszkalny	Wolności	2
60.	Borycz budynek mieszkalny	Wolności	3
61.	Borycz budynek gospodarczy	Wolności	4
62.	Borycz stodoła	Wojska Polskiego	45

wieś Grabów

<i>Lp.</i>	<i>Obiekt zabytkowy</i>	<i>Lokalizacja/adres</i>	
63.	Grabów kapliczka	Wojska Polskiego	19
64.	Grabów stodoła	Wojska Polskiego	1
65.	Grabów stodoła	Wojska Polskiego	13
66.	Grabów budynek mieszkalny	Wojska Polskiego	11
67.	Grabów budynek mieszkalny	Wojska Polskiego	13
68.	Grabów budynek mieszkalny	Wojska Polskiego	17
69.	Grabów budynek mieszkalny	Wojska Polskiego	19
70.	Grabów budynek mieszkalny	Wojska Polskiego	21
71.	Grabów budynek mieszkalny	Wojska Polskiego	23
72.	Grabów budynek mieszkalny	Wojska Polskiego	27
73.	Grabów budynek mieszkalny	Wojska Polskiego	31
74.	Grabów tuczarnia	Wojska Polskiego	25
75.	Grabów stopień wodny	przy drodze - Nakło - Raszowa	
76.	Grabów most	w pasie drogi - Nakło - Raszowa	

wieś Krośnica

<i>Lp.</i>	<i>Obiekt zabytkowy</i>	<i>Lokalizacja/adres</i>	
77. Krośnica	kościół p.w. N.S.P. Jezusa	Szkolna	24
78. Krośnica	kapliczka z dzwonnica	Szkolna	24
79. Krośnica	budynek mieszkalny (d. szkoła)	Szkolna	15
80. Krośnica	budynek wolnostojący usługowy	Odrodzenia	5
81. Krośnica	budynek gospodarczy (d. mieszkalny)	Krzyżowa Dolina	6
82. Krośnica	budynek mieszkalny	Odrodzenia	4
83. Krośnica	budynek mieszkalny	Cicha	5
84. Krośnica	budynek mieszkalny	Odrodzenia	14
85. Krośnica	budynek mieszkalny	Wiejska	18
86. Krośnica	budynek mieszkalny	Wiejska	21
87. Krośnica	budynek mieszkalny	Szkolna	3
88. Krośnica	budynek mieszkalny	Szkolna	9
89. Krośnica	budynek mieszkalny	Szkolna	12
90. Krośnica	budynek mieszkalny (ob. plebania)	Szkolna	24
91. Krośnica	budynek mieszkalny	Krzyżowa Dolina	7
92. Krośnica	budynek mieszkalny	Szkolna	28
93. Krośnica	budynek mieszkalny	Szkolna	28
94. Krośnica	budynek mieszkalny	Szkolna	38
95. Krośnica	budynek mieszkalny	Szkolna	39
96. Krośnica	budynek mieszkalny	Szkolna	47
97. Krośnica	stacja transformatorowa	Wiejska (droga powiatowa)	
98. Krośnica	budynek mieszkalny	Wiejska	30
99. Krośnica	budynek mieszkalny	Wiejska	48

wieś Ligota Czamborowa

<i>Lp.</i>	<i>Obiekt zabytkowy</i>	<i>Lokalizacja/adres</i>	
100. Ligota Czamborowa	budynek mieszkalny	1 Maja	
101. Ligota Czamborowa	budynek mieszkalny	1 Maja	3
102. Ligota Czamborowa	budynek mieszkalny	1 Maja	5
103. Ligota Czamborowa	budynek mieszkalny	1 Maja	6
103. Ligota Czamborowa	budynek mieszkalny	1 Maja	8
105. Ligota Czamborowa	budynek mieszkalny	1 Maja	9
106. Ligota Czamborowa	budynek mieszkalny	1 Maja	10
107. Ligota Czamborowa	budynek mieszkalny	1 Maja	16
108. Ligota Czamborowa	budynek mieszkalny	1 Maja	18
109. Ligota Czamborowa	budynek mieszkalny	1 Maja	20
110. Ligota Czamborowa	budynek mieszkalny	1 Maja	24
111. Ligota Czamborowa	budynek mieszkalny	1 Maja	25
112. Ligota Czamborowa	stodoła	1 Maja	25
113. Ligota Czamborowa	stodoła	1 Maja	27
114. Ligota Czamborowa	budynek mieszkalny	1 Maja	30
115. Ligota Czamborowa	budynek mieszkalny	1 Maja	31
116. Ligota Czamborowa	budynek mieszkalny	1 Maja	32
117. Ligota Czamborowa	budynek mieszkalny	1 Maja	36
118. Ligota Czamborowa	budynek mieszkalny	1 Maja	41
119. Ligota Czamborowa	stodoła	1 Maja	47

120.	Ligota Czamborowa	budynek mieszkalny	H. Sawickiej 2
121.	Ligota Czamborowa	budynek mieszkalny	H. Sawickiej 8
122.	Ligota Czamborowa	budynek mieszkalny	H. Sawickiej 10
123.	Ligota Czamborowa	budynek mieszkalny	Leśna 4
124.	Ligota Czamborowa	budynek mieszkalny	Leśna 6
125.	Ligota Czamborowa	budynek mieszkalny	Leśna 8
126.	Ligota Czamborowa	budynek mieszkalny	Leśna 10
127.	Ligota Czamborowa	budynek mieszkalny	Leśna 18
128.	Ligota Czamborowa	budynek mieszkalny	Leśna 20
129.	Ligota Czamborowa	stacja transformatorowa	1 Maja

wieś Otmice

<i>Lp.</i>	<i>Obiekt zabytkowy</i>	<i>Lokalizacja/dres</i>
130.	Otmice kapliczka dzwonnica	Zawadzkiego
131.	Otmice dom dróżnika, przy przej. kolejowym w pasie drogi Otmice - Siedlec	
132.	Otmice dom rządcy folwarku "Kamieniec" Folwark "Kamieniec"	
133.	Otmice zabudowa folwarczna - dom rządcy, wozownia, spichlerz, obora-jałownik, obora,	Zawadzkiego 8
134.	Otmice ruiny obiektów folwarcznych - folwark "Kamieniec"	
135.	Otmice budynek mieszkalny	Dworcowa 2
136.	Otmice budynek mieszkalny	Dworcowa 2
137.	Otmice budynek mieszkalny	Dworcowa 4
138.	Otmice budynek mieszkalny	Dworcowa 8
139.	Otmice budynek mieszkalny	Dworcowa 10
140.	Otmice budynek mieszkalny	Kościuszki 1
141.	Otmice budynek mieszkalny	Kościuszki 5
142.	Otmice budynek mieszkalny	Zawadzkiego 5
143.	Otmice budynek mieszkalny	Zawadzkiego 6
144.	Otmice budynek mieszkalny	Zawadzkiego 11
145.	Otmice budynek mieszkalny	Zawadzkiego 14
146.	Otmice budynek mieszkalny	Zawadzkiego 20
147.	Otmice budynek mieszkalny (zagroda)	Zawadzkiego 34
148.	Otmice budynek mieszkalny	Zawadzkiego 64
149.	Otmice leśniczówka	Zawadzkiego 45
150.	Otmice budynek mieszkalny	Zwycięstwa 1
151.	Otmice budynek mieszkalny	Zwycięstwa 5
152.	Otmice budynek mieszkalny	Zwycięstwa 11
153.	Otmice budynek mieszkalny	Zwycięstwa 13
154.	Otmice dom mieszkalny (d. szkoła)	Kopernika 1a
155.	Otmice budynek mieszkalny	Głowackiego 1
156.	Otmice budynek mieszkalny	Głowackiego 2

wieś Poznowice

<i>Lp.</i>	<i>Obiekt zabytkowy</i>	<i>lokalizacja/adres</i>
157.	Poznowice budynek mieszkalny	Dworcowa 5
158.	Poznowice budynek mieszkalny	Dworcowa 6
159.	Poznowice budynek mieszkalny	Dworcow 7

160. Poznowice budynek mieszkalny	Dworcowa	9
161. Poznowice budynek mieszkalny	Dworcowa	12
162. Poznowice budynek mieszkalny	Kościelna	1
163. Poznowice budynek mieszkalny	Kościelna	4
164. Poznowice budynek mieszkalny	Kościelna	8-10
165. Poznowice budynek mieszkalny	Kościelna	12
166. Poznowice budynek mieszkalny	Powstańców Śląskich	3
167. Poznowice budynek mieszkalny	Powstańców Śląskich	8
168. Poznowice stodoła	Powstańców Śląskich	8
169. Poznowice budynek mieszkalny	Powstańców Śląskich	10
170. Poznowice budynek mieszkalny	Powstańców Śląskich	11
171. Poznowice budynek mieszkalny	Powstańców Śląskich	12
172. Poznowice budynek mieszkalny	Powstańców Śląskich	19
173. Poznowice budynek mieszkalny	Sława	6
174. Poznowice budynek mieszkalny	Sława	7
175. Poznowice budynek mieszkalny	Sława	7
176. Poznowice budynek mieszkalny	Sława	8
177. Poznowice budynek mieszkalny	Sława	9
178. Poznowice budynek mieszkalny	Szkolna	1
179. Poznowice budynek mieszkalny	Szkolna	1
180. Poznowice budynek mieszkalny	Szkolna	3
181. Poznowice budynek mieszkalny	Szkolna	29
182. Poznowice budynek mieszkalny	Szkolna	31
183. Poznowice budynek mieszkalny	Szkolna	33

wieś Siedlec

<i>Lp.</i>	<i>Obiekt zabytkowy</i>	<i>Lokalizacja/adres</i>
184. Siedlec	kaplica	Wiejska 18
185. Siedlec	budynek mieszkalny	Wiejska 28
186. Siedlec	budynek mieszkalny	Floriana 1
187. Siedlec	stodoła	Polna 5
188. Siedlec	budynek mieszkalny	Poznowicka 2
189. Siedlec	budynek mieszkalny	Wiejska 3
190. Siedlec	budynek mieszkalny	Wiejska 6
191. Siedlec	budynek gospodarczy	Wiejska 6
192. Siedlec	budynek mieszkalny	Wiejska 10
193. Siedlec	budynek mieszkalny	Wiejska 11
194. Siedlec	budynek mieszkalny	Wiejska 14
195. Siedlec	budynek mieszkalny	Wiejska 19
196. Siedlec	budynek gospodarczy	Wiejska 20
197. Siedlec	budynek mieszkalny	Wiejska 25
198. Siedlec	budynek mieszkalny	Wiejska 27
199. Siedlec	budynek mieszkalny	Wiejska 29
200. Siedlec	budynek gospodarczy	Wiejska 33
201. Siedlec	budynek mieszkalny	Wiejska 35
202. Siedlec	budynek mieszkalny (dawny gosp.)	Wiejska 39
203. Siedlec	budynek mieszkalno-użytkowy	Wiejska 41
204. Siedlec	budynek mieszkalny	Wiejska 44
205. Siedlec	budynek mieszkalny	Wiejska 49

206. Siedlec	stodoła	Wiejska 49
207. Siedlec	budynek mieszkalny	Wiejska 49
208. Siedlec	Stodoła	Wiejska 55
209. Siedlec	budynek mieszkalny	Wiejska 65
210. Siedlec	budynek mieszkalny	Wiejska 71
211. Siedlec	budynek mieszkalny	Wiejska 73
212. Siedlec	dawna kuźnia	Wiejska 9
213. Siedlec	trafostacja	Wiejska

wieś Sprzęcice

<i>Lp.</i>	<i>Obiekt zabytkowy</i>	<i>Lokalizacja/adres</i>
214. Sprzęcice	kaplica p.w. św. Jacka	Myśliwca
215. Sprzęcice	kapliczka	Myśliwca 4
216. Sprzęcice	budynek mieszkalny w zespole folwarcznym	Siedlecka 2
217. Sprzęcice	stodoła w zespole folwarcznym	Siedlecka 2
218. Sprzęcice	wozownia w zespole folwarcznym	Siedlecka 2
219. Sprzęcice	budynek mieszkalny	Myśliwca 1
220. Sprzęcice	budynek mieszkalny	Myśliwca 8
221. Sprzęcice	budynek mieszkalny	Myśliwca 11
222. Sprzęcice	stodoła	Myśliwca 12
223. Sprzęcice	budynek mieszkalny	Myśliwca 17
224. Sprzęcice	budynek mieszkalny	Myśliwca 19
225. Sprzęcice	budynek gospodarczy	Myśliwca 19

wieś Suchodaniec

<i>Lp.</i>	<i>Obiekt zabytkowy</i>	<i>Lokalizacja/adres</i>
226. Suchodaniec	kapliczka	Mickiewicza
227. Suchodaniec	kapliczka, naprzeciw domu przy ul. Mickiewicza 2 d	
228. Suchodaniec	krzyż przydrożny, przy drodze	Strzelce Opolskie - Opole
229. Suchodaniec	szkoła podstawowa	Szkolna
230. Suchodaniec	budynek mieszkalny	Mickiewicza 40
231. Suchodaniec	budynek mieszkalny	Kadetów Lwowskich 1
232. Suchodaniec	budynek mieszkalny	Kadetów Lwowskich 4
233. Suchodaniec	budynek mieszkalny	Kadetów Lwowskich 6
234. Suchodaniec	budynek mieszkalny	Kadetów Lwowskich 8
235. Suchodaniec	budynek mieszkalny	Kadetów Lwowskich 13
236. Suchodaniec	budynek mieszkalny	Kadetów Lwowskich 14
237. Suchodaniec	budynek mieszkalny	Kadetów Lwowskich 15
238. Suchodaniec	budynek mieszkalny	Kadetów Lwowskich 16
239. Suchodaniec	budynek mieszkalny	M. Konopnickiej 3
240. Suchodaniec	budynek mieszkalny	M. Konopnickiej 5
241. Suchodaniec	budynek mieszkalny	M. Konopnickiej 7
242. Suchodaniec	budynek mieszkalny	Ligonia 1
243. Suchodaniec	budynek mieszkalny	Ligonia 4
244. Suchodaniec	budynek mieszkalny	Ligonia 11
245. Suchodaniec	budynek mieszkalny	Ligonia 13
246. Suchodaniec	budynek mieszkalny	Ligonia 21
247. Suchodaniec	budynek mieszkalny	Ligonia 29

248. Suchodaniec	budynek mieszkalny	Ligonia 31
249. Suchodaniec	budynek mieszkalny	Ligonia 37
250. Suchodaniec	budynek mieszkalny	Mickiewicza 1c
251. Suchodaniec	budynek mieszkalny	Mickiewicza 7
252. Suchodaniec	budynek gospodarczy	Mickiewicza 7
253. Suchodaniec	budynek mieszkalny	Mickiewicza 8
254. Suchodaniec	chlew	Mickiewicza 9
255. Suchodaniec	budynek mieszkalny	Mickiewicza 9
256. Suchodaniec	budynek mieszkalny	Mickiewicza 10
257. Suchodaniec	budynek mieszkalny	Mickiewicza 12
258. Suchodaniec	budynek mieszkalny	Mickiewicza 13
259. Suchodaniec	budynek mieszkalny	Mickiewicza 15
260. Suchodaniec	budynek mieszkalny	Mickiewicza 17
261. Suchodaniec	budynek mieszkalny	Mickiewicza 21
262. Suchodaniec	budynek mieszkalny	Mickiewicza 23
263. Suchodaniec	budynek mieszkalny	Mickiewicza 25
264. Suchodaniec	budynek mieszkalny	Mickiewicza 27
265. Suchodaniec	budynek mieszkalny	Mickiewicza 35

Zabytki archeologiczne ujęte w gminnej ewidencji

Lp.	Nr stanowiska na rys. 1 i 2	Typ stanowiska/ chronologia	Nr rejestru
IZBICKO			
1.	4	śląd osadnictwa - okres rzymski	
2.	5	śląd osadnictwa - neolit	
3.	6	śląd osadnictwa - wczesne średniowiecze	
4.	8	osada - późne średniowiecze	
5.	9	punkt osadniczy - kultura przeworska (okres rzymski), późne średniowiecze	
6.	10	punkt osadniczy - neolit; średniowiecze	
7.	11	grodzisko domniemane - VI – X w., X -XII w.	
8.	12	śląd osadniczy - okres rzymski	
9.	13	punkt osadniczy - okres rzymski	
10.	14	osada hutnicza - okres rzymski	

11.	15	śląd osadnictwa - neolit	
12.	16	punkt osadniczy - X-XIII w.	
13.	17	punkt osadniczy - pradzieje, późne średniowiecze	
14.	18	punkt osadniczy - pradzieje; osada, późne średniowiecze	
15.	19	punkt osadniczy - kultura przeworska (okres rzymski faza C/D), późne średniowiecze	
16.	20	punkt osadniczy – pradzieje, późne średniowiecze	
17.	21	punkt osadniczy - pradzieje	
18.	24	piecowisko - ?	
LIGOTA CZAMBOROWA			
19.	1	osada - epoka brązu	
20.	2	cmentarzysko ciałopalne i szkieletowe - kultura łużycka (młodsza epoka brązu holsztat)	
21.	3	osada - kultura przeworska (okres rzymski)	
22.	4	punkt osadniczy - późne średniowiecze	
23.	5	osada - kultura przeworska (okres rzymski)	
24.	6	punkt osadniczy - późne średniowiecze	
25.	7	punkt osadniczy- późne średniowiecze	
26.	8	punkt osadniczy - pradzieje	
SPRZĘCICE			
27.	1	punkt osadniczy - epoka kamienia, średniowiecze	
28.	2	punkt osadniczy - średniowiecze	
29.	3	punkt osadniczy – wczesne średniowiecze (faza starsza), późne średniowiecze	
30.	4	punkt osadniczy - późne średniowiecze	
31.	5	punkt osadniczy - późne średniowiecze	
32.	6	punkt osadniczy - wczesne średniowiecze, późne średniowiecze,	
33.	8	punkt osadniczy - późne średniowiecze, pradzieje	

34.	9	punkt osadniczy - pradzieje	
GRABÓW			
35.	1	punkt osadniczy - kultura przeworska (okres wpływów rzymskich), późne średniowiecze	
36.	2	punkt osadniczy - kultura przeworska (okres rzymski faza C/D), późne średniowiecze, pradzieje	
37.	3	punkt osadniczy - pradzieje, późne średniowiecze	
KROŚNICA			
38.	1	osada - późne średniowiecze	
39.	2	śląd osadnictwa - ?	
40.	3	punkt osadniczy - ?	
41.	4	punkt osadniczy – późne średniowiecze	
42.	5	punkt osadniczy – późne średniowiecze	
43.	6	osada - późne średniowiecze	
44.	7	osada - późne średniowiecze	
OTMICE			
45.	1	punkt osadniczy - XI- XII w.	
POZNOWICE			
46.	1	punkt osadniczy - XIV-XV w., pradzieje	
47.	2	śląd osadnictwa – okres wpływów rzymskich	
SIEDLEC			
48.	1	punkt osadniczy - okres wpływów rzymskich	
49.	2	kurhan - ?	
50.	3	grodzisko - średniowiecze XIV – XV w.	
51.	4	punkt osadniczy - okres wpływów rzymskich	
52.	5	śląd osadnictwa - okres wpływów rzymskich	
53.	6	punkt osadniczy - epoka brązu	
54.	7	punkt osadniczy - wczesne średniowiecze	

55.	8	grób - okres rzymski lub wczesne średniowiecze	
56.	9	śląd osadnictwa - okres rzymski I w.n.e.	
57.	10	osada - późne średniowiecze	
58.	11	punkt osadniczy - wczesne średniowiecze IX - XI w, osada - późne średniowiecze	
59.	12	śląd osadnictwa - okres rzymski I/II w.n.e.	
60.	13	punkt osadniczy - XIV - XV w.	
61.	14	punkt osadniczy - pradzieje, wczesne średniowiecze, XIV - XV w.	
62.	15	punkt osadniczy - pradzieje, XIV – XV w.	
SUCHODANIEC			
63.	1	śląd osadnictwa - epoka kamienia, V-VI okres epoki brązu	
64.	2	skarb monet - średniowiecze	
65.	3	punkt osadniczy - średniowiecze	
66.	4	śląd osadnictwa - neolit	
67.	5	osada - XIV - XV w.	
68.	6	punkt osadniczy - wczesne średniowiecze (faz młodsza), XIV- XV w.	
69.	7	punkt osadniczy - XIV- XV	
70.	8	punkt osadniczy - XIV- XV	

Strefy ochrony konserwatorskiej – historyczne układy ruralistyczne

Strefy ochrony konserwatorskiej w granicach zachowanych w różnym stopniu historycznych układów ruralistycznych – wyznaczono w centralnych częściach wsi: Izbicko, Poznowice, Suchodaniec, Borycz, Krośnica, Siedlec, Sprzęcice.

Granice stref konserwatorskich wskazane na rysunkach 2. edycji studium mają charakter orientacyjny, wymagają uściślenia na etapie aktualizowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

4.2.2 Dobra kultury współczesnej

Ustawa z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w art. 10 ust. 1 pkt 4 ustala obowiązek uwzględnienia w studium dóbr kultury współczesnej. Definicja zawarta w art.2 pkt 10 w/w ustawy brzmi następująco - „dobrach kultury współczesnej – należy przez to rozumieć niebędące zabytkami dobra kultury, takie jak pomniki, miejsca pamięci, budynki, ich wnętrza i detale, zespoły budynków, założenia urbanistyczne i krajobrazowe, będące

uznanym dorobkiem współcześnie żyjących pokoleń, jeżeli cechuje je wysoka wartość artystyczna lub historyczna”.

Brak opracowań dotyczących takich zasobów w obszarze województwa opolskiego, brak również jasnych kryteriów doboru obiektów, zwłaszcza w odniesieniu do ustawowej definicji, zawierającej określenia nieściśle i pojęcia nieprecyzyjne – co pozwala na dość dowolną interpretację.

W tej sytuacji – studium wskazuje do rozważenia kwestie dobr kultury współczesnej w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego - o ile ustalone zostaną przez właściwy przepis kryteria doboru i kwalifikacji obiektów.

4.2.3. Walory krajobrazowe

Ważnym elementem krajobrazowym gminy jest otwarta przestrzeń, bogata w lasy i wody. Na północy gminy są to zwłaszcza okolice Utraty – Krośnicy, z dużym kompleksem stawów, licznym ptactwem wodnym, otoczonych bagiennymi, olszowymi i brzeziniowymi lasami.

W dominującym krajobrazie rolniczym gminy występują płaskie, niezbyt rozległe przestrzennie enklawy łąk z licznymi ciekami i kępami śródpolnych zadrzewień. Podobny, płaski krajobraz rolniczy - zamknięty na niezbyt odległym planie ścianą lasu albo zwartą sylwetą wsi – widoczny jest po obu stronach drogi krajowej nr 94.

Najatrakcyjniejsze widokowo jest południe gminy. Z dróg Otmice – Sprzęcice, Siedlec – Kalinowice, na pierwszym planie widnieje falisty, śródleśny krajobraz rolniczy z dominantami w postaci zalesionej Góry Szpica i kilku mniejszych wzniesień. Na dalszym planie - masyw Chełmu z dominującą górą Św. Anny. Fizjonomię gminy poza otwartą przestrzenią budują siedliska, niektóre z zachowanymi fragmentami dawnego rozplanowania, z zabudową folwarczną i innymi relikdami przeszłości. W niektórych wsiach widoczne są lokalne dominaty, najczęściej są to obiekty sakralne, w Izbicku także zespół pałacowo – parkowy, w pozostałych wsiach centralne części, zwykle z kościołem, stawem, niekiedy cmentarzem przykościelnym.

Istotnym elementem krajobrazu gminy jest duża lesistość, liczne zadrzewienia śródpolne i przydrożne. Te ostatnie tworzą mniej lub bardziej ciągłe aleje wzdłuż wszystkich dróg powiatowych.

Ochrona wartości krajobrazowych to jeden z ważniejszych elementów zachowania tożsamości gminy. W kompleksowej waloryzacji krajobrazu, uwzględniającej ukształtowanie terenu oraz nasycenie elementami przyrodniczymi i zabytkowymi, gmina Izbicko z liczbą 10-16 punktów lokuje się w czołówce województwa opolskiego. Wyróżniające się panoramy widokowe wskazano na rysunku studium „Uwarunkowania rozwoju”.

5.0. WARUNKI I JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW, OCHRONA ZDROWIA

5.1. Potencjał demograficzny gminy Izbicko

Liczba ludności gminy na koniec 2012 r. wynosiła 5372 osób. Gęstość zaludnienia gminy wynosi 64 osób/km². Wartość ta jest znacznie niższa niż średnia w województwie opolskim, wynosząca 110 osób/km². Największą pod względem zaludnienia jest wieś Otmice, dalej Izbicko i Krośnica.

Zmiany liczby ludności gminy w latach 1950-2010

<i>Ludność gminy Izbicko w okresie 1950-2010</i>											
Rok	1950	1960	1970	1975	1980	1985	1990	1995	2000	2005	2010
Liczba ludności	5135	5421	5818	5922	5749	5794	5759	5696	5572	5606	5355

W długookresowym rozwoju gminy wyróżnić można kilka charakterystycznych etapów. Pierwszy, obejmujący lata 1950-1975, był okresem równomiernego, systematycznego wzrostu liczby ludności. Następnie - w drugiej połowie lat siedemdziesiątych trend ten został załamany, zaznaczył się pierwszy spadek liczby mieszkańców gminy, po czym aż do 1992 roku następował niewielki wzrost liczby mieszkańców.

Od roku 1993 występuje ponowny, postępujący spadek ludności, trwający do roku 2010, po tym okresie znów następuje bardzo minimalny wzrost liczby ludności. Na koniec 2012 r. gmina liczyła 5372 mieszkańców, co oznacza ubytek 550 mieszkańców w stosunku do 1975 r. Na taki stan rzeczy miały wpływ przede wszystkim, występujące z różnym natężeniem, migracje zagraniczne oraz - w ostatnim okresie - wyraźny spadek przyrostu naturalnego.

Sumarycznie, w okresie ostatnich 25 lat liczba ludności gminy zmniejszyła się o 422 osoby tj. o 7,3%.

Przyrosty i spadki liczby ludności gminy Izbicko w etapach rozwoju

<i>Okresy/lata</i>	<i>Ogółem</i>	
	<i>Osób</i>	<i>%</i>
1950 - 1960	+286	105,6
1961 - 1970	+397	107,3
1971 - 1980	-69	98,8
1981 - 1990	+10	100,2
1991 - 1995	- 63	98,9
1995 - 2010	-341	94,01
razem	+219	104,3

Zmiany liczby ludności we wsiach gminy Izbicko w latach 1950 - 2010

<i>Lp</i>	<i>Wsie</i>	<i>Ludność wsi w latach</i>							
		<i>1950</i>	<i>1960</i>	<i>1970</i>	<i>1978</i>	<i>1988</i>	<i>1990</i>	<i>1998</i>	<i>2010</i>
1.	Borycz	407	435	457	452	413	397	400	375
2.	Grabów	113	95	99	98	83	82	84	71
3.	Izbicko	786	873	1020	1052	150	1126	1120	1107
4.	Krośnica	731	771	888	893	928	921	906	869

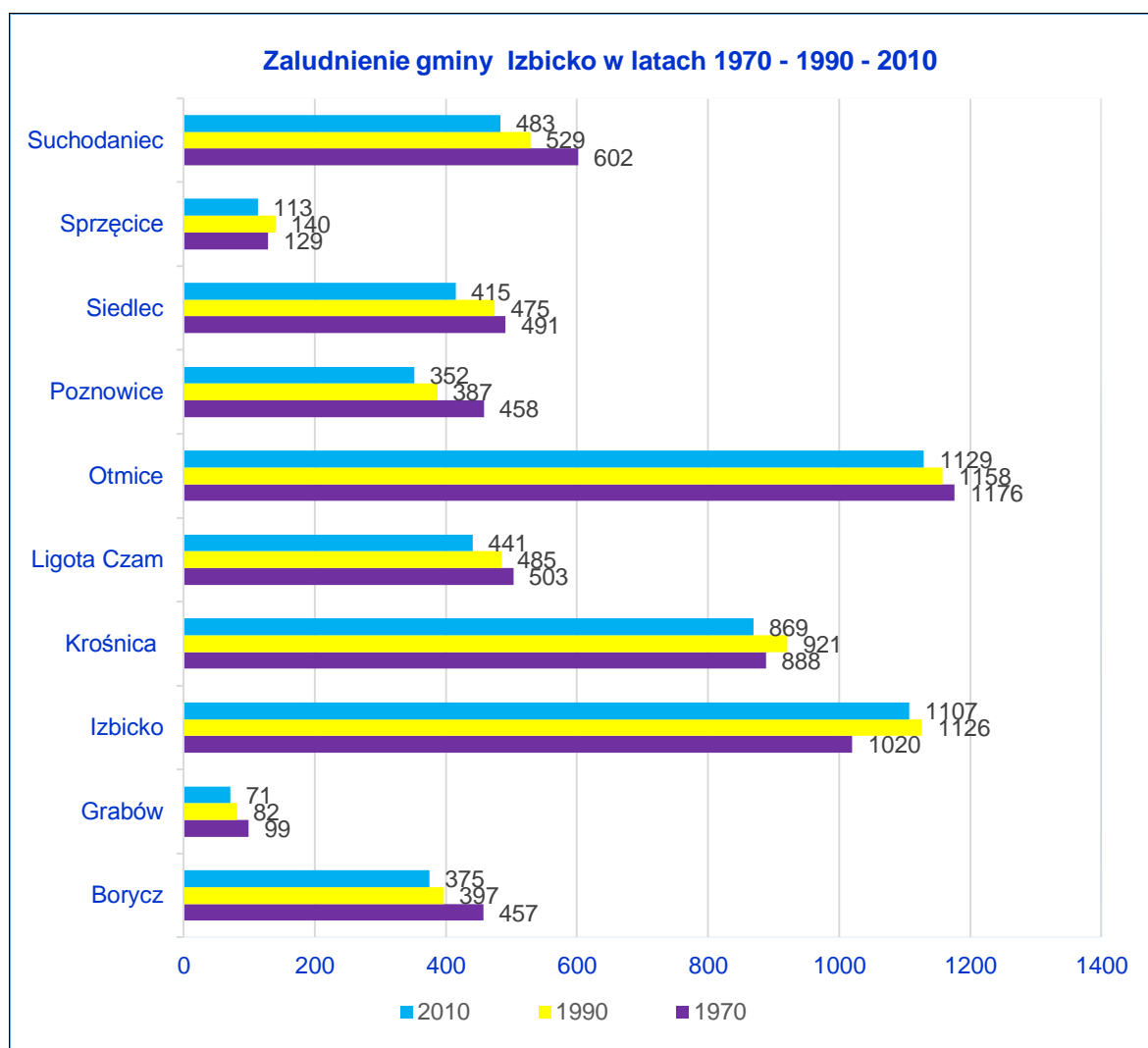
5.	Ligota Czamborowa	466	479	503	489	483	485	458	441
6.	Otmice	900	1070	1176	1142	1137	1158	1199	1129
7.	Poznowice	459	472	458	430	413	387	364	352
8.	Siedlec	505	496	491	461	494	475	461	415
9.	Sprzęcice	108	128	129	147	134	140	116	113
10	Suchodaniec	660	602	597	543	540	529	502	483
	Razem gmina	5135	5421	5818	5707	5775	5700	5610	5355

Od początku lat dziewięćdziesiątych XX w. w gminie Izbicko, podobnie jak w województwie opolskim i w kraju, ma miejsce obniżanie się wszystkich elementów ruchu naturalnego ludności.

Występujący od roku 1990 gwałtowny spadek urodzeń i przyrostu naturalnego (nawet do wartości ujemnych) stwarza istotne zagrożenia zarówno dla dalszego rozwoju ludnościowego (reprodukcja ludności) jak i społeczno-gospodarczego gminy. Zasadniczy wpływ na tą sytuację miał niewątpliwie okres transformacji ustrojowej po 1989 r. oraz towarzyszący mu kryzys społeczno-gospodarczy (niepewność pracy, bezrobocie, dysproporcje w warunkach bytu itp.). Dodatkowo należy wskazać na fakt, że równocześnie ze spadkiem urodzeń nastąpił wzrost umieralności ogólnej, w tym wysoka nadumieralność mężczyzn.

Procesy migracyjne

Gmina Izbicko należy do obszarów wykazujących stale ujemne saldo ruchów migracyjnych. Na przestrzeni lat 1975-1997 saldo migracji ogółem (wewnętrzne + zagraniczne) tylko w dwóch przypadkach t.j. w roku 1984 i 1991 było dodatnie (napływ przewyższał nieznacznie odpływ ludności z gminy), natomiast saldo migracji zagranicznych permanentnie było ujemne. Sytuacja zasadniczo nie uległa zmianie w następnym okresie do 2010 r.

Struktura wieku ludności w poszczególnych wsiach

Wsie	Ludność ogółem stan 2010 r.	Z liczby ogółem w % - w wieku		
		przedprodukcyjnym (0-17)	produkcyjnym (18-59/64)	poprodukcyjnym (60/65 i więcej)
Borycz	375	17,1	63,7	19,2
Grabów	71	11,2	63,4	25,4
Izbicko	1107	16,4	66,6	17,0
Krośnica	869	19,0	63,5	17,5
Ligota Czarnoborska	441	18,4	64,6	17,0
Otmice	1129	18,6	65,3	16,1
Poznowice	352	17,3	61,1	21,6

Siedlec	415	22,9	62,2	14,9
Sprzęcice	113	18,6	64,6	16,8
Suchodaniec	483	16,1	63,8	20,1
Ogółem gmina	5355	17,5	63,0	19,5

Struktura wieku ludności w gminie Izbicko charakteryzuje się relatywnie wysokim udziałem ludności w wieku poprodukcyjnym (60/65 lat i więcej). Niekorzystne zmiany w strukturze wieku ludności to przede wszystkim: spadek udziału grupy przedprodukcyjnej (z 29,9% w roku 1988, do 27,3% w roku 1997, do 17,5 % w roku 2012) oraz znaczny wzrost udziału grupy poprodukcyjnej (odpowiednio z 10,1% do 14,2% w roku 1997, do 19,5 % w 2012 r.). Malejący udział grupy wiekowej 0-17 lat (przedprodukcyjnej) jest bezpośrednim efektem występującego spadku dzietności kobiet i liczby urodzeń.

Natomiast wzrost udziału ludności w wieku powyżej 60/65 lat świadczy o postępującym procesie starzenia się społeczności gminnej. Wiąże się to z jednej strony z niskim i malejącym przyrostem naturalnym, z drugiej zaś ze znacznymi rozmiarami emigracji zagranicznej młodej populacji, czemu nie towarzyszy, napływ ludności z innych obszarów. W 1997 roku udział tej grupy osób wynosił 14,2%, w roku 2010 zwiększył się do 17,5%.

Zjawisko niekorzystnych struktur demograficznych w podobnym nasileniu występuje w całym obszarze wiejskim województwa opolskiego.

Wskaźniki starości demograficznej są znacząco zróżnicowane w poszczególnych wsiach na terenie gminy.

Ludność w wieku poprodukcyjnym we wsiach gminy Izbicko

Wieś	Ludność - 1998 r.		Ludność - 2010 r.	
	ogółem	% wieku poprodukcyjnego	ogółem	% wieku poprodukcyjnego
Borycz	400	16,7	375	19,2
Grabów	84	21,4	71	25,4
Izbicko	1120	12,6	1107	17,0
Krośnica	106	14,2	869	17,5
Ligota Czamborowa	458	15,5	441	17,0
Otmice	1199	12,4	1129	16,1
Poznowice	364	18,4	352	21,6
Siedlec	461	15,8	415	14,9
Sprzęcice	116	15,5	113	16,8
Suchodaniec	502	18,3	483	20,1
Razem	5610	14,7	5355	17,5

Znamiennym zjawiskiem jest fakt, że we wsiach największych, o znaczącej dynamice rozwoju, wskaźniki starości demograficznej są najniższe (Izbicko, Otmice, Krośnica). Natomiast we wsiach mniejszych, procesy starzenia się ludności są bardziej zaawansowane. W takich wsiach jak Grabów, Suchodaniec, Poznowice co 5-ty lub prawie co 5-ty mieszkaniec jest w wieku powyżej 60 lat. Tu też powstawać będą najpoważniejsze konsekwencje demograficzne, ekonomiczne i społeczne, wiążące się z tą grupą mieszkańców.

Deformacje struktury wiekowej

Dokonana analiza sytuacji demograficznej gminy Izbicko wskazuje na szereg zagrożeń w jej rozwoju. Wyrażają się one przede wszystkim: zaburzeniami w reprodukcji ludności, spadkiem urodzeń i przyrostu naturalnego, nadmiernymi migracjami zagranicznym. Zauważa się nasilenie w/w deformacji demograficznych, także postępujący proces starzenia się wsi.

Stosowany w statystyce wskaźnik „obciążenia demograficznego” (relacja liczby ludności w wieku 0-14 lat oraz 65 i więcej lat do liczby ludności w wieku 15-64 lat) w gminie Izbicko wynosi – 40,0. W obszarze aglomeracji opolskiej gmina Izbicko lokuje się w grupie czterech gmin o wyższym wskaźniku niż wartość średnia w województwie (37,6).

Prognoza rozwoju ludności gminy Izbicko do roku 2030

Prognoza demograficzna ukazuje obraz przyszłego kształtowania się stanu i struktury ludności, a więc przybliża wielkość przyszłych potrzeb społeczno-gospodarczych ludności, stanowiąc również podstawę działań przestrzennych gminy. Umożliwia podejmowanie uzasadnionych decyzji gospodarczych i społecznych przy ustalaniu polityki samorządowej w wielu dziedzinach życia (np.: planowanie infrastruktury społecznej, terenów zabudowy mieszkaniowej, ochrona środowiska i inne zagrożenia).

Sytuacja demograficzna w gminie Izbicko w długiej perspektywie – do 2030 r., będzie podobna do prognozowanej dla województwa opolskiego na obszarach wiejskich.

Negatywne zjawiska występujące w procesach ludnościowych gminy, wykazane wcześniej - to: spadek urodzeń, spadek zawieranych małżeństw, spadek dzietności kobiet, spadek przyrostu naturalnego, spadek udziału dzieci i młodzieży w strukturze demograficznej gminy, wzrost umieralności ogólnej, feminizacja wsi i rolnictwa, migracje zagraniczne.

Zaludnienie gminy w 2010 r., dość znacznie odbiega od prognozowanej wielkości (w 1998 r.) dla tego roku i wynosi; stan faktyczny 2010 – 5355 osób, prognoza – 5500 osób). Wielkości te dodatkowo wskazują na utrwalanie się tendencji zniżkowej

Prognoza wojewódzka dla obszarów wiejskich – zakłada utrzymanie a nawet wzmocnienie dotychczasowych tendencji i czynników kształtujących demografię w okresie przyszłym do roku 2030. W prognozie przyjmuje się jako główne czynniki – spadek ludności, spadek płodności kobiet, przedłużenie trwania życia, przewaga liczby zgonów nad liczbą urodzeń, utrzymanie się dzietności poniżej prostej zastępowalności pokoleń. Dzietność kobiet w okresie do 2030 r. będzie kształtować się na niskim poziomie. Spadkowy trend dzietności trwa od wielu lat, a gwałtownie nasilił się w okresie transformacji ustrojowej (1989–2007). Dzietność kobiet wynosiła w 1998 r. 1,25, a więc nie zapewniała nawet prostej reprodukcji liczby ludności. Dla prawidłowego poziomu zapewniającego zastępowalność pokoleń – przyjmuje się współczynnik dzietności między 2,10 - 2,20 (współczynnik określający liczbę urodzonych dzieci przypadających na jedną kobietę w wieku rozrodczym – 15 do 49 lat).

Prawdopodobny jest dalszy spadek ludności. Przyjąć należy że wystąpią spadki grupy ludności w wieku edukacyjnym i produkcyjnym. Wystąpią zaburzenia w ruchu naturalnym, spadek

wskaźnika płodności oraz liczby zawieranych małżeństw. Dalej postępować będzie proces starzenia się ludności.

**Ludność w gminie Izbicko - prognoza pomigracyjna w latach 2010–2030
(zaludnienie w tys. osób)**

	2010	2020	2030
gmina Izbicko	5,3	5,2	5,1
powiat strzelecki	76,7	69,1	61,8

W strukturze wieku ludności gminy Izbicko, w oparciu o analizę stanu istniejącego oraz założenia przyrostu naturalnego i migracji do 2030 r., a także prognozę wojewódzką – przyjąć należy obniżenie udziału procentowego ludności wieku edukacyjnego 0-17 lat z 16,8% w roku 2010 do 13,8% w roku 2030. Wskazać również należy zmniejszenie grupy wieku produkcyjnego (18-59/64 lata) z 65,8 % do 57,6 % w 2030 r.

W związku z postępującym procesem starzenia się ludności następować będzie systematyczny wzrost liczby osób w wieku poprodukcyjnym. Ludność w tej grupie wiekowej będzie przyrastać w coraz szybszym tempie. W 1997 roku udział tej grupy osób wynosił 14,2% - w roku 2010 udział tej grupy wynosił 17,5%, do roku 2030 wzrośnie do około 28%. Wymagać to będzie działań związanych z budową w miarę nowoczesnego systemu zabezpieczenia społecznego, także na szczeblu gminnym.

Powyższa prognoza dla gminy Izbicko uwzględni założenia GUS przedstawione w prognozie dla województw w przekroju miasta – wsie dla okresu do 2035 r., także korektę tej prognozy.

Według skorygowanych założeń GUS, wsie – w perspektywie do 2030 r, osiągną zaludnienie na poziomie ok. 93% obecnego.

Uznając prognostyczny przebieg procesów demograficznych do 2030 r. – ludność gminy Izbicko może liczyć ok.5100 osób, co stanowi 95% stanu 2010 r., i 91% stanu zaludnienia gminy Izbicko w 1998 r.

5.2. Rynek pracy

Rynek pracy [2011 r.]		
Charakterystyka	Gmina Izbicko	Powiat Strzelecki
Pracujący *	242	12651
Bezrobotni zarejestrowani	152	2349
w tym kobiety w %	58,6	54,6
Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w %	4,3	4,6

Udział zarejestrowanych bezrobotnych kobiet w liczbie kobiet w wieku produkcyjnym w %	5,1	5,3
---	-----	-----

**Dane dotyczące podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez pracujących w gospodarstwach indywidualnych*

Przeprowadzenie analizy rzeczywistego rynku pracy jest utrudnione ze względu na brak pełnych informacji statystycznych. Nie uwzględniają one bowiem zakładów osób fizycznych (prowadzących działalność gospodarczą), w których liczba pracujących nie przekracza 9 osób oraz pracujących w indywidualnych gospodarstwach rolnych

Uzupełnieniem danych o rynku pracy jest zestawienie przedstawiające źródła dochodu gospodarstw domowych. W gminie Izbicko największy udział w dochodach gospodarstw domowych ma sektor rolny(56%), drugie ważne źródło dochodów stanowi praca najemna (32%).

Gospodarstwa domowe z dochodami z różnych źródeł [2011 r.]	
<i>Gospodarstwa domowe z dochodem:</i>	<i>Liczba gospodarstw</i>
z działalności rolniczej	352
z emerytury i renty	109
z pozarolniczej działalności gospodarczej	49
z pracy najemnej	209
z innych niezarobkowych źródeł poza emeryturą i rentą	26
Gospodarstwa ogółem	628

Podaż pracy - prognoza

Podaż pracy wynika z kapitału ludzkiego i obejmuje potencjał wszelki zarówno indywidualnych mieszkańców, grup interesu, jak i całej społeczności lokalnej.

Niekorzystne rokowania rozwoju demograficznego, z uwzględnieniem czynników ekonomicznych pracy (płaca realna, podatki od dochodów, płaca minimalna, system opieki społecznej), także motywacje i decyzje indywidualne - to czynniki stanowiące istotne uwarunkowania dla podaży pracy.

Zmniejszanie potencjalnych zasobów pracy - a takie wystąpi w gminie Izbicko, niewątpliwie wpływać będzie na wielkość podaży pracy w tym na jej strukturę. Pogorszą się relacje między poszczególnymi grupami wiekowymi, z wyraźnym wzrostem grupy wieku niemobilnego i starzeniem się zasobów pracy. Nastąpi spadek zasobów pracy z równoczesnym wzrostem obciążenia grupy wieku produkcyjnego – liczebnością wieku poprodukcyjnego. Na taką sytuację nałoży się zespół czynników ekonomicznych, kształtowanych przez politykę państwa, w pewnym zakresie również przez samorząd lokalny – np: lepszego wykorzystania kapitału ludzkiego osób starszych.

5.3. Warunki zamieszkiwania

W ujęciu statystycznym – zasoby i warunki mieszkaniowe w gminie Izbicko charakteryzują następujące wielkości:

Zasoby mieszkaniowe - ogółem w 2010 r.

- liczba mieszkań: 537
- średnia powierzchnia użytkowa mieszkania (m²): 105,7
- powierzchnia użytkowa mieszkań oddanych do użytku w 2010 r. (m²): 2048
- średnia liczba gospodarstw domowych w 1 mieszkaniu: 1,11

Mieszkania w gminie Izbicko		
<i>rok</i>	<i>liczba mieszkań ogółem</i>	<i>na 1000 ludności</i>
1985 r.	1581	273
1997 r.	1458	258
2010 r.	1537	286

Intensywność budowania mieszkań w ostatnich latach utrzymywała się na podobnym poziomie, za wyjątkiem 2008 r, stan faktyczny ilustruje poniższe zestawienie.

Mieszkania oddane do użytku				
	<i>2005</i>	<i>2008</i>	<i>2010</i>	<i>2011</i>
Liczba mieszkań oddanych do użytku	5	1	11	9
wskaźnik wzrostu %	100%	20%	145%	180%

Mieszkania oddane do użytku w 2012 r. w całej gminie Izbicko – ilustruje poniższe zestawienie:

Mieszkania oddane do użytku w 2012 r.			
<i>Ogółem mieszkania</i>	<i>w tym w budynkach indywidualnych</i>		
	<i>mieszkania</i>	<i>izby</i>	<i>pow. użytkowa mieszkań w m²</i>
9	9	56	1446

Tereny zabudowy mieszkaniowej w gminie Izbicko wyposażone są w instalacje wodociągowe. Aktualnie – 1027 budynków mieszkalnych podłączonych jest do sieci wodociągowej.

W zakresie urządzeń i sieci kanalizacyjnych występują niedobory, nie wszystkie wsie wyposażone są w systemy kanalizacyjne.

Ludność gminy Izbicko korzystająca z sieci infrastrukturalnych - stan 2012 r.					
wodociągowej	kanalizacyjnej	gazowej	wodociągowej	kanalizacyjnej	gazowej
w liczbach bezwzględnych			w % ogółem ludności		
4943	1980	*	92,0	36,9	*

*nie występuje

Prognoza potrzeb mieszkaniowych

Właściwa ocena potrzeb mieszkaniowych jest istotna przede wszystkim w aspekcie gospodarki terenami w gminie. Zarówno niedobór jak nadmiar terenów powoduje zajmowanie ich w przypadkowej kolejności, prowadzić może do niekorzystnego rozproszenia zabudowy oraz nieefektywnego wykorzystania infrastruktury technicznej i drogowej. Nadmiar terenów ustalonych w studium, często na etapie sporządzania planów miejscowych wywołuje u zainteresowanych wnioskodawców postawę roszczeniową. Wnioskują o wszystkie wyznaczone w studium tereny, nie przyjmują potrzeby okresowej ich weryfikacji w stosunku do wskazanych w studium.

W gminie Izbicko, o niekorzystnej strukturze demograficznej, dla okresu najbliższych 20 lat właściwszą wydała się - i została przeprowadzona - prognoza potrzeb terenowych, oparta o ocenę rzeczywistego popytu, z uwzględnieniem m.in.:

- przyrostu zasobów w minionym okresie,
- ilości rozpoczętych budów,
- liczby wniosków o pozwolenie na budowę,
- wniosków o zmianę planów zagospodarowania przestrzennego.

Odpowiednio do przewidywanych potrzeb terenowych, z niemałą rezerwą, określono w studium tereny dla zabudowy – na rysunku nr 1 „Kierunki zagospodarowania” w skali 1:10 000. Przyjęcie rezerwy nowych terenów w stosunku do przewidywanych potrzeb „netto” było możliwe i uzasadnione znacznymi lukami w zabudowie istniejącej, dzięki czemu uniknięto niekorzystnego rozprzestrzeniania zabudowy planowanej.

5.4. Usługi

Usługi służą zaspokojeniu różnorodnych potrzeb ludności. Są także miejscem pracy, ich rozwój może poprawić relacje popytu i podaży pracy w gminie. Są różne kwalifikacje usług, w praktyce urbanistycznej czytelnym podziałem jest wyróżnienie:

- usług publicznych
- usług komercyjnych

Usługi publiczne – obejmują usługi w dziedzinie: edukacji, sportu, administracji publicznej, kultury, kultu religijnego, cmentarze (uwzględniono w urządzeniach infrastrukturalnych), wypoczynku.

Obiekty i urządzenia infrastruktury społecznej, w których świadczone są usługi publiczne w większości są realizowane jako zadanie własne gminy.

Wyróżnikiem usług komercyjnych jest ich rynkowy charakter. Rozwój usług komercyjnych jest pochodną poziomu życia i potrzeb ludności. W dużym stopniu zależy od aktywności

zainteresowanych podmiotów gospodarczych, władze gminy powinny stymulować ich rozwój poprzez gospodarkę terenami.

5.4.1. Usługi publiczne

Edukacja i wychowanie - przedszkola

Statystycznie sytuację w gminie obrazują następujące wielkości:

- liczba obiektów – 4 (Izbicko, Krośnica, Otmice, Siedlec)
- liczba miejsc – 173
- liczba dzieci – 147
- na 100 miejsc przypada – 85 dzieci.

W zakresie wykorzystania miejsc przedszkolnych występuje w gminie znaczna rezerwa (85 dzieci – na 100 miejsc). Pewnym utrudnieniem jest istnienie przedszkoli tylko w czterech miejscowościach gminy. W warunkach gminy Izbicko, uwzględniając wielkości zaludnienia poszczególnych miejscowości i liczbę dzieci – sytuację w zakresie placówek przedszkolnych należy uznać za racjonalną.

Liczebność grupy wieku przedszkolnego ulegnie zmniejszeniu, zatem uznać trzeba istniejącą bazę przedszkolną za wystarczającą w okresie perspektywicznym.

Edukacja i wychowanie - szkoły

Poniższe wielkości ilustrują sytuację szkolnictwa w gminie - stan 2011/2012

Szkoły i ich wyposażenie

<i>Obiekt</i>	<i>Ogółem w gminie</i>	<i>Lokalizacja</i>		
		Izbicko	Krośnica	Otmice
<i>szkoły podstawowe</i>	3	Izbicko	Krośnica	Otmice
liczba uczniów		141	64	67
komputery do użytku uczniów	29	10	10	9
<i>szkoły gimnazjalne</i>	1	Izbicko	*	*
Liczba uczniów		137	*	*
komputery do użytku uczniów	11	11		

* obiekt nie występuje

W roku szkolnym 2012/2013 łączna liczba uczniów zmalała o 19 i wynosi 259 osób.

Zdrowie i opieka społeczna

W gminie funkcjonuje 1 zakład opieki zdrowotnej:

- liczba osób przypadających na 1 zakład – 5372

W zakresie ponadpodstawowej opieki zdrowotnej mieszkańcy gminy obsługiwani są przez placówki działające w strukturach powiatowych i wojewódzkich w Opolu.

<i>Ambulatoryjna opieka zdrowotna</i>				Apteki i punkty apteczne	Farmaceuci i technicy pracujący w aptekach
zakłady opieki zdrowotnej	praktyki lekarskie	porady udzielone na 1 mieszkańca			
		lekarskie	stomatologiczne		
1	1	3,5	0,4	1	3

Wyposażenie gminy, a zarazem zakres świadczonych usług – nie są wystarczające w stosunku do pożądanego poziomu świadczeń. Wskazane jest doposażenie istniejącej placówki w zakresie umożliwiającym co najmniej funkcjonowanie poradni: ogólnej, stomatologicznej, specjalistycznych i fizykoterapii.

Kultura

Sytuację w zakresie instytucji kulturalnych w gminie ilustrują następujące wielkości (2012 r.):

Instytucje kulturalne i ich wyposażenie

Obiekt/ placówka	Liczba	Lokalizacja				
		Izbicko	Borycz	Siedlec		
Biblioteki/ filie	3	Izbicko	Borycz	Siedlec		
Księgozbiór	45 888 woluminów					
Izba Śląska	3	Izbicko	Otmice			
Koło Gospodyń Wiejskich	2	Krośnica	Siedlec			
Kluby Mniejszości Niemieckiej	5	Izbicko	Otmice	Siedlec	Poznowice	Krośnica
Placówki biblioteczne	Ludność na 1 placówkę biblioteczną	Czytelnicy	Wypożyczenia			
			na 1 placówkę biblioteczną	na 1000 ludności		
3	1791	695	5616,7	3135,5		

Liczba uczestniczących w organizowanych w gminie imprezach kulturalnych, potwierdza potrzebę prowadzenia przez samorząd takich działań, wywołujących pozytywne skutki społeczne.

Urządzenia sportowe

Place sportowe (poza terenami przyszkolnymi) znajdują się we wsiach: Izbicko, Krośnica, Borycz, Suchodaniec, Otmice, Poznowice, Sprzęcice. Obiekty te nie posiadają zaplecza sanitarno – socjalnego, brak również urządzeń widowni.

W Izbicku zamierzona jest budowa zaplecza sanitarno – socjalnego w istniejącym obiekcie.

5.4.2. Usługi komercyjne

Liczbowa ocena podmiotów gospodarczych działających w sektorze usług komercyjnych (t.zw. usług dla ludności) na terenie gminy Izbicko jest utrudniona z powodu niejednorodnych i niespójnych kryteriów działalności usługowej. Inne kryteria stosowane są w statystyce (Statystyczne vademecum samorządowca – gmina Izbicko. G.U.S. – stan 2012 r.), inne w gminnej ewidencji działalności gospodarczej (Gmina Izbicko. bip – stan 2012 r.).

Z ogólnej liczby 328 podmiotów gospodarczych, działających w gminie (wg. danych G.U.S. - 2012 r.) wyodrębniono zatem w niniejszym rozdziale 144 komercyjne podmioty usługowe. Za podstawę takiej kwalifikacji przyjęto „Katalog firm w gminie Izbicko” (stan – 2012 r.), zamieszczony w internetowym bip – Gminy Izbicko, grupujący podmioty gospodarcze wg rodzajów usług. W wykazie nie uwzględniono firm rzemieślniczych prowadzących działalność wytwórczą (produkcja kotłów i paneli, okien, masarstwo, piekarnie).

Firmy usługowe w gminie Izbicko (2012 r.)

<i>L.p.</i>	<i>Rodzaj usług komercyjnych</i>	<i>Liczba firm w gminie Izbicko</i>
1.	Usługi remontowe, instalatorskie i ogólnobudowlane	52
2.	Usługi handlowe i hurtowe	26
3.	Usługi gastronomiczne	12
4.	Usługi bytowe (fryzjer, gab. kosmet., solaria, wypiek ciast)	8
5.	Mechanika samochodowa i lakiernictwo	4
6.	Usługi medyczne, apteki	4
7.	Usługi doradztwa finansowego i ubezpieczeniowego	4
8.	Usługi napraw AGD, RTV	3
9.	Usługi projektowe	3
10.	Usługi stolarskie	2
11.	Usługi weterynaryjne	2
12.	Usługi budownictwa drogowego i leśnego	2
13.	Usługi wielobranżowe (edukacja, agencje artystyczne i konsultingowe, usługi video, usługi pogrzebowe, garbarskie, reklamy, zespoły artystyczne, tłumacze)	22
	razem	144

Charakterystyczna jest duża liczba firm świadczących usługi budowlane, co wiąże się z tradycjami zawodowymi na Śląsku Opolskim. Ogólnie ocenić należy że dostępność usług komercyjnych w gminie Izbicko jest dostateczna, szczególnie w największych jednostkach osadniczych – w Izbicku, Krośnicy i Otmicach.

Liczba firm świadczących usługi dla ludności, odnotowanych w gminnej ewidencji działalności gospodarczej (144) jest mniejsza niż liczba podmiotów usługowych wykazanych w ewidencji REGON w tym samym okresie (rozdz. 6.2), ta rozbieżność wynika prawdopodobnie z niejednorodnych kryteriów zaliczania podmiotów gospodarczych do poszczególnych dziedzin gospodarki.

5.5. Zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia

Obowiązek dbałości o porządek publiczny i bezpieczeństwo obywateli – to jedno z wielu podstawowych zadań samorządu gminnego. Wynika wprost z ustawy o samorządzie gminnym z 8 marca 1990 r. (t.j. Dz. U z 2013 r poz. 594 ze zm.), art.7 ust. 1 pkt 14.

Bezpieczeństwo to nieodłączny składnik ludzkiego życia. Bezpieczeństwo zależy od wielu czynników, w dużej mierze od środowiska naturalnego, stanu gospodarki, a także czynników społecznych i kulturowych. Zagrożenia, ze względu na źródło i sposób powstawania - dzielą się na zagrożenia spowodowane przez siły natury (zagrożenia okresowe - powodzie, pożary, osuwiska anomalie pogodowe i inne) oraz powstałe w wyniku działalności człowieka. Przepisy prawa kwalifikują i definiują niektóre rodzaje zagrożeń.

Definicję poważnej awarii określa art. 3 pkt 23 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2013 r., poz. 1232 ze zm.). Poważną awarią jest – sytuacja (zdarzenie):

- odbiegająca od stanu normalnego (np. wypadek cysterny drogowej, pojazdu przewożącego górnicze materiały wybuchowe, awaria instalacji przemysłowej, rozszczelnienie zbiornika w bazie magazynowej, itp.), w szczególności emisja, pożar lub eksplozja,
- mająca miejsce w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w którym występuje co najmniej jedna substancja niebezpieczna (odpowiadająca definicji podanej w art. 3 pkt 37 POŚ lub innym przepisom dotyczącym substancji niebezpiecznych),
- występująca w ilości która prowadzi do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem.

Działalnością która często jest źródłem wystąpienia poważnych awarii jest transport drogowy, kolejowy - substancji niebezpiecznych.

W związku z wymogami zawartymi w ustawie Prawo ochrony środowiska odpowiednie służby w obszarze województwa opolskiego (Opolski Komendant Wojewódzki, Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska), prowadzą publicznie dostępne wykazy zakładów dużego i zwiększonego ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej. W wykazach tych nie widnieją zakłady z obszaru gminy Izbicko.

Ta sytuacja może ulec zmianie po rozpoczęciu odkrywkowej eksploatacji kopalni ze złoża wapieni „Tarnów Opolski Wschód”. Złoże to urabiane będzie przy użyciu materiałów wybuchowych. Przewiduje się stosowanie metody robót strzałowych - strzelanie długimi otworami, powodujące stosunkowo najmniejszy rozrzut odłamków skalnych i hałas. W rejonie sąsiadującym ze stacją kolejową Kamień Śląski planowane jest wyłącznie mechaniczne urabianie kopalni.

Odpalanie ładunków odbywać się będzie nie częściej niż dwa razy w ciągu zmiany roboczej w stałych porach i tylko przy dostatecznym świetle dziennym.

Do zagrożeń i uciążliwości związanych z robotami strzałowymi należą:

- rozrzut odłamków skalnych,
- uderzeniowa fala powietrzna,
- drgania parasejsmiczne górotworu.

Podmuch (uderzeniowa fala powietrzna) powoduje najczęściej szkody w oszkleniu budynków, jeżeli znajdują się w strefie zagrożenia. Zagrożenie drganiami sejsmicznymi odnosi się do konstrukcji budynków w strefie tego rodzaju oddziaływania.

Zasięg zagrożenia robotami strzałowymi zależy od wielkości jednorazowo odpalanego ładunku i właściwości górotworu. Ładunki odpalane jednorazowo będą tak dobierane, aby promienie stref zagrożenia mieściły się w granicach terenu górniczego. O porach przeprowadzania robót strzałowych i stosowanej sygnalizacji optycznej (flaga czerwona na maszcie) i dźwiękowej (syrena) kopalnia będzie zawiadamiać organy samorządu gminnego a także umieścić te informacje na tablicach ostrzegawczych przy drogach i innych dojazdach do strefy zagrożenia.

W gminie Izbicko nie występują tereny zagrożeń związanych z osuwaniem mas ziemnych.

6.0. UWARUNKOWANIA ROZWOJU FUNKCJI GOSPODARCZYCH

6.1. Zasoby surowcowe, przemysł wydobywczy

W gminie Izbicko występują surowce mineralne o udokumentowanych lub potencjalnych zasobach i przydatności przemysłowej.

Rozpoznane i udokumentowane są tylko wapienie triasowe i niewielkie wystąpienie czwartorzędowych ilów zastoiskowych dla przemysłu ceramiki budowlanej. Wystąpienia pozostałych surowców nie są udokumentowane, a niektóre wątpliwe pod względem przydatności przemysłowej i wielkości zasobów.

Wapień i margle

W Otmicach znajduje się ok. 80% powierzchni i zasobów złoża wapieni triasowych „IZBICKO II”, reszta znajduje się w sąsiedniej gminie Tarnów Opolski. Całe złożo „IZBICKO II” ma powierzchnię 134 ha, miąższość od 21,8 do 57,9 m i zalega pod nakładem piaszczystym, gliniastym i zwietrzelinowym o grubości 0,4 – 16,0 m. Jako kopalinę udokumentowano wapień warstw diploporowych i karchowickich triasu środkowego. Pierwszą dokumentację opracowano w 1972 r. ale złożo było eksploatowane już w okresie międzywojennym (kamieniołom „Ogórek” w gm. Tarnów Opolski).

Zasoby złoża „IZBICKO II” wynosiły w 1984 r.:

- wapień dla przemysłu wapienniczego:
 - kategoria B bilans – 17.843 tys. ton
 - kategoria B bilans w filarach ochronnych – 1.992 tys. ton
 - kategoria C₁ bilans – 31.70 tys. ton
- wapień do produkcji nawozów rolniczych:
 - kategoria B bilans 11.287 tys. ton
 - kategoria C₁ bilans – 51.310 tys. ton

Według bilansu zasobów kopalin w Polsce (stan na 31.12.2011 r.) łączne zasoby geologiczne bilansowe złoża „IZBICKO II” w kategoriach B i C₁ wynosiły: **106 869 tys. Mg**, z czego do zasobów przemysłowych (wydobywalnych) zaliczono tylko **37.863 tys. Mg**.

Złoże jest nadal eksploatowane odkrywkowo. W istniejącym wyrobisku odkrywkowym kopalni „Kamień Śląski”, o powierzchni 25 ha, złoże urabiane jest dwoma piętrami eksploatacyjnymi do głębokości ok. 25 m p.p.t. Kontynuacja wydobycia przy dotychczasowej głębokości nie wymaga odwadniania kopalni. Dopiero po podjęciu ewentualnej eksploatacji III piętra konieczne będzie obniżenie lustra wód podziemnych do rzędnej ok. 130 m n.p.m. Prognozowane dopływy do kopalni wyniosą wtedy ok. 16,5 m³/min/ha odkrywki.

W promieniu ok. 300 m od granic złoża utworzono obszar górniczy IZBICKO II, a w promieniu dalszych 200 m – teren górniczy „Kamień Śląski” (teren w zasięgu oddziaływań kopalni).

W 2011 r. w kopalni „Kamień Śląski”, bazującej na złożu IZBICKO II, odnotowano wydobycie w ilości 551 tys. Mg. Wydobyte kopaliny przewożone są transportem samochodowym do dalszej przerobki na wyroby wapienne w Zakładach Wapienniczych „Lhoist” w Tarnowie Opolskim.

Złoże wapieni triasowych – „TARNÓW OPOLSKI – WSCHÓD”, będące wschodnim przedłużeniem złoża „TARNÓW OPOLSKI” w sąsiedniej gminie Tarnów Opolski, eksploatowanego przez Zakłady Wapiennicze LHOIST w Tarnowie Opolskim. Nowe złoże zajmuje powierzchnię 562 ha, w tym 450 ha w granicach administracyjnych wsi Otmice i Siedlec w gm. Izbicko. Zasoby złoża „TARNÓW OPOLSKI – WSCHÓD”, udokumentowane w trzech polach (A, B, C) wynoszą łącznie wg stanu na 31.12.2011 r.:

- kopalina główna (surowiec dla przemysłu wapienniczego): **287.701,8 tys. Mg** w kat. C1 bilans
- kopalina towarzysząca (surowiec dla przemysłu cementowego): **120.958,5 tys. Mg** w kat. C1 bilans.

Obszar złoża „TARNÓW OPOLSKI – WSCHÓD” w 95% pokryty jest lasami sosnowymi i świerkowymi. Przecinają go dwie drogi powiatowe: z Otmic do Kamienia Śląskiego oraz z Izbicka do drogi wojewódzkiej nr 409 w Sprzęcicach. Równoległe do północnej granicy złoża (w odległości 250 m) przebiega linia kolejowa Opole – Gliwice z pobliską stacją kolejową „Kamień Śląski” w Otmicach.

Kopalinę główną stanowią wapienie warstw karchowickich i górażdzańskich, kopalinę towarzyszącą – wapienie warstw terebratulowych.

Złoże „TARNÓW OPOLSKI – WSCHÓD” jest częściowo zawodnione, będzie eksploatowane odkrywkowo z obniżaniem lustra wód podziemnych od kilku do 20,0 m poniżej stanu aktualnego. Złoże nie jest jeszcze eksploatowane.

Kolejne – perspektywiczne złoże wapieni triasowych zlokalizowano wstępnie na gruntach rolnych po wschodniej stronie zabudowy wsi Otmice i na południe od Kolonii Lwowskiej. Wystąpienia te nie zostały dotychczas rozpoznane, wiadomo tylko, że obejmują wapienie tej samej formacji geologicznej co złoże IZBICKO II.

6.2. Działalność gospodarcza

W gminie Izbicko działalność gospodarczą prowadzi 328 podmiotów gospodarczych wg stanu na 2012 r. Liczbę podmiotów w poszczególnych wsiach z podziałem na trzy zasadnicze sektory gospodarki – zamieszczono w poniższej tabeli.

W kwestii kwalifikacji działalności gospodarczej pewne wątpliwości występują z racji ustawowej definicji rzemiosła – będącego główną formą działalności gospodarczej osób fizycznych w gminie Izbicko. Rzemiosłem zgodnie z definicją (ustawa o rzemiośle) jest zawodowe wykonywanie działalności gospodarczej przez osobę fizyczną, z udziałem

kwalfikowanej pracy własnej. Do rzemiosła nie zalicza się działalności: handlowej, gastronomicznej, transportowej, usług hotelarskich, usług świadczonych w wykonywaniu wolnych zawodów, usług leczniczych oraz działalności wytwórczej i usługowej artystów plastyków i fotografików. Ponieważ rzemiosło mieści się jednak w pojęciu działalności gospodarczej, trudno jest znaleźć szczegółowe dane statystyczne na ten temat. Statystyki podają jedynie liczbę zarejestrowanych podmiotów REGON bez wyróżnienia rzemiosła, w tym rzemiosła o charakterze produkcyjnym. Lokalizacyjnie zarówno produkcja jak i rzemiosło produkcyjne podlegają podobnym ograniczeniom w zakresie uciążliwości w stosunku do terenów sąsiednich.

Wskaźnik przedsiębiorczości dla gminy Izbicko (liczba firm wpisanych do rejestru REGON na 10 tys. mieszkańców) wynosi 640 i jest mniejszy od wartości tego wskaźnika dla powiatu strzeleckiego: 681 i dla województwa: 977.

Jedynym znaczącym przedsiębiorstwem przemysłowym w gminie Izbicko jest Wytwórnia Pasz BLATTIN w Siedlcu. Działalność o charakterze produkcyjnym prowadzą też:

- 3 zakłady ślusarskie: w Krośnicy, Ligocie Czamborowej i Poznowicach (wytwarzanie kotłów i paneli słonecznych),
- BAUPLAST w Izbicku (okna),
- TRAK-DREW w Boryczy (tartak),
- Centrum Biomasy Energetycznej w Krośnicy (biopaliwa).

Podmioty gospodarcze w gminie Izbicko – 2012 r.

Miejscowość	Podmioty w rejestrze REGON (2012 r.)			
	ogółem	rolnictwo, leśnictwo, rybactwo, łowiectwo	przemysł i budownictwo	usługi
Borycz	23	1	11	11
Grabów	5	2	-	3
Izbicko	132	12	39	81
Krośnica	49	2	23	24
Ligota Czamborowa	25	2	12	12
Otmice	58	2	23	33
Poznowice	12	1	4	7
Siedlec	21	2	4	15
Sprzęcice	3	-	1	2
Suchodaniec	22	3	9	10
Razem	328	27	126	198

6.3. Gospodarka rolna

Gleby

Rodzaje i typy gleb

Na północy gminy dominują gleby hydrogeniczne – zabagnione gleby glejowe, wykształcone z mad rzecznych lekkich (dolina Jemielnicy) i mad ciężkich (dolina Suchej). Obszar między obu dolinami (Krośnica) oraz w północnej części Grabowa i Izbicka zajmują czarnoziemy zdegradowane, wytwarzane z glin i piasków gliniastych.

W środkowej części gminy, w pasie Nakło – Izbicko – Ligota Czamborowa występują gleby bielcowe rdzawe i właściwe, powstałe z piasków słabogliniastych na glinach.

Dalej na południe, aż do Sprzęcic przeważają gleby brunatne właściwe, utworzone z piasków gliniastych lekkich i mocnych z rumoszem wapiennym oraz rędziny węglanowe lekkie i średnie na zwiertzelinie wapieni triasowych.

Gleby madowe użytkowane są jako trwałe użytki zielone (kompleksy rolniczej przydatności 2Z i 1Z – użytki zielone średnie i dobre).

Wśród pozostałych gruntów rolnych w gminie dominują kompleksy żytnie: 5-żytni dobry i 6-żytni słaby. W okolicach Sprzęcic duże obszary zajmuje kompleks 4-żytni bardzo dobry. Tylko między Grabowem a Izbickiem, w Suchodańcu i Kolonii Lwowskiej występują większe połacie lepszych gleb kompleksów 3-pszenego wadliwego oraz 2-pszenego dobrego (rędziny). Poza północnym obszarem gleb madowych i czarnoziemnych gleby w gminie Izbicko cechuje stały lub okresowy niedobór wilgoci.

Bonitacja gleb

Na obszarze gminy wśród gruntów ornych dominują gleby najgorszych klas bonitacyjnych: V kl. – 37,5%, VI kl. – 28,2%. Nieco lepiej przedstawia się bonitacja użytków zielonych – zdecydowanie przeważają użytki IV kl. – 59%. Gleb dobrych klas I-II praktycznie nie ma w gminie a grunty III kl. stanowią zaledwie 12% ogółu użytków zielonych i 0,8% gruntów ornych.

Lp	Wieś	GRUNTY ORNE – KLASY BONITACYJNE (brak klas I-II)													
		IIIa		IIIb		IVa		IVb		V		VI		Ogółem grunty orne	
		ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1.	Borycz	0,1	-	0,8	0,3	14,2	6,1	72,6	30,9	90,7	38,7	56,2	24,0	234,6	100
2.	Grabów	-	-	3,5	3,8	17,7	19,3	27,5	30,0	18,5	20,3	24,4	26,6	91,9	100
3.	Izbicko	-	-	5,7	1,0	67,7	12,5	162,0	29,8	186,8	34,4	121,5	22,3	543,7	100
4.	Krośnica	-	-	16,0	5,4	32,7	11,0	66,6	22,4	80,6	27,1	101,5	34,1	297,4	100

5.	Ligota Czamborowa	-	-	-		0,1	0,0	4,5	2,2	77,4	38,0	121,5	59,8	203,5	100
6.	Otmice	-	-	1,0	0,4	7,5	3,1	15,5	6,4	81,9	33,7	137,0	56,4	242,9	100
7.	Poznowice	-	-	-	-	4,9	1,4	53,8	14,9	164,8	45,5	138,4	38,2	361,9	100
8.	Siedlec	-	-	-	-	12,5	2,6	62,3	12,9	266,0	55,2	141,4	29,3	482,2	100
9.	Sprzęcice	-	-	-	-	36,4	13,5	103,4	38,5	93,3	34,7	35,8	13,3	268,9	100
10.	Suchodaniec	-	-	0,0		92,1	14,8	268,4	43,2	194,3	31,4	65,9	10,6	620,7	100
	RAZEM	0,1	0,0	27,0	0,8	285,8	8,5	836,6	25,0	1254,3	37,5	943,6	28,2	3347,4	100

L p	Wieś	UŻYTKI ZIELONE – KLASY BONITACYJNE (brak klasy I)											
		II		III		IV		V		VI		razem użytki zielone	
		ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
1.	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	44
1.	Borycz	-	-	2,1	1,1	134,0	67,2	63,2	31,7	0,1	0,0	199,4	100
2.	Grabów	-	-	2,8	4,1	47,4	69,1	18,4	26,8	-	-	68,6	100
3.	Izbicko	5,4	3,8	52,5	37,2	71,3	50,5	11,5	8,1	0,5	0,4	141,2	100
4.	Krośnica	1,0	0,4	36,9	14,5	169,9	66,8	46,3	18,2	0,3	0,1	254,4	100
5.	Ligota Czamb.	-	-	9,0	14,1	37,2	58,3	13,7	21,5	3,9	6,1	63,8	100
6.	Otmice	-	-	0,1	0,8	2,8	23,2	4,6	38,0	4,6	38,0	12,1	100
7.	Poznowice	-	-	2,9	23,0	7,4	58,7	2,1	16,7	0,2	1,6	12,6	100
8.	Siedlec	-	-	5,2	12,5	19,4	46,7	16,3	39,3	0,6	1,5	41,5	100
9.	Sprzęcice	-	-	5,1	47,7	4,0	34,4	1,6	14,9	-	-	10,7	100
10.	Suchodaniec	-	-	2,8	1,4	95,2	49,2	91,7	47,4	3,8	2,0	193,5	100
	RAZEM	6,4	0,6	119,4	12,0	588,6	59,0	269,4	27,0	14,0	1,4	997,8	100

Źródło: Starostwo Powiatowe w Strzelcach Opolskich – 2013 r.

Chemizm gleb

W badaniach prowadzonych w gminie Izbicko przez Okręgową Stację Chemiczno – Rolniczą w Opolu stwierdzono dość znaczny stopień degradacji chemicznej gleb i niedoboru wielu

składników, wpływający na wielkość i zdrowotność osiąganych plonów, pośrednio prawdopodobnie także na pogarszającą się jakość wód podziemnych.

Zakwaszenie gleb:

- gleby kwaśne (pH 4,6 – 5,5) stanowią 20 – 40% ogółu gleb
- gleby bardzo kwaśne (pH < 4,5) zajmują mniej niż 10% powierzchni.

Pod tym względem gmina plasuje się na poziomie przeciętnym w województwie (gleb kwaśnych 38%, bardzo kwaśnych 9%), należy jednak uwzględnić fakt, że duża część gleb w gminie jest genetycznie odporna na zakwaszenie (rędziny i inne gleby utworzone na skałach wapiennych) zatem areał gleb nadmiernie kwaśnych prawdopodobnie koncentruje się na północy gleby i musi być znacznie wyższy niż średni wynik w gminie.

Gleby nadmiernie kwaśne łatwo ulegają erozji, szybko tracą składniki pokarmowe i są bardzo wrażliwe na toksyny i metale ciężkie.

Zawartość przyswajalnego magnezu – 20 - 30% gleb wykazuje bardzo niską zawartość magnezu, taki zły wynik obejmuje tylko 12% gmin w województwie. Wysoki niedobór magnezu w połączeniu z zakwaszeniem całkowicie eliminuje gleby z możliwości produkcji zdrowej żywności.

Zawartość siarki - również pod tym względem gmina należy do grupy 15 gmin o najwyższej w województwie zawartości siarki.

Zawartość metali ciężkich - 62% gleb w gminie wykazuje nieznaczne podwyższenie zawartości kadmu. Gmina Izbicko, wraz z sąsiednimi gminami Ozimek, Chrzastowice, Strzelce Op., Tarnów Op. w tym zakresie wyróżnia się niekorzystnie na tle województwa, chociaż są to jeszcze stężenia jednoznacznie szkodliwe. Pod względem zawartości ołowiu, niklu i cynku nie stwierdzono odchyłań od normy.

Zawartość głównych składników pokarmowych i mikroelementów (% gleb wykazujących niedobór) :

- fosfor	40 - 50%,
- potas	30 - 40%
- bor	70 - 80%
- miedź i molibden	60 - 70%
- mangan	30 - 40%,
- cynk	mniej niż 10 %

Struktura zasiewów odzwierciedla jakość rolniczej przestrzeni produkcyjnej. W gminie Izbicko przeważają w zasiewach zbóż - żyto i mieszanki zbożowe, znaczny udział mają uprawy ziemniaków.

Stan użytkowania i gospodarowania

Gmina Izbicko charakteryzuje się mało korzystnymi warunkami naturalnymi do produkcji rolnej. W obszarze gminy dominują gleby najniższych klas bonitacyjnych. Wśród gruntów ornych przeważają grunty V i VI klasy bonitacyjnej, podobnie sytuacja przedstawia się w użytkach zielonych. Grunty orne klasy III a i III b, łąki i pastwiska klasy bonitacyjnej II i III - w ogólnym areale użytków rolnych stanowią zaledwie 0,04%.

Waloryzacja rolniczej przestrzeni produkcyjnej oceniana punktowo lokalizuje gminę Izbicko z 62,4 punktami, przy średniej wielkości w województwie opolskim – 87,2 pkt – na odległej

50 pozycji. Struktura zasiewów odzwierciedla jakość rolniczej przestrzeni produkcyjnej. Podstawową uprawą są zboża, zajmujące ok. 83,0% powierzchni zasiewów.

Na uwagę zasługują użytki rolne w dobrej kulturze – stanowiące aż 98,8 % ogółu użytków rolnych w gminie.

Dane charakteryzujące rolnictwo w gminie Izbicko w ujęciu liczbowym, dotyczące struktury liczbowej gospodarstw, grup obszarowych gospodarstw, powierzchni zasiewów, pogłowia zwierząt gospodarskich zawierają poniższe zestawienia, opracowane na bazie materiałów źródłowych Powszechnego spisu rolnego w 2010 r.

Struktura użytków rolnych w gminie Izbicko – 2010 r.		
<i>Lp.</i>	<i>Rodzaj użytkowania</i>	<i>Powierzchnia (ha)</i>
1.	Grunty ogółem	3815,84
2.	Użytki rolne ogółem	3602,95
3.	Użytki rolne w dobrej kulturze	3557,68
4.	Pod zasiewami	2445,56
5.	Grunty ugorowane łącznie z nawozami zielonymi	21,19
6.	Uprawy trwałe	4,94
7.	Sady ogółem	4,94
8.	Ogrody przydomowe	3,08
9.	Łąki trwałe	1002,99
10.	Pastwiska trwałe	79,92
11.	Pozostałe użytki rolne	45,27
12.	Lasy i grunty leśne (w użytkowaniu rolniczym)	83,52
13.	Pozostałe grunty	129,37

Źródło: Powszechny spis rolny – 2010

Gospodarstwa rolne wg grup obszarowych użytków rolnych (wg siedziby gospodarstwa)				
<i>Grupy obszarowe (ha)</i>	<i>Gospodarstwa rolne</i>		<i>Gospodarstwa prowadzące działalność rolniczą</i>	
	<i>liczba gospodarstw</i>	<i>% ogółu gospodarstw</i>	<i>liczba gospodarstw</i>	<i>% ogółu gospodarstw</i>
do 1 ha włącznie	372	59,2	98	27,8
1-5 ha	112	17,8	110	31,3
5-10 ha	55	8,8	55	15,6
10- 15 ha	23	3,7	23	6,5
15 i więcej ha	66	10,5	66	18,8
ogółem	628	100,0	352	100,0

Źródło: Powszechny spis rolny - 2010

Średnie powierzchnie gospodarstw rolnych w gminie Izbicko			
	<i>Średnia powierzchnia gospodarstwa [ha]</i>	<i>Średnia powierzchnia użytków rolnych w gosp. [ha]</i>	<i>Średnia powierzchnia użytków rolnych w dobrej kulturze (ha)</i>
Gospodarstwa ogółem	6,08	5,74	5,67
Gospodarstwa prowadzące działalność rolniczą	10,75	10,15	10,11

Źródło: Powszechny spis rolny – 2010

Powierzchnia gospodarstw rolnych wg grup obszarowych użytków rolnych – 2010 r.					
<i>Grupy obszarowe</i>		<i>Gospodarstwa rolne ogółem</i>		<i>Gospodarstwa prowadzące działalność rolniczą</i>	
<i>Lp.</i>		<i>powierzchnia (ha)</i>	<i>% ogółu powierzchni</i>	<i>powierzchnia (ha)</i>	<i>% ogółu powierzchni</i>
1.	gospodarstwa ogółem	3815,84	100,0	3783,07	100,0
w tym:					
2.	do 1 ha włącznie	104,62	2,7	74,22	2,0
3.	powyżej 1 ha razem	3711,22	97,3	3708,85	98,0
z tego:					
4.	1-5 ha	331,42	8,7	329,05	8,7
5.	5-10 ha	446,74	11,7	446,74	11,8
6.	10-15 ha	308,60	8,1	308,60	8,2
7.	15 i więcej ha	2624,46	68,8	2624,46	69,4

Źródło: Powszechny spis rolny – 2010

Gospodarstwa rolne indywidualne z uprawą według rodzaju i powierzchni zasiewów		
<i>Gospodarstwa rolne – uprawy:</i>	<i>Liczba gospodarstw</i>	<i>Powierzchnia zasiewów według rodzaju gospodarstwa (ha)</i>
gospodarstwa rolne z uprawą	285	2445,56
zboża razem	276	2052,67
zboża podstawowe z mieszkami zbożowymi	254	1663,39

ziemniaki	133	43,95
uprawy przemysłowe	3	29,58
buraki cukrowe	0	0,0
rzepak i repik razem	0	0,0
strączkowe jądane na ziarno – razem	0	0,0

Źródło: Powszechny spis rolny - 2010

Pogłowie zwierząt w gospodarstwach indywidualnych – w sztukach dużych (DJP)		
<i>Gospodarstwa rolne utrzymujące zwierzęta gospodarskie</i>	<i>Liczba gospodarstw</i>	<i>Pogłowie zwierząt gospodarskich w sztukach dużych</i>
gospodarstwa ogółem	273	-
bydło razem	93	2740
bydło krowy	86	1470
trzoda chlewna razem	103	4059
trzoda chlewna lochy	69	397
konie	11	17
drób razem	246	118114
drób kurzy razem	238	115765

Źródło: Powszechny spis rolny -2010

Gospodarstwa stosujące nawozy mineralne i wapniowe			
<i>Gospodarstwa rolne utrzymujące zwierzęta gospodarskie</i>	<i>Liczba gospodarstw</i>	<i>Zużycie w dt czystego składnika</i>	<i>Zużycie na 1 ha użytków rolnych w dobrej kulturze (kg)</i>
gospodarstwa ogółem	296	-	-
mineralne	296	5342	150,2
azotowe	275	2867	80,6
fosforowe	10	1218	34,2
potasowe	11	1257	35,3
wieloskładnikowe	242	-	-
wapniowe	34	1350	37,9

Źródło: Powszechny spis rolny - 2010

Szanse i zagrożenia rozwoju rolnictwa w gminie Izbicko

Szanse:

- otwarcie się rolników na istniejące możliwości uzyskania dochodów z działalności rolniczej przy optymalnym wykorzystaniu posiadanych zasobów, warunków glebowo-klimatycznych i mechanizacji,
- tworzenie związków, organizacji producenckich integrujących producentów rolnych i przetwórców surowca, co wyeliminuje pośredników,
- kontynuacja rozwoju produkcji zwierzęcej w dostosowaniu do wymogów ochrony środowiska naturalnego.

Zagrożenia:

- brak nowoczesnych instytucji wiejskich, promujących rozwój wielofunkcyjny gminy,
- brak kapitału który mógłby być zainwestowany w procesy rozwojowe rolnictwa w gminie.

Kluczowe problemy wymagające rozwiązania:

- wykorzystanie niezagospodarowanych obiektów gospodarczych do prowadzenia działalności pozarolniczej,
- realizacja brakujących elementów infrastruktury technicznej (kanalizacja sanitarna) ,
- tworzenie grup producenckich eliminujących pośredników,
- przemiany w strukturze agrarnej - zmniejszenie liczby gospodarstw przy jednoczesnym wzroście udziału gospodarstw rodzinnych o powierzchni powyżej 20 i więcej ha, proces ten jest długotrwały lecz nieunikniony,
- zalesianie gruntów najniższych klas bonitacyjnych, głównie we wsiach: Krośnica, Izbicko, Ligota Czamborowa, Otmice, Siedlec i Poznowice,
- uregulowanie spraw dotyczących własności nieruchomości, dalsza prywatyzacja zasobów Agencji Nieruchomości Rolnych,
- zmniejszenie powierzchni użytków rolnych i leśnych na skutek istniejącej i planowanej eksploatacji surowców mineralnych.

7.0. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA, CMENARZE

7.1. Zaopatrzenie w wodę

Cała gmina Izbicko objęta jest systemem zbiorowego zaopatrzenia w wodę. Działają trzy systemy zbiorowego zaopatrzenia w wodę:

- wodociąg grupowy Krośnica, Borycz, Izbicko, Otmice, Ligota Czamborowa, Suchodaniec (ujęcie w Krośnicy, stacje wodociągowe w Krośnicy i Izbicku).
- wodociąg grupowy Siedlec, Poznowice (ujęcie i stacja wodociągowa w Siedlcu),
- wodociąg zbiorowy w Sprzęcicach (ujęcie i stacja wodociągowa w Sprzęcicach),
- wodociąg zakładowy folwarku i fermy zwierząt w Poznowicach.

Wieś Grabów zasilana jest w wodę z wodociągu grupowego we wsi Nakło w sąsiedniej gminie Tarnów Opolski.

Zwodociągowane są wszystkie wsie, łącznie z przysiółkami Utrata, Henryków, Kolonia Lwowska i Sława. Nie notuje się braków w zaopatrzeniu obszaru gminy w wodę. Ujęcia gminnych wodociągów gminnych mają uregulowany stan prawny oraz decyzje zezwalające na pobór wód podziemnych:

Wodociąg grupowy Krośnica, Borycz, Izbicko, Otmice, Ligota Czamborowa, Suchodaniec

Główne ujęcie wód podziemnych w Krośnicy (przy u. J. Kani) eksploatuje dwie studnie wiercone o głębokości 185 m i 140 m. Obie studnie ujmują wody z utworów triasu, z poziomu wapienia muszlowego. Decyzja Starosty Strzeleckiego (nr ROŚ.6223-28/06 z dnia 29.12.2006 r.) udziela pozwolenia wodnoprawnego na pobór wód podziemnych w ilości:

$$Q_{\max} = 50 \text{ m}^3/\text{godz}$$

$$Q_{\text{śr}} = 800 \text{ m}^3/\text{dobę}$$

$$Q_{\max}/\text{dobę} = 1200 \text{ m}^3/\text{dobę}$$

przy depresji $s = 17,42 \text{ m} - 32,78 \text{ m}$ ppt. Pozwolenie wodnoprawne nie wyznacza stref ochronnych ujęcia, jest ważne do dnia 29 grudnia 2016 r.

Awaryjne ujęcie wód podziemnych w Krośnicy (prz ul. Odrodzenia) również składa się z dwóch studni wierconych o głębokości 100 m i 88 m i łącznej wydajności eksploatacyjnej:

$$Q_{\text{eksp}} = 51,1 \text{ m}^3/\text{godz.}$$

przy depresji 20,1 m i 30,0 m. Obie studnie ujmują wody z utworów triasu, z poziomu wapienia muszlowego. Pozwolenie wodnoprawne udzielone przez Starostę Powiatu Strzeleckiego (nr ROŚ 6223/5/2/2000 z dnia 24.03.2000 r.) ważne było do 31.12.2010 r.

Wodociąg grupowy Siedlec, Poznowice

Ujęcie wodociągu grupowego w Siedlcu bazuje na dwóch studniach wierconych o głębokości 77,0 m i 100,0 m. Dla ujęcia „Siedlec”, decyzją Nr ROŚ 6223-58/10 z dnia 31.12.2010 r. Starosty Powiatu Strzeleckiego (ważną do 31.12.2030 r.) udzielono Zakładowi Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Izbicku pozwolenia wodnoprawnego na pobór wody podziemnej z utworów triasu, poziomu górnego wapienia muszlowego i stropowej partii środkowego wapienia muszlowego w ilości łącznej:

$$Q_{\max} = 15,0 \text{ m}^3/\text{godz.}$$

$$Q_{\text{śr.}} - 50 \text{ m}^3/\text{dobę}$$

przy depresji dla wydajności eksploatacyjnej – $s = 24,4 \text{ m}$. Pozwolenie wodnoprawne jest ważne do dnia 31 grudnia 2030 r. Także ta decyzja nie wyznacza stref ochronnych ujęcia. W uzasadnieniu stwierdzono że ujęcie w Siedlcu posiada strefy ochrony bezpośredniej i pośredniej – ustanowione decyzją Wojewody Opolskiego nr OŚ.III-6210/68/94 z dnia 30.12.1994 r.

Wodociąg zbiorowy Sprzęcice

Ujęcie wód podziemnych w Sprzęcicach eksploatuje jedną studnię wierconą o głębokości 61,8 m. Wody podziemne czerpane są z utworów triasu dolnego (retu). Decyzja Starosty Strzeleckiego (nr ROŚ.6223-28/06 z dnia 29.12.2006 r.) udziela pozwolenia wodnoprawnego na pobór wód podziemnych w ilości:

$$Q_{\max.} = 3,0 \text{ m}^3/\text{godz}$$

$$Q_{\text{śr.}} = 18,0 \text{ m}^3/\text{dobę}$$

$$Q_{\max}/\text{dobę} = 1200 \text{ m}^3/\text{dobę}$$

przy depresji $s = 5,56 \text{ m}$. Pozwolenie wodnoprawne jest ważne do dnia 31 grudnia 2030 r. Nie wyznaczono stref ochronnych ujęcia, przywołując decyzję Starosty Opolskiego ROŚ.6223/5/4/2000 z dnia 24.03.2000 r. ustanawiającą tylko strefę ochrony bezpośredniej, wobec braku potrzeby wyznaczenia strefy ochrony pośredniej.

Ujęcie wodociągowe „Poznowice”, wcześniej pobierające wody podziemne dla potrzeb folwarku i wsi, obecnie jest eksploatowane wyłącznie dla potrzeb fermy zwierząt. Wg ostatniej dostępnej decyzji Wojewody Opolskiego z dnia 17.06.1994 r. Nr OS.III – 6210/80/94 (ważnej do 31.12.2010 r.) zezwolono na pobór wód podziemnych dla potrzeb folwarku i wsi w ilości:

$$Q_{\max.} = 10,5 \text{ m}^3/\text{godz.}$$

$$Q_{\text{śr.}} = 14 \text{ m}^3/\text{dobę}$$

$Q_{max.} = 124 \text{ m}^3/\text{dobę}$

oraz eksploatację studni i urządzeń pomiarowych i hydroforu. Decyzja była ważna do 31.12.2010 r.

W studniach ujęć wodociągowych w Izbicku i Suchodańcu, eksploatowanych do końca XX w. stwierdzono znaczne przekroczenia dopuszczalnych wartości azotanów. Studnię nr 1 ujęcia „Suchodaniec” zlikwidowano, a studnię nr 2 przekształcono w piezometr sieci monitoringu wód podziemnych (decyzja Nr ROŚ.6224-6/10 z dnia 21.10.2010 r. Starosty Powiatu Strzeleckiego).

Studnie ujęcia w Izbicku wyłączono z eksploatacji bez formalnych decyzji o ich likwidacji.

W gminie Izbicko istnieje ponadto kilka zakładowych ujęć wody, obecnie nie eksploatowanych, o nieustalonym statusie prawnym:

- Izbicko gorzelnia (w utworach triasu środkowego),
- Otmice kopalnia wapienia Lhoist (w utworach triasu środkowego),
- Siedlec Folwark (w utworach triasu dolnego),
- Sprzęcice (w utworach triasu dolnego).

Poborem i dostarczaniem wody zajmuje się gminne Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Wodociągowej. Parametry sieci wodociągowej przedstawiono w poniższym zestawieniu.

Sieć wodociągowa w gminie Izbicko (2012 r).	
Długość czynnej sieci rozdzielczej (bez przyłączy)	54,9 km
Przyłącza do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	1345
Woda dostarczona gospodarstwom domowym	202,0 tys. m ³ /rok

Źródło: www.stat.gov.pl

7.2. Gospodarka ściekowa

Gospodarka ściekowa w gminie Izbicko jest uregulowana dotychczas w niewielkim stopniu. Odprowadzanie ścieków odbywa się za pomocą istniejącej sieci kanalizacyjnej w miejscowościach Izbicko, Ligota Czamborowa, Otmice – tranzytem do sieci kanalizacyjnej gminy Tarnów Opolski z oczyszczalnią międzygminną w Kosorowicach.

W miarę możliwości finansowych gminy i pozyskania środków – realizowana będzie budowa sieci w kolejnych miejscowościach gminy

Na terenach nieskanalizowanych ścieki gromadzone są w zbiornikach bezodpływowych, okresowo opróżnianych. Punkt zlewny ścieków znajduje się w Izbicku. Kilka odosobnionych posesji posiada oczyszczalnie przydomowe.

Podstawowe parametry sieci kanalizacyjnej przedstawia poniższa tabela:

Sieć kanalizacyjna w gminie Izbicko (2012 r).	
Długość czynnej sieci kanalizacji sanitarnej (bez przyłączy)	29,5 km

Przyłącza do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	603
Scieki komunalne odprowadzone	45,0 tys. m ³ /rok

Źródło: www.stat.gov.pl

7.3. Gospodarka odpadami

Gminne składowisko odpadów komunalnych w Suchodańcu, w okresie funkcjonowania do 2007 r., zostało wypełnione odpadami komunalnymi oraz gruzem i masami ziemnymi w łącznej ilości ok. 27 tys. Mg. Składowisko to decyzją Urzędu Marszałkowskiego w Opolu nr – DOŚ.IV.MK-7638-4-6/08 zostało zamknięte z dniem 1.01.2008 r. Przyczyną zamknięcia było niedostosowanie do wymogów z zakresu eksploatacji składowisk. Teren wysypiska zrehabilitowano, obecnie trwa jego zalesianie. Ustalona organizacja gospodarki odpadami komunalnymi w gminie Izbicko nie wywołuje potrzeby wskazywania nowego terenu dla gminnego składowiska odpadów.

Selektywna zbiórka odpadów na terenie Gminy Izbicko do 1 lipca 2013 r. oparta była na systemie workowym - surowce wtórne, takie jak: papier i tektura, tworzywa sztuczne, szkło (w podziale na białe i kolorowe), zbierane były w kolorowych workach.

Ogólne ilości i charakterystykę odpadów komunalnych, zebranych z terenu gminy Izbicko w latach 2009 - 2012 (po zamknięciu wysypiska w Suchodańcu) przez przedsiębiorców uprawnionych do odbierania odpadów komunalnych, przedstawia poniższe zestawienie.

Odpady komunalne, zebrane w gminie Izbicko w okresie 2009 - 2012

<i>Rok</i>	<i>Masa zebranych odpadów komunalnych (ogółem) [Mg]</i>	<i>Udział odpadów komunalnych zebranych selektywnie w ogólnej masie zebranych odpadów [%]</i>	<i>Udział odpadów komunalnych zebranych selektywnie w ogólnej masie zebranych odpadów [%]</i>
2009	836	107	12,7
2010	908	67	7,4
2011	1130	147	13,0
2012	986	161	16,3

Źródło: *Urząd Gminy w Izbicku*

W analizowanych latach na obszarze gminy organizowane były również selektywne zbiórki:

- odpadów wielkogabarytowych,
- odpadów niebezpiecznych wydzielonych spośród odpadów komunalnych.

Odzyskiem odpadów zajmują się w gminie Izbicko dwa przedsiębiorstwa.

Instalacje odzysku odpadów w gminie Izbicko (2013 r.)

<i>Przedsiębiorstwo</i>	<i>Proces odzysku</i>	<i>Kody odpadów dopuszczonych do odzysku</i>	<i>Moc przerobowa Mg/rok</i>
Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Izbicku	R14	20 02 02 80	80
		20 03 03 20	20
Przedsiębiorstwo Innowacyjno Wdrożeniowe Ochrony Środowiska „EKOPLAST OPOLE” Sp. z o.o. – Otmice, ul. Kopernika 1 A	R15	15 01 02	95
		15 01 06	95

Źródło: Gminne sprawozdanie z realizacji Planu gospodarki odpadami

Od 1 lipca 2013 r. selektywna zbiórka odpadów na terenie gminy Izbicko zorganizowana jest w oparciu o podział na cztery frakcje odpadów (w systemie workowym - dla zabudowy jednorodzinnej oraz w systemie pojemnikowym - dla zabudowy wielorodzinnej i nieruchomości niezamieszkałych):

- odpady tzw. suche - odpady z tworzyw sztucznych (w tym opakowania), opakowania wielomateriałowe, makulatura, opakowania z papieru i tektury, opakowania z metali, tekstylia,
- opakowania ze szkła - opakowania szklane (butelki, słoiki) po napojach, żywności i kosmetykach,
- bioodpady - resztki kuchenne pochodzenia roślinnego oraz odpady zielone (trawa liście, gałęzie),
- odpady pozostałe (zmieszane) - odpady, które nie nadają się do wysegregowania.

Ponadto, do czasu powstania stacjonarnego Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK), wstępnie planowanego w Otmicach przy ul. Dworcowej, w gminie funkcjonuje Mobilny Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (MPSZOK), obsługiwany przez podmiot odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości. W MPSZOK przyjmowane są bezpłatnie od mieszkańców następujące odpady (oprócz powstałych w wyniku działalności gospodarczej):

- surowcowe (tzw. „suche”),
- szkło opakowaniowe,
- odpady komunalne ulegające biodegradacji, w tym zielone,
- przeterminowane leki,
- chemikalia,
- zużyte baterie i akumulatory,
- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- meble i inne odpady wielkogabarytowe,
- zużyte opony,
- odpady budowlane i rozbiórkowe (300 kg na mieszkańca/rok).

Przeterminowane leki od ludności zbierane są na bieżąco w aptece „VADEMECUM” przy

ul. Powstańców Śląskich 12 w Izbicku.

Gmina Izbicko od 2013 r., jest członkiem Związku Międzygminnego „Czysty Region” z siedzibą w Kędzierzynie – Koźlu przy ul. Portowej 43. Związek Międzygminny „Czysty Region”, przejął od gmin członkowskich wszystkie zadania związane z gospodarką odpadami komunalnymi, w tym zadania związane z naliczaniem i poborem opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Podstawę prawną działania stanowi ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach z dnia 13 września 1996 r. (t.j. - Dz. U. z 2005 r. Nr 236, poz. 2008, z późn. zm.) i statut Związku. Związek działa w 4 powiatach, w tym w 4 gminach powiatu strzeleckiego (Izbicko, Kolonowskie, Leśnica, Ujazd).

7.4. Sieci i obiekty systemu elektroenergetycznego

Sieć najwyższych napięć

Przez teren gminy Izbicko (Krośnica, Borycz, Suchodaniec) przebiega tranzytowo dwutorowa linia wysokiego napięcia 110 kV, relacji Blachownia - Strzelce Opolskie – Ozimek, na odcinku długości w granicach gminy - 6,5 km.

W obszarze gminy nie są zlokalizowane stacje transformatorowe 110/15kV.

W zakresie sieci najwyższych napięć, zgodnie z „Planem zagospodarowania przestrzennego województwa opolskiego” oraz „Założeńmi do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe gminy Izbicko na lata 2011-2026” przewiduje się modernizację w/w dwutorowej linii energetycznej wysokiego napięcia 110 kV. Nie przewiduje się realizacji nowych linii lub stacji najwyższych napięć.

Sieć średniego napięcia

Odbiorcy z gminy Izbicko zasilani są liniami średniego napięcia z głównych punktów zasilania (GPZ):

- GPZ 110/30/15 kV Groszowice
- GPZ 110/15 kV Ozimek,
- GPZ 110/30/15 kV Strzelce Opolskie,
- GPZ 110/15 kV Strzelce Opolskie Piastów.

Zapotrzebowanie mocy szczytowej odbiorców gminy Izbicko (wg „Założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe gm. Izbicko na lata 2011 -2026”) określono na około 2 MW. W zasadzie nie uległo ono zmianie w stosunku do ustaleń pierwszej edycji studium gminnego z 1999 r.

Przesył mocy odbywa się napowietrzymi ciągami liniowymi 15 kV, tranzytowo także dwutorową linią 2x30 kV (Poznowice, Sprzęcice). Stan techniczny sieci średnich napięć w większości dobry, jednak wymaga modernizacji.

Długość sieci średniego napięcia w obszarze gminy Izbicko wynosi 43,1 km, w tym:

- sieć napowietrzna AFL – 39,8 km
- sieć kablowa typu: YHAKx, YHdAKx – 3,3 km.

Na terenie gminy Izbicko nie ma zlokalizowanej rozdzielni sieciowej 15 kV. Do istniejących linii 15 kV włączonych jest przelotowo lub na odczepie 40 stacji transformatorowych 15/04 kV.

Wykaz stacji transformatorowych 15/04 kV w gminie Izbicko (2013 r.)

<i>L.p.</i>	<i>Nazwa stacji</i>	<i>Typ stacji</i>	<i>Moc zainst. /kVA/</i>	<i>Max. moc trans. /kVA/</i>	<i>Rok budowy</i>
1.	BORYCZ WIEŚ	wieżowa	100	400	
2.	KROSNICA I	wieżowa	250	400	
3.	SUCHODANIEC WIEŚ	wieżowa	125	400	1935
4.	SUCHODANIEC KOLONIA	wieżowa	75	250	1935
5.	SIEDLEC I	wieżowa	100	400	
6.	OTMICE	wieżowa	125	400	
7.	OTMICE WODOCIĄGI	wieżowa	100	400	1958
8.	LIGOTA CZAMBOROWA I	wieżowa	160	400	
9.	IZBICKO I	wieżowa	250	400	
10.	POZNOWICE I	wnętrzowa	0	630	
11.	IZBICKO SZKOŁA	wnętrzowa	400	630	1983
12.	SIEDLEC PZZ	wnętrzowa	100	400	
13.	BORYCZ 2	słupowa	63	250	1978
14.	BORYCZ BREGUŁY	słupowa	100	250	
15.	KROŚNICA WODOCIĄGI	słupowa	160	250	1973
16.	KROŚNICA IV	słupowa	63	250	1975
17.	KROŚNICA III	słupowa	125	250	1975
18.	BORYCZ III	słupowa	100	250	1993
19.	KROŚNICA GABART	wnętrzowa	400	400	
20.	POZNOWICE SŁAWA	słupowa	100	250	1985
21.	POZNOWICE PGR	słupowa	100	250	1969
22.	POZNOWICE II DWORCOWA	słupowa	160	250	1987
23.	POZNOWICE WIEŚ	słupowa	100	250	1993
24.	SPRZĘCICE WIEŚ	słupowa	63	250	1993
25.	SPRZĘCICE PGR	słupowa	63	160	1967
26.	SIEDLEC II	słupowa	125	250	1980
27.	SIEDLEC PGR	słupowa	160	250	1972
28.	SUCHODANIEC TUCZARNIA	słupowa	160	250	1977
29.	HENRYKÓW	słupowa	100	250	1986
30.	OTMICE II	słupowa	100	250	1995
31.	KOLONIA HALEŃSKA	słupowa	100	250	
32.	LIGOTA CZAMBOROWA II	słupowa	160	250	1990
33.	IZBICKO BAŻACIARNIA	słupowa	100	250	1976
34.	IZBICKO PGR	słupowa	160	160	1969
35.	UTRATA	słupowa	100	250	1985
36.	IZBICKO WODOCIĄGI	słupowa	160	250	1991
37.	IZBICKO GS	słupowa	250	250	1969
38.	GRABÓW	słupowa	63	250	1993
39.	IZBICKO UG	słupowa	160	250	1995

40.	IZBICKO PAŁAC	słupowa	250	400	
-----	---------------	---------	-----	-----	--

Sieć niskiego napięcia

Sieci rozdzielcze niskiego napięcia w większości wykonane są jako napowietrzne o zróżnicowanych przekrojach przewodów roboczych, głównie na słupach strunobetonowych. Długość sieci niskiego napięcia 0,4 kV w obszarze gminy Izbicko, w skład której wchodzi linie napowietrzne i kablowe oraz wydzielone linie oświetlenia ulicznego i przyłącza, wynosi 87,8 km, z tego :

- sieć napowietrzna AFL – 79,8 km,
- sieć kablowa – 8,0 km.

7.5. Sieci gazowe

Przez gminę Izbicko, w obszarze wsi Krośnica, przebiega na odcinku 2,5 km podziemny gazociąg wysokoprężny DN 250 4 MPa Zdieszowice – Ozimek. Dotychczas brak stacji redukcyjnej i odgałęzienia od tego gazociągu, umożliwiającego zaopatrzenie wsi Krośnica w gaz przewodowy.

7.6. Odnawialne źródła energii

W gminie Izbicko nie istnieją dotychczas obiekty wykorzystujące odnawialne źródła energii (OZE) poza nielicznymi domowymi urządzeniami autonomicznymi, wspomagającymi ogrzewanie pomieszczeń i ciepłej wody użytkowej - wykorzystującymi energię słoneczną i energię geotermalną.

Odnawialne źródła energii są jednym z priorytetów europejskiej polityki klimatyczno-energetycznej. Zgodnie z tą polityką Polska w 2020 r. powinna osiągnąć co najmniej 15% udziału energii ze źródeł odnawialnych. Na 2014 r. zapowiadane jest prawne uregulowanie wspomagania przez państwo inwestycji z zakresu odnawialnych źródeł energii, co prawdopodobnie spowoduje zwiększone zainteresowanie takimi inwestycjami, także w gminie Izbicko. W założeniach gminnej polityki energetycznej instalacje OZE o mocy do 100 kW mogą być realizowane bez ograniczeń obszarowych, według ustaleń samych planów miejscowych.

Obowiązujące przepisy (art. 10 ust. 2a ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym) wymagają aby w gminnym studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego wskazać obszary na których przewiduje się rozmieszczenie urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii (OZE) o mocy przekraczającej 100 kW, a także ich stref ochronnych związanych z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu.

Analiza naturalnych predyspozycji gminy Izbicko dla lokalizacji odnawialnych źródeł energii o mocy większej niż 100 kW doprowadziła do niżej opisanych ustaleń i wniosków.

Energia solarna

Autonomiczne (przydomowe – „off grid”) instalacje solarne, wytwarzające i magazynujące energię słoneczną na własne potrzeby, mające przeciętnie moc ok. 6,0 – 10,0 kW – istnieją już w kilku gospodarstwach na terenie gminy.

Większe instalacje fotowoltaiczne, typu „on grid”, wytwarzające energię elektryczną oddawaną do sieci elektroenergetycznej, mają zwykle moc większą niż 100 kW. Przy obecnym stanie techniki uzyskuje się przeciętnie 1 MW mocy z 1 hektara powierzchni ogniw

fotowoltaicznych. Ocenia się że w warunkach naturalnych gminy Izbicko ten rodzaj OZE ma największe możliwości i perspektywy rozwoju.

Dotychczas największą przeszkodą w upowszechnianiu dużych instalacji solarnych była niewielka sprawność ogniw fotowoltaicznych – na poziomie 10 % – 18 %. Obecnie w tej dziedzinie energetyki notuje się jednak znaczący postęp, który w niedługim czasie może spowodować zwiększenie sprawności ogniw do 80%, co oznacza nawet 5-krotne zwiększenie efektywności produkcji energii elektrycznej ze źródeł solarnych.

W przeprowadzonej analizie możliwości lokalizacyjnych instalacji fotowoltaicznych o mocy przekraczającej 100 kW przyjęto następujące założenia:

- wykluczono lokalizację dużych instalacji solarnych:
 - na obszarach prawnie chronionych (park krajobrazowy „Góra św. Anny” i jego otulina wraz jej planowanym powiększeniem, obszar Natura 2000 „Kamień Śląski”),
 - w zwartych obszarach występowania najlepszych gleb – II, III i IV klasy;
- dodatkowym kryterium wskazania obszaru potencjalnej lokalizacji był bliski przebieg sieci elektroenergetycznej 15 kV – nie większy niż 0,7 km, w kilku skrajnych przypadkach do 1,5 km;
- w każdej wsi wyznaczono od 1 do 3 obszarów potencjalnej lokalizacji dużych instalacji fotowoltaicznych o powierzchni od 2,5 ha do 9,0 ha,
- w wytycznych do planów miejscowych ustalono ograniczenie do maksymalnie 4,0 ha ostatecznej powierzchni instalacji fotowoltaicznej w każdej wybranej lokalizacji,

W wyniku wskazano na rysunku studium „Kierunki rozwoju” 17 obszarów potencjalnej realizacji dużych instalacji fotowoltaicznych, zajmujących łącznie 62 ha. Zakładając że wykorzystane zostanie tylko 10% potencjalnych terenów, gmina Izbicko osiągnie teoretyczną (nie całodobową) samowystarczalność w zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną przy aktualnej sprawności ogniw fotowoltaicznych ($6,2 \text{ ha} \times 1,0 \text{ MW}/1,0 \text{ ha} = 6,2 \text{ MW}$, wobec łącznej mocy zainstalowanej w istniejących w gminie stacjach transformatorowych - 5,8 MW). W perspektywie, przy prognozowanym rozwoju techniki fotowoltaicznej, z tej samej powierzchni możliwe będzie uzyskanie mocy rzędu 30 MW.

Energia wiatru

Nie opracowano dotychczas mapy energii wiatru dla województwa opolskiego. Według ogólnej mapy wietrzności dla całego kraju, sporządzonej przez Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej, gmina Izbicko, podobnie jak prawie całe województwo opolskie leży w strefie IV – niekorzystnej dla rozwoju energetyki wiatrowej. Energia wiatru w tej strefie na standardowej wysokości 30 m wynosi 500 – 750 kWh/m², podczas gdy jako kryterium opłacalności przyjmuje się 1250/kWh/m². Niemniej nie jest wykluczone że lokalnie wymagania progowe są spełnione, o czym mogą świadczyć instalacje wiatrowe zrealizowane lub projektowane w kilku gminach Opolszczyzny, m.in. w pobliskiej gminie Jemielnica.

Przeprowadzoną w ramach nin. studium wstępną analizę możliwości lokalizacji elektrowni wiatrowych o mocy powyżej 100 kW, oparto na następujących założeniach i kryteriach:

- wobec braku lokalnych pomiarów zasobów energii wiatrowej cały obszar gminy Izbicko potraktowano jako potencjalnie perspektywiczny w tym zakresie;
- wykluczono lokalizację urządzeń wieżowych o wysokości powyżej 30 m, uwzględniając ograniczenia w obszarach prawnie chronionych – w parku krajobrazowym „Góra św. Anny” i jego otulinie wraz jej planowanym powiększeniem, oraz w obszarze Natura 2000 „Kamień Śląski”;

- o uwzględniając zalecenia zawarte w opracowaniu „Waloryzacja krajobrazu naturalnego województwa opolskiego wraz z programem czynnej i biernej ochrony” (opracowanie R.D.O.Ś. w Opolu) wprowadzono - ze względu na wysokie walory krajobrazowe - ograniczenia lokalizacji dominant krajobrazowych, w szczególności urządzeń wieżowych o wysokości powyżej 50 m w obszarach wsi Sprzęcice i Poznowice, położonych na południe od drogi powiatowej nr 1819 O relacji Siedlec – Kalinowice; tym samym w obszarach wyłączonych z lokalizacji wież o wysokości do 30 m i do 50 m praktycznie nie można umieszczać elektrowni wiatrowych, ponieważ współczesne urządzenia wiatrowe mają wysokość ok. 150 m;
- o uwzględniając praktykę budowy elektrowni wiatrowych wyłącznie w terenach otwartych, z możliwych lokalizacji wyłączono tereny leśne.
- o uwzględniając stanowisko Zakładu Higieny Środowiska Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego, wyrażone w piśmie HK/B/0712/2013 z dnia 24.06.2013 r. skierowanym do Burmistrza Kluczborka – przyjęto że elektrownie wiatrowe emitują szkodliwe dla zdrowia ludzi dźwięki niskoczęstotliwościowe i infradźwięki (nie objęte limitowanym poziomem w przepisach dotyczących dopuszczalnego hałasu) w promieniu 2 – 4 km, zależnym od wysokości i mocy turbin oraz czynników lokalnych.

Analiza wykazała że w obszarze gminy Izbicko nie występują obszary spełniające przyjęte kryteria lokalizacji elektrowni wiatrowych, w szczególności odległe co najmniej 2 km od terenów zabudowanych. Nawet przy złagodzeniu kryterium wymaganej odległości do 1,5 km od terenów mieszkaniowych – wyodrębniono tylko 3 niewielkie obszary położone przy granicach gminy, wszystkie wewnątrz dużych kompleksów leśnych.

Produkcja energii elektrycznej z biogazu

W gminie Izbicko istnieje tylko kilka gospodarstw hodowlanych o potencjalnej obsadzie przekraczającej 200 DJP, która stanowi próg opłacalności budowy biogazowni z agregatem prądotwórczym o mocy do 100 kW. Nawet w takich gospodarstwach pozyskiwanie energii elektrycznej z biogazu obornikowego wymaga dodawania do komór fermentacyjnych roślin energetycznych (kiszonki kukurydzy, zbóż, traw, ziarna zbóż).

Ze względu na ograniczoną liczbę i wielkość ferm hodowlanych nie przewiduje się w obszarze gminy lokalizacji urządzeń produkujących energię elektryczną z biogazu o mocy przekraczającej 100 kW.

Energia wód płynących

Gmina Izbicko nie dysponuje znaczącymi zasobami energii wód płynących, podobnie jak cały powiat strzelecki, należący do obszarów o najniższej w województwie opolskim energii potencjalnej wód płynących (0,3 GWh/rok). Potencjał gminy Izbicko szacowany jest zaledwie na 0,0 - 0,1 GWh/rok, wobec potencjału całego województwa – 179,33 GWh/rok.

Niemniej istnieją potencjalne możliwości budowy małych elektrowni wodnych (MEW) o mocy do 100 kW, na rzekach przepływających przez środkową część gminy (Sucha) i północną część (Jemielnica, Swornica).

Energia geotermalna

W województwie opolskim szacowane zasoby energii geotermalnej są znaczne, ale ograniczone do rejonu Nysa – Grodków – Niemodlin, w którym nawiercono wody o temperaturze 80° do 100°. W powiecie strzeleckim stwierdzono jedynie występowanie wód o temperaturze 25° na znacznej głębokości - 2002,5 m ppt. Formacja geologiczna związana z tymi wodami obejmuje m.in. północne, zalesione fragmenty gminy Izbicko – pomiędzy doliną Jemielnicy a Krzyżową Doliną).

W opisanych warunkach występowania – nie istnieją realne możliwości wykorzystania energii geotermalnej w gminie Izbicko, poza płytkimi instalacjami przydomowymi.

7.7. Cmentarze

W gminie Izbicko istnieją 3 czynne cmentarze, administrowane przez Parafie Rzymsko-Katolickie, zlokalizowane we wsiach:

- Izbicko – dla wsi Izbicko, Ligota Czamborowa, Otmice
- Krośnica – dla wsi Krośnica i Borycz
- Poznowice – dla wsi Poznowice, Siedlec, Sprzęcice.

Wieś Suchodaniec należy od parafii w Sucheju w gminie Strzelce Opolskie, również w zakresie obsługi cmentarnej.

Istniejące cmentarze zlokalizowane są w otoczeniu zabudowanych terenów wsi, z tego względu, poza cmentarzem w Izbicku, nie ma możliwości powiększenia zajmowanego terenu.

Uwzględniając przyszłościowy stan zaludnienia gminy - nie występuje obecnie potrzeba ustalania w studium nowych terenów dla lokalizacji cmentarzy.

8.0. KOMUNIKACJA

8.1. Komunikacja drogowa

Sieć powiązań drogowych jest w gminie dobrze rozwinięta. Tworzą ją drogi publiczne o zróżnicowanej randze:

- droga krajowa nr 94, relacji Zgorzelec – Medyka (Krzywa – Balice), o znaczeniu międzyregionalnym (odcinek długości 6,15 km w gminie Izbicko),
- droga wojewódzka nr 409, relacji Strzelce Opolskie – Dębina (Prudnik), odcinek długości 0,88 km w Sprzęcicach, pozostały odcinek graniczny – 1,87 km, leży nominalnie w granicach administracyjnych gminy Strzelce Opolskie,
- drogi powiatowe (35,024 km, według zamieszczonego niżej wykazu),
- drogi gminne (44,578 km, według zamieszczonego niżej wykazu).

Wszystkie wsie w gminie posiadają bezpośrednie, wzajemne połączenia drogami publicznymi. Parametry i stan techniczny dróg publicznych w gminie Izbicko są nienajlepsze, większość nie spełnia wymagań klas do których je zaliczono i nie spełniają wymagań przepisów rozporządzenia Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej *w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie*.

Droga krajowa nr 94 powinna mieć parametry techniczne i użytkowe odpowiadające klasie drogi głównej ruchu przyspieszonego GP. Obecnie przebiega kolizyjnie przez wieś gminną Izbicko, stanowi znaczną uciążliwość hałasową dla istniejących terenów zabudowy mieszkaniowej.

Droga wojewódzka nr 409 przebiega przez krótki, peryferyjny obszar gminy Izbicko, przy południowej granicy z gminą Strzelce Opolskie. Na całym przebiegu przez gminę Izbicko oraz na pozostałym odcinku granicznym, nie należącym nominalnie do gminy Izbicko (1,87 km) droga ta jest aktualnie przebudowywana i rozbudowywana do parametrów klasy G – głównej.

Także liczne w gminie Izbicko drogi powiatowe, zwłaszcza Izbicko – Grodzisko oraz Izbicko – Ligota Dolna, mają za wąskie pasy drogowe i ciasne łuki, o promieniu zanizonym w stosunku

do obowiązujących norm. Drogi powiatowe powinny mieć parametry techniczne i użytkowe odpowiadające klasie drogi zbiorczej - Z, wyjątkowo – klasie drogi lokalnej - L.

Uzupełniającą, lokalną sieć komunikacji drogowej stanowią publiczne drogi gminne, zapewniające połączenia drogowe między miejscowościami i obsługę bezpośrednią terenów zabudowanych wewnątrz wsi (ulice) częściowo także terenów rolniczych i leśnych. Również te drogi nie spełniają w dużej części wymagań przewidzianych dla najniższej klasy D – dojazdowej.

Sieć gminnych dróg wewnętrznych gospodarczych – dojazdowych do pól i lasów wydaje się wystarczająca dla aktualnego stanu zagospodarowania obszaru gminy Izbicko.

DROGI POWIATOWE W GRANICACH GMINY IZBICKO			
L.p.	Nr drogi	Przebieg drogi	Długość drogi w granicach gminy Izbicko (km)
1.	1809 O	Izbicko - Ligota Dolna	9, 245
2.	1815 O	Izbicko – Grodzisko	9,776
3.	1817 O	Otmice – Kamień Śląski	2,324
4.	1819 O	Kalinowice – Siedlec	3,695
5.	1825 O	Izbicko – Ligota Czamborowa – DK 94	3,226
6.	1827 O	Ligota Dolna – DP 1805 O	0,560
7.	1850 O	Otmice – DK 94 (Suchodaniec)	3,784
8.	1854 O	Ligota Czamborowa – Sucha	2,449
9.	1749 O	Raszowa – Nakło	0,525
Razem długość dróg powiatowych			35,025 km

DROGI GMINNE			
L.p.	Nr drogi	Przebieg drogi	Długość drogi (km)
1.	105101 O	Otmice - Poznowice (droga leśna)	2,030
2.	105102 O	Izbicko – Sucha	1,231
3.		Izbicko – Grabów – droga krajowa nr 94	2,654
4.	105104 O	Otmice – Henryków - DK nr 94	0,892
5.	105105 O	Suchodaniec - droga krajowa 94	0,694
6.	105106 O	Krośnica – Krzyżowa Dolina	4,150
7.	105107 O	Borycz – Krzyżowa Dolina	3,920
8.	105108 O	Siedlec – Kamień Śląski	1,500
IZBICKO			
9.	105109 O	ul. 15 Grudnia	0,646
10.	105110 O	ul. Polna	0,590
11.	105111 O	ul. Wyzwolenia	0,522
12.	105117 O	ul. Kwiatowa	0,398
13.	105120 O	ul. Sosnowa	0,358
14.	105118 O	ul. B. Kani	0,248
15.	105119 O	ul. Leśna	0,075

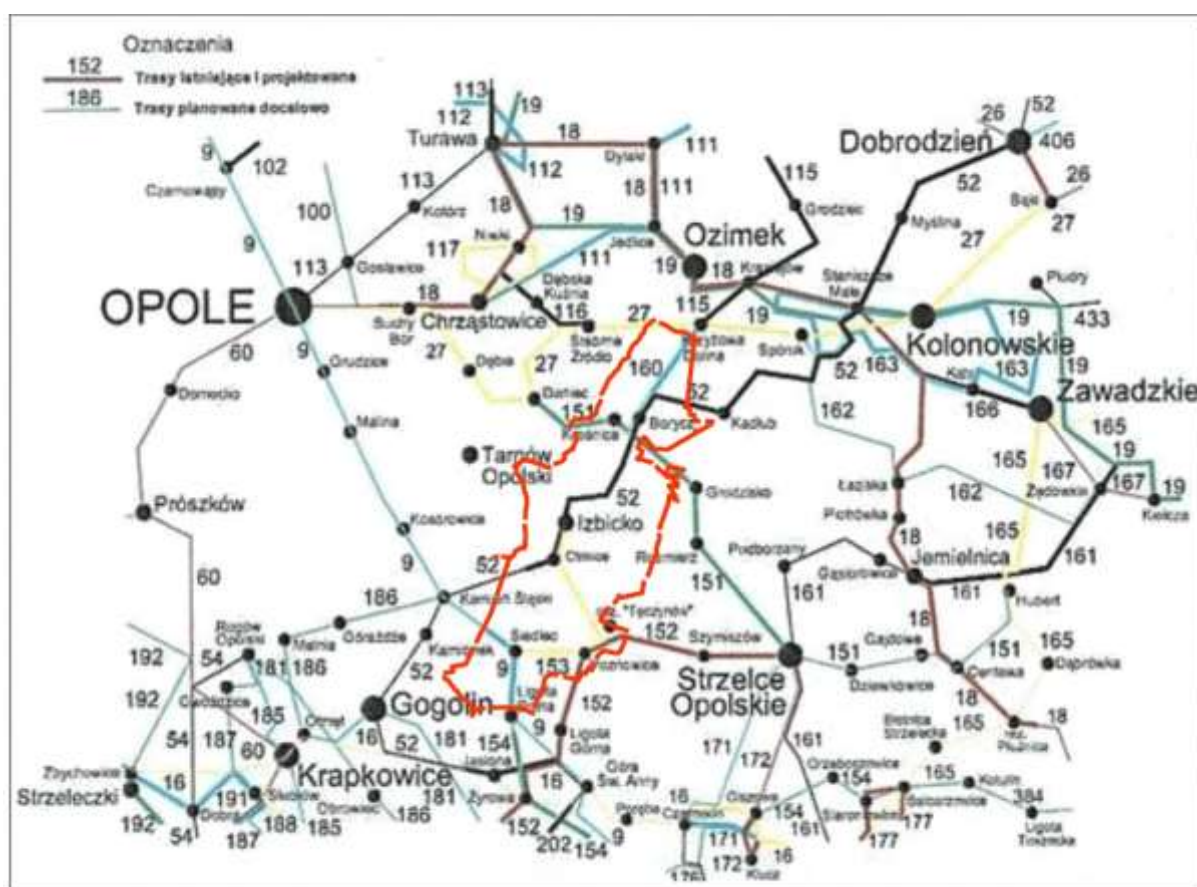
OTMICE			
16.	105112 O	ul. Orzeszkowej	0,165
17.	105113 O	ul. Nałkowskiej	0,325
18.	105114 O	ul. Prusa	0,160
19.	105116 O	ul. Sienkiewicza	0,160
20.		ul. Eichendorfa	0,145
21.		ul. Moritza	0,160
22.		ul. Bienka	0,080
23.	105115 O	ul. Broniewskiego	0,140
24.	105134 O	ul. Polna	0,330
25.	105136 O	ul. Szkolna	0,543
26.	105130 O	ul. Torowa (Dworcowa)	0,240
27.	105135 O	ul. Zwycięstwa	0,500
28.	105132 O	ul. Kopernika	0,520
29.	105131 O	ul. Mickiewicza	0,154
KROŚNICA			
30.	105121 O	ul. Szkolna	1,157
31.	105122 O	ul. Słowackiego	0,645
32.	105123 O	ul. Cicha	0,494
33.	105124 O	ul. Myśliwca	0,470
34.	105125 O	ul. Spacerowa	0,236
35.	105127 O	ul. J. Kani	0,642
36.	105128 O	ul. Drzymały	0,906
LIGOTA CZAMBOROWA			
37.	105137 O	ul. Leśna	0,390
38.	105138 O	ul. H. Sawickiej	0,145
SUCHODANIEC			
39.	105139 O	ul. Konopnickiej	0,670
40.	105140 O	ul. Ligonia	1,115
41.	105141 O	ul. Mickiewicza + cz. boczna	1,760
42.	105142 O	ul. Pstrowskiego	0,284
43.	105143 O	ul. Świerczewskiego	0,377
44.	105144 O	ul. Wyzwolenia	0,475
SIEDLEC			
45.	105146 O	ul. Floriana	1,228
46.	105145 O	ul. Polna	0,228
47.	105147 O	ul. Poznowicka	0,446
SPRZĘCICE			
48.	105148 O	ul. Myśliwca	1,226
POZNOWICE			
49.	105151 O	ul. Dworcowa	0,675
50.	105152 O	ul. Leśna	0,232
51.	105156 O	ul. Szkolna	0,215
52.	105154 O	ul. Sława (Poznowice-Sława)	1,740
53.	105155 O	ul. Cmentarna	0,466
BORYCZ			
54.	105107 O	ul. Waryńskiego	1,141
55.	105150 O	ul. Słowackiego	0,227

56.	105149 O	ul. Wojska Polskiego	2,250
GRABÓW			
57.	105103 O	ul. Wojska Polskiego	1,212
Razem długość dróg gminnych			44,578 km

Stacje paliw

W gminie istnieje obecnie tylko jedna stacja paliw – w Izbicku, przy drodze krajowej nr 94. Stacje zakładowe (Izbicko, Siedlec, Kolonia Lwowska) obsługujące pierwotnie państwowe bazy gospodarstw rolnych – są nieczynne. Żadna z nich nie spełnia obecnych wymagań w zakresie ochrony środowiska, szczególnie ochrony wód podziemnych.

Trasy rowerowe

Istniejące i planowane trasy rowerowe

Trasy rowerowe przechodzące przez gminę Izbicko są częścią dłuższych tras, o zasięgu regionalnym.

Trasa nr 9 wkracza na teren gminy Izbicko od strony Kamienia Śląskiego do wsi Siedlec, dalej do drogi wojewódzkiej nr 409.

Trasa nr 52 „Szlakiem sanktuariów” z Góry św. Anny (sanktuarium św. Anny) przez Kamień Śląski (sanktuarium św. Jacka) i Olesno (sanktuarium św. Anny) do Wielunia. Trasa wchodzi na teren gminy na zachód od stacji kolejowej Kamień Śląski i prowadzi do Izbicka i Utraty.

Trasa nr 151 stanowi fragment dłuższej trasy Centawa – Strzelce Opolskie – Breguła – Daniec. Odcinek trasy odchodzi od drogi asfaltowej z Grodziska do Krośnicy, skąd prowadzi na zachód - asfaltową drogą do Breguły.

Trasa nr 152 prowadzi ze Strzelec Opolskich do Szymiszowa i drogą asfaltową do stacji kolejowej w Szymiszowie. Kolejny odcinek przebiega lasem, drogami tłuczniowymi, nieopodal rezerwatu przyrody „Tęczynów” i dalej drogą gruntową do osady Sława w gminie Izbicko.

Trasa nr 153 rozpoczyna się w Izbicku przy skrzyżowaniu dróg powiatowych z drogą krajową nr 94, dalej prowadzi drogą asfaltową przez Henryków i drogami leśnymi skrajem rezerwatu przyrody „Tęczynów” do Sławy i Poznowic.

Trasa nr 160 prowadzi z Boryczy przez las do Krzyżowej Doliny, gdzie łączy się z istniejącym węzłem tras rowerowych.

8.2. Komunikacja kolejowa

Linia kolejowa nr 132 relacji Wrocław – Bytom przecina gminę na południe od Otmic na odcinku 5 km, biegnącym w całości przez kompleks leśny, w obrębach Otmice i Poznowice. Linia 132 jest dwutorowa, zelektryfikowana, przebiegająca przez województwa śląskie, opolskie oraz dolnośląskie. Sukcesywnie od 2011 r. prowadzona jest jej rewitalizacja dla przywrócenia prędkości konstrukcyjnej 120 km/h dla pociągów osobowych.

W 2013 podjęto prace modernizacyjne na odcinku Błotnica Strzelecka – Opole Groszowice od km 58,600 do km 93,750. Prace obejmują nawierzchnię torową, sieć trakcyjną wraz z robotami towarzyszącymi oraz przebudowę peronów, odbudowę wiaduktów i przepustów.

Wymieniona linia kolejowa nr 132 na odcinku w gminie Izbicko stanowi teren zamknięty (decyzja Nr 45 Ministra Infrastruktury z dnia 17 grudnia w sprawie terenów, przez które przebiegają linie kolejowe, jako terenów zamkniętych (Dz. Urz. Min. Infrastruktury z dnia 14 października 2005 r. nr 240 poz. 2027 z późn. zm.) i obejmuje działki: w Poznowicach – nr 444 o powierzchni 5,520 ha, w Otmicach działki: 473/9 – 0,1514 ha, 473/17- 10,1601 ha, 474 – 8,960 ha. Łącznie zamknięte tereny kolejowe zajmują powierzchnię 24,79 ha.

Stacja kolejowa Kamień Śl. w Otmicach służyła dawniej ekspedycji wapna z przyległego (nieczynnego od kilkudziesięciu lat) zakładu wapienniczego oraz celom wojskowym (lotniska w Kamieniu i zlikwidowane po II wojnie światowej lotnisko w Otmicach). Do lotniska w Kamieniu Śl. i zakładu wapienniczego wiodą bocznice kolejowe, obecnie nieużywane.

Rozdział III.

KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY

1.0. STRATEGICZNE CELE ROZWOJU I POLITYKI PRZESTRZENNEJ GMINY IZBICKO

1.1. Wytyczne dla polityki przestrzennej gminy Izbicko, zawarte w dokumentach wyższego rzędu

Zaktualizowana koncepcja przestrzennego zagospodarowania kraju – poprzez ustalenia planu zagospodarowania przestrzennego województwa opolskiego, poprzez strategię rozwoju na poziomie powiatu i gminy - kreuje generalną zasadę „zrównoważonego rozwoju” w kształtowaniu przestrzeni.

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa opolskiego

W „Planie zagospodarowania przestrzennego województwa opolskiego”, przyjętym uchwałą Sejmiku Samorządu Województwa Opolskiego nr XLVIII/505/2010 z dnia 28 września 2010 r. (Dz. Urz. Woj. Opolskiego nr 132 poz. 1509) przewiduje się szereg działań o znaczeniu wojewódzkim, zlokalizowanych w obszarze gminy Izbicko. Wymienione niżej działania zasadniczo nie uległy zmianie w stosunku do ustalonych w poprzednim planie wojewódzkim z 2002 r.

Z planu zagospodarowania przestrzennego województwa opolskiego wynikają dla gminy Izbicko zadania do uwzględnienia w dokumentach planistycznych gminy, wymienione we wnioskach zgłoszonych do „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Izbicko” (uchwała Nr 3831/2013 Zarządu Województwa Opolskiego z dnia 24 czerwca 2013 r.), obejmujące następujące dziedziny:

1. Komunikacja:

- modernizacja drogi krajowej nr 94 relacji Krzywa – Balice do pełnych parametrów klasy GP wraz z budową obwodnicy miejscowości Izbicko;
- modernizacja drogi wojewódzkiej nr 409 relacji Dębina – Strzelce Opolskie do pełnych parametrów klasy G;
- modernizacja magistralnej linii kolejowej nr 132 relacji Bytom – Wrocław.

2. Infrastruktura techniczna:

- modernizacja dwutorowej linii energetycznej wysokiego napięcia 110 kV relacji Blachownia - Strzelce Opolskie – Ozimek,
- przebieg gazociągu wysokiego ciśnienia relacji Przywory - Tarnów Opolski - Ozimek o nominalnym ciśnieniu 6,3 MPa i przekroju DN 250.

3. Ochrona i wykorzystanie zasobów środowiska przyrodniczego – uwzględnienie:

- położenia południowej części gminy w obszarze Parku Krajobrazowego „Góra św. Anny”, wraz z otuliną oraz planowanego powiększenia w kierunku północno-zachodnim;
- położenia północnej części gminy w obszarze chronionego krajobrazu „Lasy Stobrawsko - Turawskie”;
- wzmocnienia funkcji przyrodniczych w obszarze proponowanej ostoi SOO Natura 2000 „Góra św. Anny”.
- występowania złóż wapieni i margli „Izbicko II”, Tarnów Opolski – Wschód”.

4. Ochrona przeciwpowodziowa: uwzględnienie obszaru zalewu podczas powodzi w 1997 r. rzek Jemielnicy i Suchej;

5. Gospodarka wodna:

- uwzględnienie położenia w obszarze głównego zbiornika wód podziemnych GZWP 333” Opole - Zawadzkie”, wymagającego najwyższej ochrony zasobów wodnych;

- położenie w obszarze głównego zbiornika wód podziemnych GZWP - 335 Krapkowice - Strzelce Opolskie, wymagającego wysokiej ochrony zasobów wodnych.

Wszystkie cele i zadania ponadlokalne, wymienione w „Planie zagospodarowania przestrzennego województwa opolskiego”, przyjętym w 2010 r. uwzględniono w treści nin. zmiany studium. W projekcie studium, w założonej strukturze funkcjonalno-przestrzennej gminy Izbicko, ustalono przede wszystkim realizację celu głównego polityki przestrzennej województwa opolskiego - rozwój systemów infrastruktury, który wymaga, w zależności od typu obszarów, ukierunkowania działań na cele szczegółowe. W gminie Izbicko, cele szczegółowe obejmują: rozbudowę i modernizację infrastruktury zaopatrzenia w wodę i dalszą budowę sieci kanalizacji komunalnej z odprowadzeniem ścieków do międzygminnej oczyszczalni w Kosorowicach (gm. Tarnów Opolski).

Studium w zakresie celów rozwoju uwzględnia również i wskazuje możliwości poprawy atrakcyjności, funkcjonalności i estetyki terenów zabudowanych, poprzez ograniczenie nadmiernego rozpraszania zabudowy na obszarach wsi.

Strategia rozwoju województwa opolskiego

Strategia rozwoju województwa opolskiego, obejmująca okres do 2020 r. została przyjęta przez Sejmik Województwa Opolskiego uchwałą Nr XXV/325/2012 z dnia 28 grudnia 2012 r.

Opracowanie tej kolejnej strategii dla województwa opolskiego (poprzednią przyjęto w 2005 r.), poprzedziła analiza sytuacji społeczno-gospodarczej regionu z uwzględnieniem zamierzeń rozwojowych na poziomie krajowym i unijnym. W opracowaniu określono wizję i 10 celów strategicznych rozwoju województwa opolskiego do 2020 r. Wyznaczone cele to:

- 1) Konkurencyjny i stabilny rynek pracy
- 2) Aktywna społeczność regionalna
- 3) Innowacyjna i konkurencyjna gospodarka
- 4) Dynamiczne przedsiębiorstwa
- 5) Nowoczesne usługi oraz atrakcyjna oferta turystyczno-kulturalna
- 6) Dobra dostępność rynków pracy, dóbr i usług
- 7) Wysoka jakość środowiska
- 8) Konkurencyjna aglomeracja opolska
- 9) Ośrodki miejskie biegunami wzrostu
- 10) Wielofunkcyjne obszary wiejskie

Do najważniejszych celów z punktu widzenia formułowania ustaleń studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Izbicko należą:

Cel strategiczny 1 i 6

Powstrzymanie w odczuwalnej skali emigracji zarobkowej ludności gminy poprzez stworzenie warunków dla rozwoju przedsiębiorczości i związanego z nią rynku pracy.

Cel strategiczny 3

- Przygotowanie planistyczne i wspieranie innowacyjnych dziedzin gospodarki, korzystających z lokalnych możliwości przestrzennych, zasobów i tradycji – przemysłu przetwórstwa rolnego, przemysłu wydobywczy i produkcji materiałów budowlanych, produkcji energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii.

- Ustalenia studium przewidujące możliwość rozbudowy sieci napowietrznych i kablowych średnich i niskich napięć na obszarach projektowanego zainwestowania, dopuszczenie

realizacji nowych stacji transformatorowych 15/04 kV w liczbie i w miejscach wynikających z potrzeb).

Cel strategiczny 4

Wsparcie rozwoju przedsiębiorstw i nowoczesnego rzemiosła, rozwój sektora usług rynkowych. Ustalenia kierunkowe studium umożliwiają działalność w różnych sektorach gospodarczych jako zastępczego źródła utrzymania ludności po zaniku funkcji rolniczej – w stopniu odpowiadającym lokalnym potrzebom i sytuacji demograficznej.

Cel strategiczny 5

- Poprawa jakości i dostępności do usług zdrowotnych, opiekuńczych i edukacyjnych, w tym wspieranie rozwoju sfery usług uwzględniających i zaspokajających potrzeby starzejącej się populacji.
- Rozwój społeczeństwa informacyjnego (planowana realizacja kablowej kanalizacji telekomunikacyjnej, sieci szerokopasmowych, stacji telefonii bezprzewodowej).
- Zwiększenie atrakcyjności turystycznej gminy, wytyczenie tras rowerowych, wspieranie agroturystyki i rozwoju osrodka konferencyjno-wypoczynkowego „Pałac Izbicko”.

Cel strategiczny 7

- Kształtowanie systemu przyrodniczego, ochrona krajobrazu i bioróżnorodności, w tym dalszy wzrost lesistości oraz utrzymanie powierzchni dotychczas występującej mozaikowości środowiskowej (znaczny zakres planowanych zalesień, utrzymanie istniejących i dopuszczenie tworzenia zadrzewień i zakrzewień śródpolnych, ustalenia ochronne w obszarach Parku Krajobrazowego „Góra św. Anny”, powiększenie jego otuliny; z ustalenia ochronne w obszarze Natura 2000 „Kamień Śląski”, oraz w obszarze chronionego krajobrazu „Lasy Stobrawsko-Turawskie”).
- Rozwój infrastruktury technicznej, sprzyjający ochronie wód podziemnych (planowana rozbudowa systemów kanalizacji).
- Ustalenia studium dopuszczające instalację urządzeń produkujących energię elektryczną ze źródeł odnawialnych – wiatru, wody, i biogazu, o maksymalnej mocy – 100 kW, oraz większych instalacji z wykorzystaniem energii słonecznej.
- Wspieranie niskoemisyjnej gospodarki (ustalenia w planach miejscowych normujące uciążliwości odorowe obiektów chowu i hodowli zwierząt).
- Rekultywacja i renaturyzacja terenów zdegradowanych i przekształconych antropogenicznie (rekultywacja terenów po eksploatacji surowców mineralnych, rewitalizacja zniszczonej zabudowy wiejskiej).
- Ustalenia chroniące zasoby i jakość wód podziemnych i powierzchniowych (ustalenia ochronne w związku z położeniem obszaru gminy w granicach GZWP 333 i GZWP 335, oraz w strefach ochronnych ujęć wód podziemnych).

Cel strategiczny 10

- Wspieranie pozarolniczej aktywności gospodarczej i inicjatyw lokalnych.
- Rozwój wielofunkcyjnego rolnictwa i rybactwa - wzmacnianie specjalizacji rolnictwa, m.in. produkcji zwierzęcej, rozwój rolnictwa zrównoważonego, różnicowanie funkcji wsi i tworzenie lokalnych rynków pracy, wspieranie procesu konsolidacji gospodarstw rolnych
- Racjonalne gospodarowanie przestrzenią - wzmocnienie polityki przestrzennej z wykorzystaniem planistycznych instrumentów rozwoju w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, ograniczenie rozpraszania działalności inwestycyjnej oraz przeciwdziałanie procesom rozpraszania zabudowy wiejskiej (koncentracja terenów nowej zabudowy mieszkaniowej i usługowej w lukach i bliskim sąsiedztwie istniejącej zabudowy).

Wśród celów preferowanych w „Strategii województwa opolskiego do 2020 r.” wymieniono też osiągnięcie sprawnego i nowoczesnego systemu transportowego jako instrumentu integracji funkcjonalnej ośrodków miejskich z otoczeniem wiejskim. Ten cel strategiczny projekt studium uwzględnia w zapisach odnoszących się do modernizacji i rozwoju komunikacji drogowej o znaczeniu lokalnym, powiatowym i regionalnym.

Program ochrony środowiska województwa opolskiego

W programie ochrony środowiska województwa opolskiego na lata 2012-2015 z perspektywą na lata 2016-2019 określono wojewódzkie priorytety ochrony środowiska:

- Ochrona wód i gospodarka wodna - pomimo pewnej poprawy jakości wód powierzchniowych, ich stan jest wciąż niezadowalający; ochrona wód przed zanieczyszczeniami i nadmierną eksploatacją oraz zabezpieczenie środowiska przed zagrożeniami związanymi z wodą (powódź, susza), wymagają realizacji szeregu przedsięwzięć inwestycyjnych i pozainwestycyjnych.
- Ochrona powierzchni ziemi przed odpadami – ukierunkowanie na zapobieganie powstawaniu odpadów oraz zwiększenie gospodarczego wykorzystania odpadów wytworzonych, a także stworzenie systemowych rozwiązań w zakresie zagospodarowania odpadów, zgodnych ze zmienionymi przepisami regulującymi gospodarkę odpadami.
- Ochrona powietrza przed zanieczyszczeniami i środowiska człowieka przed hałasem - kontynuacja działań realizowanych dotychczas dla poprawy jakości powietrza, zwłaszcza intensyfikacji działań ukierunkowanych na proekologiczne rozwiązania systemu transportu.
- Ochrona dziedzictwa przyrodniczego i racjonalne użytkowanie zasobów przyrody, dotyczy to przede wszystkim uwzględniania europejskich wymogów w tym zakresie, ze szczególnym naciskiem na ochronę i zrównoważony rozwój lasów.
- Ochrona powierzchni ziemi i środowiska glebowego – działania rekultywacyjne i rewitalizacyjne na obszarach zdegradowanych wskutek eksploatacji surowców mineralnych oraz ochrona gleb.

Zaproponowano nowe obszarowe formy ochrony przyrody, występujące częściowo w granicach obszaru gminy Izbicko:

- poszerzenie parku krajobrazowego „Góra św. Anny”,
- utworzenie rezerwatu przyrody „Góra Szpica”.

Spośród założonych celów tego programu w studium gminnym realizowany jest w szczególności postulat wzmoczonej ochrony zasobów wód podziemnych na terenie głównego zbiornika wód podziemnych (GZWP) nr 333 Opole – Zawadzkie, wymagającego najwyższej ochrony (ONO - północna część obszaru planu) i wysokiej ochrony (OWO – pozostały obszar planu), o znacznym stopniu zagrożenia antropogenicznego. Zgodnie z dyrektywami programu polityka przestrzenna na obszarach ochrony zasobów wód podziemnych powinna obejmować przede wszystkim działania zmierzające do wyposażenia jednostek osadniczych w wysokosprawne urządzenia i systemy wodno-kanalizacyjne, co jest jednym z podstawowych założeń projektu prognozowanego planu miejscowego.

Strategia powiatu strzeleckiego

Opracowana w 2010 r., ujmuje tylko jeden projekt priorytetowy, adresowany bezpośrednio do obszaru gminy Izbicko:

- P 6.1.3.35 „Budowa chodników i ścieżek rowerowych wzdłuż dróg powiatowych w celu poprawy bezpieczeństwa”. Dotyczy to dróg powiatowych – nr 1809 O z Izbicka do Ligoty Dolnej oraz drogi nr 1819 O z Siedlca do Kalinowic.

Program ochrony środowiska dla powiatu strzeleckiego

Program ten przyjęto na lata 2012-2015 z perspektywą na lata 2016-2019. Kierując się celami ogólnymi, ustalonymi w programie ochrony środowiska województwa opolskiego, wyznaczono następujące cele dla powiatu strzeleckiego z zakresu ochrony środowiska:

- środowisko dla zdrowia – dalsza poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego,
- ochrona dziedzictwa przyrodniczego i racjonalne wykorzystanie zasobów przyrody,
- wzmocnienie systemu zarządzania środowiskiem oraz podniesienie świadomości ekologicznej społeczeństwa.

Jednym z głównych celów średniookresowych do 2019 r., ustalonym dla gmin powiatu strzeleckiego, jest opracowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, biorących pod uwagę długofalowe potrzeby zrównoważonego rozwoju oraz uwzględniających treść opracowań ekofizjograficznych i programów ochrony środowiska o zasięgu regionalnym i lokalnym. W projekcie studium gminy Izbicko realizowane są wymienione cele szczegółowe programu powiatowego, w tym w tym m. in. wzmacnianie znaczenia ochrony krajobrazu w planowaniu przestrzennym oraz rekultywacja terenów zdegradowanych.

1.2. Cele strategiczne Stowarzyszenia Aglomeracja Opolska

Aglomeracja Opolska to zurbanizowany obszar leżący w centrum województwa opolskiego. Skupia duży potencjał społeczny i ekonomiczny, oraz charakteryzuje się unikatowymi walorami przyrodniczymi i kulturowymi. Jego centrum stanowi Opole – stolica województwa, otoczone grupą mniejszych miast i wsi.

Ryc.2. Zasięg obszarowy Stowarzyszenia Aglomeracja Opolska

Aglomeracja Opolska liczy 334 tys. mieszkańców. Mieszkańcy Aglomeracji stanowią niespełna 1% ludności kraju i 33% ludności województwa opolskiego. Aglomeracja jest jednym z 18 miejskich obszarów funkcjonalnych ośrodków wojewódzkich w Polsce, który stanowi istotny element struktury osadniczej Polski.

Nieformalny związek gmin Aglomeracja Opolska powołano w czerwcu 2013 r. Formalne ukonstytuowanie w formie **Stowarzyszenia Aglomeracja Opolska** nastąpiło w dniu 3 grudnia 2013 r. Granice aglomeracji obejmują obecnie Opole i 20 gmin otaczających (Chrzastowice, Dąbrowa, Dobrzeń Wielki, Gogolin, Izbicko, Komprachcice, Krapkowice, Lewin Brzeski, Łubniany, Murów, Niemodlin, Ozimek, Popielów, Prószków, Strzeleczyki, Tarnów Opolski, Turawa, Walce i Zdieszowice) oraz gmina Tułowice, która przystąpiła do Aglomeracji w 2014r.

W „Strategii rozwoju Aglomeracji Opolskiej na lata 2014 – 2020”, przyjętej 19 grudnia 2014r. uchwałą Walnego Zgromadzenia Członków Stowarzyszenia Aglomeracja Opolska sformułowano następujące cele strategiczne – ogólne i szczegółowe – dotyczące bezpośrednio lub pośrednio Gminy Izbicko:

CELE STRATEGICZNE AGLOMERACJI OPOLSKIEJ	
<i>Cele ogólne Aglomeracji</i>	
<i>Projekty strategiczne – związane z gminą Izbicko</i>	
I.	<p>Poprawa dostępności komunikacyjnej Aglomeracji Opolskiej</p> <p>I.1.3. Połączenie lewo – i prawobrzeżnej części Opola poprzez budowę przeprawy przez Odrę (z docelowym włączeniem w Groszowicach przyszłej obwodnicy Przywórw w ciągu drogi wojewódzkiej nr 423).</p> <p>I.1.7. Budowa obwodnicy Malni i Choruli w ciągu drogi wojewódzkiej nr 423.</p> <p>I.2.2. Czysta komunikacja publiczna – zakup taboru autobusowego na potrzeby komunikacji zbiorowej Opola i Aglomeracji Opolskiej.</p> <p>I.2.3. Budowa spójnego systemu ciągów pieszo-rowerowych na terenie Aglomeracji Opolskiej.</p>
II.	<p>II.1.1. Przygotowanie terenów inwestycyjnych w Aglomeracji Opolskiej.</p> <p>II.2.3. Rozbudowa Parku Naukowo – Technologicznego w Przyworach.</p> <p>II.3.1. Budowa Optycznej Sieci Teleinformatycznej Aglomeracji Opolskiej – OSTA.</p> <p>II.4.1. Rozwój Szlaków Jakubowych na terenie Aglomeracji Opolskiej.</p> <p>II.4.2. Zintegrowana oferta turystyczna Aglomeracji Opolskiej – opracowanie pakietów turystycznych.</p>

III.	Wysoka jakość edukacji	<p>III.1.1. Doskonalenie procesu dydaktycznego – kształtowanie kompetencji kluczowych u uczniów szkół podstawowych na terenie Aglomeracji Opolskiej.</p> <p>III.1.2. Doskonalenie procesu dydaktycznego – kształtowanie kompetencji kluczowych u uczniów szkół gimnazjalnych na terenie Aglomeracji Opolskiej.</p> <p>III.2.1. Rozwój oferty placówek przedszkolnych.</p>
IV.	Ochrona środowiska	<p>IV.1.1. Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej na terenie Aglomeracji Opolskiej.</p> <p>IV.1.2. Budowa i modernizacja oświetlenia ulicznego.</p> <p>IV.2.1. Program przeciwdziałania i ograniczania skutków zjawisk ekstremalnych na terenie Aglomeracji Opolskiej.</p>
V.	Rozwój obszarów wiejskich	<p>V.1.1. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury technicznej oraz poprawa jakości usług komunalnych świadczonych na obszarach wiejskich.</p>

1.3. Strategia rozwoju gminy Izbicko

Strategia rozwoju Gminy Izbicko została przyjęta uchwałą nr XX/115/08 Rady Gminy Izbicko z dnia 25 lutego 2008 r.).

Motto strategii brzmi:

„Chcielibyśmy, żeby nasza Gmina była postrzegana jako miejsce zamieszkanе przez ludzi światłych, aktywnych, gospodarnych i żyjących godnie. Chcielibyśmy także aby świadomość posiadania wielokulturowego dziedzictwa i utrwalone kontakty z mieszkańcami różnych regionów Polski i Europy sprawiły, by mieszkańców Gminy Izbicko cechowały: otwartość, tolerancja i odpowiedzialność. Chcielibyśmy też, żeby poczucie przynależności naszych mieszkańców do wspólnoty rodzin tworzących sołectwa i wspólnoty sołectw tworzących gminę, było przyczynkiem ich kreatywności na rzecz Małej Ojczyzny”.

Dla tak nakreślonej wizji sformułowane zostały strategiczne cele rozwoju gminy:

„1. Realizacja koncepcji gminy jako miejsca spokojnego, bezpiecznego zamieszkiwania i wypoczynku w czystym środowisku przyrodniczym, wymaga:

- budowy pełnej infrastruktury komunalnej, wymaganej standardami europejskimi, w pierwszej kolejności poprawy jakości wody pitnej, rozbudowy kanalizacji sanitarnej i burzowej, rekultywacji terenów zdegradowanych, w tym gminnego składowiska odpadów komunalnych;
- przygotowania i uzbrojenia terenów pod budownictwo mieszkaniowe w tych miejscach gdzie istnieje zapotrzebowanie;
- budowy infrastruktury służącej rekreacji, uprawianiu sportów i turystyce: kąpielisko, boiska, hale sportowe, szlaki turystyczne, baza noclegowa.

2. Funkcjonowanie i rozwój nieuciążliwych dla środowiska: nowoczesnego rolnictwa, rzemiosła, handlu i usług, turystyki oraz wyspecjalizowanej produkcji, prowadzonej w wymiarze małych lub co najwyżej średnich firm umożliwić mogą:

- stworzenie odpowiedniego prawa lokalnego, sprzyjającego takiej działalności,
- wyznaczenie i uzbrojenie terenów pod działalność produkcyjną,
- właściwie prowadzona promocja gminy, jako miejsca gdzie można i warto inwestować,
- tworzenie warunków służących podnoszeniu kwalifikacji i permanentnemu kształceniu.

3. Realizacja wizji gminy jako miejsca zamieszkanego przez ludzi przestrzegających praw, aktywnych, gospodarnych, odpowiedzialnych, tolerancyjnych oraz ceniących także dobra kultury, jest zadaniem otwartym i wymaga nie jednorazowych przedsięwzięć ale planowych wieloletnich działań. Znajomość aktualnej sytuacji gminy pozwala na wskazanie kierunków działań, które należy podjąć w perspektywie nadchodzących lat, a są to:

w sferze edukacji:

- na bieżąco dostosowywać istniejącą bazę do zmieniających się potrzeb i wymogów, dbać o ciągle podnoszenie poziomu kształcenia uczniów i kwalifikacji kadry pedagogicznej;

w sferze kultury:

podstawą do stworzenia bazy mogą być istniejące aktualnie placówki oświatowe oraz kluby i świetlice, których celem będzie:

- pielęgnowanie tradycji polskich i śląskich,
- zachowanie bazy w zakresie kultury materialnej ludności gminy,
- gromadzenie dorobku intelektualnego kulturalnego, materialnego mieszkańców,
- ochrona od zapomnienia tradycji, obrzędów i zwyczajów,
- wydawanie periodyku o gminie i problemach jej mieszkańców,
- integracja kultury różnych nacji,
- promowanie patronatu nad imprezami kulturalnymi, organizowanym przez rady szkoły, rady sołeckie oraz stowarzyszenia i inne organizacje pozarządowe,
- poszerzenie ofert rekreacyjno-sportowych dla mieszkańców gminy.”

2.0. ZMIANY W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ ORAZ W PRZEZNACZENIU TERENÓW

2.1. Kształtowanie struktury przestrzennej gminy

Ustawowa definicja stanowi (art.3 pkt. 50 ustawy z dnia 27 .04.2001 r. – Prawo ochrony środowiska): „*Ilekróć mowa o ... zrównoważonym rozwoju - rozumie się przez to taki rozwój społeczno-gospodarczy, w którym następuje proces integrowania działań politycznych, gospodarczych i społecznych, z zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych, w celu zagwarantowania możliwości zaspokajania podstawowych potrzeb poszczególnych społeczności lub obywateli zarówno współczesnego pokolenia, jak i przyszłych pokoleń*”.

Polityka przestrzenna gminy Izbicko uwzględnia uwarunkowania przyrodnicze, kulturowe, infrastrukturalne i powiązania społeczno-gospodarcze w skali lokalnej, regionu i kraju, przyjmuje jako zasadę naczelną - zrównoważony rozwój przy uwzględnieniu interesu publicznego wspólnoty samorządowej.

Zrównoważona polityka przestrzenna gminy polega przede wszystkim na stymulowaniu rozwoju, poprzez stwarzanie w jak najszerszym zakresie możliwości inwestowania, z jednoczesnym objęciem ochroną cennych wartości przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych gminy.

Przy ustalaniu kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Izbicko uwzględniono zespół uwarunkowań wynikających z istniejącego stanu zagospodarowania terenu gminy, analizy warunków ekofizjograficznych, budowy geologicznej, wód podziemnych i powierzchniowych, gleb, szaty roślinnej, surowców mineralnych, obszarów i obiektów przyrodniczych prawnie chronionych oraz podlegających prawnej ochronie wartości kulturowych

Na kierunki rozwoju przestrzennego gminy Izbicko w dużej mierze wpływa korzystne położenie gminy w stosunku pobliskich ośrodków miejsko-przemysłowych, w szczególności do Opola i Strzelec Opolskich, nieco mniej korzystne – do Gogolina, Krapkowic, Tarnowa Opolskiego i Ozimka. Sąsiedztwo to powinno skutkować przede wszystkim zainteresowaniem terenami pod inwestycje, zwłaszcza mieszkaniowe, usługowe i rekreacyjne, przemysłowe - większym niż wskazują na to potrzeby wynikające ze stanu ludności i prognoz demograficznych gminy. Rozwój przestrzenny gminy wiąże się też z potencjałem geologicznym i zasobami surowcowymi.

Przyjęte kierunki zagospodarowania przestrzennego są kontynuacją i rozwinięciem kierunków ustalonych w 1. edycji studium, zrealizowanych w dotychczasowych planach zagospodarowania przestrzennego. Dotychczasowe priorytetowe cele strategiczne gminy Izbicko zostały zaktualizowane i uzupełnione. Generalnie odpowiadają na zgłoszone wnioski oraz zidentyfikowane potrzeby gospodarcze i społeczne.

Rozwój gminy zakłada utrzymanie istniejącej struktury morfogenetycznej poszczególnych jednostek osadniczych, przy równoczesnym podnoszeniu standardów zamieszkiwania, poprzez dążenie do pełnego wyposażenia w usługi, w przestrzenie publiczne z zielenią, tereny sportu oraz obszary aktywności gospodarczej, również pełne wyposażenia w infrastrukturę komunikacyjną i techniczną.

Dla osiągnięcia złożonych celów rozwoju przestrzennego gminy Izbicko przyjęto następujące kierunki działań:

- 1) zapewnienie „rozwoju wewnętrznego” w obszarze gminy Izbicko, poprzez kształtowanie struktury osadniczej, zharmonizowanej ze środowiskiem przyrodniczym oraz jej racjonalizacja (właściwe planowanie miejsc zamieszkania, pracy, wypoczynku, usług i podstawowej infrastruktury liniowej, podniesienie standardów wyposażenia terenów sportowo-rekreacyjnych),
- 2) ochrona i kształtowanie systemów przyrodniczych obszarów zainwestowanych, racjonalne wykorzystanie zasobów środowiskowych,
- 3) wzmacnianie roli przestrzeni publicznych o znaczeniu lokalnym, działania planistyczne ukierunkowane na kreowanie przestrzeni lokalnych w tradycyjnych „centrach” wsi,
- 4) kształtowanie współczesnej zabudowy w nawiązaniu do istniejącej, zabytkowej struktury wsi,
- 5) planowany rozwój nowych obszarów mieszkaniowych, z wykorzystaniem wolnych przestrzeni w terenach zabudowanych, z uwzględnieniem potrzeb w zakresie usług społecznych i edukacyjno-socjalnych,
- 6) ochrona i kształtowanie systemów przyrodniczych obszarów otwartych, zachowanie istniejącego układu naturalnych powiązań przyrodniczych - jako warunek ciągłości przestrzennej i przepływu materii żywej,

- 7) rozwój przemysłu wydobywczego na bazie udokumentowanego złoża wapieni triasowych „Tarnów Opolski - Wschód” oraz w granicach ustalonego terenu górniczego „Izbicko II”,
- 8) rozwój tradycyjnych dla gminy kierunków gospodarki rolnej, racjonalne wykorzystanie istniejącego majątku produkcyjnego, wydzielenie w strukturze przestrzennej gminy niekonfliktowych rozwojowych obszarów rolniczej produkcji hodowlanej, poprzez ustalenia planów miejscowych,
- 9) przekształcenia funkcji terenów zabudowy zagrodowej w dostosowaniu do zmian struktury i statusu gospodarstw rolnych,
- 10) wykorzystanie walorów przyrodniczych i krajobrazowych gminy dla potrzeb turystyki, sportów kwalifikowanych, terenów zabudowy turystycznej; wyznaczanie tras turystyki pieszej, rowerowej, innej, podniesienie standardów wyposażenia terenów sportowo-rekreacyjnych w poszczególnych wsiach,
- 11) zachowanie i przywracanie równowagi ekologicznej środowiska, obszarów przekształconych lub zdegradowanych na drodze dostosowania ekosystemów do lokalnych warunków siedliskowych,
- 12) wzmocnianie naturalnej odporności środowiska poprzez utrzymanie i wzbogacenie bioróżnorodności ekosystemów,
- 13) dążenie do zapewnienia zgodności między przydatnością, chłonnością i odpornością środowiska a rodzajem i intensywnością zagospodarowania i użytkowania,
- 14) ochrona wartości kulturowych i przyrodniczych, ich racjonalne wykorzystanie dla rozwoju społecznego i gospodarczego,
- 15) podporządkowanie gospodarki leśnej zasadom gospodarowania na obszarze lasów ochronnych,
- 16) optymalizacja lokalizacji i warunków realizacji programów o znaczeniu ponadlokalnym,
- 17) wzmocnienie relacji przestrzennych i powiązań funkcjonalnych z gminami sąsiednimi dla korzystnego rozwoju społeczno – gospodarczego, w tym:
 - utrzymanie ciągłości obszarów przyrodniczo wartościowych, terenów zieleni,
 - utrzymanie ciągłości terenów i ścieżek rekreacyjnych, racjonalnie ich zagospodarowanie,
 - realizacji infrastruktury technicznej i drogowej.

2.2. Funkcje gminy, możliwości ich kontynuacji i rozwoju

Zasadniczymi funkcjami gminy Izbicko są rolnictwo i mieszkalnictwo. W perspektywie najbliższych lat przyjąć należy intensywniejszy rozwój funkcji produkcyjnej pozarolniczej, zwłaszcza związanej z przemysłem wydobywczym jako segmentem produkcji materiałów budowlanych, także dalszy rozwój usług rolniczych i pozarolniczych.

Nowym elementem polityki przestrzennej gminy Izbicko jest stworzenie podstaw planistycznych dla rozwoju przemysłu przetwórstwa rolnego oraz produkcji energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych (OZE).

Wymienione dziedziny wyznaczają perspektywicznie większe zróżnicowanie podstawowych funkcji gminy.

2.2.1. Struktura osadnicza gminy

Układ osadniczy gminy tworzy 10 wiejskich jednostek osadniczych. Głównym ośrodkiem jest wieś gminna Izbicko. Studium uwzględniając uwarunkowania stanu istniejącego, wskazuje i określa ich przyszłościowy rozwój.

Wieś Izbicko - ośrodek gminny głównego poziomu obsługi, o zasięgu lokalnym, główny ośrodek promocji gminy, preferowany rozwój wielofunkcyjny:

- pełni funkcję administracyjną,
- usługową w zakresie usług ponadpodstawowych dla obszaru całej gminy, z wzrastającym udziałem funkcji turystycznej o zasięgu ponadlokalnym,
- stanowi ośrodek koncentracji mieszkalnictwa, w szczególności dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej
- produkcyjną z możliwością rozwoju funkcji produkcyjnych pozarolniczych

Pozostałe ośrodki, o zróżnicowanych funkcjach: rolniczych, produkcyjnych i usługowych, obsługa ludności w podstawowym zakresie usług.

Potencjał tych miejscowości wskazuje na możliwy rozwój dotychczasowych wykształconych funkcji.

Ranga i funkcje wsi w gminie Izbicko

<i>Miejscowość</i>	<i>Ranga ośrodka (wyposażenie w usługi)</i>	<i>Główne funkcje prognozowane</i>
Izbicko	ośrodek gminny wielofunkcyjny, lokalny ośrodek - głównego poziomu obsługi, z elementami usług ponadlokalnych	mieszkaniowa, usługowa, usługowa ponadlokalna, produkcyjna (przemysłowa, rolnicza)
Suchodaniec, Ligota Czamborowa, Otmice, Siedlec, Krośnica	ośrodek obsługi podstawowej	mieszkaniowa, usługowa, produkcyjna (przemysłowa, rolnicza)
Poznowice, Sprzęcice, Borycz, Grabów	ośrodek obsługi podstawowej	rolnicza, mieszkaniowa

W związku z utworzeniem Aglomeracji Opolskiej można założyć ściślejsze powiązania strukturalne gminy Izbicko z ośrodkiem wojewódzkim. Prawdopodobne są też intensywniejsze związki poszczególnych gmin Aglomeracji i jakieś formy specjalizacji funkcjonalnej. Proces ten może wpłynąć na modyfikację albo wzmocnienie wymienionych wyżej funkcji ośrodków wiejskich, a także gminy Izbicko jako całości. Główne elementy celów strategicznych Aglomeracji Opolskiej przedstawione zostały w podrozdziale 1.1.

2.2.2. Kierunki rozwoju funkcji gospodarczych pozarolniczych

W granicach gminy wskazuje się znaczne obszary dla rozwoju funkcji gospodarczych pozarolniczych. Mogą one być wykorzystane dla różnorodnej działalności gospodarczej, są korzystnie zlokalizowane w sąsiedztwie tras komunikacji drogowej.

Rozwój aktywności gospodarczej pozarolniczej, przewiduje się przede wszystkim w pasie terenu wzdłuż głównej osi komunikacyjnej - drogi krajowej nr 94 w Izbicku, Ligocie Czamborowej, Suchodańcu. Wyznaczono też tereny dla funkcji produkcyjnej w południowej części gminy, obsługiwanej komunikacyjnie przez drogę wojewódzką nr 409 (Siedlec, Sprzęcice).

W rejonie wsi Otmice i Siedlec, w związku z udokumentowaniem w ostatnich latach dużego złoża wapieni dla przemysłu wapienniczego i cementowego „Tarnów Opolski – Wschód” przewiduje się powstanie kopalni odkrywkowej z maksymalnie uzasadnionym zakresem wstępnej przeróbki kopalin na miejscu.

Potencjalne lokalizacje dużych instalacji energetyki solarnej, o mocy przekraczającej 100 kW, rozmieszczono równomiernie na obszarze całej gminy.

Studium wskazuje również tereny rozwojowe dla działalności produkcyjnej w północnej części gminy, dotychczas w zasadzie nie posiadającej obiektów przemysłowych – na obrzeżach Krośnicy i Boryczy. Wewnątrz jednostek osadniczych nastąpią zmiany wynikające z wyznaczania nowych terenów dla rozwoju wielorakich funkcji.

2.2.3. Kierunki rozwoju funkcji mieszkaniowej

Funkcja mieszkaniowa może być realizowana we wszystkich miejscowościach gminy w zróżnicowanych formach, jako – zabudowa jednorodzinna w nowych zespołach mieszkaniowych, w lukach istniejącej zabudowy, w gospodarstwach rolnych i leśnych, jako budynki socjalne, budynki mieszkalne i mieszkania związane z prowadzoną działalnością usługową.

We wszystkich miejscowościach gminy nowa zabudowa mieszkaniowa realizowana będzie na podstawie obowiązujących planów miejscowych. Jedną z naczelnych zasad kształtowania rozwoju funkcji mieszkaniowej w uchwalonych dotychczas planach miejscowych było nierozprzestrzenianie zabudowy poza granice istniejących układów osadniczych. Również w obecnej edycji studium przestrzegano tej zasady. W incydentalnych przypadkach wyznaczania nowych terenów poza lukami zabudowy istniejącej – w zasięgu istniejącej sieci komunikacyjnej.

2.2.4. Kierunki kształtowania rolniczej przestrzeni produkcyjnej

Na rysunku „Uwarunkowania rozwoju” wydzielono użytki rolne (grunty orne, trwałe użytki zielone, sady). Wyróżniono kompleksy najwartościowszych gruntów z przewagą klas II – IV (grunty klasy I nie występują, klasa II obecna jest śladowo).

Funkcja rolnicza wielkotowarowa - występująca w różnym nasileniu we wszystkich wsiach gminy, powinna być intensyfikowana w oparciu o istniejący potencjał, doświadczenia rolników i założony rozwój dużych gospodarstw w drodze komasacji gruntów rolnych.

W studium przyjęto następujące zasady kształtowania rolniczej przestrzeni produkcyjnej:

- 1) utrzymanie funkcji rolniczej, jako dominującej funkcji gospodarczej gminy;
- 2) racjonalne wykorzystywanie potencjału produkcyjnego przestrzeni rolniczej dla różnych form rolnictwa w sposób nie zagrażający środowisku;
- 3) poprawa struktury obszarowej gospodarstw rolnych w kierunku ich powiększania i komasacji nieruchomości;

- 4) poprawa struktury jakościowej gleb poprzez zalesianie gruntów marginalnych i najmniej urodzajnych;
- 5) promowanie tradycyjnego chowu zwierząt gospodarskich na trwałych użytkach zielonych w dolinach rzek Jemielnicy i Suchej;
- 6) niezwiększanie obsady istniejących, uciążliwych dużych ferm trzody chlewnej, zlokalizowanych w otoczeniu albo w bliskim sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej wsi;
- 7) promocja produkcji i przetwórstwa żywności ekologicznej;
- 8) całkowity zakaz zabudowy na gruntach klas II – III, nie objętych planowaną zabudową;
- 9) dopuszczenie zabudowy służącej wyłącznie produkcji rolnej na gruntach klasy IV, V i VI w sąsiedztwie zabudowy istniejącej i planowanej;
- 10) wprowadzanie nowych i utrzymanie istniejących zadrzewień śródpolnych i przydrożnych.

2.2.5. Kierunki kształtowania leśnej przestrzeni produkcyjnej

Prawie wszystkie lasy w gminie Izbicko są zarządzane przez Lasy Państwowe. W większości są to lasy o dominującej funkcji gospodarczej. Lasy ochronne stanowią 22 % ogólnej powierzchni leśnej.

W studium ustalono następujące zasady ogólne kształtowania leśnej przestrzeni produkcyjnej.

- 1) użytkowanie lasów jest realizowane zgodnie z planami urządzenia lasu,
- 2) w lasach ochronnych respektować należy ich ponadgospodarcze funkcje,
- 3) obszary leśne z zasady wyłączono z inwestowania innego niż służące gospodarce leśnej oraz uzasadnionym celom publicznym i turystyczno-rekreacyjnym,
- 4) założono stosunkowo duży program zalesiania najmniej żyznych gruntów rolnych klasy V i VI, położonych w sąsiedztwie kompleksów leśnych,
- 5) z planowanych zalesień wyłączono łąki śródleśne, stanowiące ważny element równowagi przyrodniczej, sprzyjającej bioróżnorodności.

3.0. KIERUNKI I WSKAŹNIKI ZAGOSPODAROWANIA I UŻYTKOWANIA TERENÓW. TERENY WYŁĄCZONE SPOD ZABUDOWY

3.1. Kierunki i wskaźniki zagospodarowania i użytkowania terenów

Tereny dla poszczególnych funkcji mieszkaniowych i gospodarczych wyznaczono stosownie do przewidywanych lub zgłaszanych potrzeb, z dość znacznym nadmiarem, dającym niezbędną zakres elastyczności wyboru lokalizacji na etapie podejmowania uchwały o przystąpieniu do sporządzenia miejscowego zagospodarowania przestrzennego oraz na etapie sporządzania planów miejscowych.

Są to tereny optymalne dla założonych funkcji z punktu widzenia:

- warunków bioklimatycznych i geologiczno – inżynierskich,
- dostępności komunikacyjnej,
- wyposażenia w sieci infrastruktury technicznej
- oddalenia terenów potencjalnie uciążliwej działalności gospodarczej od terenów zabudowy mieszkaniowej i terenów najcenniejszych przyrodniczo,
- oddalenia terenów zabudowy mieszkaniowej od ruchliwych tras komunikacyjnych,
- ochrony gruntów rolnych.

W projektach planów miejscowych przyjmować należy następujące znaczenie i interpretację ustaleń graficznych studium:

- 1) Granice wydzieleni określone na rysunku studium „Kierunki rozwoju” mają charakter obowiązujący (z dokładnością odpowiadającą skali opracowania – 1:10 000), jednak z możliwością etapowania i uściślenia w planach miejscowych, odpowiednio do skali planów oraz lokalnych uwarunkowań.
- 2) Dopuszcza się korekty granic terenów o różnych funkcjach, wskazanych na rysunku studium”, w zakresie nie zmieniającym przyjętych w studium zasad polityki przestrzennej.
- 3) Oznaczenia kolorystyczne i literowe na rysunku „Kierunki rozwoju” określają funkcję podstawową (przeważającą). Przeznaczenie szczegółowe, uzupełniające i alternatywne zostanie sprecyzowane w planach miejscowych. Dyspozycje i wytyczne generalne dla planów miejscowych ustalono w poniższym zestawieniu.
- 4) Kierunki i wskaźniki zagospodarowania terenów o przeznaczeniu mieszanym lub alternatywnym należy ustalać w planach miejscowych, kierując się wytycznymi, wskaźnikami i dopuszczeniami określonymi w studium dla terenów o przeznaczeniu jednorodnym.
- 5) Dopuszcza się odstępstwa od ustalonych wskaźników i innych warunków zabudowy na terenach zabudowy istniejącej lub w lukach zabudowy istniejącej, oraz w przypadkach uzasadnionych względami technologicznymi, szczególnie w zabudowie usługowej i produkcyjnej.

**PARAMETRY I WSKAŹNIKI URBANISTYCZNE
DO STOSOWANIA W PLANACH ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO – DLA
POSZCZEGÓLNYCH KATEGORII TERENÓW WYRÓŻNIONYCH NA RYSUNKU
STUDIUM „KIERUNKI ROZWOJU”**

Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami nieuciążliwymi oraz tereny zabudowy zagrodowej, o symbolu – M; zakłada się wyodrębnianie w planach miejscowych obu rodzajów zabudowy i ustalanie odpowiednio zróżnicowanych zasad zabudowy i zagospodarowania.

I. Kierunki zagospodarowania terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami

- 1) Przeznaczenie: tereny zabudowy jednorodzinnej i usług nieuciążliwych.
- 2) Zabudowę mieszkaniową na nowych działkach można realizować w postaci zabudowy jednorodzinnej wolnostojącej, szeregowej lub bliźniaczej.
- 3) Dopuszcza się wydzielanie terenów pod zabudowę mieszkaniowo- usługową oraz terenów usług na działkach wydzielonych.
- 4) Dopuszcza się:
 - przeznaczanie działek pod zabudowę wielorodzinną, pod warunkiem zachowania charakteru zbliżonego do zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (małe domy mieszkalne wielorodzinne).
 - lokalizację usług nie zaliczanych do przedsięwzięć mogących zawsze i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko i nie powodujących przekroczenia dopuszczalnego poziomu uciążliwości, określonego w przepisach odrębnych dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
 - wyznaczanie na wydzielonych działkach lub terenach, zieleni urządzonej oraz obiektów i zagospodarowanie sportowo-rekreacyjnego, pod warunkiem, nie powodowania kolizji z zabudową mieszkaniową,

- przeprowadzanie dróg dojazdowych i parkingów oraz sieci infrastruktury technicznej i lokalizację urządzeń towarzyszących tym sieciom,
 - realizację urządzeń energetyki odnawialnej o mocy nie przekraczającej 100 kW, wykorzystujących energię wiatru, energię słoneczną, energię geotermalną do wytwarzania energii elektrycznej, spełniających wymagania przepisów szczególnych.
- 5) W terenach zabudowy istniejącej ustala się:
- zachowanie i wyodrębnianie istniejącego i planowanego przeznaczenia usługowego, jeżeli nie wpływa to negatywnie na zabudowę sąsiednią i nowo projektowaną;
 - na działkach, na których warunek minimalnej powierzchni biologicznie czynnej jest niespełniony, dopuszcza się pomniejszenie powierzchni biologicznie czynnej o 10% w stosunku do powierzchni istniejącej;
- 6) Dopuszcza się modernizację, przebudowę i rozbudowę obiektów istniejących, pod warunkiem, że działania te nie spowodują uciążliwości obiektu dla otoczenia, nie będą sprzeczne z przepisami odrębnymi oraz z zasadami i warunkami zagospodarowania terenu określonymi w niniejszym studium.

II. Wskaźniki zagospodarowania terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami

- 1) Wysokość nowej zabudowy nie może przekraczać:
 - domów jednorodzinnych – 3 kondygnacje, łącznie z poddaszem użytkowym,
- 2) Geometria dachów: w nowej zabudowie należy realizować dachy strome, o symetrycznym nachyleniu połaci dachowych, z wyjątkiem dachów budynków tworzących zespoły zabudowy realizowane według jednolitej koncepcji architektonicznej, w których geometria dachów może być dowolnie określona w planie.
- 3) Powierzchnia biologicznie czynna: min. 30%.
- 4) Pozostałe wskaźniki urbanistyczne: do określenia w planach miejscowych.
- 5) Forma i gabaryty nowej zabudowy: dostosowane do charakteru zabudowy terenu.
- 6) Zalecane minimalne powierzchnie działek dla zabudowy:
 - mieszkaniowo – usługowej, usługowej – 1000 m²,
 - jednorodzinnej wolnostojącej – 800 m², bliźniaczej – 400 m²,
- 7) Stałe miejsca postojowe: zapewnić w granicach realizacji inwestycji w ilości minimum:
 - 2 miejsce na działce zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
 - 2 stanowiska / 100 m² powierzchni użytkowej usług.
- 8) Dopuszcza się realizację zabudowy wielorodzinnej – do 4 kondygnacji, w takim przypadku należy zapewnić tereny towarzyszące – odpowiednio do wymagań przepisów odrębnych oraz nie mniej niż 1 miejsce parkingowe / 1 mieszkanie.

I. Kierunki zagospodarowania terenów zabudowy zagrodowej

- 1) Przeznaczenie: zabudowa zagrodowa z usługami towarzyszącymi, w tym usługami agroturystyki,
- 2) Obowiązuje ograniczenie wielkości chowu i hodowli zwierząt do 39 DJP (dużych jednostek przeliczeniowych według przepisu szczególnego) w jednym gospodarstwie rolnym, z wyjątkami określonymi w planach miejscowych.
- 3) Dopuszcza się:
 - realizację na wydzielonych działkach lub terenach, zieleni urządzonej,
 - prowadzenie dróg dojazdowych oraz sieci infrastruktury technicznej i lokalizację urządzeń towarzyszących tym sieciom.
 - zmianę przeznaczenia istniejących obiektów i terenów na cele mieszkaniowe i usługowe.
 - wydzielanie działek i terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,

- przekształcenia istniejącej funkcji zagrodowej na usługową i produkcyjno-składową, w takim przypadku należy stosować odpowiednio ustalenia określone dla terenów usług i terenów przemysłowych,
- realizację urządzeń energetyki odnawialnej o mocy nie przekraczającej 100 kW, wykorzystujących energię wiatru, energię słoneczną, energię geotermalną do wytwarzania energii elektrycznej, spełniających wymagania przepisów szczególnych.

II. Wskaźniki zagospodarowania terenów zabudowy zagrodowej

- 1) W nowej zabudowie ustala się dachy strome o symetrycznym nachyleniu połaci dachowych. Dopuszcza się inną geometrię dachów, zwłaszcza w zabudowie gospodarczej.
- 2) Wskaźniki urbanistyczne: do określenia w planach miejscowych z uwzględnieniem terenów sąsiednich
- 3) Wysokość nowej zabudowy nie może przekraczać:
 - domów mieszkalnych: 3 kondygnacji, łącznie z poddaszem użytkowym,
 - obiektów gospodarczych inwentarskich i innych rolniczych oraz usługowo-produkcyjnych: 3 kondygnacje, dopuszcza się przekraczanie tej wysokości w obiektach technologicznych np. kominach, silosach itp.

Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej – MW

I. Kierunki zagospodarowania terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej - MW

- 1) Przeznaczenie: zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna z towarzyszącymi usługami.
- 2) Dopuszcza się:
 - zieleń urządzoną oraz objekty i zagospodarowanie sportowo-rekreacyjne,
 - drogi dojazdowe, sieci infrastruktury technicznej z urządzeniami towarzyszącymi,
 - parkingi.
- 3) W zabudowie istniejącej dopuszcza się :
 - odstępstwa od wskaźnika intensywności zabudowy oraz minimalnej powierzchni biologicznie czynnej,
 - modernizację, przebudowę i rozbudowę obiektów istniejących, pod warunkiem spełnienia wymogów przepisów odrębnych,
 - realizację urządzeń energetyki odnawialnej o mocy nie przekraczającej 100 kW, wykorzystujących energię wiatru, energię słoneczną, energię geotermalną do wytwarzania energii elektrycznej, spełniających wymagania przepisów szczególnych.

II. Wskaźniki zagospodarowania terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej - MW

- 1) W nowej zabudowie dachy strome lub płaskie; cechy geometryczne dachów w budynkach tworzących zespoły zabudowy realizowane według jednolitej koncepcji architektonicznej mogą być dowolnie określone w planie miejscowym.
- 2) Wysokość nowej zabudowy nie może przekraczać 5 kondygnacji wraz z poddaszem w stromym dachu.
- 3) Powierzchnia biologicznie czynna: min. 30%.
- 4) Minimalna powierzchnia działki: do ustalenia w planie.
- 5) Wymagana liczba miejsc postojowych dla samochodów osobowych:
 - 2 miejsce / 1 mieszkanie,
 - 2 stanowiska / 100 m² powierzchni użytkowej usług.

Tereny zabudowy rekreacji indywidualnej – ML

I. Kierunki zagospodarowania terenów zabudowy rekreacji indywidualnej - ML

- 1) Przeznaczenie: tereny zabudowy rekreacji indywidualnej z towarzyszącymi urządzeniami i zielenią urządzoną.
- 2) Dopuszcza się:
 - wewnętrzne drogi dojazdowe i parkingi,
 - sieci infrastruktury technicznej i lokalizację urządzeń towarzyszących tym sieciom.
- 3) Dopuszcza się realizację urządzeń energetyki odnawialnej o mocy nie przekraczającej 100 kW, wykorzystujących energię wiatru, energię słoneczną lub biogaz do wytwarzania energii elektrycznej, spełniających wymagania przepisów szczególnych.

II. Wskaźniki zagospodarowania terenów zabudowy rekreacji indywidualnej - ML

- 1) Powierzchnia działki zabudowy rekreacji indywidualnej: minimalna 600 m².
- 2) Powierzchnia zabudowy budynku rekreacji indywidualnej: nie większa niż 100 m².
- 3) Powierzchnia biologicznie czynna: nie mniejsza niż 80 % powierzchni działki.
- 4) Liczba kondygnacji - jedna kondygnacja nadziemna z dopuszczeniem użytkowego poddasza w stromym dachu.
- 5) Dachy - dwuspadowe lub wielospadowe, o symetrycznym układzie połaci, spadkach 30° - 55°, dowolnym rozwiązaniu doświetlenia poddasza.
- 6) Pozostałe zasady i warunki zagospodarowania terenów – do ustalenia w planie miejscowym.

Tereny zabudowy usługowej – U, UP

I. Kierunki zagospodarowania terenów zabudowy usługowej – U, UP

- 1) Przeznaczenie podstawowe: zabudowa usługowa z obiektami i urządzeniami towarzyszącymi, z wykluczeniem przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² oraz działalności i zabudowy której przedmiotem jest składowanie odpadów.
- 2) Tereny oznaczone symbolem U obejmują wszelką działalność usługową komercyjną: rzemiosło, handel, gastronomię, usługi pogrzebowe, stacje obsługi pojazdów. Stacje paliw KS wyodrębniono w osobnych ustaleniach.
- 3) Tereny oznaczone symbolem UP obejmują wszelkie usługi o charakterze publicznym: oświatowe, przedszkolne, administrację publiczną, usługi wyznaniowe, usługi zdrowotne. Publiczne usługi sportu i rekreacji US i USp wyodrębniono w osobnych ustaleniach.
- 4) Na terenach U i UP dopuszcza się:
 - zabudowę mieszkaniową dla potrzeb właścicieli i pracowników,
 - realizację urządzeń energetyki odnawialnej o mocy nie przekraczającej 100 kW, wykorzystujących energię wiatru, energię słoneczną do wytwarzania energii elektrycznej, spełniających wymagania przepisów szczególnych,
 - lokalizację sieci i obiektów infrastrukturalnych,
 - zmianę przeznaczenia z terenów U na tereny UP i odwrotnie, dokonaną w planie miejscowym, w zależności od lokalnych potrzeb.

II. Wskaźniki zagospodarowania terenów zabudowy usługowej – U, UP

- 1) Wysokość nowej zabudowy od poziomu terenu do okapu dachu: nie większa niż 15 m; ustalenie nie dotyczy obiektów istniejących i sakralnych; obiekty technologiczne i maszty mogą tą wysokość przekroczyć.
- 2) Formę i gabaryty zabudowy, w tym geometrię dachów dostosować do charakteru zabudowy.
- 3) Powierzchnia biologicznie czynna: nie mniej niż 20 % powierzchni działki,
- 4) Minimalna powierzchnia działki: do ustalenia w planie.
- 5) Wymagana liczba miejsc postojowych dla samochodów osobowych: co najmniej 2 stanowiska /100 m² powierzchni użytkowej usług.
- 6) W zabudowie istniejącej dopuszcza się:
 - odstępstwa od wymagań dotyczących wskaźnika intensywności zabudowy oraz powierzchni biologicznie czynnej,
 - przebudowę, rozbudowę obiektów istniejących, pod warunkiem, że działania te nie spowodują przekroczenia poziomu uciążliwości, określonego w planie miejscowym.

Tereny usług sportu, rekreacji i wypoczynku, turystyki – US, USp, US/MW; UT

I. Kierunki zagospodarowania terenów usług sportu, rekreacji i wypoczynku, turystyki – US, USp, US/MW, UT

- 1) Przeznaczenie terenów **US**: publiczne tereny sportu i rekreacji, tereny imprez kulturalnych i masowych z zabudową i urządzeniami towarzyszącymi.
- 2) Przeznaczenie terenów **USp**: planowane tereny sportu i rekreacji - pole golfowe i urządzenia rekreacji wodnej, z dopuszczeniem lokalizacji kąpieliska, budynków klubowych, szatni, natrysków, małej gastronomii, sanitariatów, zastrzeżenie - ogrodzenia z wyłączeniem żywopłotów, z pozostawieniem nad ziemią przestrzeni o wysokości nie mniejszej niż 15 cm, umożliwiającej swobodne przemieszczanie się odnawianej populacji susła moręgowanego.
- 3) Przeznaczenie terenu **US/MW**: publiczne tereny sportu i rekreacji, tereny imprez kulturalnych i masowych z zabudową i urządzeniami towarzyszącymi; alternatywnie dopuszcza się przeznaczenie terenu US/MW pod zabudowę mieszkaniową wielorodzinną.
- 4) Przeznaczenie terenów **UT**: obsługa ruchu turystycznego i aktywnego wypoczynku wraz z obiektami i urządzeniami towarzyszącymi, obejmującymi między innymi budynki hotelu, gastronomii, odnowy biologicznej, miejsca wypoczynku i informacji turystycznej, place zabaw dla dzieci, zieleń urządzoną.

II. Wskaźniki zagospodarowania terenów usług sportu, rekreacji i wypoczynku, turystyki – US, USp, US/MW, UT

- 1) Tereny **US** i **USp**:
 - wysokość zabudowy: dostosowana do funkcji obiektu, nie większa jednak niż 12 m, mierząc od powierzchni terenu do najwyższego elementu,
 - geometria dachów budynków – dachy płaskie, strome i łukowe oraz inne uzasadnione względami funkcjonalnymi i konstrukcyjnymi,
 - w zagospodarowaniu terenu uwzględnić zieleń urządzoną, ciągi piesze, obiekty małej architektury, ogrodzenia oraz odpowiednią liczbę miejsc do parkowania,
 - wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej, nie mniejszy niż 30% na terenach US i 85% na terenach USp,
 - pozostałe zasady i warunki zagospodarowania terenów – do ustalenia w planie miejscowym.

- 2) Teren **US/MW**: obowiązują wskaźniki zagospodarowania określone dla terenów US; w przypadku przeznaczenia alternatywnego t.j. pod zabudowę mieszkaniową wielorodzinną MW – mają zastosowanie wskaźniki zagospodarowania właściwe dla terenów MW.
- 3) Tereny **UT**:
- wysokość zabudowy: dostosowana do funkcji obiektu, nie większa jednak niż 12 m, mierząc od powierzchni terenu do najwyższego elementu,
 - geometria dachów budynków – dachy płaskie, strome i łukowe oraz inne uzasadnione względami funkcjonalnymi i konstrukcyjnymi,
 - w zagospodarowaniu terenu uwzględnić zieleni urządzoną, ciągi piesze, obiekty małej architektury, ogrodzenia oraz odpowiednią liczbę miejsc do parkowania,
 - wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej, nie mniejszy niż 30%,
 - pozostałe zasady i warunki zagospodarowania terenów – do ustalenia w planie miejscowym.

Tereny zabudowy produkcyjno-usługowej, przemysłowej – PU

I. Kierunki zagospodarowania terenów zabudowy produkcyjno- usługowej - PU

- 1) Przeznaczenie: tereny obiektów produkcyjno-usługowych, rzemiosła o charakterze wytwórczym, składów i magazynów, z obiektami i urządzeniami towarzyszącymi.
- 2) Dopuszcza się:
- lokalizację przedsięwzięć mogących potencjalnie lub zawsze znacząco oddziaływać na środowisko z wyłączeniem inwestycji związanych ze zbiórką, magazynowaniem, unieszkodliwianiem i przeróbką odpadów,
 - realizację urządzeń energetyki odnawialnej o mocy nie przekraczającej 100 kW, wykorzystujących energię wiatru, energię słoneczną lub biogaz do wytwarzania energii elektrycznej, spełniających wymagania przepisów szczególnych,
 - lokalizację sieci i obiektów infrastrukturalnych.

II. Wskaźniki zagospodarowania terenów zabudowy produkcyjno- usługowej - PU

- 1) Wysokość zabudowy produkcyjnej i magazynowej oraz obiektów niekubaturowych - nie powinna przekraczać 20 m, wysokość urządzeń wieżowych - do ustalenia w planach miejscowych.
- 2) Powierzchnia biologicznie czynna - nie mniejsza niż 15%.
- 3) W zagospodarowaniu przyjąć liczbę miejsc do parkowania odpowiednio dla funkcji terenu.
- 4) Pozostałe zasady i warunki zagospodarowania terenów – do ustalenia w planach miejscowych.

Tereny istniejącej i planowanej eksploatacji odkrywkowej i przeróbki kopalin –PG

I. Kierunki zagospodarowania terenów istniejącej i planowanej eksploatacji odkrywkowej i przeróbki kopalin- PG

- 1) Przeznaczenie:
- eksploatacja odkrywkowa udokumentowanych złóż wapieni, z zachowaniem filarów i pasów ochronnych wyznaczonych w studium i miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego,
 - przeróbka wydobytych kopalin.

- 2) Dopuszcza się:
 - lokalizację przedsięwzięć mogących potencjalnie lub zawsze znacząco oddziaływać na środowisko z wyłączeniem inwestycji związanych ze zbiórką, magazynowaniem, unieszkodliwianiem i przeróbką odpadów innych niż odpady wydobywcze,
 - realizację urządzeń energetyki odnawialnej o mocy nie przekraczającej 100 kW, wykorzystujących energię wiatru, energię słoneczną do wytwarzania energii elektrycznej, spełniających wymagania przepisów szczególnych,
 - lokalizację sieci i obiektów infrastrukturalnych.
- 3) Preferowane główne kierunki rekultywacji terenów poeksploatacyjnych:
 - w kierunku leśnym, po wypełnieniu wyrobisk masami ziemnymi i skalnymi do poziomu co najmniej 1 m powyżej stabilnego lustra wody po zakończeniu eksploatacji i odwadniania kopalni,
 - w kierunku wodnym i rekreacyjnym,
 - w kierunku produkcyjno-usługowym.
- 4) Ustala się obowiązkowe sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

II. Wskaźniki zagospodarowania terenów istniejącej i planowanej eksploatacji odkrywkowej i przeróbki kopalni – PG

Do ustalenia w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego

Tereny cmentarzy – ZC

I. Kierunki zagospodarowania terenów cmentarzy - ZC

- 1) Przeznaczenie: tereny cmentarzy, usług pogrzebowych i towarzyszącej zieleni.
- 2) Zagospodarowanie terenu odpowiednie do funkcji: pola (kwatery) grzebalne, komunikacja wewnętrzna, kaplica, dom pogrzebowy, zieleń o założeniu parkowym, część gospodarcza – do szczegółowego ustalenia w planie miejscowym.
- 3) Dopuszcza się lokalizację obiektów małej architektury oraz inwestycji infrastrukturalnych.

II. Wskaźniki zagospodarowania terenów cmentarzy – ZC

- 1) Odległość od cmentarza: zabudowy mieszkaniowej, zakładów żywienia zbiorowego, zakładów przechowujących artykuły żywnościowe oraz studni i źródeł wody na terenach nie posiadających sieci wodociągowej - nie mniejsza niż 150 m; na terenach posiadających sieć wodociagową – nie mniejsza niż 50 m.
- 2) Odległość od cmentarza od zbiorowych ujęć wody – nie mniejsza niż 500 m.
- 3) Dla cmentarzy zabytkowych obowiązują dodatkowo wymagania przepisów odrębnych.
- 4) Liczba miejsc parkingowych, inne warunki i wskaźniki zagospodarowania terenu – według ustaleń planu miejscowego.

Tereny ogrodów działkowych – ZD

I. Kierunki zagospodarowania terenów ogrodów działkowych - ZD

Przeznaczenie: tereny ogrodów działkowych wraz z obiektami i urządzeniami towarzyszącymi.

<i>II. Wskaźniki zagospodarowania terenów ogrodów działkowych - ZD</i>
<ol style="list-style-type: none"> 1) Zakaz zabudowy terenu za wyjątkiem: altan działkowych, urządzeń i obiektów infrastruktury technicznej, obiektów administracyjno-socjalnych i magazynowych. 2) Dopuszcza się lokalizację obiektów małej architektury, placów zabaw, obiektów i urządzeń sportu i rekreacji oraz inwestycji infrastrukturalnych. 3) Wielkość działek, liczba miejsc parkingowych oraz pozostałe warunki i wskaźniki zagospodarowania terenu - do ustalenia w planie miejscowym
Tereny zielni urządzonej, izolacyjnej, innej – ZP
<i>I. Kierunki zagospodarowania terenów zielni urządzonej, izolacyjnej, innej – ZP</i>
<ol style="list-style-type: none"> 1) Przeznaczenie: tereny zieleni urządzonej, izolacyjnej i innej. W studium wskazano tylko niektóre tereny zieleni. Zaleca się intensyfikowanie powierzchni terenów zieleni wyznaczanych w planach miejscowych. 2) Dopuszcza się lokalizację obiektów małej architektury, placów zabaw, obiektów i urządzeń sportu i rekreacji oraz inwestycji infrastrukturalnych.
<i>II. Wskaźniki zagospodarowania terenów zielni urządzonej, izolacyjnej, innej – ZP</i>
Warunki i wskaźniki zagospodarowania i użytkowania terenu - do ustalenia w planie miejscowym.
Tereny wód powierzchniowych – WS
<i>I. Kierunki zagospodarowania terenów wód powierzchniowych – WS</i>
<ol style="list-style-type: none"> 1) Przeznaczenie: tereny wód śródlądowych powierzchniowych, istniejących i planowanych. 2) Dopuszcza się <ul style="list-style-type: none"> - wykorzystanie wód cieków i rowów do zasilania stawów, jeżeli wody te spełniają wymagania jakościowe określone w przepisach szczególnych dla wód przeznaczonych do określonych potrzeb oraz na zasadach i warunkach określonych w pozwoleniu wodnoprawnym w przypadkach gdy jest ono wymagane w przepisach odrębnych, - wykorzystanie stawów do gospodarki rybackiej, jeżeli spełniają wymagania jakościowe określone w przepisach szczególnych dla wód przeznaczonych chowu ryb, - wykorzystanie rekreacyjne cieków i zbiorników wodnych, - realizację urządzeń energetyki odnawialnej, wykorzystujących energię wód do wytwarzania energii elektrycznej o mocy nie przekraczającej 100 kW, spełniających wymagania przepisów szczególnych, - lokalizację inwestycji infrastrukturalnych.
<i>II. Wskaźniki zagospodarowania terenów wód powierzchniowych – WS</i>
<ol style="list-style-type: none"> 1) Obowiązuje utrzymanie w odpowiednim stanie oraz ochrona zieleni przyrodnej. 2) Dopuszcza się:

- zmianę przebiegu rowów i przekroczenia rowów przez obiekty infrastruktury komunikacyjnej i technicznej (drogi, wodociąg, gazociąg, przewody kanalizacyjne, kablowe linie elektroenergetyczne i telekomunikacyjne) z zachowaniem odpowiednich wymagań przepisów szczególnych,

Tereny użytkowane rolniczo – R

I. Kierunki zagospodarowania terenów użytkowanych rolniczo – R

- 1) Przeznaczenie: tereny użytków rolnych (gruntów ornych użytków zielonych, sadów), z lokalnymi zadrzewieniami i zakrzewieniami śródpolnymi, rowami melioracyjnymi, drogami gospodarczymi.
- 2) Dopuszcza się:
 - prowadzenie sieci napowietrznych i podziemnych infrastruktury technicznej wraz z towarzyszącymi urządzeniami,
 - realizację wewnętrznych dróg dojazdowych - rolniczych i technologicznych (dla potrzeb kopalni wapieni i terenów produkcyjno-usługowych),
 - zalesianie gruntów rolnych oznaczonych w ewidencji gruntów jako RV, RVI, PsV i PsVI, o powierzchni nie większej niż 1 ha oraz zalesienia innych gruntów – ustalone w planach miejscowych,
 - wprowadzanie nowych zadrzewień i zakrzewień śródpolnych i przydrożnych - w zakresie nie zmieniającym podstawowej funkcji terenu,
 - budowę stawów do chowu ryb na gruntach rolnych sąsiadujących z ciekami,
 - realizację urządzeń energetyki odnawialnej, wykorzystujących energię wiatru, energię słoneczną lub biogaz do wytwarzania energii elektrycznej - o mocy nieprzekraczającej 100 kW, oraz wykorzystujących energię słoneczną – o mocy przekraczającej 100 kW (na terenach rolniczych wyróżnionych na rysunkach studium dodatkowym oznaczeniem EO),
 - realizację budynków i budowli służących wyłącznie produkcji rolniczej oraz towarzyszącej infrastrukturze technicznej na gruntach rolnych klas IV - VI, pod warunkiem zapewnienia dostępu do drogi publicznej, również poprzez gminne i prywatne drogi wewnętrzne,
 - lokalizację sieci i obiektów infrastrukturalnych.

II. Wskaźniki zagospodarowania terenów użytkowanych rolniczo – R

Warunki zagospodarowania terenów - do ustalenia w planach miejscowych.

Tereny obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych – RU

I. Kierunki zagospodarowania terenów obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych – RU

- 1) Przeznaczenie: tereny obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych.
- 2) Dopuszcza się:
 - chów i hodowlę zwierząt, z wyjątkiem zwierząt futerkowych mięsożernych,
 - zabudowę siedliskową (zagrodową),
 - zmianę funkcji istniejących budynków i urządzeń na inne funkcje rolnicze, usługowe i produkcyjne z zastrzeżeniem odpowiednich ustaleń studium dotyczących ochrony środowiska i krajobrazu kulturowego,
 - lokalizację inwestycji infrastrukturalnych.

<p>II. Wskaźniki zagospodarowania terenów obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych – RU</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Wielkość obsady obiektów chowu i hodowli zwierząt: nie większa niż 80 DJP; 2) Wysokość budynków gospodarczych, inwentarskich i budowli rolniczych: nie większa niż 12,0 m do najwyższego elementu. 3) Zieleń urządzona na nie mniej niż 15 % powierzchni terenu, w tym pasy zwartej zieleni izolacyjnej średniej i wysokiej z udziałem zimozielonej o szerokości nie mniejszej niż 5 m – od strony terenów zabudowy mieszkaniowej MN i zabudowy zagrodowej RM nie należących do tego samego gospodarstwa. 4) Pozostałe warunki i wskaźniki zagospodarowania terenów do ustalenia w planach miejscowych.
<p>Tereny obsługi produkcji w gospodarstwach rybackich – UR</p>
<p>I. Kierunki zagospodarowania terenów obsługi produkcji w gospodarstwach rybackich –UR</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Przeznaczenie: tereny obsługi produkcji w gospodarstwach rybackich. 2) Dopuszcza się : <ul style="list-style-type: none"> - zabudowę siedliskową (zagrodową) i inną zabudowę związaną z funkcją terenu, - lokalizację inwestycji infrastrukturalnych.
<p>II. Wskaźniki zagospodarowania terenów obsługi produkcji w gospodarstwach rybackich –UR</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Wysokość budynków gospodarczych, inwentarskich i budowli rolniczych: nie większa niż 15,0 m do najwyższego elementu. 2) Dopuszcza się możliwość zmiany funkcji istniejących budynków i urządzeń na inne funkcje rolnicze, usługowe i produkcyjne z zastrzeżeniem odpowiednich ustaleń planów miejscowych dotyczących ochrony środowiska i krajobrazu kulturowego. 3) Pozostałe warunki i wskaźniki zagospodarowania terenów do ustalenia w planach miejscowych.
<p>Tereny produkcji zwierzęcej – RPZ</p>
<p>I. Kierunki zagospodarowania terenów produkcji zwierzęcej – RPZ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Przeznaczenie: tereny produkcji zwierzęcej (fermy chowu i hodowli zwierząt). 2) Dopuszcza się : <ul style="list-style-type: none"> - zabudowę siedliskową (zagrodową) i inną zabudowę związaną z funkcją terenu, - lokalizację inwestycji infrastrukturalnych.
<p>II. Wskaźniki zagospodarowania terenów produkcji zwierzęcej – RPZ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Maksymalna wielkość obsady obiektów chowu i hodowli zwierząt RPZ: <ul style="list-style-type: none"> - do 80 DJP w obiektach położonych w odległości mniejszej niż 100 m od zabudowy wsi; - do 210 DJP w obiektach zlokalizowanych w odległości większej niż 100 m od terenów zabudowanych wsi, - do 500 DJP – przy zachowaniu odległości co najmniej 300 m od terenów zabudowanych. 2) Wysokość budynków gospodarczych, inwentarskich i budowli rolniczych: nie większa niż 15,0 m do najwyższego elementu.

<p>3) Zieleń urządzone na nie mniej niż 15 % powierzchni terenu, w tym pasy zwartej zieleni izolacyjnej średniej i wysokiej z udziałem zimozielonej o szerokości nie mniejszej niż 5 m – od strony terenów zabudowy mieszkaniowej i zabudowy zagrodowej.</p> <p>4) Dopuszcza się możliwość zmiany funkcji istniejących budynków i urządzeń na inne funkcje rolnicze, usługowe i produkcyjne z zastrzeżeniem odpowiednich ustaleń planów miejscowych dotyczących ochrony środowiska i krajobrazu kulturowego.</p> <p>5) Pozostałe warunki i wskaźniki zagospodarowania terenów RPZ - do ustalenia w planach miejscowych.</p>
Tereny lasów i zalesień - ZL
<i>I. Kierunki zagospodarowania terenów lasów i zalesień – ZL</i>
<p>1) Przeznaczenie: tereny lasów i planowanych zalesień, zróżnicowane oznaczeniem graficznym.</p> <p>2) Obowiązuje zakaz zabudowy, z wyjątkiem obiektów związanych z produkcją i obsługą gospodarki leśnej oraz obsługą turystyczną.</p>
<i>II. Wskaźniki zagospodarowania terenów lasów i zalesień – ZL</i>
Według planów urządzenia lasów oraz ustaleń planów miejscowych i przepisów szczególnych.
Sieci i urządzenia infrastruktury technicznej - WZ, K, Kp, TK, EG, Gp, Et, E, EO
<i>I. Kierunki zagospodarowania sieci i urządzeń infrastruktury technicznej - WZ, K, Kp, TK, EG, Gp, Op, Et, E, EO</i>
<p>Ustala się oznaczenia sieci i urządzeń infrastruktury technicznej na rysunkach studium:</p> <p>WZ – tereny urządzeń zaopatrzenia w wodę,</p> <p>K, Kp – istniejące (K) i planowane tereny urządzeń kanalizacji (Kp),</p> <p>TK - tereny urządzeń telekomunikacji,</p> <p>EG – gazociąg wysokoprężny</p> <p>Gp – planowane tereny urządzeń zaopatrzenia w gaz przewodowy – stacji redukcyjnych gazów,</p> <p>Et – tereny urządzeń elektroenergetycznych – stacji transformatorowych,</p> <p>E – napowietrzne linie energetyczne 15 kV, 30 kV, 110 kV (napięcie nominalne wg odpowiednich oznaczeń na rysunkach studium),</p> <p>EO - tereny potencjalnej lokalizacji urządzeń energetyki odnawialnej - ogniw fotowoltaicznych o mocy przekraczającej 100 kW.</p>
<i>II. Wskaźniki zagospodarowania sieci i urządzeń infrastruktury technicznej - WZ, K, Kp, TK, EG, Gp, Et, E, EO</i>
<p>1) Zagospodarowanie i użytkowanie zgodnie z podstawowym przeznaczeniem terenów.</p> <p>2) Dopuszcza się:</p> <ul style="list-style-type: none"> - modernizację, przebudowę a także niezbędną rozbudowę obiektów istniejących, pod warunkiem, że działania te nie będą sprzeczne z istniejącymi uwarunkowaniami przestrzennymi i przyrodniczymi, przepisami odrębnymi oraz zostaną uwzględnione w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego,

<ul style="list-style-type: none"> - przeznaczanie części lub całości terenów infrastrukturalnych na inne cele, pod warunkiem zgodności z przepisami szczególnymi, - wyznaczenie obszarów ograniczonego użytkowania i stref ochronnych ujęć wód – na podstawie przepisów szczególnych. <p>3) Ustala się obowiązek właściwych zabezpieczeń w przypadku uciążliwości sieci lub urządzeń infrastrukturalnych dla zabudowy sąsiedniej, w szczególności dla zabudowy mieszkaniowej.</p> <p>4) Pozostałe zasady i warunki lokalizacji i zagospodarowania terenów infrastruktury technicznej, w tym wyznaczenie terenów gospodarki odpadami oraz nowych terenów urządzeń kanalizacji - do ustalenia w planach miejscowych.</p>
Tereny komunikacji – DK, DW, DP, DG, KX, KK, KL
<i>I. Kierunki zagospodarowania terenów komunikacji – DK, DW, DP, DG, KX, KK, KL</i>
<p>1) Ustala się oznaczenie terenów komunikacji na rysunkach studium:</p> <ul style="list-style-type: none"> DK – droga krajowa, DW – droga wojewódzka, DP – droga powiatowa, DG – droga gminna, KX – parking publiczny, KK – tereny komunikacji kolejowej - zamknięte, KL – tereny urządzeń obsługi komunikacji lotniczej. <p>2) Drogi wewnętrzne – rolnicze i technologiczne – do wyznaczenia w planach miejscowych.</p>
<i>II. Wskaźniki zagospodarowania terenów komunikacji – DK, DW, DP, DG, KX, KK, KL</i>
Do ustalenia w planach miejscowych, z uwzględnieniem przepisów odrębnych.
Tereny obsługi komunikacji samochodowej – KS
<i>I. Kierunki zagospodarowania terenów obsługi komunikacji samochodowej – KS</i>
Tereny obiektów obsługi komunikacji: stacje paliw, miejsca obsługi podróżnych, z dopuszczeniem towarzyszących usług hotelowych, gastronomii, handlu, obsługi pojazdów.
<i>II. Wskaźniki zagospodarowania terenów obsługi komunikacji samochodowej – KS</i>
<p>1) Wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej – nie mniejszy niż 20%;</p> <p>2) Wysokość zabudowy obiektów kubaturowych do 2 kondygnacji naziemnych; ustalenie nie dotyczy obiektów istniejących.</p> <p>3) Pozostałe warunki i wskaźniki zagospodarowania terenu do ustalenia w planie miejscowym.</p>

3.2. Tereny wyłączone spod zabudowy

Na obszarze gminy Izbicko wyłącza się z zabudowy tereny o charakterze i funkcjach określonych w planach miejscowych:

- 1) użytki rolne najwyższych klas bonitacyjnych II - III, obejmujące zwarte kompleksy gruntów, zakaz ten dotyczy także lokalizacji kubaturowych obiektów służących wyłącznie produkcji rolnej,
- 2) tereny lasów, z wyjątkiem zabudowy dopuszczonej w przepisach ustawy o lasach,
- 3) tereny na których z obowiązują ograniczenia i zakazy lokalizacji zabudowy na mocy przepisów odrębnych – strefy ochronne, obszary ograniczonego użytkowania, tereny zamknięte, obszary i tereny górnicze, tereny wartościowe przyrodniczo, rezerwy terenów pod rozbudowę dróg publicznych i.t.p.

4.0. KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

4.1. Kierunki rozwoju systemu komunikacji

W zakresie rozwoju komunikacji w niniejszym studium przyjęto rozwiązania drogowe ustalone w obowiązujących planach miejscowych, uzgodnione w procedurze sporządzania planów z właściwymi zarządcami tych dróg, w tym:

- realizację obejścia drogowego wsi Izbicko w ciągu drogi krajowej nr 94, relacji Zgorzelec – Medyka (Krzywa – Balice), wraz z przebudową i poszerzeniem pasa drogowego na całym przebiegu przez gminę Izbicko, do parametrów klasy GP (główna ruchu przyspieszonego); droga nr 94 ma docelowo stanowić alternatywę dla autostrady A4 oraz przebiegać tranzytowo wyłącznie w terenach niezabudowanych; docelowy przekrój: 2x2 – dwujezdniowa o dwóch pasach ruchu;
- rozbudowę i przebudowę drogi wojewódzkiej nr 409 w przebiegu przez obszar gminy Izbicko (przy południowej granicy z gminą Strzelce Opolskie) - do parametrów klasy G (główna);
- przebudowę i rozbudowę dróg powiatowych, zwłaszcza drogi nr 1815 O Izbicko – Grodzisko oraz nr 1809 O Izbicko – Ligota Dolna, dostosowane do parametrów odpowiadających klasie drogi zbiorczej - Z, wyjątkowo – klasie drogi lokalnej – L;
- przebudowę dróg gminnych nie spełniających parametrów wymaganych dla dróg dojazdowych – D;
- budowę nowych dróg dojazdowych klasy D i dróg wewnętrznych (rolniczych i technologicznych) do obsługi komunikacyjnej nowych zespołów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w Izbicku i Otmicach oraz do obsługi nowych terenów produkcyjno-usługowych i kopalni wapieni.

W planach miejscowych należy przyjmować:

- 1) Klasyfikację techniczną dróg (wojewódzkich, powiatowych i gminnych) przyjmować zgodnie z przepisami odrębnymi, z uwzględnieniem warunków wynikających z procedury sporządzania planu miejscowego.
- 2) Za dopuszczalne uznaje się korekty przebiegu drogi wynikające z uwarunkowań lokalnych oraz przyjętych w nim rozwiązań przestrzennych.
- 3) W planach miejscowych uwzględniać odpowiednią do funkcji terenu - liczbę miejsc postojowych, oraz parkingi publiczne.

Minimalne liczby miejsc postojowych dla samochodów:

<i>Funkcja terenu na rysunku „Kierunki rozwoju”</i>		<i>Rodzaj przeznaczenia w ramach funkcji trenu</i>	<i>Minimalna liczba miejsc postojowych</i>
1.	Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna z usługami, zabudowa zagrodowa	Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna	1 miejsce / 1 budynek
		Zabudowa usługowa	2 miejsca/budynek
2.	Zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna	budynki mieszkalne wielorodzinne	1 / 1 mieszkanie
		budynki zamieszkania zbiorowego	1/10 miejsc użytkowych
3.	Usługi	handel	3/ 100 m ² powierzchni sprzedaży
		gastronomia	1/ 100 m ² powierzchni użytkowej
		kultura	1/ 100 m ² powierzchni użytkowej
		administracja	1,5/ 100 m ² powierzchni użytkowej
		opieka społeczna i zdrowie	1/ 100 m ² powierzchni użytkowej

W zakresie *komunikacji kolejowej*, zgodnie z planem zagospodarowania przestrzennego województwa opolskiego przewiduje się modernizację magistralnej linii kolejowej nr 132 relacji Bytom – Wrocław, dla uzyskania parametrów umożliwiających docelową prędkość przejazdu 160 km/h.

4.2. Zasady modernizacji i rozbudowy infrastruktury technicznej

Studium ustala zakres modernizacji i rozbudowy infrastruktury technicznej – umożliwiający docelowo uzyskanie właściwych parametrów sieci i urządzeń infrastrukturalnych, odpowiednio do potrzeb wynikających z rozwoju przestrzennego gminy.

W zakresie gospodarki wodno-ściekowej:

- Utrzymanie, przebudowa systemu wodociągowego, rozbudowa na potrzeby planowanych nowych terenów mieszkaniowych i produkcyjno-usługowych.
- Rozbudowa gminnych ujęć wody podziemnej w miarę rozbudowy sieci wodociągowej i rosnącego zapotrzebowania na wodę.
- Kontynuacja budowy systemu kanalizacji sanitarnej; docelowo systemem sieci kanalizacji sanitarnej planuje się objąć wszystkie jednostki osadnicze w granicach planowanych obszarów zabudowanych.

W zakresie gospodarki odpadami:

- W zakresie gospodarki odpadami studium ustala - jak dotychczas - objęcie całej gminy zorganizowanym systemem odbioru odpadów komunalnych z wywozem poza obszar gminy, zgodnie z przyjętą w 2013 r. regulacją przynależności do Związku Międzygminnego „Czysty Region” z siedzibą w Kędzierzynie – Koźlu.

- Ustalenie ostatecznej lokalizacji i budowę gminnego Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK).

W zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną:

1) Modernizacja dwutorowej linii energetycznej wysokiego napięcia 110 kV relacji Blachownia – Strzelce Opolskie – Ozimek.

2) Modernizacja i rozbudowa istniejących sieci elektroenergetycznych średnich i niskich napięć i stacji transformatorowych 15/04 kV, z uwzględnieniem terenów rozwoju zabudowy - zgodnie z „Załoženiami do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe gminy Izbicko na lata 2011 - 2026”. Energia Pro S.A. - właściciel sieci i dysponent rozdzielczych sieci elektroenergetycznych, przewiduje do 2015 r. działania inwestycyjne w zakresie modernizacji linii średniego napięcia 15 kV i linii niskiego napięcia 0,4 kV.

Bieżącymi planami inwestycyjnymi objęte są:

- modernizacja linii 15 kV relacji Ligota Czamborowa – Izbicko,
- przebudowa linii 0,4 kV Suchodanec - Kolonia Lwowska,
- modernizacja linii 15 kV, zasilającej stację transformatorową ZPW Izbicko,
- modernizacja sieci 0,4 kV zasilanej ze stacji transformatorowej ZPW Izbicko.

Zakłada się również wzmocnienie zasilania w energię elektryczną miejscowości: Poznowice, Siedlec, Sprzęcice oraz poprawę stanu technicznego linii i sukcesywną wymianę w liniach napowietrznych 0,4 kV przewodów gołych na izolowane.

3) Realizacja zadań własnych gminy w zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną, do których należy: planowanie i organizacja zaopatrzenia w energię elektryczną na obszarze gminy oraz planowanie i realizacja oświetlenia ulic, placów publicznych i dróg publicznych.

4) Realizację obiektów energetyki odnawialnej z wykorzystaniem źródeł i lokalizacji preferowanych w studium – głównie dla lokalnego zaopatrzenia w energię elektryczną.

W zakresie zaopatrzenia w gaz przewodowy:

Planowane jest wykorzystanie gazociągu wysokoprężnego DN 250 4 MPa relacji Zdieszowice – Tarnów Opolski - Ozimek, który na odcinku 2,5 km przebiega przez obszar wsi Krośnica – do zaopatrzenia w gaz przewodowy północnej części gminy (Krośnica, Borycz). W przypadku zainteresowania taką inwestycją możliwe będzie zlokalizowanie stacji redukcyjnej gazu w zachodniej części Krośnicy, w miejscu wskazanym na rysunku „Kierunki rozwoju” (symbol terenu – GO), oraz budowa sieci rozdzielczej gazu.

W zakresie rozwoju energetyki opartej na odnawialnych źródłach energii:

- W studium ustalono możliwość realizacji urządzeń wytwarzających energię elektryczną o mocy nie przekraczającej 100 kW - na własne potrzeby oraz wytwarzających energię elektryczną oddawaną do sieci elektroenergetycznej, wykorzystujących odnawialne źródła energii: energię wiatru, energię słoneczną, energię wód płynących, biogaz z ferm hodowlanych.

• Ze względu na obowiązkowe wskazanie w studium rozmieszczenia instalacji wytwarzających energię elektryczną ze źródeł odnawialnych o mocy przekraczającej 100 kW – przeprowadzono analizę (rozdział II podrozdz. 7.6.), która wykazała w tym zakresie możliwość realizacji instalacji solarnych (zespołów ogniw fotowoltaicznych). W wyniku analizy wskazano na rysunku studium „Kierunki rozwoju” 17 obszarów potencjalnej realizacji dużych instalacji fotowoltaicznych, zajmujących od 2 ha do 9 ha, z zastrzeżeniem że ostateczna powierzchnia każdej w wybranych lokalizacji nie powinna przekraczać 4 ha.

5.0. OBSZARY ORAZ ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW, OCHRONY PRZYRODY, KRAJOBRAZU KULTUROWEGO

5.1. Kierunki ochrony zdrowia ludzi oraz wartości i zasobów środowiska przyrodniczego

Główne cele i zasady ochrony środowiska przyrodnicze i ekologicznego w gminie Izbicko zasadniczo nie uległy zmianie w stosunku do pierwszej edycji studium w 1999 r. Aktualne pozostają podstawowe cele ekologiczne polityki przestrzennej gminy. Obowiązuje rozszerzona i skorygowana kontynuacja działań i założeń przestrzennych oraz ścisła ochrona unikatowych wartości, zasobów i walorów środowiska:

- 1) zachowanie istniejących wartości środowiska przyrodniczego – uwzględnienie obszarów i obiektów objętych ochroną prawną i wskazanych do takiej ochrony,
- 2) ochrona zasobów i jakości wód podziemnych,
- 3) racjonalna i zgodna z celami przyrodniczymi rekultywacja wyrobisk poeksploatacyjnych i wysypisk,
- 4) zalesiania nieużytków i gruntów najmniej żyznych w sąsiedztwie istniejących kompleksów leśnych oraz jako zieleni śródpolnej,
- 5) poprawa czystości wód powierzchniowych – głównie poprzez ustalenia w studium i planach miejscowych skanalizowania wszystkich wsi w gminie,
- 6) ochrona przed nadmiernym hałasem, którego źródłem w gminie Izbicko jest droga krajowa nr 94 oraz magistralna linia kolejowa nr 132,
- 7) ochrona powietrza przed zanieczyszczeniem, przede wszystkim przed odorami emitowanymi przez duże gospodarstwa hodowlane,
- 8) ochrona przed promieniowaniem elektromagnetycznym w strefach technologicznych linii wysokiego (110 kV) i średniego napięcia (15 kV, 30 kV),
- 9) ochrona przeciwpowodziowa - zakaz zabudowy w odcinku doliny rzeki Suchej, podtopionym w czasie powodzi w 1997 r.

5.2. Obszary i obiekty objęte prawną ochroną

Obszar NATURA 2000 „Kamień Śląski”

SOO „Kamień Śląski” (PLH 160003), obejmuje obszar 832,4 ha z czego ok. 50% powierzchni znajduje się w granicach gminy Izbicko w obrębie Siedlec.

Już obecnie zagrożeniem dla zachowania głównego waloru tego obszaru (susła moręgowanego) jest naturalna sukcesja na murawach ciepłolubnych, na których zaprzestano koszenia. Inne zagrożenia mogą się wiązać z presją drapieżniczą np. lisów i psów oraz z intensywną penetracją ludzką.

Podlega ochronie prawnej, użytkowanie w granicach obszaru musi być zgodne z planem zadań ochronnych – określonych zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska

w Opolu z dnia 28 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 „Kamień Śląski” PLH160003.

Park Krajobrazowy „Góra św. Anny” wraz z otuliną

Park Krajobrazowy „Góra św. Anny” zajmuje niewielki fragment gruntów rolniczych wsi Sprzęcice oraz przylega bezpośrednio do południowej granicy gminy Izbicko na odcinku kilku kilometrów. Zajmuje obszar 5050 ha, jego otulina – 6374 ha. Utworzony został uchwałą Wojewódzkiej Rady Narodowej w Opolu nr XXIV/193/88 z dnia 26 maja 1988 r.

Otulina Parku wkracza w południową część gminy Izbicko w okolicy Sprzęcic, obejmuje m. in. zalesioną górę Szpica (256 m npm), najwyższe wzniesienie na przedpolu Masywu Chełmu. Tereny należące do otuliny zajmują w gminie Izbicko ok. 780 ha i pełnią rolę buforową w stosunku do Parku. Podlegają ochronie prawnej a ich użytkowanie musi być zgodne z planem ochrony Parku (Dz. Urz. Woj. Op. 2000 r., nr 33, poz. 172)

Planowane jest powiększenie obecnej otuliny Parku, sięgające na północy aż do zabudowy Siedlca (wskazane na rysunku studium – „Kierunki rozwoju”.

Obszar chronionego krajobrazu „Lasy Stobrawsko-Turawskie”

Północna część obszaru gminy (na północ od drogi Suchodaniec, Izbicko, Utrata) wchodzi w skład obszaru chronionego krajobrazu „Lasy Stobrawsko -Turawskie”. Utworzono go na mocy uchwały Wojewódzkiej Rady Narodowej nr XXIV/193/88 z dn. 26 maja 1988 r. (znowelizowanej rozporządzeniem Wojewody Opolskiego Nr 0151/P/16/2006 z dnia 8 maja 2006 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu w województwie opolskim – Dz. U. Woj. Opol. Nr 33 poz. 1133) w celu ochrony krajobrazu nizinnego ze zwartymi kompleksami leśnymi, o dużej bioróżnorodności, z obszarami wydмовymi, śródleśnymi stawami, w tym kompleksem leśno-stawowym k/Utraty i Jeziolem Turawskim. Obszar ten stanowi również strefę rekreacji i wypoczynku o randze regionalnej.

Obszar chronionego krajobrazu „Lasy Stobrawsko-Turawskie” zajmuje na terenie gminy Izbicko ok. 2700 ha i charakteryzuje się znaczącym stopniem naturalności, o wysokich walorach przyrodniczych. Podlega ochronie prawnej, obowiązują nakazy i zakazy ustalone w rozporządzeniu Wojewody Opolskiego Nr 0151/P/16/2006 z dnia 8 maja 2006 r.

Pomniki przyrody

Pomniki przyrody: dąb szypułkowy i wiąz szypułkowy, zlokalizowane w parku przypałacowym w Izbicku - obiekty przyrodnicze prawnie chronione(nr rejestru wojewódzkiego 353 i 364 - Dz. Urz. Woj. Op. z 2000 r., nr 6, poz. 23). Podlegają ochronie prawnej, obowiązują zakazy określone w ustawie o ochronie przyrody

Siedliska chronione

Na terenie gminy Izbicko stwierdzono występowanie siedlisk chronionych, wyróżnionych zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 6 listopada 2013 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz. U. z 8.11.2013 r. poz. 1302):

- wydmy śródładowe z murawami szcztlichowymi (*Spergulo vernalis-Corynephorum*) – niewielkie powierzchnie tych zbiorowisk występują przede wszystkim w północnej części gminy;
- suche wrzosowiska (*Calluno-Genistion*, *Calluno-Arctostaphyllion*) – występują na niewielkich powierzchniach na skrajach borów sosnowych w północnej części gminy;

- murawy kserotermiczne (*Festuco-Brometea*) – występują na terenie kamieniołomów w Otmicach i ich najbliższym sąsiedztwie;
- grąd subkontynentalny (*Tilio-Carpinetum*) – występuje miejscami na niewielkich powierzchniach w dolinie Suchej koło Utraty i Ligoty Czamborowej;
- łęg jesionowo-olszowy (*Fraxino-Alnetum=Circaeo-Alnetum*) – występuje na niewielkich powierzchniach w dolinie Suchej i Ptaszkówki, ich dopływach i nad brzegami zbiorników wodnych na całym obszarze gminy.

Wymienione siedliska, wskazane na rysunkach studium, podlegają ochronie prawnej, obowiązuja warunki określone w ustawie o ochronie przyrody

Obszary tworzące lokalny system przyrodniczy

Lasy i grunty leśne

Cel ochrony: zachowanie lasów, w tym lasów ochronnych – wyróżnionych na rysunkach studium, ze względu na ich korzystny wpływ na klimat, powietrze, glebę, stosunki wodne, walory krajobrazowe i wypoczynkowe oraz zachowanie różnorodności przyrodniczej. Gospodarowanie według planów urządzenia lasu. Obowiązują zasady ochrony określone w ustawie o lasach oraz w ustawie o ochronie gruntów rolnych i leśnych.

5.3. Obszary wskazane do objęcia prawną ochroną

1) Zespół przyrodniczo-krajobrazowego „Stawy Koło Izbicka”

Z uwagi na wysokie walory florystyczne i faunistyczne oraz krajobrazowe proponuje się objąć ochroną prawną jako zespół przyrodniczo-krajobrazowego „Stawy koło Izbicka” tereny kompleksu leśno-stawowego w okolicach Utraty. Podstawowym wymogiem ochronnym jest zachowanie na tym terenie niezmienionych warunków wodnych oraz dalszego ekstensywnego użytkowania. Cel ochrony: zachowanie walorów krajobrazowych i różnorodności przyrodniczej.

Proponowany do ochrony prawnej, zakres ochrony zgodny z ustawą o ochronie przyrody.

2) Zbiorniki wód podziemnych o regionalnym znaczeniu - G.Z.W.P. 333 „Opole - Zawadzkie” oraz G.Z.W.P. 335 „Krapkowice - Strzelce Opolskie”

Prawną formą ochrony, przewidzianą ustawą z dnia 19 lipca 2001 r. - Prawo wodne, mogą być objęte wody podziemne, poprzez ustanowienie obszarów ochronnych rozporządzeniem dyrektora regionalnego zarządu gospodarki wodnej. Dotychczas nie wydano takich rozporządzeń, są w opracowaniu.

3) Strefy ochronne ujęć wód podziemnych, wskazane na rysunkach studium jako planowane do ponownego ustanowienia. Gminne ujęcia wód podziemnych posiadały strefy ochrony pośredniej, uległy wygaszeniu z dniem 1.01.2013 r. na mocy przepisów ustawy – Prawo wodne. W strefach ochronnych ujęć wód, po ich zweryfikowaniu i ponownym ustanowieniu obowiązywać będą nakazy i zakazy ustalone w odpowiednim rozporządzeniu dyrektora regionalnego zarządu gospodarki wodnej, wydanym na wniosek użytkowników ujęć

4) W obszarze gminy Izbicko dotychczas nie ustalono lokalizacji podziemnego składowania dwutlenku węgla, zatem nie występuje takie ustalenie w studium.

6.0. OBSZARY I ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTEKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

6.1. Polityka przestrzenna gminy w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego

Polityka przestrzenna gminy w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego w szczególności powinna uwzględniać:

- 1) konserwację i rewaloryzację obiektów i terenów zabytkowych,
- 2) ochronę historycznego układu przestrzennego i komunikacyjnego poszczególnych jednostek osadniczych,
- 3) ochronę terenów osadniczych przed niekontrolowaną pod względem estetyki architektonicznej, zabudową niedostosowaną do otoczenia,
- 4) eliminowanie czynników degradujących układy historyczne jednostek osadniczych, równocześnie utrzymanie istniejącej zabudowy o wartości historycznej wraz z elementami zagospodarowania - układem przestrzennym i komunikacyjnym, zagospodarowanie obiektów opuszczonych;
- 5) eksponowanie regionalnej odrębności obszaru gminy.

6.2. Podstawowe kierunki działań w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego

Ochrona zabytków i krajobrazu kulturowego ustalana jest w prawie miejscowym. Celem ochrony jest zachowanie zabytków, ich otoczenia oraz wartościowych elementów występujących w krajobrazie kulturowym.

3) Ochrona zabytków nieruchomych i stanowisk archeologicznych, wpisanych do rejestru zabytków, podlega organom ds. ochrony zabytków i jest regulowana przepisami odrębnej ustawy; w planie miejscowym - oprócz podania informacji o zabytku umieszczonym w wojewódzkim rejestrze, ustalenia powinny obejmować warunki kształtowania otoczenia zabytku i widoku na zabytek, w przypadku stanowisk archeologicznych – warunki jego ochrony.

4) Wszelkie działania podejmowane przy zabytkach wymagają pozwolenia właściwego wojewódzkiego konserwatora zabytków, według przepisów odrębnych.

3) Zabytki nie wpisane do rejestru, znajdujące się w gminnej ewidencji zabytków oraz objęte gminnym programem opieki nad zabytkami – podlegają ochronie poprzez ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, z uwzględnieniem dopuszczalnego zakresu zmian funkcjonalnych i kompozycyjnych.

- 4) Zakres ochrony konserwatorskiej obiektów ujętych w gminnej ewidencji zabytków dotyczy:
- zachowania lub przywrócenia historycznej bryły obiektu i dachu co do kształtu i rodzaju materiału, podziałów w elewacji (gzymsy międzykondygnacyjne, nadokienne, podokapowe), formy stolarki okiennej i drzwiowej oraz jej wewnętrznych podziałów,
 - zachowania układu i proporcji otworów okiennych i drzwiowych, opasek wokół okien, zdobnictwa i detali elewacji (w tym kapliczek w ścianach szczytowych), otworów w ścianach kolankowych,
 - rozbiórki obiektów uzasadnione ich złym stanem technicznym muszą być poprzedzone wykonaniem dokumentacji historyczno-architektonicznej, stanowiącej podstawę do odtworzenia obiektu o podobnej bryle,
 - ochrony stanowisk archeologicznych.

5) Zakres ochrony stref konserwatorskich w granicach historycznych układów ruralistycznych, wyznaczonych na rysunkach zmiany studium dotyczy:

- zachowania historycznego układu komunikacyjnego i zasad zagospodarowania siedlisk;
- harmonizowania nowej zabudowy z historyczną kompozycją przestrzenno-architektoniczną w zakresie lokalizacji, rozplanowania, skali, ukształtowania bryły, w tym kształtu, nachylenia połąci i wysokości dachu, poziomu posadowienia parteru, form architektonicznych, podziałów otworów okiennych i drzwiowych oraz użytego materiału, geometrii i pokrycia dachów, kolorystyki elewacji;
- nieekspozowania elementów technicznego wyposażenia budynków (klimatyzatorów, anten satelitarnych, przewodów dymowych i wentylacyjnych);
- ograniczeń w zakresie umieszczania reklam lub innych tablic.

6) Prace projektowe, remontowe oraz zamiar rozbudowy i przebudowy obiektów, o których mowa w pkt 4 – realizować według przepisów odrębnych .

7) Wykaz obiektów i obszarów wpisanych do rejestru zabytków i znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków, przewidzianych do ochrony w ustaleniach planów miejscowych, zawiera rozdział II. „Uwarunkowania rozwoju przestrzennego gminy Izbicko”.

8) W planach miejscowych należy uwypuklić znaczenie walorów krajobrazowych, w szczególności w południowej i środkowej części gminy – poprzez odbudowę historycznych punktów widokowych. Wyróżniające się panoramy widokowe wskazano na rysunku studium „Uwarunkowania rozwoju”.

7.0. OBSZARY NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO

7.1. Inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym

Dla obszaru gminy Izbicko nie ustalono zadań rządowych i samorządowych o których mowa art. 10 ust. 2, pkt 7 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

W planie zagospodarowania przestrzennego województwa opolskiego, przyjętym uchwałą Sejmiku Samorządu Województwa Opolskiego nr XLVIII/505/2010 z dnia 28 września 2010 r. (Dz. Urz. Woj. Opolskiego nr 132 poz. 1509) przewiduje się szereg działań o znaczeniu wojewódzkim, zlokalizowanych w obszarze gminy Izbicko, które stanowią inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym .

Uwzględnione w studium zadania ponadlokalne wynikające z w/w planu województwa, będące faktycznie inwestycjami celu publicznego, to:

- ▶ modernizacja drogi krajowej nr 94 relacji Krzywa – Balice do pełnych parametrów klasy GP wraz z budową obwodnicy miejscowości Izbicko;
- ▶ modernizacja drogi wojewódzkiej nr 409 relacji Dębina – Strzelce Opolskie do pełnych parametrów klasy G;
- ▶ modernizacja magistralnej linii kolejowej nr 132 relacji Bytom - Wrocław;
- ▶ modernizacja dwutorowych linii energetycznych wysokiego napięcia 110kV relacji Blachownia – Strzelce Opolskie – Ozimek;
- ▶ utrzymanie gazociągu wysokiego ciśnienia relacji Przywory - Tarnów Opolski - Ozimek o nominalnym ciśnieniu 6,3 MPa i przekroju DN 250.

Do inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym należy także zaliczyć:

- przebudowę i rozbudowę dróg powiatowych, zwłaszcza drogi nr 1815 O Izbicko – Grodzisko oraz nr 1809 O Izbicko – Ligota Dolna, dostosowane do parametrów odpowiadających klasie drogi zbiorczej - Z, wyjątkowo – klasie drogi lokalnej - L.

7.2. Inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym

Uwzględniając potrzeby wynikające z analizy uwarunkowań, planuje się w gminie Izbicko następujące inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym, opisane w rozdziale III. podrozdz. 6.1., 6.2.:

- przebudowę dróg gminnych nie spełniających parametrów wymaganych dla dróg dojazdowych – D,
- budowę nowych dróg dojazdowych klasy D do obsługi komunikacyjnej nowych zespołów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w Izbicku i Otmicach,
- utrzymanie, przebudowę systemu wodociągowego, rozbudowę na potrzeby planowanych nowych terenów mieszkaniowych i produkcyjno-usługowych,
- rozbudowę gminnych ujęć wody podziemnej w miarę rozbudowy sieci wodociągowej i rosnącego zapotrzebowania na wodę,
- kontynuację budowy sieci kanalizacji komunalnej, do pełnego wyposażenia terenów istniejącej i planowanej zabudowy we wszystkich miejscowościach; etapowanie realizacji inwestycji według wieloletnich planów budżetowych gminy,
- budowę gminnego Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK), wstępnie planowanego w Otmicach przy ul. Dworcowej, modernizacja linii 15 kV relacji Ligota Czamborowa – Izbicko,
- inwestycje z zakresu elektroenergetyki: przebudowa linii 0,4 kV Suchodaniec - Kolonia Lwowska, modernizacja linii 15 kV, zasilającej stację transformatorową ZPW Izbicko, modernizacja sieci 0,4 kV zasilanej ze stacji transformatorowej ZPW Izbicko, wzmocnienie zasilania w energię elektryczną miejscowości: Poznowice, Siedlec, Sprzęcice, poprawę stanu technicznego linii i sukcesywną wymianę w liniach napowietrznych 0,4 kV przewodów gołych na izolowane,
- w przypadku wykorzystania gazociągu wysokoprężnego DN 250 4 MPa relacji Zdzieszowice – Tarnów Opolski – Ozimek do zaopatrzenia gminy w gaz przewodowy – budowa stacji redukcyjnej w Krośnicy oraz sieci rozdzielczej gazu,
- inwestycje gminne na terenach sportu i rekreacji, oznaczonych symbolem US.

7.3. Obszary przestrzeni publicznych

Ustala się tereny przestrzeni publicznych, powszechnie dostępnych, oznaczone odpowiednimi symbolami literowymi na rysunku studium „Kierunki rozwoju”:

- 1) wszystkie tereny sportu i rekreacji, oznaczone symbolami US,
- 2) tereny komunikacji - drogi (ulice) publiczne: krajowe (symbol DK), powiatowe (DP), gminne (DG) oraz gminne drogi i ulice wewnętrzne,
- 3) parkingi publiczne (KX),

- 4) publiczne tereny zieleni urządzonej, oznaczone symbolem ZP – skwery i zieleńce przyuliczne.

W kształtowaniu i użytkowaniu przestrzeni publicznych należy uwzględniać ustalenia planów miejscowych i odpowiednie przepisy szczególne.

8.0. OBSZARY WYMAGAJĄCE OPRACOWANIA MIEJSCOWYCH PLANÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

8.1. Obszary objęte miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego

Wszystkie wsie w gminie Izbicko posiadają obowiązujące, miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.

<i>Lp.</i>	<i>Obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego:</i>	
1.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego wsi Izbicko i Grabów	Uchwała NR XXXIV/172 /05 Rady Gminy Izbicko z dnia 17 stycznia 2005, opublikowana w Dz. Urzęd. Województwa Opolskiego nr 15/2005 m poz. 438
2.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego wsi Krośnica i Borycz	Uchwała Nr III/11/06 Rady Gminy Izbicko z dnia 18 grudnia 2006 r., opublikowana w Dz. Urzęd. Województwa Opolskiego Nr 12/2007, poz. 422
3.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Krośnica i Borycz	Uchwała Nr XIV/65/2011 Rady Gminy Izbicko z dnia 14.11.2011 r., opublikowana w Dz. Urzęd. Woj. Opolskiego nr 154/2011, poz. 1973
4.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego wsi Otmice	Uchwała NR XLI/220/05 Rady Gminy Izbicko z dnia 29 sierpnia 2005 r., opublikowana w Dz. Urzęd. Województwa Opolskiego nr 65/2005 , poz. 1920
5.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego wsi Ligota Czamborowa	Uchwała Nr XIX/107/2008 Rady Gminy Izbicko z dnia 21 stycznia 2008 r., opublikowana w Dz. Urzęd. Województwa Opolskiego nr 22/2008 , poz. 693
6.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego wsi Suchodaniec	Uchwała Nr XLIX/249/2010 Rady Gminy Izbicko z dnia 18stycznia 2010 r., opublikowana Dz. Urzęd. Województwa Opolskiego nr 20/2010 poz. 311

7.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego wsi Siedlec	Uchwała Nr XII/52/2011 z dnia 26 września 2011 r., opublikowana w Dz. Urzęd. Województwa Opolskiego nr 126/2011 poz. 1488
8.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu górniczego Izbicko II	Uchwała Nr XXXVI/191 z dnia 21 marca 2005 r., opublikowana w Dz. Urzęd. Województwa Opolskiego nr 31/2005, poz. 825
9.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego wsi Poznowice i Sprzęcice	Uchwała Nr XXXIX/172/2013 z dnia 16.12.2013 r., opublikowana w Dz. Urzęd. Województwa z 2014 r., poz. 161

8.2. Obszary dla których ustalono obowiązek lub zamiar sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego

Uwzględniając wymogi ustawy oraz istniejące uwarunkowania prawne i faktyczne – w niniejszym studium ustala się:

- 1) obowiązek sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów zamierzonej odkrywkowej eksploatacji udokumentowanego złoża wapieni „Tarnów Opolski Wschód” - w granicach zasięgu wpływów robót górniczych (terenu górniczego) we wsiach Otmice, Siedlec, Poznowice; z uzyskaniem zgody w procedurze sporządzania tego planu na przeznaczenie kilkuset hektarów gruntów leśnych na cele nierolnicze i nieleśne;
- 2) sporządzanie miejscowych planów dla terenów przewidywanych realizacji inwestycji celu publicznego – w zależności od potrzeb;
- 3) możliwość sporządzania miejscowych planów i zmian planów obowiązujących wynikających z potrzeb gminy, granice planów będą ustalane na etapie podejmowania uchwały o przystąpieniu do sporządzania planu.

9.0. OBSZARY PROBLEMOWE I INNE

9.1. Obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi

Odcinek doliny rzeki Suchej od Utraty do granicy z gminą Tarnów Opolski był podtopiony w czasie katastrofalnej powodzi w 1997 r. Zalew powodziowy Suchej rozciągał się także dalej - na tereny sąsiedniej wsi Raszowa. W późniejszych latach nie notowano wystąpień Suchej a także Jemielnicy i Swornicy z naturalnych koryt, ani nie prowadzono żadnych inwestycji przeciwpowodziowych.

Obszar podtopienia w 1997 r. oznaczono na rysunku studium „Uwarunkowania rozwoju” i nie planuje się na nim zabudowy. Na „Mapach zagrożenia powodziowego” i „Mapach ryzyka powodziowego” opublikowanych w grudniu 2013 r. w internetowym Hydroportalu Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej nie wskazano w gminie Izbicko żadnych terenów zagrożenia i ryzyka powodziowego.

9.2. Obiekty i obszary dla których wyznacza się w złożu kopaliny filary ochronny

W złożu wapieni „Tarnów Opolski – Wschód”, planowanym do eksploatacji odkrywkowej, wyznaczono w studium filary ochronne dróg powiatowych przecinających to złożo:

- nr 1809 O relacji Izbicko – Ligota Dolna
- nr 1817 O relacji Otmice – Kamień Śląski

Minimalną szerokość filarów ustalono na 30 m z każdej strony drogi, licząc od granicy docelowego pasa drogowego (droga zbiorcza – klasy Z, wymagana szerokość 20 m) do górnego, bezpiecznego obrzeża wyrobiska odkrywkowego.

Wyznaczone filary ochronne wyróżniono graficznie na rysunku studium „Kierunki rozwoju” i oznaczono symbolem **F**.

9.3. Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji lub rekultywacji

Na rysunku studium „Kierunki rozwoju” wskazano odpowiednim oznaczeniem graficznym tereny i obiekty wymagające przekształceń, rehabilitacji lub rekultywacji:

- o obiekty budowlane (budynki mieszkalne, gospodarcze, usługowe, siedliska zagrodowe) w związku ze zniszczeniem i zaniechaniem dotychczasowego sposobu użytkowania;
- o tereny nieużytków po eksploatacji odkrywkowej kopalin – kruszyw naturalnych, glin i wapieni, także wypełnione odpadami, dotychczas nie rekultywowane albo częściowo rekultywowane, wymagające dalszej rekultywacji i docelowego zagospodarowania z uwzględnieniem występujących uwarunkowań przyrodniczych i ochrony walorów florystycznych i faunistycznych.

Kierunki rekultywacji i zagospodarowania terenów wymagających rekultywacji lub jej zakończenia wskazano odpowiednimi symbolami przeznaczenia docelowego terenu.

9.4. Obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m²

Uwzględniając sytuację demograficzną i gospodarczą oraz istniejące i planowane nasycenie obszaru gminy Izbicko w obiekty handlu detalicznego - nie stwierdzono potrzeby wskazywania w studium lokalizacji obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży przekraczającej 2000 m².

9.5. Obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziałów nieruchomości

Obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziałów nieruchomości wyznaczono w obowiązujących planach miejscowych, które sporządzono dla wszystkich wsi. Ewentualna potrzeba przeprowadzenia scaleń i podziałów nowych terenów wskazanych w niniejszym studium dla funkcji nierolniczych i nieleśnych – zostanie oceniona na etapie sporządzania zmian planów obowiązujących albo nowych planów miejscowych.

9.6. Obszary zamknięte i ich strefy ochronne

W granicach gminy Izbicko występuje teren zamknięty, określony na rysunku studium. Jest to teren kolejowy magistralnej linii nr 132 relacji Bytom - Wrocław; dla którego dotychczas nie ustalono strefy ochronnej.

Zgodnie z Decyzją Nr 45 Ministra Infrastruktury z dnia 17 grudnia w sprawie terenów, przez które przebiegają linie kolejowe, jako terenów zamkniętych (Dz. Urz. Min. Infrastruktury z dnia 14 października 2005 r. nr 240 poz. 2027 z późn. zm.), tereny zamknięte na terenie gminy Izbicko obejmują działki podane w poniższym zestawieniu.

	Obręb	Działka – nr	Powierzchnia – ha
1.	OTMICE	473/9	0,1514
		473/17	10,1601
		474	8,960
2.	POZNOWICE	444	5,520

10.0. PODSUMOWANIE USTALEŃ 2. EDYCJI STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY IZBICKO

Formalną podstawę podjęcia sporządzenia 2. edycji studium stanowi uchwała Rady Gminy Izbicko nr XXX/135/2013 z dnia 11 marca 2013 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Izbicko.

Diagnoza stanu środowiska, wskaźników demograficznych i zagospodarowania, uwzględniająca okres 15 lat od 1999 r. (sporządzenie 1. edycji studium) – wykazała zmiany niżej przedstawione:

Środowisko

- poprawa jakości wód powierzchniowych i stabilizacja jakości wód podziemnych;
- poprawa jakości powietrza atmosferycznego;
- pogłębienie depresji czwartorzędowych wód podziemnych, wywołane rozwojem i odwadnianiem kopalni odkrywkowych w sąsiednich gminach;
- pogorszenie klimatu akustycznego w sąsiedztwie drogi krajowej nr 94 (Izbicko, Suchodaniec) i drogi wojewódzkiej nr 409 (Sprzęcice), wywołane zwiększeniem intensywności ruchu pojazdów;
- ustanowienie obszaru Natura 2000 „Kamień Śląski”;
- udokumentowanie dużego złoża wapieni „Tarnów Opolski - Wschód” w kompleksie leśnym między Otmicami i Siedlcem.
-

Uwarunkowania demograficzne

- niekorzystna sytuacja demograficzna, postępujący spadek zaludnienia w większości wsi oraz pogorszenie struktury wiekowej (wzrost liczby mieszkańców w grupie powyżej 60 i więcej lat).

Rolnictwo i leśnictwo

- zmiany struktury własnościowej na korzyść dużych gospodarstw indywidualnych;
- zmniejszenie liczby aktywnych gospodarstw rodzinnych;
- niewielki wzrost lesistości gminy.

Działalność pozarolnicza

- znaczący wzrost liczby podmiotów gospodarczych, głównie w zakresie działalności usługowej;
- rozbudowa zakładu przetwórstwa rolnego – wytwórni pasz w Siedlcu.

Mieszkalnictwo

- ▶ poprawa warunków mieszkaniowych, przejawiająca się m.in. przyrostem 97 nowych mieszkań;
- ▶ ogólna poprawa estetyki i stanu technicznego terenów zabudowanych.

Infrastruktura techniczna

- rozwój infrastruktury komunalnej, zrealizowanie sieci kanalizacyjnej wsi Izbicko, Grabów i Otmice; przygotowanie skanalizowania kolejnych wsi;
- poprawa wydajności ujęć wód podziemnych i jakości wody oraz rozbudowa sieci wodociągowej.

Infrastruktura społeczna

- ▶ zrealizowanie gminnych, publicznych obiektów i terenów sportu i rekreacji we wszystkich wsiach gminy;
- ▶ korzystne zmiany struktury i dostępności usług publicznych - oświaty i zdrowia, oraz usług komercyjnych.

Przyjęte w 2. edycji studium **kierunki zagospodarowania przestrzennego** gminy Izbicko są kontynuacją, rozszerzeniem i modyfikacją kierunków ustalonych w 1. edycji studium, uwzględniają zaktualizowane priorytetowe cele strategiczne gminy Izbicko, odpowiadają na zgłoszone wnioski i zidentyfikowane potrzeby społeczne. W przyjętym zakresie rozwoju gminy Izbicko zakłada się utrzymanie struktury morfogenetycznej poszczególnych jednostek osadniczych, przy równoczesnym podnoszeniu standardów zamieszkiwania, poprzez dążenie do pełnego wyposażenia w usługi, w przestrzenie publiczne z zielenią, tereny sportu oraz obszary aktywności gospodarczej, również pełne wyposażenia w infrastrukturę komunikacyjną i techniczną.

Zasadniczymi funkcjami gminy Izbicko są i pozostaną - rolnictwo i mieszkalnictwo. Dla okresu perspektywy przyjmuje się intensywniejszy rozwój funkcji produkcyjnej pozarolniczej, zwłaszcza związanej z przemysłem wydobywczym i produkcją energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych, głównie energii słonecznej. Założono także dalszy rozwój usług rolniczych i pozarolniczych.

Największy rozwój pozagórnicy gospodarczej, podobnie jak w pierwotnej edycji studium, przewiduje się w pasie terenu wzdłuż głównej osi komunikacyjnej - drogi krajowej nr 94 w Izbicku, Ligocie Czamborowej, Suchodańcu. Wyznaczono też tereny dla funkcji produkcyjnej w południowej części gminy (Siedlec, Sprzęcice) oraz w części północnej (Krośnica, Borycz).

W rejonie wsi Otmice i Siedlec, w związku z udokumentowaniem w ostatnich latach dużego złoża wapieni dla przemysłu wapienniczego i cementowego „Tarnów Opolski – Wschód” przewiduje się powstanie kopalni odkrywkowej z maksymalnym zakresem wstępnej przeróbki kopalin na miejscu.

Rozwój zabudowy mieszkaniowej wraz z towarzyszącymi jej usługami bytowymi jest możliwy we wszystkich miejscowościach gminy. W pierwszej kolejności realizacja powinna nastąpić w lukach istniejącej zabudowy. Wewnątrz jednostek osadniczych nastąpią zmiany wynikające z wyznaczania nowych terenów dla rozwoju wielorakich funkcji.

Funkcja rolnicza, w tym zwłaszcza wielkotowarowa - występująca w różnym nasileniu we wszystkich wsiach gminy, powinna być intensyfikowana w oparciu o istniejący potencjał, doświadczenia rolników i założony rozwój dużych gospodarstw w drodze komasacji gruntów rolnych.

W studium przyjęto następujące **zasady kształtowania rolniczej przestrzeni produkcyjnej**:

- utrzymanie funkcji rolniczej, jako dominującej funkcji gospodarczej gminy;
- racjonalne wykorzystywanie potencjału produkcyjnego przestrzeni rolniczej dla różnych form rolnictwa w sposób nie zagrażający środowisku;
- poprawa struktury obszarowej gospodarstw rolnych w kierunku ich powiększania i komasacji nieruchomości rolnych;
- poprawa struktury jakościowej gleb poprzez zalesianie gruntów marginalnych i najmniej urodzajnych;
- promowanie tradycyjnego chowu zwierząt gospodarskich na trwałych użytkach zielonych w dolinach rzek Jemielnicy i Suchejej;
- niezwiększanie obsady istniejących, uciążliwych dużych ferm trzody chlewnej, zlokalizowanych w otoczeniu albo w bliskim sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej wsi;
- promocja produkcji i przetwórstwa żywności ekologicznej;
- całkowity zakaz zabudowy na gruntach klas II – III, nie objętych planowaną zabudową;
- dopuszczenie zabudowy służącej wyłącznie produkcji rolnej na gruntach klasy IV, V i VI w sąsiedztwie zabudowy istniejącej i planowanej;

W studium ustalono **zasady ogólne kształtowania leśnej przestrzeni produkcyjnej**:

- użytkowanie lasów jest realizowane zgodnie z planami urządzenia lasu,
- w lasach ochronnych respektować należy ich ponadgospodarcze funkcje,
- obszary leśne z zasady wyłączono z inwestowania innego niż służące gospodarce leśnej oraz uzasadnionym celom publicznym i turystyczno-rekreacyjnym,
- założono stosunkowo duży program zalesiania najmniej żyznych gruntów rolnych klasy V i VI, położonych w sąsiedztwie kompleksów leśnych,
- z planowanych zalesień wyłączono łąki śródleśne, stanowiące ważny element równowagi przyrodniczej, sprzyjającej bioróżnorodności.

Główne **cele i zasady ochrony środowiska przyrodniczego** w gminie Izbicko zasadniczo nie uległy zmianie w stosunku do pierwszej edycji studium w 1999 r. Aktualne pozostają podstawowe cele ekologiczne polityki przestrzennej gminy. Obowiązuje rozszerzona i skorygowana kontynuacja działań i założeń przestrzennych oraz ścisła ochrona unikatowych wartości, zasobów i walorów środowiska:

- ▶ zachowanie istniejących wartości środowiska przyrodniczego – uwzględnienie obszarów i obiektów objętych ochroną prawną i wskazanych do takiej ochrony,
- ▶ ochrona zasobów i jakości wód podziemnych,
- ▶ racjonalna i zgodna z celami przyrodniczymi rekultywacja wyrobisk poeksploatacyjnych i wysypisk,
- ▶ zalesiania nieużytków i gruntów najmniej żyznych w sąsiedztwie istniejących kompleksów leśnych oraz jako zieleni śródpolnej,

- ▶ poprawa czystości wód powierzchniowych – głównie poprzez ustalenia w studium i planach miejscowych skanalizowania wszystkich wsi w gminie,
- ▶ ochrona przed nadmiernym hałasem, którego źródłem w gminie Izbicko jest droga krajowa nr 94, w mniejszym stopniu droga wojewódzka nr 409 oraz magistralna linia kolejowa nr 132,
- ▶ ochrona powietrza przed zanieczyszczeniem, przede wszystkim przed odorami emitowanymi przez duże gospodarstwa hodowlane,
- ▶ ochrona przed promieniowaniem elektromagnetycznym w strefach technologicznych linii wysokiego (110 kV) i średniego napięcia (15 kV, 30 kV),
- ▶ ochrona przeciwpowodziowa - zakaz zabudowy w odcinku doliny rzeki Suchej, podtopionym w czasie powodzi w 1997 r.

Polityka przestrzenna gminy w zakresie **ochrony dziedzictwa kulturowego** w szczególności powinna uwzględniać:

- konserwację i rewaloryzację obiektów i terenów zabytkowych,
- ochronę historycznych układów przestrzennych i komunikacyjnych poszczególnych jednostek osadniczych,
- ochronę terenów osadniczych przed niekontrolowaną pod względem estetyki architektonicznej, zabudową niedostosowaną do otoczenia,
- eliminowanie czynników degradujących układy historyczne jednostek osadniczych, równocześnie utrzymanie istniejącej zabudowy o wartości historycznej wraz z elementami zagospodarowania - układem przestrzennym i komunikacyjnym, zagospodarowanie obiektów opuszczonych,
- eksponowanie regionalnej odrębności obszaru.

W zakresie **rozwój komunikacji** przyjęto generalnie rozwiązania drogowe ustalone w 1. edycji studium, rozwinięte następnie w obowiązujących planach miejscowych, uzgodnione w procedurze sporządzania planów z właściwymi zarządcami tych dróg, w tym:

- realizację obejścia drogowego wsi Izbicko w ciągu drogi krajowej nr 94, relacji Zgorzelec – Medyka (Krzywa – Balice), wraz z przebudową i poszerzeniem pasa drogowego na całym przebiegu przez gminę Izbicko, do parametrów klasy GP (główna ruchu przyspieszonego)
- rozbudowę i przebudowę drogi wojewódzkiej nr 409 w przebiegu przez obszar gminy Izbicko (przy południowej granicy z gminą Strzelce Opolskie) - do parametrów klasy G (główna).
- przebudowę i rozbudowę dróg powiatowych, zwłaszcza drogi nr 1815 O Izbicko – Grodzisko oraz nr 1809 O Izbicko – Ligota Dolna, dostosowane do parametrów odpowiadających klasie drogi zbiorczej - Z, wyjątkowo – klasie drogi lokalnej - L.
- przebudowę dróg gminnych nie spełniających parametrów wymaganych dla dróg dojazdowych – D,
- budowę nowych dróg dojazdowych klasy D do obsługi komunikacyjnej nowych zespołów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w Izbicku i Otmicach.
- budowę turystycznych ścieżek rowerowych w ramach zamierzeń aglomeracyjnych „stworzenia wspólnego systemu oznaczonych tras rowerowych”.

Ustalony zakres **modernizacji i rozbudowy infrastruktury technicznej** - obejmuje:

W zakresie gospodarki wodno-ściekowej:

- utrzymanie, przebudowę systemu wodociągowego, rozbudowę sieci wodociągowej na potrzeby planowanych nowych terenów mieszkaniowych i produkcyjno-usługowych;

- o rozbudowę gminnych ujęć wody podziemnej w miarę rozbudowy sieci wodociągowej i rosnącego zapotrzebowania na wodę; w 2. edycji studium uwzględniono trwałą likwidację komunalnych ujęć wód podziemnych w Izbicku i Suchodańcu (ponadnormatywne zanieczyszczenie wody azotanami) oraz zastąpienie ich nowym ujęciem i stacją wodociagową w Krośnicy;
- o kontynuację budowy systemu kanalizacji sanitarnej; docelowo systemem sieci kanalizacji sanitarnej planuje się objąć wszystkie jednostki osadnicze w granicach planowanych obszarów zabudowanych.

W zakresie gospodarki odpadami:

- w zakresie gospodarki odpadami studium ustala - jak dotychczas - objęcie całej gminy zorganizowanym systemem odbioru odpadów komunalnych z wywozem poza obszar gminy, zgodnie z przyjętą w 2013 r. regulacją przynależności do Związku Międzygminnego „Czysty Region” z siedzibą w Kędzierzynie – Koźlu;
- ustalenie ostatecznej lokalizacji i budowę gminnego Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK).

W zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną:

- modernizacja dwutorowej linii energetycznej wysokiego napięcia 110 kV relacji Blachownia – Strzelce Opolskie – Ozimek;
- modernizacja i rozbudowa istniejących sieci elektroenergetycznych średnich i niskich napięć i stacji transformatorowych 15/04 kV, z uwzględnieniem terenów rozwoju zabudowy - zgodnie z „Załoženiami do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe gminy Izbicko na lata 2011 - 2026”.
- realizacja zadań własnych gminy w zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną, do których należy: planowanie i organizacja zaopatrzenia w energię elektryczną na obszarze gminy oraz planowanie i realizacja oświetlenia ulic, placów publicznych i dróg publicznych.

W zakresie zaopatrzenia w gaz przewodowy:

Planowane jest wykorzystanie gazociągu wysokoprężnego DN 250 4 MPa relacji Zdzieszowice – Tarnów Opolski - Ozimek, który na odcinku 2,5 km przebiega przez obszar wsi Krośnica – do zaopatrzenia w gaz przewodowy północnej części gminy (Krośnica, Borycz). W przypadku zainteresowania taką inwestycją możliwe będzie zlokalizowanie stacji redukcyjnej gazu w zachodniej części Krośnicy, w miejscu wskazanym na rysunku „Kierunki rozwoju” (symbol terenu – GO), oraz budowa sieci rozdzielczej gazu.

W zakresie rozwoju energetyki opartej na odnawialnych źródłach energii:

- ustalono możliwość realizacji urządzeń wytwarzających energię elektryczną o mocy nie przekraczającej 100 kW - na własne potrzeby oraz wytwarzających energię elektryczną oddawaną do sieci elektroenergetycznej, wykorzystujących odnawialne źródła energii: energię wiatru, energię słoneczną, energię wód płynących, biogaz z ferm hodowlanych.
- w wyniku analizy wskazano na rysunku studium „Kierunki rozwoju” obszary potencjalnej realizacji dużych instalacji fotowoltaicznych o mocy większej niż 100 kW, z zastrzeżeniem że ostateczna powierzchnia każdej w wybranych lokalizacji nie powinna przekraczać 4 ha.

Uwzględniono w studium **zadania ponadlokalne** wynikające z planu zagospodarowania przestrzennego województwa, będące inwestycjami celu publicznego:

- ▶ modernizacja drogi krajowej nr 94 relacji Krzywa – Balice do pełnych parametrów klasy GP wraz z budową obwodnicy miejscowości Izbicko;
- ▶ modernizacja drogi wojewódzkiej nr 409 relacji Dębina – Strzelce Opolskie do pełnych parametrów klasy G;
- ▶ modernizacja magistralnej linii kolejowej nr 132 relacji Bytom - Wrocław;
- ▶ modernizacja dwutorowych linii energetycznych wysokiego napięcia 110kV relacji Blachownia – Strzelce Opolskie – Ozimek;
- ▶ utrzymanie gazociągu wysokiego ciśnienia relacji Przywory - Tarnów Opolski - Ozimek o nominalnym ciśnieniu 6,3 MPa i przekroju DN 250.

Do inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym należy także zaliczyć:

- ▶ przebudowę i rozbudowę dróg powiatowych, zwłaszcza drogi nr 1815 O Izbicko – Grodzisko oraz nr 1809 O Izbicko – Ligota Dolna, w postaci dostosowania do parametrów odpowiadających klasie drogi zbiorczej - Z, wyjątkowo – klasie drogi lokalnej - L.

Uwzględniając potrzeby wynikające z analizy uwarunkowań, planuje się w gminie Izbicko następujące **inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym**:

- 1) przebudowę dróg gminnych nie spełniających parametrów wymaganych dla dróg dojazdowych – D,
- 2) budowę nowych dróg dojazdowych klasy D do obsługi komunikacyjnej nowych zespołów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w Izbicku i Otmicach,
- 3) utrzymanie, przebudowę systemu wodociągowego, rozbudowę na potrzeby planowanych nowych terenów mieszkaniowych i produkcyjno-usługowych,
- 4) rozbudowę gminnych ujęć wody podziemnej w miarę rozbudowy sieci wodociągowej i rosnącego zapotrzebowania na wodę,
- 5) kontynuację budowy sieci kanalizacji komunalnej, do pełnego wyposażenia terenów istniejącej i planowanej zabudowy we wszystkich miejscowościach; etapowanie realizacji inwestycji według wieloletnich planów budżetowych gminy,
- 6) budowę gminnego Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK), wstępnie planowanego w Otmicach przy ul. Dworcowej, modernizacja linii 15 kV relacji Ligota Czamborowa – Izbicko,
- 7) inwestycje z zakresu elektroenergetyki: przebudowa linii 0,4 kV Suchodaniec - Kolonia Lwowska, modernizacja linii 15 kV, zasilającej stację transformatorową ZPW Izbicko, modernizacja sieci 0,4 kV zasilanej ze stacji transformatorowej ZPW Izbicko, wzmocnienie zasilania w energię elektryczną miejscowości: Poznowice, Siedlec, Sprzęcice, poprawę stanu technicznego linii i sukcesywną wymianę w liniach napowietrznych 0,4 kV przewodów gołych na izolowane,
- 8) w przypadku wykorzystania gazociągu wysokoprężnego DN 250 4 MPa relacji Zdieszowice – Tarnów Opolski – Ozimek do zaopatrzenia gminy w gaz przewodowy – budowa stacji redukcyjnej w Krośnicy oraz sieci rozdzielczej gazu,
- 9) inwestycje gminne na terenach sportu i rekreacji, oznaczonych symbolem US.

Wszystkie wsie w gminie Izbicko są objęte obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego. Uwzględniając wymogi ustawy oraz istniejące uwarunkowania prawne i faktyczne – w studium ustalono:

- obowiązek sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów zamierzonej odkrywkowej eksploatacji udokumentowanego złoża wapieni

„Tarnów Opolski Wschód” - w granicach złoża i zasięgu wpływów robót górniczych we wsiach Otmice, Siedlec, Poznowice;

- sporządzanie miejscowych planów dla terenów przewidywanych realizacji inwestycji celu publicznego – w zależności od potrzeb;
- możliwość sporządzania miejscowych planów i zmian planów obowiązujących, wynikających z potrzeb gminy.

W ostatecznej wersji 2. edycji studium uwzględniono uwagi organów opiniujących projekt studium – Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, Opolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków oraz Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Opolu. Postulowane w opiniach zmiany to:

- usunięcie planowanego terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (M) w Siedlcu, po północnej stronie ul. Powstańców – w granicach obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty PLH „Kamień Śląski”,
- zmniejszenie planowanego terenu sportu i rekreacji USp w obszarze PLH „Kamień Śląski” do rozmiarów kompensujących niezbędne odsunięcie tego terenu od planowanej kopalni odkrywkowej wapieni „Tarnów Opolski – Wschód”,
- wyznaczenie terenu usług turystyki i wypoczynku (UT) w miejscu dawnego folwarku Kamieniec; na terenie UT ustalono warunki dopuszczające zabudowę związaną z nową funkcją, w zamian znacznie ograniczono możliwość realizacji obiektów budowlanych na otaczającym terenie USp,
- usunięcie terenów planowanej zabudowy mieszkaniowej, zagrodowej i usługowej, zlokalizowanych w odległości mniejszej niż 100 m od brzegów naturalnych cieków i stawów w granicach O.Ch.K. „Lasy Stobrawsko – Turawskie” (łącznie 19 przypadków - w Krośnicy, Boryczy, Haleńsku, Suchodańcu), spełniono tym samym wymóg rozporządzenia Wojewody Opolskiego Nr 0151/P/16/2006 z dnia 8 maja 2006 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu,
- usunięcie planowanego terenu potencjalnej lokalizacji farmy fotowoltaicznej (EO) w Izbicku przy ul. Parkowej, w sąsiedztwie zabytkowego zespołu pałacowo-parkowego ZZ,
- odsunięcie planowanego terenu potencjalnej lokalizacji farmy fotowoltaicznej w Suchodańcu (EO) na odległość 200 m od drogi krajowej nr 94,
- wyróżnienie dodatkowych stref ochrony konserwatorskiej w granicach historycznych układów ruralistycznych w Suchodańcu, Boryczy, Krośnicy, Siedlcu i Sprzęcicach (obok wcześniej wyznaczonych w Izbicku i Poznowicach),
- ograniczenie terenów planowanej zabudowy mieszkaniowej i zagrodowej, zlokalizowanych pierwotnie za ostatnią zabudową istniejącą przy ulicach wylotowych - w Krośnicy, Boryczy, Suchodańcu i Otmicach, co wynikało z zalecenia nierozpraszania zabudowy wsi poza obszar historycznie ukształtowany,
- skorygowanie przebiegu obwodnicy Izbicka,
- uzupełnienia treści strategicznej prognozy oddziaływania ustaleń 2. edycji studium na środowisko.

11.0. MATERIAŁY I DOKUMENTY ŹRÓDŁOWE, LITERATURA, PRZEPISY

Materiały i dokumenty źródłowe

- [1] Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Opolskiego, przyjęty uchwałą Sejmiku Samorządu Województwa Opolskiego nr XLVIII/505/2010 z dnia 28 września 2010 r. (Dz. Urz. Woj. Opolskiego nr 132 poz. 1509)
- [2] Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Izbicko – przyjęte uchwałą Nr IX/52/99 Rady Gminy Izbicko z dnia 14 czerwca 1999 r.
- [3] Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe dla potrzeb miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy Izbicko (druga edycja). GEOPLAN – Opole 2012r.
- [4] Program ochrony środowiska i gospodarki odpadami na lata 2009-2012 z perspektywą na lata 2013-2016, uchwała Rady Gminy Izbicko Nr XXXIX/205/09 z dnia 27 kwietnia 2009 r., w sprawie przyjęcia programu pod nazwą „Aktualizacja programu ochrony środowiska wraz z aktualizacją Planu gospodarki odpadami dla gminy Izbicko”
- [5] „Strategia rozwoju Gminy Izbicko”, przyjęta uchwałą nr XX/115/08 Rady Gminy Izbicko z dnia 25 lutego 2008 r.
- [6] Ocena aktualności studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Izbicko – 2012 r.
- [7] Gminna ewidencja zabytków i program ochrony zabytków 2009 – 2012 r.;
- [8] Lokalna Strategia Rozwoju Stowarzyszenia Kraina św. Anny, tekst jednolity z 9.08.2013 r. www.annaland.pl
- [9] „Strategia rozwoju Aglomeracji Opolskiej na lata 2014 – 2020”, przyjęta 19 grudnia 2014r. uchwałą Walnego Zgromadzenia Członków Stowarzyszenia Aglomeracja Opolska
- [10] Miejskowy Plan zagospodarowania przestrzennego wsi Izbicko i Grabów gm. Izbicko uchwała NR XXXIV/172/05 Rady Gminy Izbicko z dnia 17 stycznia 2005 r., Dz. Urzęd. Województwa Opolskiego nr 15/2005 m poz. 438
- [11] Miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego wsi Krośnica i Borycz, uchwała Nr III/11/06 Rady Gminy Izbicko z dnia 18 grudnia 2006 r., Dz. Urzęd. Woj. Opolskiego Nr 12/2007, poz. 422
- [12] Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Krośnica i Borycz, uchwała Nr XIV/65/2011 Rady Gminy Izbicko z dnia 14.11.2011 r., Dz. Urzęd. Woj. Opolskiego nr 154/2011, poz. 1973
- [13] Miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego wsi Otmice gm. Izbicko, uchwała Nr XLI/220/05 Rady Gminy Izbicko z dnia 29 sierpnia 2005 r. Dz. Urzęd. Województwa Opolskiego nr 65/2005, poz. 1920
- [14] Miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego wsi Ligota Czamborowa, uchwała Nr XIX/107/2008 Rady Gminy Izbicko z dnia 21 stycznia 2008 r. Dz. Urzęd. Woj. Opolskiego nr 22/2008, poz. 693
- [15] Miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego wsi Suchodaniec, uchwała Nr XLIX/2010 Rady Gminy Izbicko z dnia 18.01.2010 r., Dz. Urzęd. Województwa Opolskiego nr 126/2011 poz. 1488
- [16] Miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego wsi Siedlec, uchwała Nr XII/52/2011 Rady Gminy Izbicko z dnia 26.09.2011 r., Dz. Urzęd. Województwa Opolskiego nr 126/2011 poz. 1488
- [17] Miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu górniczego IZBICKO II, uchwała Nr XXXVI/191 z dnia 21 marca 2005 r., Dz. Urzęd. Województwa Opolskiego nr 31/2005, poz. 825

- [18] Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego wsi Poznowice i Sprzęcice, uchwała Nr XXXIX/172/2013 Rady Gminy Izbicko z dnia 16.12.2013 r., Dz. Urzęd. Województwa Opolskiego 17.01.2014 r. poz. 161
- [19] Prognoza oddziaływania na środowisko ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Izbicko i Grabów. Geoplan Opole 2004 r.
- [20] Prognoza oddziaływania na środowisko ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu górniczego „Izbicko II”. Geoplan Opole. 2002/2003 r.
- [21] Prognoza oddziaływania na środowisko ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Otmice. Geoplan Opole. 2004 r.
- [22] Prognoza oddziaływania na środowisko ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Krośnica i Borycz. Geoplan Opole. 2006 r.
- [23] Prognoza oddziaływania na środowisko ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Ligota Czamborowa. Geoplan Opole. 2007 r.
- [24] Prognoza oddziaływania na środowisko ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Poznowice i Sprzęcice. Geoplan Opole. 2013 r.
- [25] Założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe gminy Izbicko na lata 2011- 2026. PREDA Ozimek
- [26] Projekt aktualizacji programu ochrony środowiska dla gminy Izbicko na lata 2013-2016 z perspektywą na lata 2017-2020. ALBEKO Opole
- [27] Opracowania statystyczne, Bank Danych Regionalnych według klasyfikacji NTS podregionów. (www.stat.gov.pl/).
- [28] Waloryzacja krajobrazu naturalnego województwa opolskiego wraz z programem czynnej i biernej ochrony. Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Opolu.
- [29] Plan urządzenia gospodarstwa leśnego, Nadleśnictwo Strzelce Opolskie, obręb Kamień Śląski na okres 2003 - 2013 r.
- [30] Inwentaryzacja przyrodnicza gatunków roślin podlegających ochronie oraz zbiorowisk roślinnych na terenie złoża „Tarnów Opolski – Wschód” wraz z oceną ryzyka związanego z występowaniem populacji podlegających ochronie prawnej. BIOTOS Opole 2012 r.
- [31] Operat do dochodzeń wodnoprawnych na pobór wód podziemnych ze studni i eksploatację urządzeń na terenie ujęć w Izbicku, Krośnicy, Suchodańcu, Siedlcu i Poznowicach. AQATOR sp. z o.o. Wrocław 1999 r.
- [32] Projekt stref ochronnych ujęć wód podziemnych w gm. Izbicko. Oprac. AQATOR Sp. z o. o. Wrocław 1999 r.
- [33] Dodatek do dokumentacji hydrogeologicznej, ustalający zasoby eksploatacyjne otworu studziennego nr 2 ujęcia grupowego „Siedlec”. Zakł. Prac Wiertn. i Geol. ALGEO Grabownica. 2010 r.
- [34] Operat wodnoprawny na pobór wód ze studni nr 1 i 2 ujęcia „Siedlec”. AQATOR Wrocław. 2011 r.
- [35] Dokumentacja hydrogeologiczna studni nr 1 ujęcia wód podziemnych „Sprzęcice”. PRO-AQA Biuro Projektów Wrocław. 2010 r.
- [36] Dokumentacja geologiczna złoża wapieni „Tarnów Opolski – Wschód” w kat. C2. Usługi Konsultingowe i Geologiczne. Wrocław 2009 r.
- [37] Dodatek nr 1 do dokumentacji geologicznej złoża wapieni „Tarnów Opolski – Wschód” w kat. C1. Usługi Konsultingowe i Geologiczne. Wrocław 2012 r.
- [38] Dokumentacja określająca warunki hydrogeologiczne w związku z eksploatacją i wpływem odwodnienia złoża wapieni triasowych „Tarnów Opolski” na środowisko naturalne. Fundacja Nauka i Tradycje Górnicze. Kraków 2005 r.
- [39] Dodatek nr 1 do dokumentacji określającej warunki hydrogeologiczne w związku z eksploatacją i wpływem odwodnienia złoża wapieni triasowych „Tarnów Opolski” na

- środowisko naturalne. Stowarzyszenie Naukowe im. S. Staszica. Kraków 2011 r.
- [40] Strategia rozwoju kraju 2007 – 2015. Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, Warszawa 2006 r.
- [41] Polityka ekologiczna państwa w latach 2009 – 2012 z perspektywą do roku 2016. Ministerstwo Środowiska, Warszawa 2008 r.
- [42] Mapy zagrożenia powodziowego i ryzyka powodziowego. Internetowy Hydroportal Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej – grudzień 2013 r.
- [43] Strategia rozwoju województwa opolskiego, obejmująca okres do 2020 r. przyjęta uchwałą Sejmiku Województwa Opolskiego Nr XXV/325/2012 z dnia 28 grudnia 2012 r.
- [44] Program ochrony środowiska województwa opolskiego na lata 2012-2015 z perspektywą do 2019 roku.
- [45] Plan rozwoju odnawialnych źródeł energii w województwie opolskim. Uchwała Zarządu Woj. Opolskiego Nr 4640/2010 z dn. 9.03.2010 r.
- [46] Strategia powiatu strzeleckiego. Oprac. Starostwo Powiatu Strzeleckiego, luty 2010 r.
- [47] Aktualizacja programu ochrony środowiska dla powiatu strzeleckiego na lata 2012-2015 z perspektywą na lata 2016-2019. ALBEKO Opole. 2012 r.
- [48] Rejestr form ochrony przyrody w woj. opolskim. Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska Opole. 2013 r.
- [49] Natura 2000 - Standardowy formularz danych specjalnego obszaru ochrony siedlisk PLH 160003 „Kamień Śląski”, RDOŚ Opole, 2004 - 2008 r.
- [50] Natura 2000 - Standardowy formularz danych specjalnego obszaru ochrony siedlisk PLH 160002 „Góra św. Anny”, RDOŚ Opole, 2004 – 2008 r.
- [51] Monitoring środowiska – W.I.O.Ś. Opole 2012 r. Wyniki pomiarów hałasu komunikacyjnego drogowego w województwie opolskim w 2012 r.
- [52] Ocena jakości powietrza i wód podziemnych w 2012 r. na terenie województwa opolskiego. W.I.O.Ś. Opole 2012 r.
- [53] Stan środowiska w woj. opolskim w 2012 r. Raport Woj. Insp. Ochr. Środ. w Opolu. strona internetowa www.opole.pios.gov.pl
- [54] Inwentaryzacja wybranych grup zwierząt planowanego obszaru eksploatacji złoża wapieni „Tarnów Opolski – Wschód”. BIOTOS. Opole 2012 r.
- [55] Aktualizacja inwentaryzacji przyrodniczej kopalni wapienia „Kamień Śląski” w Otmicach. BIOTOS. Opole 2013 r.
- [56] Mapa glebowo-rolnicza 1:10000. W.B.G.iT.R. Opole 1976 r. arkusze dla wszystkich wsi w gm. Izbicko

Literatura - publikacje

- [57] Atlas Śląska Dolnego i Opolskiego. Uniwersytet Wrocławski 1997 r.
- [58] Szczegółowa mapa geologiczna Polski 1:50 000, arkusz 874 Tarnów Opolski, T. Darski 1986 r.
- [59] Mapa geosrodowiskowa Polski 1:50 000, arkusz 874 Tarnów Opolski
- [60] Mapa hydrogeologiczna Polski 1:200 000, arkusz Gliwice z objaśnieniami. G.N. Kotlicka, J. Wagner. 1983 r.
- [61] Liro A. i inni. Koncepcja krajowej sieci ekologicznej ECONET. Wyd. Fundacji I.U.C.N. – Poland 1995 r.
- [62] Nowak A., Spałek K. (red.). Czerwona księga roślin naczyniowych województwa opolskiego. Opolskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk, Opole 2002..
- [63] Przyroda województwa opolskiego, Urząd Wojewódzki w Opolu, Wydział Ochrony Środowiska, Opole, 1997 r.
- [64] Mapa obszarów głównych zbiorników wód podziemnych (GZWP) w Polsce,

- wymagających szczególnej ochrony. A.G.H. Kraków 1990 r.
- [65] Polska czerwona lista zwierząt – kręgowce. Państw. Wyd. Roln. i Leśne Warszawa
- [66] Charakterystyka złóż wapieni w: Surowce mineralne województwa opolskiego. Wyd. Geologiczne. Warszawa 1979 r.
- [67] G. Hebda, A. Nowak Suseł moręgowany *Spermophilus citellus* jako gatunek tarczowy w miejscu jego reintrodukcji koło Kamienia Śląskiego na Śląsku Opolskim. Op. Sc. Soc. Nature Journal 2007 T. 40
- [68] Matuszkiewicz W. (red.) 1991. Potencjalna roślinność naturalna Polski. Mapa 1:300000. Polska Akademia Nauk, Instytut Geografii i Przestrz. Zagospodarowania

Przepisy prawa

- [69] Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko [Dz.U. z 2013 r. poz.1235 ze zm.]
- [70] Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 Prawo ochrony środowiska [tekst jednolity: Dz. U. z 2008, nr 25, poz. 150 ze zm.]
- [71] Ustawa z dnia 18 lipca 2001 Prawo wodne [tekst jednolity: Dz. U. z 2012 poz.145 ze zm.]
- [72] Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach [Dz. U. z 2013 r. poz. 21]
- [73] Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym [tekst jednolity Dz. U. z dnia 12 czerwca 2012 r., poz. 647 ze zm.]
- [74] Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody [tekst jednolity Dz. U. z 2013 r. poz. 627]
- [75] Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych [tekst jednolity: Dz. U. z 2004, nr 121, poz. 1266 ze zm.]
- [76] Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami [Dz. U. nr 162, poz. 1568 ze zm.]
- [77] Ustawa z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie [Dz. U. nr 75, poz. 493]
- [78] Europejska Konwencja Krajobrazowa, sporządzona we Florencji dnia 20 października 2000 r. [Dz. U. z 2006 r. nr 14, poz.98]
- [79] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 lipca 2006 r. w sprawie warunków jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego [Dz. U. Nr 137, poz. 984]
- [80] Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko [Dz. U. nr 213, poz. 1397 ze zm.]
- [81] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 [Dz. U. nr 77, poz.510]
- [82] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 6 listopada 2013 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 [Dz. U. z 8.11.2013 r. poz. 1302]
- [83] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 5 stycznia 2012 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin [Dz. U. z dnia 20 stycznia 2012 r., poz. 81]
- [84] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 października 2011 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt [Dz. U. Nr 237, poz. 1419]

- [85] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 września 2002 r. w sprawie standardów jakości gleby oraz standardów jakości ziemi [Dz. U. Nr 165, poz. 1359]
- [86] Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2004 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 [Dz. U. Nr 229, poz. 2313, ze zm.]
- [87] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku [tekst jed. Dz. U. z 2014 r. poz. 112]
- [88] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów utrzymania tych poziomów [Dz. U. nr192, poz. 1883]
- [89] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 26 stycznia 2010 r. w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu [Dz.U. nr 16. poz.87].
- [90] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 20 grudnia 2005 r. w sprawie standardów emisyjnych z instalacji [Dz. U. Nr 260, poz. 2181 ze zm.]
- [91] Dyrektywa Rady Nr 85/337/EWG z dnia 27 czerwca 1985 w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko naturalne
- [92] Dyrektywa Rady Nr 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (dyrektywa siedliskowa)
- [93] Rozporządzenie Nr 0151/P/17/2006 Wojewody Opolskiego z dnia 8 maja 2006 r. w sprawie Parku Krajobrazowego „Góra św. Anny” (Dz. Urz. Woj. Op. Nr 33, poz. 1133),
- [94] Rozporządzenie Nr 0151/P/1/09 Wojewody Opolskiego z dnia 2 kwietnia 2009 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony Parku Krajobrazowego „Góra św. Anny” (Dz. Urz. Woj. Op. Nr 25, poz. 412).
- [94] Rozporządzenie Wojewody Opolskiego Nr 0151/P/16/2006 z dnia 8 maja 2006 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu w województwie opolskim (Dz. Urzęd. Woj. Opol. Nr 33 poz. 1133) zmienione rozporządzeniem Wojewody Opolskiego Nr 0151/P/34/08 z dnia 16 maja 2008 r.
- [95] Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu z dnia 28 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Kamień Śląski PLH160003.